TOURISM AS AN AGENT OF CHANGE İZMİR – ALAÇATI CASE IN TURKEY

A THESIS SUBMITTED TO THE GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES OF THE MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

 \mathbf{BY}

İNANÇ GÜRKAN

IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE IN URBAN POLICY PLANNING AND LOCAL GOVERNMENTS

DECEMBER 2008

Approval of the Graduate School of Social Science	
	Prof. Dr.Sencer AYATA Director
I certify that this thesis satisfies all the requirements a Science.	s a thesis for the degree of Master of
	Assoc. Prof. Dr. H. Tarık ŞENGÜL Head of Department
This is to certify that we have read this thesis and that scope and quality, as a thesis for the degree of Master	
Examining Committee Members	Prof. Dr. Melih ERSOY Supervisor

ii

(METU, CP)

(METU, CP)

(METU, CP) _

Prof. Dr. Melih ERSOY

Assoc. Prof. Dr. H. Çağatay KESKİNOK

Assoc. Prof. Dr. Baykan GÜNAY

I hereby declare that all information in this document has been obtained and presented in accordance with academic rules and ethical conduct. I also declare that, as required by these rules and conduct, I have fully cited and referenced all material and results

that are not original to this work.

Name, Last Name: İnanç GÜRKAN

Signature:

ABSTRACT

TOURISM AS AN AGENT OF CHANGE İZMİR – ALAÇATI CASE IN TURKEY

Gürkan, İnanç

M.S. of Urban Policy Planning and Local Governments

Supervisor: Prof. Dr. Melih Ersoy December 2008, 193 pages

This thesis investigates the dynamics behind the urbanisation processes in ex-rural areas where agricultural economy had collapsed. Being aware of local values marketable in tourism, applying tourism as an agent of change is a pervasive vision. This approach relies on strategies that highlight local resources to compete in the tourism market by making use of technical means of globalisation. It is expected that the process diversifies local economies in order to bring welfare to the entire local community. To this end, a great functional role is attributed to local NGOs (non-governmental organisations) and local governments on behalf of local democracy. Thus, a power process begins in the place subjected to tourism development. The actors in this power process can be effective at different scales like local, national and supra-national. This thesis maintains that the transformation in rural areas cannot be kept distinct from the political processes that result in the transformation of cities. Both transformations endeavour to solve system crises. The transformation in rural areas should be accepted as a process of class strategy that has both winners and losers itself. For this purpose, this thesis investigated the local agents of this class strategy, whereas it initiates the capital accumulation process in cities by the agents of either state apparatuses or market mechanisms. This investigation aims at the role of local non-governmental organisations and local governments in this process. An Aegean town which faced a rapid transformation along with tourism development is selected for the case study because the development was known as an autonomous local movement that was not based on a tourism development plan. The case study was based on qualitative data from deep-interviews with local community members and the actors of tourism development. According to the findings of the study, entrepreneurs that belong to mid-classes of big cities initiated and conducted the development process. These actors, who had more financial means and cultural capital than the local community, represented themselves and acted through local NGOs; then, they examined power in order to construct rationalities of the development in their own favour. These rationalities which were beyond capacities of local people did not result in participation of local people in the development process. Local people only affected the process of decision-making through property holdings. Consequently, capital accumulation process of this mid-class, the main actors of the development, was accelerated because local people sold or rented out their properties in the real estate market developed by the tourism. On the other hand, the local government formed a counter power striving to attract both national and supra-national big capital to the town in the process.

Keywords: Local Policy, Power, Urbanisation, Tourism.

DEĞİŞİM ARACI OLARAK TURİZM İZMİR – ALAÇATI ÖRNEĞİ

Gürkan, İnanç

Yüksek Lisans, Kentsel Politika Planlaması ve Yerel Yönetimler Bölümü Tez Yöneticisi: Prof. Dr. Melih Ersoy Aralık 2008, 193 Sayfa

Bu tez, tarımsal ekonomilerin çöktüğü kırsal yerleşimlerde kentleşme sürecininin arkasındaki dinamikleri incelemektedir. Bu süreçte yerelin turizm yoluyla pazarlanabilecek değerlerinin farkına varıldığında, değişim aracı ve canlandırıcı dinamik olarak turizme başvurulması gerektiği yaygın görüştür. Yerel kaynakları öne çıkaran bu görüş, küresellesmenin de sunduğu teknik olanaklardan yararlanarak, yerelliklerin turizm pazarında yarıştırılması stratejisine dayanır. Sürecin yerel ekonomiyi çeşitlendireceği, yerel topluluğun geneline refah getireceği beklenir. Bu uğurda, yerel demokrasi adına, yerel sivil toplum örgütlerine ve yerel yönetimlere atfedilen işlevsellik büyüktür. Böylece turizme sahne olan mekanda, etkinlikleri yerel, ulusal ve ulus aşırı ölçekte değişkenlik gösteren farklı aktörlerin iktidar süreci başlar. Bu tezde, kırsal alanlardaki bu dönüşümlerin, büyük kentlerdeki dönüsüm süreclerini doğuran politik süreclerden avrı tutulamayacağı sayunulmaktadır. Her ikisi de sistem krizlerinin çözümü çabalarıdır. Kırsaldaki bu dönüşümler de, kendi içinde kaybedenleri ve kazanları olan sınıfsal süreçler olarak algılanmalıdır. Bu amaçla, kentlerde devlet organlarından piyasanın kendi mekanizmalarına kadar değişkenlik gösteren araçlarla sermaye birikim sürecini başlatan bu sınıfsal stratejinin, yereldeki araçlarının neler olduğu sorgulanmıştır. Bu sorgulamanın hedefi, yerel sivil toplum örgütleri ve yerel yönetimdir. Amprik calışma için hızlı bir turizm gelişimi ve beraberinde dönüşüm yaşayan bir Ege kasabası, bir turizm planına dayanmayan yerel bir hareket ve otonom bir gelişim olarak bilindiği için seçilmiştir. Değişimde rol alan aktörler ve yerel topluluk üyeleriyle yapılan mülakatlardan elde edilen, niteliksel verilere dayalı bir alan çalışması yapılmıştır. Kentli orta sınıftan turizm yatırımcılarının değişimi başlatıp yönlendirdiği saptanmıştır. Finansal olanakları ve kültür sermayesi yerel topluluğunkinden öte olan bu aktörlerin, sivil toplum örgütleri yoluyla temsiliyet arayısına yönelip eyleme gectikleri ve ardından yasanan bu değişimin gerçekliklerini kendi lehine yapılandırmak adına iktidar uyguladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Yerel halkın kapasitesini aşan bu gerçeklikler yerel halkın katılımına gerekçe oluşturmamış, yerel halkın aktör olarak ancak mal varlıkları yoluyla karar yapım süreçlerini etkileyebildiği sonucuna varılmıştır. Dolayısıyla, yerel halk mallarını turizm ile birlikte gelişen emlak piyasasında hızla satarak yada kiraya vererek, gelişen turizmin baş aktörleri olan kentli orta sınıfın sermaye birikim sürecini hızlandırmıştır. Bu gelişmeyle paralel olarak yerel yönetim de, ulusal ve ulus ötesi büyük yatırımcıları işletmeci bir yaklaşımla bölgeye cekmeve cabalayan karsıt gücü oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yerel Politika, İktidar, Kentleşme, Turizm.

ACKNOWLEDGMENTS

I would like to express my gratitude to my supervisor Prof. Dr. Melih Ersoy for his guidance, advice, criticism, encouragements and insight throughout the research. I would also like to thank to the examining committee members, who provided me with critical suggestions, constructive criticism and comments.

And, I am grateful to all Alaçatı people who accepted me so warmly into their place, provided me significant information. Their friendship and cooperation were vital to the success of the case study.

TABLE OF CONTENTS

PLAGIARISMiii
ABSTRACTiv
ÖZv
ACKNOWLEDGMENTSvi
TABLE OF CONTENTSvii
LIST OF TABLESxii
LIST OF FIGURES xiii
CHAPTER
1. INTRODUCTION
1.1. Description of the Case Area5
1.2. Reasons for Choosing İzmir – Alaçatı as the Case Area7
1.2.1. New Changes in Tourism Policies in Turkey:
Transition to Tourism Development Regions8
1.2.2. The Role of Alaçatı in Tourism Legislation and
Planning History of Turkey11
1.2.2.1. Çeşme Tourism City Project
(Çeşme Tourism Development Region)12
1.3. Conceptual Design of the Case Study and Methodological Features14

2.	TOURISM, LOCALITIES, EXTERNALITIES AND POWER16
	2.1. Introduction
	2.2. Concept of Power
	2.3. Interests and Interest Groups
	2.4. Agents of Power in Tourism
	2.4.1. Power of National Government23
	2.4.1.1. Power of the Nation State
	2.4.1.2. Power of the Neo-Liberal State
	2.4.1.2.1. Disempowerment of the Nation State23
	2.4.1.2.2. Globalisation and Localisation25
	2.4.2. Power of Local Authorities
	2.4.3. Power of Local People in the Public Sphere:
	Political Deliberation, Participation31
	2.4.3.1. Empowerment of Community and
	Non-Governmental Organisations (NGO)33
	2.4.3.2. Degrees of empowerment35
	2.4.3.3. Scales and forms of empowerment
	2.4.3.4. Local Resistance and Constraints of Participation38
	2.4.4. Power of External Actors49
	2.4.4.1. Exogenous Power in Tourism Sector40

	2.4.4.2. Multi-Scaled Governance in Tourism Sector45
	2.4.5. Power of Tourists
	2.5. Conclusion of the chapter48
3.	THE RESEARCH ON THE CASE OF ALAÇATI
	A CASE STUDY ON AN EXEPTIONAL LOCAL CHANGE STORY50
	3.1. Introduction
	3.2. Development of Tourism in the Case Area51
	3.2.1. Introducing The Pioneers of Development of The Town51
	3.3. Social Structure58
	3.3.1. Local Population58
	3.3.2. New Comers & Tourists
	3.3.3. Moved Local Population63
	3.4. Institutionalization in Locality65
	3.4.1. Local Government65
	3.4.1.1. History of Municipal Policies65
	3.4.2. Non-Governmental Organisations70
	3.4.2.1. The Conservation Association of Alaçatı71
	3.4.2.2. The Tourism Association of Alaçatı75
	3.4.3. Participation and Partnership76
	3.5. Changes in Local Economy79

3.5.1. Structure of Tourism Sector80
3.5.1.1. Scale of Tourism Sector80
3.5.1.2. Season of Tourism Sector82
3.5.1.3. Consumption Pattern of Tourism Sector;
Consuming Space; Space Based Consumerism84
3.5.1.3.1. Shift From Land to Landscape and to Authentic Town84
3.5.1.3.2. Consuming Goods and Services87
3.5.1.3.3. Generation of Service Sector
3.5.2. Involvement of Local People to Tourism98
3.5.2.1. Local Entrepreneurs99
3.5.2.2. Labour in Service Sector
3.5.3. Changes in Real Estate Sector103
3.5.3.1. Changes in the Land Market105
3.5.3.2. Changes in the Housing Market108
3.5.3.3. Changes in the Rental Market112
3.5.4. Changes in the Building Construction Sector115
3.6. Conclusion of the Chapter116
3.6.1. Breaking Points in the History in Alaçatı117
3.6.2. Utilisation of Property Resources in the History of Alacat

	3.6.3.	Formation of Non-Governmental Organisations	122
	3.6.4.	Involvement of Actors in Urban Space Transformation in A	laçatı123
4.	CONCLU	SION	127
	4.1. A Mile	estone in the History of the Town	127
	4.2. Disem	powerment of the Local People	128
	4.3. Specifi	ic Class Driven Development and Urbanisation	129
RI	EFERENCE	S	134
ΑI	PPENDIX A	INTERVIEWS WITH SELECTED LOCAL PEOPLE	138
ΑI	PPENDIX B	INTERVIEWS WITH REPRESENTATIVES OF	
		LOCAL GOVERNMENT	170
ΑI	PPENDIX C	INTERVIEWS WITH REPRESANTATIVES OF LOCAL	NGOs175

LIST OF TABLES

TABLES

Table 2.1 Selection of definitions of power	18
Table 2.2 Three dimension of power	22
Table 2.3 Participation Levels in the Tourism Sector	44
Table 3.1 Evolution of Policies of the Municipality of Alaçatı	68
Table 3.2 Involvement of the Actors in Breaking Points in the History of Alaça	ıtı120
Table 3.3 Involvement of Actors in Using Resources of Alaçatı	125

LIST OF FIGURES

FIGURES

Figure 1.1 Relationship of Alaçatı to Neighbouring Areas5
Figure 1.2 Approaching to Alaçatı by auto routes6
Figure 1.3 Geographic Elements and Old Town Centre and Later Spatial
Expansion of Alaçatı in Çeşme Peninsula6
Figure 1.4 Tourism Development Region of Çeşme, Source Republic of Turkey
Ministry of Culture and Tourism
Figure 2.1 A Quatation from a Book about Alaçatı16
Figure 2.2 Butler's Tourism Area Life Cycle42
Figure 2.3 Multi-Scaled Tourism Analyses
Figure 3.1. A Cover page of a national magazine53
Figure 3.2 Current Map of Old Town Centre59
Figure 3.3 Old Town, Petek Houses and Çamlık Yol64
Figure 3.4 Left, A scene from surfing bay, Right, Taş Hotel, Alaçatı85
Figure 3.5 Images from Ümit Ev Hotel97
Figure 3.6 Modelling of involved actors around properties at every
breaking point in the history of Alaçatı124
Figure 3.7 Urban Space Expansion of Alaçatı over the course of time126
Figure 4.1 Conceived Master Plan of the Port Alaçatı Project
Figure 4.2 Existing Situation of the Bay132
Figure 4.3 Views from Luxury Houses and Facilities in
the Completed Phase of Port Alacatı Project

1. INTRODUCTION

This thesis investigates the dynamics behind urbanisation processes in rural areas. In parallel with the urbanisation in cities, rural areas are faced urbanisation too. The former, all metropolitan cities are experiencing an age of huge construction boom like Mumbai, Rio, San Paulo, Beijing, Dubai, Moscow, İstanbul and so on. Vast building projects are in progress at the site of slums or/and together with slums in almost all metropolitan cities of the world (Harvey 2008 et al.). Harvey explains that cities are always being constructed out surplus; cities are made by mobilising surplus capital. Urbanisation has a very specific role to play in the absorption of capitalist surplus products. An incredible amount of capital is absorbed by these urbanisation processes to revive system crises. Again he states that this huge urbanisation process is a capitalist mode of production. In other words, the system reproduces itself through urbanisation by solving crises of continuance of capital accumulation, by creating employment. Employment is not only caused by urbanisation processes but is also related to production of commodities.

On the one hand, there is a fascinating amount of literature regarding the relationships between the human mentality and the man-made environment. Harvey asks the following consecutive questions:

What kind of future do we want? What kind of aesthetics, relationships, sociality and political activity do we want? ... In the sense of remaking ourselves by remaking the city, how we are being remade ourselves under experience of urbanisation of capitalism? (Harvey 2008 et al.)

On the other hand, building the city is also a process of destruction of lives because part of society is lost. Too many people in the world have been displaced by vast urbanisation processes because of the need to gain land with less value. To accomplish that, different cities face different processes depending on the solution selected and the amount of conflict. These processes include accumulation by dispossession directly through the market system or directly through state apparatuses, such as giving compensation to slum dwellers, giving private property rights in order to accumulate properties with lesser values from the poor (Harvey 2008 et al.). These urbanization processes also change the political aspects of housing. Before, house ownership was seen as a long-term investment; now it is a short-term investment because of the speculative nature of the real estate market. It is a class strategy that changes lives and builds environments and it is incarnated in everyday life (Lefebvre 1968).

In parallel with the urban transformation process in cities, rural areas have always faced transformation too. And this thesis asks, who (or what) are the agents of this class strategy who occupy market and state apparatuses in cities during transformation of rural areas? A special role is attributed to NGOs (non-governmental organisations) and local governments in contemporary development plans and concepts. But there is also a risk that civil organisations can be turned into an agent of the class strategy. Developing new sectors out of natural abilities of property owners can be another method of accumulating properties. Though the main concern of this thesis is agents of this transformation and their characteristics, there could be many dynamics behind the transformation of rural areas through touristification. This thesis is basically constructed on a survey to determine these dynamics.

The first and most obvious dynamic is the existence of surplus (coming from either metropolitan entrepreneurs or local entrepreneurs) that causes considerable transformation of urban space. That is the basic determiner of class of transformation who is searching for surplus value through investments. Because of that, transformation in rural areas would be a reflection or extension of transformation in cities with city origin surpluses.

Tourism is a second dynamic that is frequently seen as a solution to both social and economic issues in urban areas. As part of a wider mobility, some social theories describe tourism as a central feature in the current human condition. Some of these theories are mentioned in this work. Tourism is widely believed to play an actual or potential role as an instrument of change -- particularly, where tourism can play a role in the rejuvenation of economically depressed areas (Faulkner 1998). The localities in many cases rely on tourism as a tool to diversify local economies in order to make them beneficial to all local citizens. Tourism has been viewed as an attractive economic opportunity for many communities where economic restructuring has resulted in the decline of traditional resource-based activities. The generation of a tourism sector puts localities in a story of change. There are many attempts or international examples where the tourism sector is the lead sector for local development. In other words, local, national or international agencies give tourism vital importance as the magic solution to all economic losses. However, without a determined scale being allocated to development of the tourism sector, the opportunity to make development beneficial to all local people could be missed.

The third common dynamic behind the change in both urban and rural mediums is the social control orchestrated through commodification and spectacle. Although urban space is produced out of surplus, tourism spaces represent examples of localities where local

development is completely dependent on consumption rather than production-based growth. Indeed, if local production cannot compete in a regional or wider medium then the locality becomes a product in this space-based phenomenon. In other words, this change also accommodates lifestyle, value systems and social systems in parallel with the built environment.

Finally, the most crucial dynamic and the main point of this study is that the transformation process needs to do everything to validate itself through a power discourse. Power exercised amongst local people, institutions, stakeholders and externalities is the main determiner of the future of that change. Urban transformation legitimises itself and constructs its rationalities through these bodies. The involvement of actors differs in every stage of the development of localities. Because the main issue is development of the tourism sector in these rural areas that the study considers, the locality should be properly institutionalised for tourism. In other words, individuals, institutionalised bodies and financial apparatuses are changed, reproduced or identified at every breaking point in the history of communities. For example, if it is not a real development story that creates equity and wellness, the creation of local elites would only be the outcome. These elites may not even be members of the local community. It is also crucial in this thesis, whether participation in the whole economic activity of localities is widely open to every local citizen during the whole development story. Sometimes opportunities to create their own business may be too far from the capacity of the local people. The debates therefore involve the identification of those who 'gain' and those who 'lose'. Unfortunately, the starting point of this thesis was a grounded suspicion that capitalism freely spreads its inequality without any social policies, and it turns the localities into touristy myths of mutual consumption and production activity for only a 'new leisure class' (MacCannel 1973) and at the same time expands a 'new service class' (Urry 2002). Opportunities for others, unorganised losers, to be involved this power discourse are met with resistance; this is the nature of power.

In this thesis, rapid transformation in localities via tourism is examined through a case study. The study aims to analyze whether the development story brings equal opportunity for each member of the local community; in other words, the story of urban change lays on a duality between being a real development story or creating an enormously big tourism market rather than a diversity of local economies. With this motive, the case area was selected from a sample of towns that had previously pursued a local economy based on the agricultural production market. After these markets collapsed, the case area faced a transformation story through tourism. That is to say, an Aegean town whose main economic activities were formerly based on rural and agricultural production but which is concurrently an owner of

natural, urban and architectural heritage that led it to become a famous tourist destination, has been chosen as the case area in this thesis.

The study is designed in five chapters. The following chapter deals mostly with conceptualizing power distribution in society. It analyses the involvement of local people, stakeholders, property holders and institutions in terms of power, governance and empowerment. It focuses on actors and institutions as an economic tool of localities where tourism is embraced as a magic solution for economic problems and stagnation. To summarize, the chapter is devoted to an examination of power in tourism and particularly its institutionalization in localities.

The third chapter deals with the power structure and the development of tourism in Alaçatı. The structure of the chapter is quite different because the chapter has planted the conceptual construction of the whole study since the beginning. Because of this, the third chapter also includes the earliest drafts of this thesis. Several main topics were considered from the beginning. First, the dynamics of urban transformation in rural areas was mentioned as a main concern above. The other topic was the dimensions of tourism itself. Obviously, it is a space-based phenomenon. Tourism is experienced in a place which is subjected to consumption activity. Since the story of the development in the case area may also be described as image promotion (which is concerned with transferring meaning onto a product), the description of this development in the media and tourism texts has been helpful. Entire cities, regions and cultures have become aware of themselves as tourist attractions. So, the chapter also includes the evolution of tourism as an agent of commoditization and consumption of urban space and social theories of tourism. In other words, a synthesis of both the story of change and related social theories that sees the tourism capable of social construction was attempted. Later on, the qualitative data and empirical knowledge acquired from the case study was merged with the information from print media to clarify contradictions, similarities and especially resistance to this construction. That is to say, the third chapter is both an analysis of the case study conducted in Alaçatı and a semiotic study of the area previously handled through print media.

Before the second chapter, we continue with the reasons for choosing the case area, its role in the history of tourism in Turkey, and the place of the case area in Turkey's legislative and planning history. Then, the methodology of the study will be detailed.

1.1. Description of the Case Area

Alaçatı has acquired a reputation as a unique Aegean town on the western coast of Turkey. It is also famous for its authentic architecture, vineyards and 150 years old windmills. The town has now made its name in the world of windsurfing with its crystal clear water and consistent and steady wind. Figure 1.1, Figure 1.2 and Figure 1.3 depict the approach to the town by auto and relationship between its coastal facilities (where surfing activity takes place) and the town.

Figure 1.1 Relationship of Alaçatı to Neighbouring Areas; (Source http://www.alacatiguide.org)

The total population is assumed to be about 7500 with the increase in the number of new citizens since the development of tourism. The town is 10 kilometres from Çeşme district centre and 70 kilometres from province centre İzmir. By the highway of İzmir-Çeşme it has an advantage of easement of access. The town is also known by its historical name Agrilia. There are numerous stories about the name Alaçatı, but now the name Alaçatı has been adopted both for the town and the harbour area. The town consists of two geographical elements. In other words, both the old town and the harbour area are subsumed under the name of Alaçatı (Gezgin 2007; Atilla and Öztüre 2004).

Figure 1.2 Approaching Alaçatı by auto routes (Source Adapted from Google Maps; http://maps.google.com)

Figure 1.3 Geographic Elements and Old Town Centre and Later Spatial Expansion of Alaçatı in Çeşme Peninsula (Source Adapted from Google Earth Images.)

The harbour area, which is about two kilometres south from the town centre, was an export port of İzmir until World War II. But after the war, somehow use of the harbour declined. That was good fortune for the environmental characteristics of the bay; the old harbour area is now occupied by the windsurf lovers (Gezgin 2007; Atilla and Öztüre 2004).

In ancient history, Alaçatı was settled by Ionians. The town remained almost exclusively Greek throughout the Hellenistic, Roman, Byzantine and Ottoman periods. Until 1914 almost %90 of the inhabitants was Greek. Not only the demographic structure but also the geography of the area has changed in the past. It is now the only municipal town of Çeşme district of İzmir province. A former member of the Alaçatı municipal council, Ömer Önal puts the history of Alaçatı in the following words:

Alaçatı is a town that received municipal status in 1876. I mean it is a municipality from a very early date. Then very important mayors who served Alaçatı came and went. You now, at the time the person called Hacımemiş Ağa was charged with a duty by the governor. Because Alaçatı was a marshland and disease was dispersed throughout the land, they opened the canal, and the marsh of Alaçatı was drained. In the 1800s, it is even mentioned that the sea was coming to Şehitler, to the end of the bazaar. And very important maritime transports of the world were made from here. Vine and grape was freighted from here to world markets of that time. The state of Alaçatı at that time was very brilliant. You know, it is mentioned that fourteen thousand Greeks had been living in Alaçatı. Anyway, Balkan immigrants began to come here since 1914. (see App. C)

In the following years a vast exchange of population was experienced. Immigrants from Balkan countries had begun to settle here while Greeks were leaving the town. Populations were mostly exchanged between Greece and Turkey in the framework of the Lausanne Treaty after the Greco-Turkish War (1919-1922). During the exchange of minorities between Balkan countries and Turkey, Turkish refugees from the Balkan countries settled here. Most of the refugees have settled in the houses emptied by the Greeks. These houses still remain in Alaçati as an attraction for people to restore and convert into tourism investments (Gezgin 2007; Atilla and Öztüre 2004).

In recent history, most of the population was involved in agriculture at the last half of the century. The most notable decline in the town's agricultural economy was experienced since 1975. As a witness of this downturn Ömer Önal says:

During the 60s and 70s Alaçatı was highly productive. Producing tobacco for Turkey, wold-famous Çeşme's aniseed, wheat, barley... But for some reason, due to numerous American decisions, quotas for the tobacco were determined... Afterwards, immigration began from Alaçatı to İzmir after 1980... (see App. C)

Over the following years the town was slowly subjected to tourism activities, while growing products was being reduced or changed. Continuation of the recent history of the town turns into a story of the development of tourism and is compiled from interviews that are described in the third section with the case study.

1.2. Reasons for Choosing İzmir – Alaçatı as the Case Area

Selection of a survey area consistent with the research subject of this case study was fundamentally guided by two reasons. First, because the study was inspired by reproduction of social, institutional, and economic structure of an area within the framework of change, the survey area should be in the process of transformation. But the whole change story should be dependent on cultural, social and material transformations in tourism development. The type of tourism activities is regarded as proper to examine because of the necessity to clarify the consumption pattern in Alaçatı. The town has acquired a reputation in Turkish media and tourism market as a unique Aegean town subjected to tourism development. Although the development of the town was declared to be a local movement, the dynamics behind these transformations should be examined to determine whether they provide a role or life opportunity to local people in this change story. In other words, local agents who have observed mutual power during this process should be interviewed in order to learn the true power of the local people. In the case area, social and economic differences among local people, local authority and tourism entrepreneurs were not so deep as compared to the more settled and established tourism areas of Turkey.

Second, Alaçatı departs from Turkish tourism planning history, because the tourism sector of the town was a recent autonomous development. Tourism development in Alaçatı was not based on a tourism plan from the national tourism planning authorities. In other words, because the case area must have a more dynamic structure for every situation as compared to established tourism areas of Turkey, Alaçatı was selected as the survey area. In addition, the town has never witnessed a period of mass tourist invasion. Although in the past it was not subject to national tourism oriented planning and development activities, it is now subject to plans that are a part of the new tourism vision of Turkey. Furthermore, the town seems likely to figure prominently in future tourism debates. Before its place in Turkish tourism history is discussed, the following section will summarise the recent tendencies in Turkish tourism legislation and policies.

1.2.1.New Changes in Tourism Policies in Turkey: Transition to Tourism Development Regions

This section is a summary of the Turkish legislative process in tourism that was revised in the early 2000s. According to a former declaration of the Ministry, in light of global tendencies, the Ministry of Tourism set its tourism policies and vision to reach the desired place in world tourism. With the Sixth and Seventh Five Year Development Plans, the State Planning Organization stressed the diversification of tourism activities to new destinations, prolongation of the tourism season to the entire year by developing golf tourism, thermal and health tourism, winter tourism, mountain, yacht, convention, eco tourism activities and so on. Despite its obligatory function, the development plans could not be put into action.

Two years after the preparation of the Eight Five Year Development Plan, Second Supreme National Council on Tourism was held by the Ministry of Tourism on 12-14 April 2002. After the Second High National Council on Tourism, the result was the Urgent Action Plan of the government, which was prepared to guide organize, long-term and consistent planning. The aim of the plan for the tourism sector was to improve investment conditions. The Urgent Action Plan, required declaration of Tourism Development Regions with special status and putting them into practice with necessary regulations. Following progress was the remerge of Ministries of Culture and Tourism by Law numbered 4848 in 2003. By this, the tourism sector in Turkey was aligned with the policies and vision of Turkish and global trends (Ministry of Culture and Tourism, 2004). During the same period, the World Tourism Organization also evaluated the growth of the tourism industry and made a long-term forecast and assessment of the development of tourism through the first twenty years of the new millennium -- Tourism 2020 Vision. The vision includes long-term prospects for international tourists (WTO 1999). In the vision, traditional mass tourism destinations in the Mediterranean Region were encouraged to diversify their tourism to encourage the generation of new markets, because consumer choices and environmental reasons are projected to reduce their popularity in the first quarter of the 21st century. They should spread the demand away from coastal regions and expand the promotion of their historical and natural assets, which are generally located in the interior zones of coastal areas (WTO 1999). The common objectives were to diversify tourist activities, extend the tourist season, lengthen the stay periods of the tourists, attract more qualified and bigger spending tourists, make optimum use of infrastructure and carrying capacity, preserve the natural environment, and contribute to socio-economic development of the newly emerged tourist destinations (WTO 1999).

No doubt, these trends affected the development of the planning vision for tourism in Mediterranean countries (see Hall 2007 in the 2nd chapter of this thesis). To maintain this vision the Tourism Encouragement Law (No: 2634) was amended by Law numbered

4957/2634 and the regulations related to this law were enacted in 2003. The purpose of the new Law is to ensure that necessary arrangements are made and necessary measures are taken for the regulation and development of the tourism sector and for giving this sector a dynamic structure and mode of operation. Major changes made by the new Law can be summarized as follows¹: tourism regions and tourism areas are taken out of circulation and instead Culture and Tourism Preservation and Development Regions are defined; these are the regions having a high potential for tourism development, and intensive historical and cultural importance, that are to be evaluated for the purpose of preservation, utilization, sector development and planned improvement. The boundaries of these regions are determined by the Council of Ministers upon the proposal of the Ministry of Culture and Tourism. Another important issue is that the Ministry is authorized to allocate the whole of the Cultural and Tourism Protection and Development Region, or a sub-region defined by plans, or one or more of their plots to real and legal entities of Turkish and foreign nationality in accordance with the purpose of the plan. The allocation of the whole region or the sub-region to a main investor will be put in force after the decision of the Council of Ministers and pre-permission will be given to this investor by the Ministry of Culture and Tourism. In case of approval of the project of the investor by the Ministry, followed by the arrangement of the investment license, the Ministry turns the pre-permission into the final permission.

Finally, the Ministry of Culture and Tourism has defined the purpose of the Tourism Development Region (TDR), which was first declared in the Urgent Action Plan of Turkish Government. The main objective of the TDR project is to integrate, organize and manage different types of tourism activities in a predefined area, i.e. Culture and Tourism Preservation and Development Regions².

-

¹ Tourism Encouragement Law (Turizm Teşvik Kanunu) in http://www.kultur.gov.tr/TEFTIS/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF4A7164CD9A18CEAEA34 EA1DE31F745BA

² The Tourism Cities Project of Turkey, in accordance with Tourism Development Regions (TDR); announced six tourism cities (Tourism Development Regions) in 2005: North Antalya, Çeşme Paşalimanı, Muğla Dalaman, Aydın Didim, Antalya Manavgat Oymapınar, Mersin Tarsus. Basically, the new tourism cities project is a central strategy that gives an opportunity to allocate public real estates, in which land developing model is the keynote, for tourism investments. Zones and sub-zones created by the master plan will then be subject to public land allocation to a main investor. In addition, it has already been remarked that the list of tourism cities shall be extended by adding new ones in the "Turkey Tourism Strategy (2023)".

1.2.2.The Role of Alaçatı in Tourism Legislation and Planning History of Turkey

If we look back the history of the region, Çeşme has always been subjected to tourism planning activities, although Alaçatı did not witnessed tourism development until the 2000s. There were a few activities at its adjacent beach called 'Çark Plajı'. There were no accommodation facilities other than small pensions until the opening of a five star hotel facing Cark Plajı in 2000.³

The first intervention to the region included the whole peninsula of Çeşme. On 5th August 1986 İzmir Paşalimanı was announced as a tourism centre. But tourism sector investments by the private sector in Çeşme have never satisfied any authorities, even though secondary housing projects were developing one by one and property values were increasing. Çeşme remained a popular agenda item in the next cabinets because the town was also participating in immediate action plans of the 58th and 59th cabinets. (Aysel and Ünverdi 2006)

At last, the Çeşme – Paşalimanı Turism Protection and Development Region was created on 6th January 2005 by extending the borders in accordance with the law on encouraging the tourism sector. This case was the first phase of the city's development in the last decade. As the second phase began on 3rd June 2005 it was determined that protected area degrees had to be reviewed to draw new 1/25000 plans (Çevre Düzeni Planları) for the purposes of the tourism cities project (Tourism Development Region) of the Ministry of Culture and Tourism. While past interventions mainly concerned the north side of the peninsula, the recent autonomous development of Alaçatı had caused the south part of the peninsula to take part in the development region. The Ministry of Culture and Tourism made 1/25000 scaled plan come into effect with the naming of 'Çeşme - Alaçatı - Paşalimanı Turizm Koruma ve Gelişme Bölgesi Çevre Düzeni Planları;' the effective date was 25th April 2006. Many NGOs fought against the plan. Finally, in May 2008, the 6th Division of the Council of State stayed of execution this plan.

There were other small-scale implementation plans, but existing ones were prepared to respond to the popular agendas of their times. For instance, the last planning attempts were begun after the well known earthquake in 1999; so their main objective was to determine

³ Its construction was permitted in accordance with the previous article about the definition of the coast-line in Coast Law Numbered 3621 just a day before new definition of coast line came into effect. It had created sensational opposition; the mayor and 3 municipal officers were imprisoned. The construction was completed in 2000, the opening year of the hotel.

appropriate spesifications and regions for building. Existing plans; included the Alaçatı Çevre Düzeni Planı – 28.03.2003, Çeşme Çevre Düzeni Planı - 13.11.2002 and other 1/5000 scale plan of Alaçatı.

1.2.2.1. Ceşme Tourism City Project (Ceşme Tourism Development Region)

Çeşme is the most emphasized tourism development region because it is the largest one among the six announced tourism cities. 4

The project covers Çeşme – Alaçatı – Paşalimanı Culture Tourism Conservation and Development Sites, Çeşme and Alaçatı Municipalities along with contiguous areas under responsibility of these Municipalities. The tourism facilities in Çeşme are planning for thermal tourism, shopping centres, convention tourism, sports and education according to the plan. It is obvious that the project area has been divided into five sub-regions shown in Figure 1.4. They are Culture, Tourism, Conservation, and Development Sub-Regions each with their own particularities.

The region at the south of the peninsula, called sub-regions 1, 2 and 3 is reserved for recreation, sports and related tourism activities. The north side of the peninsula, called sub-regions 4, 5, is reserved for a thermal cure and health centre. Private properties are sometimes included in the plan (to be arranged for necessary functions) but public lands are mainly subject to the plan. So, remaining public lands of the peninsula shall be allocated for the targeted tourism activities. The first land allocations in the Tourism Cities Project are

⁴ "Turkey Tourism Strategy (2023)" (Republic of Turkey Ministry of Culture and Tourism, Ankara 2007) and "Turkey Tourism Strategy Action Plan (2007-2013)" were accepted by the Higher Planning Commission of T.R. Prime Ministry State Planning Organization in March 2007. The strategy plan encompasses seventeen years of tourism development strategy for Turkey. The main objective is to create a strategy that gathers the public and the private sector institutions within the framework of participation, dynamism and governance to develop the Turkish tourism sector. Because the 9. Development Plan (2007-2013) emphasizes the necessity for preparing a main tourism plan for a longterm development of the tourism sector, the objection to the strategy parallels the plan. The stated main objective was to bring in a dynamic and participant strategy and collaboration of public and private sector within the framework of good governance. According to the strategy, instead of examining settlements one by one for tourism potential, a potent route or region will be chosen and week settlements will be given the benefits of the entire region. Therefore, creating tourism corridors, tourism cities and regions along with development axes are objectives instead of planning discrete nodes. In addition, the aims include eliminating insufficiency of infrastructure, over-density, deficits of mass tourism and irregular urbanization behind the coasts. Thence, land developing model within the space subjected to tourism plans is accepted. That is to say, entrepreneurs have been given a chance to invest in these lands and a right to enjoy planning, allocation and other incentives for tourism investments. The vision of the new strategy is summarised as preferring a sustainable tourism approach, increasing employment, improving the tourism sector to lead to regional or local development, with the slogan "Turkey must place in the first five countries in tourism income."

destined to Çeşme which is the most spectacular one of the declared tourism cities; a 10.400 hectares area will be allocated for future tourism investments. The whole public land shall be allocated for tourism investments within the following five years, nearly at the end of the 'Turkey Tourism Strategy Action Plan (2007-2013)'.

Figure 1.4 Tourism Development Region of Çeşme, Source Republic of Turkey Ministry of Culture and Tourism

(http://www.kultur.gov.tr/genel/text/tr/YIGM/turizmkentleri/eng/index.htm)

As we know, this was not the first tourism development plan for Çeşme. Before it was declared a tourism city, Çeşme was part of central government plans in which land use decisions mainly focused on tourism activities. However, there had been insufficient investment for tourism facilities from the private sector and public sector; they were turned to secondary houses by the plan revisions in the locality. Because the recent plan opens the city to the global market, it is causing some fear. The plan is finally criticized by describing it as globalization of the coasts. Recall Harvey's questions: 'Who has the right to the utilisation of surplus? For whose benefits is surplus used by state's apparatus?' (Harvey 2008). The project's response to these questions was 'big global investors will have the right to the utilisation of surplus and they will exploit the national infrastructure investment in order to realise this project' in the name of competition amongst tourist receiving countries.

1.3. Conceptual Design of the Case Study and Methodological Features

The research was designed with a certain degree of flexibility as most of the research was based on qualitative techniques. And it was focused on contextual and explanatory problems. The questions concerned personal stories; therefore, the research questions were revised and reformulated during the course of research. If possible, the research questions related to action were investigated by means of direct observation. The case study was designed two stages of interviews. The main data of the case study was gathered from deep interviews held between May 2008 and June 2008. In this study, the research did not include quantitative sets of data, for two reasons. First, the actors were interwoven into many different roles in terms of social networks, local economy and local politics. Hence, local people could not have been classified into narrow categories, because each personal history was different from the next. In-depth interviews provided sets of qualitative data which could have never been obtained by questionnaires. The second reason for preferring qualitative data was that the quantitative data regarding the scale of the town space and economy was perspicuous. Most importantly, because the study focused on the role of local people in this change story, the perception of other agents taking roles in this story could have only been acquired by deepinterviews.

The first phase of the research focused on the tourism development history of the town and the actors behind the development. As we have seen, power theory in tourism, which is examined in Chapter II, views interests and interest groups as a relational phenomenon which is present throughout the networks of power. So the main purpose of this study is to examine the local agents that exercise or/and is exercised power mutually. In other words, the purpose is to explore how local people are involved in the tourism market of the town. The structural aspects of the tourism market in the town, and the history and the development of the tourism market was explored by the method of deep-interview and oralhistory. In this story of change, an adjunct concern of my research is to understand the institutionalization of the locality and the context and the process of various implications of tourism such as difference making, production of locality, and authenticity. Although these were approached by a semiotic study in the previous chapter, indigenous knowledge was required for thorough understanding. The emergence and the development of tourism were therefore studied in combination with the institutionalization of tourism in Alaçatı. In addition, the use of power to give local people the edge was also investigated. Finally, the following issues were also investigated: exploring by what means Alacati has become a preferable, attractive and seductive tourist town, with what characteristics has Alaçatı been constructed and produced as a tourist destination? Therefore, the thesis examines cultural,

social and material transformations in tourist-receiving localities. The thesis also examines the agents in this process who try to put various discourses, myths and related connections into practice.

During the first stage, representatives of local authorities and local elites were interviewed in order to rewrite the authorised development story of the case area. The information was collected from individuals who have a unique or highly specialized role in tourism relationships in Alaçatı, such as those who deal with tourism and/or have been living in Alaçatı for many years. Former tourism employers and former executives peculiar to Alaçatı were selected most often. Others are mainly leading professionals or 'experts' or senior representatives of organizations and institutions, and the representatives of local governments. The data on the history of tourism in Alaçatı, the development of the tourism industry and other tourism related businesses was obtained from the representatives of the local governments, the specialists and those who have witnessed the change from the beginning in Alaçatı. In other words, the study relies upon on interviews with the actors behind the development. Because of the scarcity of information about recent and earlier history of the town, this necessary information was also compiled from interviews. This information allowed me to rewrite the development story of the town to include the interaction of the actors.

The second stage was devoted to studying local people. In this part of the interviews, natives or residents who have been living in Alaçatı since childhood were considered. They were classified according to correlation of their stories. Making this classification considering situational changes of properties of the local people since the beginning of the development found preferable. Consequently, four categories of local people were interviewed. The first category is those who have chosen to sell their homes or lands at the beginning of the story. The second category is composed of local people who have rented out their properties and again who are not directly involved in tourism. The third category includes locals who were involved in tourism or who had tried to invest tourism by any means and experienced a failure. The last category included people who owned their properties. However, no one belonged to just one of these categories. Most of the local people that I interviewed were interwoven into at least two or three of these categories.

2. TOURISM, LOCALITIES, EXTERNALITIES AND POWER

2.1. Introduction

This chapter is divided into two main sections. First is a brief account of some issues of conceptualising power, interest and interest groups. Second is a discussion of possible actors who wield power within a tourism based development story. This development story is attributed to collection of works including local non-governmental institutions and the municipality, local people, nationwide media organisations and individual actors and so on. This is needed to get involve power theory to conceptualise how these actors can be so influential in urban spatial and social changes. At the same time, this conceptual study tried to focus on tourism with its social and spatial transformations because the change story in the case area revolves around the origin of tourism. The possible actors are listed with their capacities in the market, social and legislative media in this space-based phenomenon. The following citation from a book on the case area enumerates these actors in a poem. The author draws an analogy with the town and a child who is obliged to show gratitude.

Testimonies from Alaçatı after 1995...How much will Alaçatı be changed?⁵

I wonder what sort of place Alaçatı will be when this child, crying at the top of his voice but not yet able to talk, talks more and cries less later on? Ten years before there might have been somebody who dreamed these days, but the reality has already exceeded the dreams. The question actually is that; how much Alaçatı will remain from nowadays ten or fifteen years later?

When this crying child comes of age to start premier school's first year further on, will somebody have talked about Mrs Leyla or about other Alaçatı lovers to him? In sacred days, will he go to kiss hands to Ahmet Palamutçu, to Ersen Tepeci, to Zeynep Öziş either? Although the custom of kissing hands is finished, will he send at least an e-mail to people who indirectly contributed to his life? Remzi Özen (previous mayor of the town) or Muhittin Dalgıç (current mayor) will have been allocated what sort of place in that small mind? Does he either thank or grous them?

Figure 2.1. A Quatation from a Book about Alaçatı (Source, Atilla and Öztüre 2005)

The passage was translated from a contributed article, describing the actors of the town's development, in a book about Alaçatı (Reşat Kutucular, in Atilla and Öztüre 2005)

Power is a broad philosophical issue that cannot be completely examined here, but discussing arguments related to tourism is possible. According to Lukes' comment, the word 'power' is polysemic. Its precise meaning depends on the context (Coles and Church 2007). So the intent here is not to describe power or to advocate a specific theoretical position. Therfore, this chapter draws attention to the literature of power very briefly, as it relates to localities and tourism. As Coles and Churches state:

Political acts involving a complex combination of economic, cultural and social exchanges are at the heart of tourism whether these are in the form of host-guest encounters, business-to-business relationships or consumer-business transactions. Tourists are not automatons who always conform in strict and predictable ways to positivist forecasts; nor are tourism producers, governors or members of the host community. They encounter, they manipulate, they valorise these exchanges, and power cannot be artificially isolated from these lived experiences (Coles and Church 2007).

In this thesis, power theory is necessary in order to examine the role or contribution of interest groups of all levels in the local development stories. Again, the intent is not to delve deeply in such contested theory; rather the intent is to understand the power agents in the multi scaled area of tourism, both exogenous and indigenous, and how power is exercised between them. The second part of the chapter will list local and external agents who exercise or / and is exercised power in localities. The definition of endogenous and exogenous agents and the empowering of communities and participation are also discussed.

2.2. Concept of Power

Power is one of the core concepts of the social sciences. It was described as 'the most important single idea in political theory, comparable perhaps to utility in economies' (Elster 1976 cited in Hall 2007). Table 2.1 shows selected definitions of power from different well known social scientists in the last century. A number of commentators have argued that two conceptions of power have dominated western political thought. In the first, power is viewed as a simple quantitative phenomenon. In effect, it is treated as an entity which is open to empirical observation and measurement. Power is conceptualised as a capacity; it has a currency, a valency which determines the extent of any resulting action. It is easy to identify who has power and who is powerless. In the second, power involves not only a capacity to act, but simultaneously involves a right to act. According to this position, capacity and right function alongside one another because they rely on the consent of those over whom power is being exercised (Hindess 1996, in Coles and Church 2007).

Table 2.1 Selected definitions of power (source: Coles and Church 2007)

Author(s)	Year	Definition of power
Russel	1938	The production of intended effects.
Weber	1947	Power is the probability that one actor within a social relationship will be in a position to carry out his own will, despite resistance and regardless of the basis on which this probability rests.
Bierstedt	1950	Power is latent force Power itself is the prior capacity which makes the application of force possible.
Parsons	1956	Power we may define as the realistic capacity of a system-unit to actualise its interests within the context of system-interaction and in this sense exert influence on processes in the system.
Dahl	1957	A has the power over B to the extent that he can get B to do something that he would not otherwise do.
Blau	1964	Power is the ability of persons as groups to impose their will on others despite resistance through deterrence whether in the form of withholding regularly supplied rewards or in the form of punishment inasmuch as the former, as well as the latter, constitutes in effect negative sanction.
Kaplan	1964	The ability of one person or group of persons to influence the behaviour of others, that is, to change the probabilities that others will respond in certain ways to specified stimuli
Lukes	1974	A exercises power over B when A affects B in a manner contrary to B's interests.
Foucault	1982	A way in which certain actions may structure the field of other possible actions.
Carter	1992	There is a power relation when an individual or a group of individuals can ensure that another or others do not do something, want or do not want something, believe or do not believe something, irrespective of the latter's interests.

Dowding, another well-known social scientist, applied his insights on the structure of power to society. Dowding suggests that power discourse may be reduced to two even simpler concepts; 'power to' and 'power over'. Power is a capacity; but power is used in some basic way to obtain a particular outcome. 'Power over' implies 'power to' but it has specific connotations in so far as A has 'power over' B to secure an outcome from B. He further describes 'power to' as 'outcome power', or 'the ability of an actor to bring about outcomes'. On the other hand, 'Power over' is described as 'social power' because it implies a social relationship between at least two actors. In other words, Dowding set social power apart from outcome power. Then, he overemphasizes social power, defining it as 'the ability of an actor to deliberately to change the incentive structure of another actor or actors to bring

about or help bring about outcomes' (Dowding 1996, in Coles and Church 2007, Dowding 1991). Furthermore, Downding asserts that some groups of people are 'systematically lucky' in that they are advantaged because of the way society is structured while other groups are systematically unlucky. That does not mean systematically lucky people are powerful in the sense that they have resources that they could use that other groups do not, but rather they tend to get what they want without having to do anything (Dowding 1991).

Other authors have different approaches. While Bachrach and Baratz have made a typology of six types of power (power, coercion, influence, authority, force, manipulation), Arendt has yet another approach. She has mainly worked on socialisation of power. She has extensively explored the relationship between power and violence. For Arendt, power is different from strength, force, authority and violence. It is also a collective capacity and it is based on consensus (Coles and Church 2007). According to Arendt, the socialisation of power contrary to violence is that,

Power corresponds to the human ability not just to act but to act in concert. Power is never the property of an individual; it belongs to a group and remains in existence only so long as the group keeps together. When we say of somebody that he [sic] is 'in power' we actually refer to his being empowered by a certain number of people to act in their name. The moment the group, from which the power originated to begin with ... disappears, 'his power' also vanishes (Arendt 1970).

Finally, Haugaard attempts to identify certain generalized perceptions of power, from premodern to modern and to postmodern. These include what he terms, 'power over' and 'power to' (associated with the analytic tradition), 'conflictual power' and 'consensual power' (social theory of the modern variety), and 'power as constitutive of reality' (postmodern social theory) (Haugaard 2002, in Coles and Church 2007).

Foucault's consideration of power marked a significant departure from previous thinking that has been highly contested but that has already had a significant influence on tourism studies. According to him, power relations are rooted in the whole social network (Foucault 1975). His early writing investigated the connections between power, knowledge and truth; consequently, knowledge is at the core of what Foucault termed disciplinary power. As Hirst argues about his works:

...only certain subjects are qualified to speak in particular ways: that certain statements cannot be made by everybody and anybody — So knowledges and the subjects who produce them are connected with particular institutional conditions and forms of power (Hirst 2005, in Coles and Church 2007)

Foucault's later writing is on governmentality. He presented the state as having 'both an individualising and totalising form of power.' But the study of power cannot simply involve the study of institutions (sovereign power). Rather, it must also incorporate a study of all 'micro' governmental practices to reveal the connections between the 'political' and all the other types of power relationships, practice and technologies (Foucault 1975). Miller provides a summary of Foucault's works.

...power should not be understood according to the model of a generalised domination exerted by one group over another. Power must be understood as a multiplicity of force relations which are immanent to the domain in which they operate and are constitutive of their own organisation. Power does not derive from a single point of origin but is to be found where it operates, at the mobile and unstable interrelation of force relations at local levels. Power is neither an institution nor a structure; it is not a force that can be located. It is 'everywhere'....

... Power relations are intentional, yet they are non subjective, that is to say they are marked by a calculation of aims and objectives, but do not result from the choice or decision of an individual subject. And finally, where there is power there is resistance. Power is a relational phenomenon which exists through a multiplicity of points of resistance which are present throughout the networks of power (Miller 2003, in Coles and Church 2007).

Later, he suggests a method to look for power relations in our present situation of society. He suggests using resistance as a chemical catalyst so as to bring to light power relations, locate their positions, discover their point of application and the methods they employed. His method consists of analysing the strategies of antagonism. He suggests the method in the following words:

I would like to suggest another way to go further towards a new economy of power relations, a way which is more empirical, more directly related to our present situation, and which implies more relations between theory and practice. It consists of taking the forms of resistance against different forms of power as a starting point (Foucault 1975, p: 210-211).

Because mobilities and multiplicities are associated with tourism, tourism policy and planning, it is perhaps not surprising that Foucault's considerations of power have been influential in tourism (Coles and Church 2007)⁶. In tourism, it is viable to apply his conception that power distinguishes through 'relationships of communication by means of a language, a system of signs, or any other symbolic medium' (Foucault 1975, p: 217). According to Foucault there are three separate domains of power; which are 'field of things',

⁶ Most influential works on social theories of tourism, including Urry's (1990 & 2002) 'tourist gaze,' were directly influenced by Foucault's examination of the regulating gaze in medicine; Morgan and Pritchard (1998) directly acknowledge the influence of Foucault in their study of the semiotics and discourses (see references).

'the production of real' and 'the production meaning' in three types of relationships that in fact always overlap one another, support one another reciprocally, and use each other as a means to an end (Foucault 1975, p: 218).

However, the intention is not go deep into power theory, rather the intention is to examine both exogenous and indigenous **power agents** in tourism in that multi scaled area and how power is exercised between them. In this thesis, power theory is necessary in order to examine the role or contribution of interest groups in all levels in the local development stories. The next subject is definition of interest and interest groups.

2.3. Interests and Interest Groups

The traditional comment about politics is that politics is about power: who gets what, where, how and why. All decisions in a community emerge from a political process. This process involves the values of actors in a struggle for power. The actors could be individuals, interest groups and public and private organisations.

Lukes's major conceptual achievements are the identification of three dimensions of power (which are outlined briefly in Table 2.2.) as well as how to deal with multiple power relations among stakeholders and where unitary interests are lacking (Lukes 1974, in Timothy 2007). In other words, he problematises the theory, having being limited to those forms of power. See dimensions *One* and *Two* in Table 2.2, according to Lukes, power had been conseptualised through these two dimensions earlier. To these he added a third dimension (Luke 1974). But, it is argued that Lukes' perspective assumes a priori knowledge of 'real' interests (Knights and Willmott 1999, in Timothy 2007). On the contrary, Foucauldian readings of the organisation contend that interests are a product of the exercise of power not as pre-existing, preordained features that dictate the course and nature of power relations as Lukes postulates. Indeed, they question the notion of 'real' interest. Whereas Lukes considers real interests to be manipulated by the exercise of the third dimension of power, Knights and Willmott point to the difficulties in (legitimately) justifying such attributions. However, interests and interest groups are also a relational phenomena which are present throughout networks of power.

Table 2.2 Three dimension of power (Lukes 1974; source: Coles and Sherle 2007)

Dimension	Key characteristics
One	Power that is exercised to secure a decision in situations where there is some observable conflict or disagreement.
Two	Power that is exercised to keep issues on or off the decision-making agenda, so that potential conflicts or disagreements are precluded and therefore unobservable.
Three	Institutionalised power that is exercised to define social reality. To the extent that norms and meanings are internalised, people accept and thereby reproduce the power-invented definition of reality, even when this is against their 'real' interests.

At last, for the third dimension of power, Morgan and Pritchard (1999) argue with Foucauldian concepts that power is not simply concentrated in interest groups but permeates all aspects of society, and for all social groups power is both constraining and productive (Church 2004).

2.4. Agents of Power in Tourism

Arguments about the relationship between tourism and power are not loosely defined. Power is a notion that explains asymmetries among different stakeholders in the development process, or which helps to describe vaguely the unequal allocation of resources. This section describes how power is exercised amongst the agents described below.

First, national government or central government exercises power. Subtopics are the recent power of the state after the neo-liberalist reforms which have been practised in nearly all regions of the world, and recent forms of governmental intervention. The most important issue is public policy related to the nation state. The place of public policy and its institutionalization in the neo-liberal state are argued. Second, parallel with the debates on globalisation and localisation, the power of local authorities is another question addressed in the section. Local governance may be the most important issue in the paradigm.

Third, local people who live in localities where development is experienced exercise power. Subtopics include participation in decision-making and implementation. Because participation is a process of empowerment that helps to involve local people in decision-making, empowerment of local people in this process is considered also. Degrees, scales and forms of empowerment are other arguments relating to participation. At last, constraints of

participation and resistance of local people to the process concludes the section on power of local people.

Fourth, the power of external actors in tourism development is considered. Tourism is analysed as a multi-scalar phenomenon; then, it is analysed to disclose transitions in the power relations of tourism between local people and external actors in the development process. Finally, the tourist is considered as an actor who exercises power. The tourist is an actor of spatial consumption and an agent of social construction of localities.

2.4.1.Power of the National Government

2.4.1.1. Power of the Nation State

In this section of the chapter, the power of the national government is examined.

First, the evolution of the state will be reviewed since the nation state of enlightenment. The nation state after enlightenment has governed by representative democracy. Governing defined by the following three terms: community, political power and common objectives (Tekeli 1996b). Political power establishes its own legitimacy on the existence of common objectives and the basis of representation; governing power should also use instrumental rationality. In other words, authority of the nation state arises from the following four circumstances: political power based representative power, territorial integrity of the society, the authority of taxation and competence to impose responsibilities (Tekeli 1996b, p:242). And realisation of common goals is ensured by institutional bodies of the society which are market mechanisms and hierarchic mechanisms of governing. Although common good is decided through a political process, the common good is pursued by a polity predicated on hierarchical decision mechanisms (Tekeli 1996b, p:244). Comprehensive planning has emerged through this mechanism to secure instrumental rationality (Ersoy 2007, Şengül 2002).

2.4.1.2. Power of the Neo-Liberal State

2.4.1.2.1. Disempowerment of the Nation State

Over the course of the time, principles of governing have been undermined by the conceptualisation of governance. Tekeli asserts four dimensions for a many-sided transformation process of the world (Tekeli 1996b): first, transformation form industrial to information society; second, transformation from fordist production patterns to flexible ones; third transformation of nation states to globalism; and fourth, intellectual transformation

from modernism to postmodernism. According to Tekeli these four transformations are eroding the nation state's political power. First of all, representative democracy is superseded by pluralist democracy because it is nonsense for marginal groups who are out of the majority. Anyhow, it is anticipated from democracy that democratisation of formation of political power. That is to say, instead of forging the public sphere by only political power, social consensus should directly enable political power. These are requirements for practices that constitute the public sphere through civil society practices. Attacks on representative democracy also allow destruction of instrumental rationality and the technocratic basis of governing. Therefore, a foundation of peaceful coexistence and collaboration is provided so that participatory practices transcend the duality of governor and governed. In that manner, the balance of responsibility is inclined to civil society because hierarchic distribution schemas of responsibility for instrumental rationality fail (Tekeli 1996b). By the emergence of the governance the roles of state approach steering. The very common approaches to these roles can be summarized as forging partnerships in local, national and international mediums instead of looking to a single actor for a solution; and enabling, empowering and authorising the individuals who acts instead of producing services (Tekeli et al.).

On the other hand, this process also coincides with the neo-liberalist reformations. In many western nations since the late 1970s, governments have reflected a tendency for the state to reduce many of its functions. Then while governmental intervention was being reduced, it was replaced by other activities. These were mainly partnerships and corporatism. Like many other authors, Bramwell (2004) states that these trends emerged in the context of substantial government fiscal problems and criticism of state activity from the neo-liberal agenda. Replacing ideology was the 'New Right' that has been highly politically effective. That case is related to the processes of globalization under the conception of neo-liberalisation. All of these trends have been undermining nation-states (Bramwell 2004).

Davis (1993) suggested three economic rationalities for this trend. First, governments are interested in reducing the dependency of public enterprise on public budgets. Second, they are interested in reducing public debt by selling state assets (which is called privatisation). And third, governments are interested in raising technical efficiencies by commercialization (in Hall and Jenkins 2004). Not only in western society but also in developing countries, the calls for decentralization and for a reduced role for the state have often resulted from concern about a concentration of decision-making authority within central government and about the poor performance of public bureaucracies (Bramwell 2004). However, the economic reasons are covered in political rationales which have been associated with a 'New Right'. The emerging corporatist or neo-conservative economic agenda was called 'Reaganism' in the

USA, 'Thatcherism' in the UK, 'Rogernomics' in New Zealand (Hall and Jenkins 2004), and so on various countries.

In such a political climate, neo-liberalists perceive the planning organisation of the state as the main barrier to a free market. Planning has turned into a corporatist model that strategically plans activities because the political leaders of this climate opposed everything except this corporatist model (Ersoy 2007). This new right is criticised as a barrier that limits the dynamism of the market and the creativity of individuals; then, it creates an immobile economy, an immobile social structure and inertia (Şengül 2002). These criticisms differ; some of them suggest that market mechanisms cause more rational results; another suggests that market actors pursuing their own interests are more capable of getting complex relationships around urban land (Pearce 1978 in Şengül 2002).

2.4.1.2.2. Globalisation and Localisation

While almost all nation-states' apparatuses were putting the neo-liberalist reformations into practice, the argument of globalisation has become more important than in the past. It has been embraced as an inevitable consequence of improvements in information technologies. In conjunction with the acceptance of globalization as a technical project, the debates, especially in developing countries, have referred to opportunities to catch this development train within different perspectives at large (Şengül 2000). Therefore, strategies for competing (as a locality) with the entire neo-liberal network have been commonly pronounced-strategies explaining how to jump over the situation of underdevelopment with the help of new supra-national relationships through emergence of the information society. And, this is accommodated by the democratisation process led by local civil organisations because of the erosion of the nation-state (Tekeli 1996a).

On the other hand, globalisation is accepted as a process that is directly related to capital accumulation processes; in this context, it is a process that has both winners and losers (Şengül 2000, p:115). In fact, globalization is not a technical process; globalisation is a project imposed by capitalism that has been trying to recover from a crisis since the 1970s. Likewise, Keleş indicates that globalisation becomes commonplace as a life pattern of capitalism and this means that sovereignty of the international capital is getting strong in the world (Keleş 2008, p:57).

There is consistent agreement that the power of the nation-state has eroded; the localisation tendencies are a natural extension of the globalisation process. Şengül states that the problem of spatial scale is at the heart of globalisation-localisation debates. Throughout history, the

creation of spatial scales and the determination of leading geographical scale are accomplished by power relationships and political struggles. Therefore, each scale represents political relationships in a historical moment; dominance of one scale among others makes some groups advantageous and privileged as compared to other groups (Şengül 2000, p:119-120).

Although social perspectives are not identical, most advocates of pluralistic democracy and localisation promote local democracy by enabling all diverse actors in the society (Tekeli et al., see also previous section 2.4.1.2.1). Among the actors, urban mid-classes are at the forefront of restructuring themselves through new identities. For example, Wilson points to the example of the rainbow coalition and the new middle classes as postmodern themes. There is an emerging social movement of urban territorialised mid-classes who are themselves strong restructuring process in part alternative milieus (Esser and Hirsh 1989, in Wilson 1995). Similarly, Smelser points out that new solidarity groups with multiple bases (such as regional, linguistic, religious, ethnic, gender and lifestyle) are flourishing. And this is the array of novel social movements that pressure the state from above and below (Smelser 1994, in Wilson 1995). Likewise, globalisation and localisation tendencies also pressure the nation-state. In fact, because of the emergent multiplicity of identities, groups and individuals in society, sensitivity to space and locality is parallel with the sensitivity attributed to the differentiation of social relationships and 'social' in which 'individual' stands first on the list (Sengül 2000, p:125-126). Therefore, the scale of locality, which highlights the space, becomes an important parallel to the process of globalisation.

Sengül stresses the failure of the approaches that assert that local scale is more democratic and permissive to participation (Şengül 2000, p:126). Because spatial hierarchies emerged from the homogeneity that capitalism needs to forge the market, the scales of locality, national and global are mediums of the capital accumulation process. Production of space is endless just because of surplus value and circulation of commodities regardless of underdevelopment of other spaces. In other words, historically first, power struggles were first local in feudal city states with few externalities. Next, when the locality was not enough for the process of production and accumulation the nation-state was formed within particular sets of regulations of necessary homogeneity. Finally, the global scale is in turn, Sengül explains that the scale of the nation-state is now more limited to forge the global market. Many agreements on the international stage forge the legislative basis of global capital flow. Keleş particularly emphasizes that MAI (Multi-national Agreement on Investment) and

International Arbitration are instruments for elimination of legal barriers against global capital flow⁷ (Keleş 2008, p:59).

Therefore, local scale and global scale are now more important at the expense of the nation-state. Because accumulation and movement processes of capital necessitate different scales, different units with specific power relations organise. Although the nation-state's power has eroded, it is still the crucial medium of power relations for two reasons. First, the capital owners who lose in the national scale are resisting the globalisation of markets. Thus, at the same time, the national state is a cultural and political project (Şengül 2000).

Both globalism and local scale were simultaneously emphasised in the 8th Five-year Development Plan of Turkey covering the time period from 2001 to 2005. The culture of the city and the city-dweller have to be constituted within the frame of identifier of national culture, and cities have to be enabled to respond to the demands of globalisation. To this end, the plan attributes a significant role to civil society and states the need for centres with sufficient infrastructure at an international level (Keles 2008, p:87-88). That means the State Planning Organization of Turkey has not forgotten the national identifiers and at the same time is stressing local and global scales. On the other hand, the public administration system of Turkey has been subjected to a fundamental transformation over the last five years. The reformation movement⁸ included amendments, new laws and new institutional bodies within a fundamental strategy of integration with the European Union and the globalising world (Ersoy 2003). According to Ersoy, these developments coincide with one of the social and historical process of Turkey; in order to eliminate barriers to the movement of global capital, Turkey has pursued the advice of the World Bank and International Monetary Fund that administrative structure has to be inclined toward the local scale. All of the amendments and bills highlight a competitive and effective state model serving market conditions instead of public good and form a basis for the social state. This approach that conceptualise citizens as customers is a concrete example of how the public is served within the neo-liberal thesis of globalisation. In summary, these legislative changes, which disregard the principles of the social state and public good, provide new capabilities for international capital and restrain the rights of the working classes (Ersoy 2003, Keskinok 2003).

_

⁷ So as to validate these agreements in Turkey, in the Constitution of the Republic of Turkey, Article 125 and Article 155 has been amended in order to assign public services to foreign companies on a concession basis in 1999 (Keleş 2008, p:59).

⁸These legislative changes are; Law on Foundation, Coordination and Duties of Development Agents, No: 5449 Date: 25.1.2006; Law on Special Provincial Administration, No: 5302 Date: 22.2.2005; Law on Municipalities, No: 5215 Date: 9.7.2004; Law on Metropolitan Municipalities, No: 5216 Date: 10.7.2004; Law on Fundamental Principles of Public Administration, No: 5227 Date 15.7.2004

Hall states that the role of government in tourism has changed in a similar fashion; tourism has experienced a dramatic shift from a traditional public administration model to a corporatist model (Hall 2004). Conceptually public administration and corporatist model are different. The former implements government policy for a perceived public good, but the latter emphasizes efficiency, investment returns, the role of the market, and relationships with stakeholders, usually defined as industry. In addition, corporatism is used in the sense of a dominant ideology in western society which emphasizes a notion of individualism in terms of self-interest rather than the legitimacy of the individual citizen acting in the democratic interest of the public good (Ersoy 2007, Hall and Jenkins 2004, Bramwell 2004).

In conclusion, these changes have led to increased emphasis on governance through network structures. However, in tourism policy areas, this policy issue has generally been resolved by the restructuring national and regional tourist organizations to reduce their planning, policy and development roles and increase their marketing and promotion functions and engage in a greater range of partnerships, networks, and collaborative relationships with stakeholders. Such a situation has been described as the hollowing out of the state, in which the role of the state has been transformed from one of hierarchical control to one in which governing is dispersed among a number of separate, non-governmental entities (Milward 1996 in Hall and Jenkins 2004).

2.4.2. Power of Local Authorities

Local authorities are diverse with respect to administrative systems, but follow the same tendencies in most part of the world because of globalisation. As a result, local governments have gained importance in both the legislative and practical medium. Municipality is no longer perceived as only a service organisation, but it is also an administrative organisation. As analyzed before under the subject of power of national government, a significant change during the past decades has occurred in response to globalization. As mentioned before, with the declining influence of nation-states and the increased importance of trading alliances, communities have new forms of governance. These forms involve increasing devolution of the responsibilities of senior government to the local level (Gill 2004). As sovereign government or state vanishes, the term governance is employed ever more. The term governance has become increasingly used to summarize the growing cooperation between a range of public, private, and voluntary organizations. While extending to international and supranational levels, it also extends to the level of local government or local state. That is to say, key economic, cultural, environmental and political issues are being dealt with in an emerging framework of post-sovereign governance. Such issues are increasingly handled by

the transfer of goal-specific authority from states to local or sub-national polities as well as supranational organisations (Morales-Moreno, in Hall 2007). Tourism has been endorsed as a mechanism for economic development by growth coalitions. However, the activities of the local government are now being undertaken at a broader scale than ever before. In fact, local authorities are functioning as international political actors themselves (Hall 2007).

Because of the impact of different local government systems on administrative systems, this section is concentrated on recent transformations of local governments in Turkey. We have mentioned several recent changes in Turkey. The public administration system has been subjected to a fundamental transformation over the last five years (See also foot note 7). Reasons for this reform has been explained in the following terms: democratisation of the whole public administration system; sharing functions and powers between central government and local government for subsidiarity of public service; elimination of red tape; reconciliation of national priorities and local differences; and participation of local people in municipal expenditures (Keskinok 2003, p:51). Actually, the issue of empowerment of local governments by reforming the centralised administrative system has been discussed for forty years in Turkey. Until the 70s, local governments had been regarded as an extension of the centre. Later, they entered a politicisation period. At the same time some of the following issues were raised: they were not autonomous enough; their financial resources were scarce; they would undertake public projects (Sengül 2003). But Şengül differentiates the tendencies in municipalism after the 80s -- an approach that sees city as an instrument of profit has prevailed against the approach grounded on the benefit to the working classes. Within this approach, municipalities became bodies who do not conflict with the centre, who try to reach financial sources and employ these financial sources to the advantage of capital groups without considering social justice and public good. Therefore, empowerment of local governments has never yielded results for effective public service and democratic participation (Şengül 2003).

The model described above is criticised because it facilitates the integration of local governments and global capital. Local governments are subjected to international arbitration laws by enabling them to take on debt abroad; and attemps are made to remove national financial intermediary structures in between local governments and international capital (Ersoy 2003, p:42, Keskinok 2003, p:52). This reform coincides with a period when global capital becomes more aggressive to use local markets in spite of the boundaries of the nation-states (Sengül 2003). Keskinok claims these reforms result in political shrinkage of the nation-state and elimination of its arrangement and auditing apparatuses. And in this context, cities and localities which are not political units are put forward against the nation-

state which is a political unit. An approach characterised by prominent terms like local autonomy and civil democracy is in reality an expanded privatisation program for local natural resources and public services. He emphasises that a credit from the World Bank for adaptation of financial and public administration systems was one of the dynamics behind this reform. He means, because the classical neo-liberalism of the World Bank is one motive behind this reform, the program reflects an attempt of the global capital to forge international laws and its bureaucracy and managerial reins. (Keskinok 2003, p:51-52).

Revenues of the municipalities and the metropolitan municipalities have increased. However, some auditing institutes of the centre on planning activities of municipalities have been abated so that the tutelage and audit functions of the centre have become ineffective. Consequently, localisation is significantly boosted. But the managerial approach is regarded as an indispensable key for providing public services. Privatisation of public services is a useful option because executing public services by public bodies has always been seen as a barrier for the market (Keskinok 2003, p:52). A magic role is attributed to the notions of efficiency, efficacy and profitability; public good is not directly considered (Ersoy 2003). Moreover, privatisation of public services has rendered local governments incapable of providing public services and has caused the emergence in Turkey of an approach to municipality that has been completely based on a bidding system since the 80s (Keskinok 2003, p:55).

Up to now in this section, these localisation policies in Turkey are basically seen as originating from supra-national powers. Şengül states that endogenous dynamics of the country should be regarded too. The national government has designated special duties to special provincial administrations by defining them as nearly new administrative structures at the provincial level (Ersoy 2003, Şengül 2003). The governing party that brings up the reform prefers localisation to reduce resistance at the national scale because the party has problems with the political system and the nation-state. The reform has enabled the organisation of a new power agent at the provincial scale by creating special provincial administrations. Privatisation of public services like education, health and culture allows the party in power to redistribute balances in the market because administration of these public services are localised through this administrative body. That is to say, the reform gives an opportunity to the party in power to strengthen its favourable groups in the market. Then, the party becomes financially stronger in the public base and capable of directing resources to favourable groups (Sengül 2003).

This section of the chapter identified some important common features and changes in the roles, aims, structures, and impacts of regional and local tourism policies. Like corporatist models on a national scale, local governments have been encouraged to develop stronger initiatives for private-public sector partnerships in their pursuit of growth (Moore and Pierre 1988, in Gill 2004). Promotion is often ubiquitous to all tourism organizations at national and local levels. Tourism policy at all levels reflects wider economic, social, and environmental changes, especially globalization and the rise of neo-liberal governance, in relation. At a broader level government involvement has been shifting from a developmental to a promotional role, a change he claims has increased the importance of local government (Church 2004). In conclusion, private-public partnerships are increasingly being promoted as the model upon which tourism development should depend both at the national and local levels. Levels of private-public sector partnership have increased and collaborative approaches between communities have been advocated (Gill 2004).

2.4.3. Power of Local People in the Public Sphere: Political Deliberation, Participation

Previous sections briefly reviewed, the erosion of the nation-state's power, and overrating of the global and local special scales in lieu of the national scale. In this section, the importance and power of the locality is examined. Several approaches explain why the scale of locality has become so important. First, the optimistic one is that locality becomes the more democratic and participatory scale because of erosion of the nation state's political power. Because of the anticipated pluralist democracy, it is the main scale of democratic formation of political power. Because multiple identities of new social integrity once accommodates in the locality, social consensus is directly enabled from the public sphere of civil society practices (Tekeli 1996b). Therefore, this pervasive approach presumes empowerment of communities in the locality. Communities have a chance to compete in the global scale as a nodal point in the entire network with the help of new technologies (Tekeli 2008).

On the other hand, Şengül addresses the labour power of the locality as the main reason for the increasing importance of the local scale. Mobility of labour is still much confined than the capital and working classes organised themselves at the scale of nation-state whereas mobility of the capital is in wide margins. In this context, the strategies based on competition of localities against others in the entire neo-liberal global network caused local working class groups to either consent to lower wages or choose unemployment because they lose their opportunity to be organised at a national scale. In other words, localisation creates a structure that reduces wages of working classes, and it simultaneously eliminates possibilities for the

working class to organise in a national scale (Şengül 2000, p:139). Similarly, recent administrative reforms in Turkey (See foot note 7) reduced the rights of employees in local governments by hiring mostly contract employees (Ersoy 2003). This localisation reform narrows the area of public services benefited by the citizens; and replacement of public personnel with contract employees especially in local governments targets the right of labour to organise. In Turkey, privatisation of public services has eliminated the organised work force from local governments since the 80s (Keskinok 2003, p:53-55). Moreover, because of the new power agent at the provincial scale, i.e. special provincial administrations, localisation of public services like education, health and culture causes localisation of appropriations for the public services that formerly had a portion from the gross national product. In turns, this change also causes localised and fragmented opposition to scarcity of appropriations (Şengül 2003).

In this part, the power of local people will first be examined from the Marxist-perspective. The idea of 'public sphere' as an arena of political deliberation, discourse and participation is fundamental to democratic governance. It also incorporated the meaning of space as public space since the imagery of the Athenian agora. Harvey puts the vague association forged between proper shaping of urban public space and the proper functioning of democratic governance in this public space. Therefore, a mix of social-geographical perception, expectation and material condition determines how urban design and urban public space might influence politics in the public sphere (Harvey 2005). He always describes two case studies to examine these interrelations. One of them is the urbanisation of Paris during the period of the Second Empire and the other is the urbanisation of New York which modelled the same principles after the Second World War (Harvey 2002, 2005, 2008). Both instances were vast programs of public works to renew the capital accumulation. In the first example, there were unemployed capital and unemployed labour side by side around Europe and particularly in France. Then, bourgeois took account the problem, how they restate the economy and how the capital is got back to work. In Paris, in 1851 the emperor recognised that something had to be done although he opposed every organisations, unions and even liberal bourgeois. He needed labour back to work, capital accumulation and the system is going. Therefore, he began a vast program of public works. Most of all, he brought Haussmann who was charged with absorbing the surplus capital and labour surpluses in a vast reconfiguration of Paris (Harvey and Lefebvre et al.).

According to Harvey, Haussmann was aware of two crucial things; first he changed the scale of everybody's thinking about the city. He completely changed the scale of the boulevards; he designed them a hundred-twenty meters wide and reconfigured connectivity with the city

centre and suburbs. Secondly, new cafes and department stores were opened side by side on these boulevards. This work was not only an involvement of labour but also a transformation of lifestyles. It was a transformation to a kind of consumerist culture and urban way of life through this huge urban transformation process. Most importantly, the new credit institutions were set up to supply the demand so that the whole system was debt financed (Harvey 2008 et al.). This system worked for fifteen years. In 1868, the Paris Commune was attacked to take rights to the city back from property speculators, financiers, and imperial authorities because people were asking what exactly exits inside the world of debt. Is anything real behind the fetish of capital and commodities and rebuilding the city based on fictions? (Harvey 2008) After class struggles, the public spaces of Paris were transformed towards the end of the Second Empire. This transformation was intensely symbolic of clashing ideologies in the public sphere of politics (Harvey 2005).

According to Marxist urbanism tradition, debates of power of local people have not been confined to the terms of participation, empowerment and NGOs or so on. Contrary, it basically means occupation of the whole city. In other words, it is a struggle for the hegemony of use-value, and it defends working classes, and demands the whole city instead of sides (Şengül 2002).

In the tourism sector, working classes have been poorly organised compared to the other working classes.

2.4.3.1. Empowerment of Community and Non-Governmental Organisations (NGO)

In this section, the neo-liberal perspective on participation in spatial planning and strategic planning activities is examined. In this notion, the paradigm of governance and capacity building of the local community is becoming the main strategy or tool of the plans. Accordingly, participation is basically a process of empowerment that helps to involve local people in decision-making and implementation. So, the necessity of participation in all mediums and NGOs as political deliberation will be discussed in this section.

The first approach is building an innovative community in order to regenerate the economy and other dynamics of development. For that purpose, although building an innovative community and network model is mainly based on continuous economic innovation in order to compete as a region or community in the whole neo-liberal network, a vital importance is attributed to community members and NGOs. According to Tekeli, a learning region exists when the subject of this innovation is the community. In the case of an innovation network,

economic actors (individuals, firms and organisations) and other social actors (local government, NGOs, universities, research and development organisations, financial organisations) interact with each other with intense relationships in both the market and other milieu; then, they become reciprocally involved in a learning process and generate confidence (Tekeli 2008, p:295-302).

Second, in recognition of the failure of traditional, top-down approaches to economic development, observers of, and participants in, community development efforts have strongly advocated an approach that involves as many stakeholders as possible in the communities where development occurs. Since the 1970s, debate has intensified with respect to who should participate, how various stakeholders might participate, and to what extent community members ought to be involved in development initiatives. In response, calls have been made throughout the world for a decentralization of decision-making power in all areas of development (Timothy 2007). This process of transferring power to communities and community stakeholders has become popularly known as 'empowerment'. Tekeli defines it as enhancing the capacities of actors; on the other hand, it is only provided by making the atmosphere permissive. But this should not be interpreted as a principle of deregulation. On the contrary, it is an obligation of pluralistic democracy (Tekeli 1996a). He sees empowerment as one of the three principles that are necessary to realise a system of settlement that is ruled by liveability, sustainability and equitability parallel to the values developed by civil societal activities. Concurrently with starting to research the improvement of life quality through activation of creative powers and potentials of all diverse actors in the society, the strategy of empowerment of these actors has come up (Tekeli 1996a, p:234-235).

The participation process includes empowerment of individuals, households, local groups, communities, even nations and regions to shape their own lives and their own society (Nelson and Wright 1995, cited in France, L. 1998). Timothy states the following about empowerment:

Empowerment is both a condition or a capacity and a process. Being empowered is a condition whereby authority to act, choice of actions, and control over decisions and resources lie in the hands of destination community members rather than central government authorities, and sometimes from multinational companies and external investors. The word 'empowerment' is suggestive of being in relative power and it refers to a process whereby a transfer of control or devolution of power to individuals and/or communities takes place (Brown 2002; Chambers 1993; Laverack 2001; Laverack and Wallerstein 2001; Lincoln 2002; Lyons 2001; in Timothy 2007).

As discussed before, at the core of empowerment is a variety of power relations; empowerment can only be achieved by the exercise of power in one form or another.

Empowerment is not a static or fixed condition. Rather, it is a dynamic process that can lead to higher levels or losses of agency.

Empowerment and disempowerment takes place in both public and private medium. Agency or authority can grow when governments become overpowering with legislation, policy and planning. Similarly, they may occur at the hands of private, multinational corporations, when local control of resources and services is superseded by the heavy control of external investors.

Over the years a number of authors have attempted to develop various typologies of empowerment and various degrees of empowerment. In most cases these range from complete disempowerment at one end of the spectrum to complete empowerment at the opposite end. The following section is examines the degrees of empowerment. Degrees and scales of empowerment of local people are examined because they are usually an applied issue in development plans. Furthermore, they are qualitatively evaluated in the case study. In the concluding chapter of this study the data of the case study is interpreted to show how these variables changed through development.

2.4.3.2. Degrees of Empowerment

The four degrees of empowerment are imposed development, tokenistic involvement, meaningful participation and empowerment, according to Timothy (2007).

First, **imposed development** and **tokenistic involvement** are not accepted as delegation of power to down. The former form of growth or tourism growth is a uni-directional, top-down approach that is conceived, planned and carried out by central authorities, who suggest that what they are doing is in the best interests of the destination community. The latter is also hardly a form of empowerment; rather, it simply resembles a gesture to satisfy external observers (institutions). It is needed in to minimize dissent among community members case of demands for grassroots participation

Secondly, **meaningful participation** and **empowerment** are different. On the one hand, meaningful participation begins to appear when governments and other development agents sincerely desire to involve local residents and business owners in decision-making processes as well as the other economic benefits of tourism development. While government control still exists at this level, its hegemony is no longer as absolute. Partnerships between public agencies, community groups, destination residents and other stakeholders are operationalised. The pattern of development and political participation still follows the same

linear (top-down) pathway. Governments still formulate the solutions and then seek endorsement by the destination community. On the other hand, at the level of empowerment, community members are able to initiate their own development goals and programs. This does not, of course, preclude assistance, intervention or encouragement from government leaders or NGOs, but any external involvement should be limited to the role of facilitator rather than decision-maker.

Finally, it is crucial to recognize that these four degrees of empowerment may not always be so clear cut in their operation and their outcomes. There may be examples that cut across these four degrees with development involvement being tokenistic for some groups but empowering for others (Timothy 2007).

2.4.3.3. Scales and Forms of Empowerment

Empowerment has traditionally been scrutinized on three different scales: national, local / community and personal (Lincoln et al 2002, in Timothy 2007). It is also important to note that measures at any one scale may disempower actors or stakeholders at another scale, such as when national empowerment counteracts local empowerment. In addition to scales of empowerment, several authors have identified at least four forms of empowerment that are crucial to successful community development in general and to tourism in particular (Brown 2002; Friedmann 1996; O'Neal and O'Neal 2003; Scheyvens 1999,2003 in Timothy 2007). These include **political, social, psychological** and **economic** empowerment, and these forms of empowerment function at, and cut across, different scales. Definitions of these forms follow (Timothy 2007).

First, **political empowerment** is achieved when entire communities and their individual stakeholders have a voice in policy decision-making. Full political empowerment may only exist when ownership development problems and benefits lie in the hands of the destination community. Then, **social empowerment** and **psychological empowerment** in tourism, from the social perspective, should enhance the destination community's equilibrium and cohesiveness. As individuals and other interested groups work together for the good of the entire community, social cohesiveness is enhanced, and community services improve through the vehicle of tourism (Scheyvens 1999 in Timothy 2007). Through psychological empowerment, destination communities gain a sense of ownership. Psychological empowerment deals primarily with individuals, but as individual self-esteem and confidence grow, community empowerment is enhanced through collective social identity. It begins with individual empowerment and a sense of solidarity develops based on a person's involvement

in a broader community. Thus, individual empowerment leads to quicker and more effective social empowerment in the community. This is referred to in many studies as community capacity building, or social capital. It refers to the development of strengths and assets that individuals, as well as entire communities collectively, contribute intrinsically to the improvement of their own quality of life. Such strengths include, among others, leadership, social networks, culture, skills and local knowledge (Lyons 2001; Simpson 2003; in Timothy 2007).

Participation is an extensive term which was especially touched on by Agenda 21. Sustainable tourism also related to participation and is even the highest profile topic within cross disciplinary studies. From a business perspective, the success of a tourism destination is often measured in terms of visitor numbers and visitor expenditures; growth is a fundamental objective of a tourism-based economy. However, over the past two decades, public awareness of the negative impacts of tourism development and the introduction of the concept of sustainable development changed attitudes towards tourism growth. As tourist numbers have increased worldwide, the negative impacts of tourism development have become increasingly evident in destination communities (Gill 2004). By applying the principles of the Rio Declaration (1992) to tourist development with Agenda 21 sustainable tourism has entered the planning of tourist development in European cities. Increasingly, master plans contemplate the adoption of specific measures aimed at promoting tourist sites compatible with the environment. Agenda 21 emphasizes the urgent need to promote the formulation of ecologically rational and culturally viable tourism programs. An important influence on growth policies is being felt as the result of increased lobbying by environmental non-governmental organizations (NGOs) that frequently oppose growth and development, including tourism development (Gill 2004).

Another perspective is the role of indigenous people in sustainable development. Indigenous knowledge is now viewed as a vital component of the development process, including policy decision-making. Traditional thinking by governments and some development experts was that indigenous people or those living in the tourist destination were a threat to biodiversity and other resources. Today, however, indigenous knowledge is seen as a crucial part of finding solutions to more sustainable uses of resources instead of relying solely on imported notions that were produced by external politicians and consultants in places far from the reality of local conditions. (Timothy 2007). In these accounts, according to Costa and Martinotti, sustainable tourism is the first regulation theory after mass tourism. It is characterized not just by a voluntary ethical commitment but also by codified rules within

the legal regulations of national states that are applied at municipal and regional planning levels.

Finally, **economic empowerment** in tourism is realized when the industry produces long-term fiscal benefits. Presently, in the developing world context, researchers contend that the most sustainable form of economic empowerment takes place as money is earned in the community and shared through cooperative arrangements and community networks.

On the other hand, there are hints of a negative social impact -- resentment amongst local people caused by the 'demonstration effect' because tourists are rich, well educated and have a charming life (Lipscomb 1998). This must be considered to understand how tourism impacts people socially and psychologically.

2.4.3.4. Local Resistance and Constraints of Participation

Development can be seen as a 'good thing', but it also involves the identification of those who 'gain' and those who 'lose'. Perhaps the greatest need for political empowerment lies with the individuals and communities, which Wall (1995) refers to as the 'people outside the plans'. These include traditionally marginalized people, such as ethnic and racial minorities, women and the poor, who are kept powerless by ruling elites or colonializing outsiders. These people rarely, if ever, have opportunities to decide their own future, let alone initiate development programs or participate in a meaningful way in the development of tourism. It is particularly important in the realm of empowerment that disadvantaged segments of the population are supported, enabled and encouraged to participate and share in the earnings. This is often referred to as 'pro-poor' tourism (Timothy 2007).

From the community perspective, when people are able to organize and mobilize themselves for the common good, they will become politically more powerful. Communities then can have the authority to instigate tourism development or reject it; although, given the multifaceted nature of communities, not all people will have equal opportunity to accept or reject. Another obstacle to equitable participation in planning partnerships is that these partnerships may be managed deliberately in order to achieve preconceived planning goals (Bramwell 2004). On the other hand, failure of partnerships can be constructive if it raises public awareness of environmental problems, or if it alerts people to the priorities of community groups that have previously gained little attention. In such circumstances, these relatively 'powerless' actors may succeed in achieving their goals by using various forms of non-cooperation and conflict. (Bramwell 2004)

On the other hand, in some places the necessary stakeholder participation cannot emerge spontaneously to initiate the dynamics of development in stagnant regions. In that case, every planning action and agent should be taken together simultaneously (Tekeli and Pinarcioğlu 2004). The initiator could be a minority, but the most important thing is that they should be aware of inter-regional differences in terms of development. They determine actions and commitments in order to initiate dynamics of development simultaneously. The authors suggest togetherness of different kind of capitals to unlock the stagnation, such us money capital, human capital, social capital, cultural capital and so on. In order to do that, first, social capital should be put in action which is not a kind of capacity that could not be imported by any value. This is a capital that could only be produced by trust amongst the members of the community. There is a dynamic relationship between taking responsibility, commitment and emergence of social capital. Second, the human capital (i.e. community members) should be developed in as reliable and capable partners. Furthermore, planning must be a continuous action which is not an exogenous business or service in exchange for money. The planning activity must be institutionalised in accord with the condition of the locality, such as an NGO, development agent, local government or any state apparatus; but it should not be a cool bureaucratic organisation. It should be open to the community and allow people have an opportunity to participate (Tekeli and Pınarcıoğlu 2004).

In conclusion, as we have seen above, there is a tendency to romanticise the collective capacity of local communities to undertake participative decision-making. On the contrary, exclusion or domination of some members is the nature of communities. Indeed, the whole community may drive itself out of the legal constraints. Considering this debate, Millar and Aiken remark:

Communities are not the embodiment of innocence; on the contrary, they are complex and self-serving entities, as much driven by grievances, prejudices, inequalities, and struggles for power as they are united by kinship, reciprocity, and interdependence. Decision-making at the local level can be extraordinarily vicious, personal, and not always bound by legal constraints (Millar and Aiken 1995, in Hall 2007).

2.4.4.Power of External Actors

Before coming to the subject of tourism, activities of external agents and multi-scaled governance are discussed in thers of the new characteristics of representation of settlements through emergence of the information society. Tekeli states there are three characteristics of space represented in this new era -- first, distribution of population; second, redistribution of capital into the space; and last, density of external relations of the space and network

characteristics. And it is not possible to capture reality by examining onlyt settlements which are nodal points in the whole network system. Territorial identities are substituted with network identities; simultaneously, territorial control is no longer a tool of social control. He states that just because of the last characteristic, new spaces cannot be evaluated only by examining the degree of development in the process of modernisation; contrarily, they can jump over these degrees (Tekeli 1996a). Therefore, activities of organisations in the global milieu are validated by these conceptions.

2.4.4.1. Exogenous Power in the Tourism Sector

The tourist area life-cycle model was important to revealing transitions in the power relations of tourism between local people and external-actors during the development process; however it was intended explain what might happen to tourist destinations as they developed and reached their limits in terms of earning capacity (Coles and Church 2007). As seen in Figure 2.1 the model was called the Tourism Area Life Cycle (TALC) and was first presented in 1980; since then its popularity and application has continued. Butler's model has frequently been referenced by planners in many case studies. But the following quotation from Butler shows the nature of tourism is mainly approached in a managerial manner.

Skilful planning from the beginning, appropriate management, including identification of limits to growth, the setting of realistic targets, appropriate change in response to and in anticipation of market shifts, and good fortune are all essential to ensure a destination a long and successful life (Butler 2004).

It is now almost a quarter of a century since the model was presented by Butler. The model includes seven stages (Russel and Faulkner 1998). The first stage is defined as the Exploration Stage -- a period of small numbers of tourists usually composed of allocentrics and explorers. In this stage there are no specific tourist facilities but there are spontaneous accommodation units and a great deal of contact between hosts and tourists. The locality has little impact on the region. Second, in the Involvement Stage according to Butler's definition, residents begin to provide tourist facilities but there is still high level of contact between tourists and locals. Advertising to attract tourists is initiated; then, tourist seasons emerge. In this stage the local community pressures governments and public agencies to improve transportation and other facilities for tourists. In other words, local needs for the

⁹ See works of Cantenbury City Centre Initiative (Pelley and Wals 1998), Rejuvenation of an Australian seaside resort (Russel and Faulkner 1998)

tourism sector are determined, and the initiatives of local institutions like local tourism associations, are resembled in the local medium. Third, in the Development Stage, a last the tourist market is well-defined. The tourist destination consistently advertises itself in tourist-generating areas while local involvement declines as locals lose control of development. Locally provided facilities disappear; then, external organizations replace the locally provided facilities with larger, more elaborate and modern facilities.

The first three stages can be named as the development of tourism in localities as a sector. Henceforth, the locality solely plays a role organising and governing social life. In the fourth Consolidation Stage, the rate of increase in numbers of tourists declines although total numbers still increase. Total visitors exceed the number of permanent residents. Marketing and advertising are extensive. So problems solved by efforts to extend the tourist seasons. The economy of the region is now totally dependent on tourism. In this sage, however, opposition and feelings of discontent are evident among the host community. The fifth stage is the stage of stagnation. That is to say, the peak numbers of visitors and the capacity levels for many variables have been reached. The area has a well established image, but it is no longer fashionable. The area relies on repeat visitation and business-related visitors. Natural and 'authentic' attractions have been superseded by imported 'artificial' facilities. Existing properties experience frequent change in ownership. Tourists are most likely the mass tourist or psychocentric type.¹⁰

There are two alternatives after the stagnation stage. The idea of rejuvenation of destinations is one of the alternative stages at the end of the cycle. According to Butler, it is clear that such a process does not and cannot occur by accident. It can only be the result of planning, consultation and the application of specific strategies. If the area struggles to rehabilitate tourism through combined efforts from government and private bodies the rejuvenation of the area might be started. The area may concentrate on attracting a specific interest group rather than allocentrics by creating artificial attractions such as theme parks in order to renew interest in the area. Otherwise, decline will be inevitable. The area is unable to compete with

-

¹⁰ In Stanley Plog's model of allocentricity and psychocentricity, psychocentric travellers are described by Plog as "self inhibited, nervous, and non-adventuresome," preferring the "familiar" in vacation-travel destinations. At the other end of the spectrum are the outgoing and self-confident allocentrics, who "want to see and do new things, [and] to explore the world." In between, we find the majority of travelers, classified by Plog as mid-centric, along with near-psychocentric and near-allocentric travelers. Mid-centric travelers lean in neither the tried-and-true direction of the psychocentrics nor the variety-seeking direction of the allocentrics. Those with near-allocentric tendencies are among the first major wave of adopters, after a destination has been found by the allocentrics, while the near psychocentrics are most likely to try a destination after it has been well travelled. (Litvin 2006)

newer attractions. Tourists who favour choosing the place for long vacations replaced by day trippers or weekend visits. The property turnover rate is high because non-tourist related structures are replaced by tourist facilities. Local involvement increases again, but this time because of increasing problems.

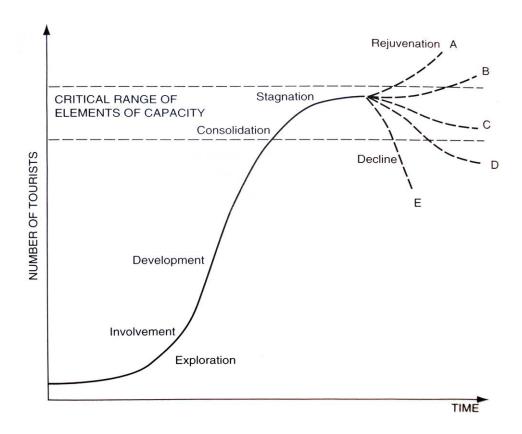

Figure 2.2 Butler's Tourism Area Life Cycle (TALC) (Source Butler 1980)

According to Butler's life cycle, from the exploration stage to the stagnated stage there is always a risk of turning into a sunset industry. So, local economies that are fundamentally based on the tourism sector will always be unstable or unpredictable on this route between Butler's stages. In the original form of the model, the first key elements identified were dynamism, process, carrying capacity, management component and spatial component. But later, the geographical and social concepts at the centre of the model were conceptualised. Then, exogenous forces and triggers of change were be added to the key elements (Butler 2004). Thus the model is as an initial work to examine transitions in the power relations of tourism between local people and external actors in the development process.

The following argument attempts to associate the characteristics of the local tourism sector at the level of exogenous power with its required participation type or level with local people. It is useful to debate which form of tourism is proper to sustain development, and in turn which scale of the tourism sector is proper for participation of local people (the capacity of the local people to create their own enterprises). Table 2.3 shows a rational model of participation levels applied to the tourism sector (Pretty 1995). Here we can see the level and the description of participation of local people in any sort of tourism enterprises listed in the model. Indeed, any orientation from *self-mobilization* to *plantation* result in loss of participation of local people in local tourism activities.

In cases of development activities especially in many of less developed countries, referees of participation suggest a balanced population of commercial units through these levels. Even where traditional mass tourism structures have been established, where enterprises relatively permit less level of local participation, policies suggest a secondary labour to make local people as a participant of local economy that serves more varied tourism demand for food and goods (France 1998).

Table 2.3 Participation Levels in the Tourism Sector (Source: Pretty 1995)

		I
Typology	Characteristics	Characteristics related to tourism
Plantation	* Plantation* management system. Exploitative rather than	Hotels owned by individuals or companies with socio-cultural relations associated with the management system of a plantation economy. Purely for material gain of owners. No attempt at participation by workers who are often racially and culturally distinct and separate from 'management' and certainly from owners
Manipulative and passive participation	Pretence at participation. Local employees are told what is decided	Multilateral or bi-lateral aid / loans and military investments used for tourism purposes. Some highly centralized multi national companies, e.g. hotel chains, tour operators and airlines based in developed countries.
Consultation	Locals consulted but external definition of problems and control. No local share in decision-making	Some multi-national companies, e.g. locally based airlines, hotel chains, where management of day-to-day affairs is devolved from metropolitan centres to local elites.
Material incentives	Local people contribute resources but are not stakeholders	Local employment in accommodation where there is increasing use of local expertise, e.g. locals appointed at management level. Employment in agriculture — producing for the tourism industry
Functional participation	Participation seen by externals as a way of achieving goals. Major decisions are external	Increasing use of local expertise, capital and technology/culture. Some, though often small, locally owned hotels. In larger hotels decisions often locally made but are dependent upon external factors — often on demand from overseas markets. Minority elites often most likely to be participants
Interactive Participation	Local people contribute to planning. Groups take control of local decisions	Hotels owned by local individuals or consortia of business people. Local taxi firms; locally run and owned excursion tours; locally owned restaurants and attractions. Maintenance / revitalization of cultural events for the benefit of tourists and locals
Self-mobilisation	Independent initiatives	Local people who have amassed capital from tourism strengthen and extend their activities and also use this capital to move into a wider range of economic activities

2.4.4.2. Multi-Scaled Governance in the Tourism Sector

This section also relates the concept of power to the study of tourism governance which has become increasingly multi-scalar in character (Hall 2007). In Figure 2.2, Hall (2007) proposes a multi-scaled analysis of tourism.

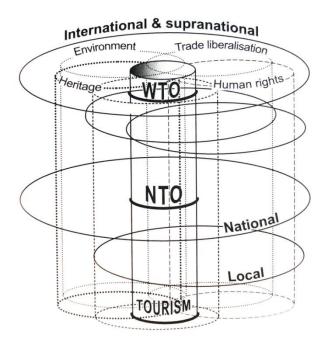

Figure 2.3 Multi-scaled tourism analysis; (Source Hall 2007)

Under conditions of contemporary globalisation, the strict territorial basis of state authority, power and legitimacy have become challenged. Therefore, there has been a transformation from sovereign governance to post-sovereign governance. Under this set of conditions, the governance of a number of issue areas will be maintained not just by territorial state-bounded authorities but rather by a network of flows of information, power and resources from the local to the regional and multilateral levels and the other way around (Morales-Moreno 2004 cited in Hall 2007). Tourism is also impacted by such processes.

Timothy and Teye have suggested four scales of supranational alliances acting as cross-border cooperation. These are global alliances, regional cooperation, bilateral cooperation and inter-local cooperation. An example of global alliances is the World Tourism Organization (WTO); it is the largest and most geographically widespread international

coalition of states that deals directly with tourism. Its responsibilities include overseeing changes in tourism worldwide by collecting data from all countries, providing educational resources and training programs, and assisting less developed countries in planning their tourism industries in a sustainable manner (Timothy and Teye 2004). The World Tourism Organisation (WTO) and the World Travel and Tourism Council (WTTC), both have been influential in encouraging national and local medium to adopt certain regulatory approaches towards managing tourism as well as, of course, attaching value to tourism in the first place (Hall 2007). On a regional scale, alliances tend to be more geographically cohesive. The European Union is usually cited as the most successful and integrated of these regional communities. NAFTA (North America Free Trade Area) and ASEAN (Association of South East Asian Nations) are other examples. While none of these has tourism as its primary focus, tourism has come to the forefront of socioeconomic negotiations in many of these alliances (Timothy and Teye 2004).

2.4.5. Power of Tourists

The 'tourist gaze' was conceptualised as a means of exploring power in tourism so as to emphasise the centrality of the tourist rather than the state, other institutions or systemic power relations (Urry 2002). It was mentioned before that the 'tourist gaze' was inspired by Foucault's 'medical gaze'. Although it was not strictly confined to an institutional structure like 'medical gaze' was, the 'tourist gaze' has loosely emerged, orchestrated and institutionalized by any means. He sees the 1840s as the moment when the 'tourist gaze' emerges along with the means of collective travel, the desire for travel, the techniques of photographic reproduction and the notion of landscape (Urry 2005) (see also Shift Land to Landscape in chapter III). He comments on these moments in the following words:

Photography is central to this shift from land to landscape. Indeed tourism and photography could be said to commence in the 'west' in their modem form around 1840. Louis Daguerre and Fox Talbot announced their somewhat different 'inventions' of the camera, in 1839 and 1840. In 1841, Thomas Cook organised what is now regarded as the first packaged 'tour', the first railway hotel was opened in York just before the 1840s railway mania, the first national railway timetable, Bradshaws, appeared, Cunard started the first ever ocean steamship service, and Wells Fargo, the forerunner of American Express, began stagecoach services across the American west... (Urry 2005 p:21)

According to Urry, tourist gaze once in between three groups of dichotomies; these are romantic-collective, authentic-inauthentic and historical-modern. So, there are varied tourist gazes with respect to these dichotomies. The most powerful, **romantic gaze**, emphaises solitude, privacy and a personal, semi-spiritual relationship with the object of the gaze. The

romantic gaze involves further quests for ever new objects of the solitary gaze, a process like the sorcerer's apprentice, consuming and then devouring the very places sought out for the romantic gaze. In contrast the collective tourist gaze involves conviviality. Other people also viewing the site are necessary to create liveliness or a sense of carnival or movement. The large numbers of people present indicate that this is the place to be. Analogously, there is the spectatorial gaze that involves the collective glancing at and collecting of different signs that have been very briefly seen in passing, or at a glance such as from a tourist bus window. Then there is the notion of the **reverential gaze** used to describe how, for example, Muslims spiritually consume the sacred sites as Mecca, Taj Mahal and so on. Likewise, an anthropological gaze describes how individual visitors scan a variety of sights or sites and are able to locate them interpretatively within a historical array of meanings and symbols. For example, two tourist gazes are different or interwoven in site of the Ephesus. One comes to see the ruins of Ephesus with an anthropological gaze; the second one is interested in the sacred site of the Virgin Mary Church with the notion or orchestration of reverential gaze. Somewhat related is the environmental gaze which involves a scholarly or NGOauthorised discourse of scanning various tourist practices for their footprint upon the environment. And finally, there is the **mediatised gaze**. This is also a collective gaze where particular sites famous for their mediated nature are viewed (Urry 1995, 2002, 2005 p:21-22).

Likewise, many works on tourism consumer behaviour is at the core of tourism whether the consumer as a tourist is institutionalised within various tourist gazes or not. On the other hand, it may be that the empowerment of tourists sometimes results in disempowered destination communities because the desires and demands of the outsiders take precedence over local needs and aspirations (Coles and Church 2007).

Consequently, new destinations are being developed at a greater rate. The tourist market is growing and becoming both more sophisticated and more demanding, and also less loyal in terms of returning regularly to the same location. The ability to travel more speedily to variety of destinations increases the level of competitiveness that destinations face because consumer choice has been dramatically enhanced. Thus people can combine a scuba diving holiday on the Red Sea with visit to of the key sites in Egypt, and even some in Jordan and Israel, all during a ten-day package. As a greater variety of destinations have appeared, the nature and scale of developments have become less regular and predictable, but destinations are still products, and as such are subject to the 'laws' of product cycles and marketability. They are created, packaged, and sold. But the fashion element in tourism, perhaps combined

with the human fascination with the new, the different, and the unknown, has meant that demand for new destinations is always endless (Butler 2004).

We will not go further to this subject in this chapter because the power of tourists as a consumer is examined in the following chapter on the case area.

2.5. Conclusion of the Chapter

In this chapter, several issues of power concept, interest and interest groups and possible power agents were examined. Because mobilities and multiplicities are associated with tourism, tourism policy and planning considerations of concept of power have been influential in tourism. Tourism policies have been affected by political process of the time. In this context, the political process of the last forty years was reviewed in this section in order to reveal the current power structure of the actors. All of the possible agents of tourism are examined in the chapter according to their capabilities.

First of all, representative democracy is superseded by pluralist democracy because it it is anticipated from democracy that democratisation of formation of political power. That is to say, enabling political power by social consensus with requirement of constitution the public sphere through civil society practices accommodates globalisation and localisation debates. In this political climate, both national government and local government have been subjected structural changes over the last forty years.

But the most common process was neo-liberalist reforms for all states prior to other debates, so neo-liberalist reforms have been practised in nearly all regions of the world. These reforms are supposed to erode the nation state's political power by privatisations of public services. Because the planning organisation of the state is seen as the main barrier to a free market, governmental intervention is reduced to a mediation function of partnerships and corporatism amongst the actors of the free market. While the neo-liberalist reformations were putting into practice, the argument of globalisation has become more important than in the past, parallel with the argument of localisation. Because this progress is accepted as a technical advance, especially developing countries have been searching the opportunities to catch this development in a competitive arena at large.

On the other hand, globalisation is criticised as being a process that is directly related to capital accumulation processes. In this context, globalisation has been imposed by capitalism that has been trying to recover from a crisis since the 1970s because the scale of the nation-

state is now more limited to forge the global market necessitating many agreements on the international stage forge the legislative basis of global capital flow.

Likewise, localisation tendencies also pressure the nation-state. Similar to the new role of central government, the tendencies in municipalism is also is reduced to a mediation function of partnerships and corporatism amongst the actors of the free market. The role is also criticised because it facilitates the integration of local governments and global capital in again a competitive arena. In these localised policies, current tendencies see the intervention to communities, or planning, as a continuous action that must be institutionalised in accord with the condition of the locality, such as an NGO, development agent, local government or any state apparatus; but open to the all community and allow people have an opportunity to participate. On the other hand, these policies is criticised because mobility of labour is still much confined than the capital and organisational rights of working classes has also eroded with the scale of nation-state, the strategies based on competition of localities against others in the entire neo-liberal global network caused local working class groups to lose their integrity.

3. THE RESEARCH ON THE CASE OF ALAÇATI

A CASE STUDY ON AN EXEPTIONAL LOCAL CHANGE STORY

3.1. Introduction

This chapter is concerned with the research on the development of tourism and the characteristics of urban change in Alaçatı. According to recent research, tourism is like an engine; it is an example of patterns of globalization because it is spreading to the farthest locality of the world. In this context, the sociological studies of globalization, consumption, space, social and cultural mobility, culture and multiculturalism have intensively referred to tourism in their empirical and theoretical examinations. It is obvious that social scientists develop an increasing interest in tourism (Franklin and Crang, 2001). Discussion of these studies is included as appropriate in a synthesis with the data from the current case study.

The sociological explanations do not consider tourism simply as a spare-time activity. On the contrary, they argue that tourism cannot be separated from the economic, social, cultural and political conditions in from which it emerged. Tourism is recognized as a complex set of social and cultural phenomena woven into the fabric of daily lives, including the constitution of communities and the functioning of social and cultural systems (Shaw and Williams, 2004). In this chapter, then, all of the written materials about the history of Alaçatı, (including books; articles in newspapers and travel magazines; and the substantive content of the tourist guides, catalogues and brochures) were examined for a documentary analysis. This analysis leaded to the construction of the research problem, questions, selection of the actors who were interviewed in the case area.

This chapter endeavours to examine the construction of the myth of the tourist town. Further, existence of which social classes behind this space based consumerism is also examined. According to Morgan and Pritchard (1999), place promotion, and symbolic representation can be understood as the outcome of social processes rooted in the struggles for power between different interest groups, classes, genders and races. On the other hand, change is accompanied by construction of proper sets of rationalities. In fact, this chapter examines the construction of these rationalities amongst the society.

By way of deep interviewing selected members of the community of Alaçatı, three main subjects were examined. First, **transformation in social structure** was considered. In other

words, how does touism impact local people who live in a historical site and who mainly witness tourism activities is asked? In addition, tourism is not only one sided phenomenon experienced by a tourist, but it is also a dynamic interactive process between the tourist and the toured or between guest and host. This includes adaptive, productive and inventive processes. Accordingly, the interaction between new residents or tourism investors and local people is examined.

The second, main subject examined is adaptation of local institutional capacity to tourism. The chronological examination of policy goals of local authority comes under the heading of **institutionalization in locality.** Because the only local governmental organisation was a municipality in Alaçatı, representatives of the municipality were asked questions about transformation of local policies in conjunction with tourism development. Questions about earlier policies were asked of local citizens and local politicians who were members of earlier municipal councils. Municipal services, housing, trade and tourism policies were investigated. Furthermore, the study focused on both the municipal organisation and the civil organisations of Alaçatı. Their histories from formation to the present and their organisational structure were investigated. Also, the status of the representatives of the municipality, local participation in municipal iniciatives, and municipal agendas were considered. Partnership between associations and local government was another emphasised concern.

Finally, **change in local economy** was examined. It is argued that the distinctive characteristic of tourism that distinguishes it from other types of consumption activities lie in its place-based occurrence. Participation of local people in both tourism and other economic sectors was the main concern during this study. The study asks what sorts of capital transformations were experienced after the development of tourism in the town?

3.2. Development of Tourism in the Case Area

3.2.1.Introducing the Pioneers of Development of the Town

This section is beginning with a story complied story from books, newspapers and magazines - the story of the case area's current tourism development. Most of these articles were about the recent popularity of both day and night life of the town, accommodations and small hospitality markets, all designed in the boutique style. Some articles were about the richness of the town's visual scenes and architectural heritage. But others were iterating the story of this development from the beginning - especially the personal stories of the actors

behind this development. The following plate and the compilation of a few paragraphs is a short reading of this mediatised picture.

Figure 3.1. A Cover page of a national magazine¹¹

Agrilla café was the first enterprise founded by Leyla Figen, a well-known figure of the town. She is considered to be the initiator of the tourism movement; unfortunately she is not alive now. In 1996, Leyla Figen renovated an old tobacco and grape storage building to turn it to a café -the first modern café of Alçatı was named Agrilla and is still working today.

She (Leyla Figen) was born and educated in İstanbul and moved to İzmir after her marriage. She worked in İzmir as a successful executive assistant until she began her own florist business. She immediately became a famous organizer of big ceremonies. When she first came to Alaçatı, she had been chosen to organize an opening ceremony of Alaçatı Teknopark Project made by Turgut Özal's government in 1993. She liked Alaçatı very much because of its authenticity, stone houses and mixture of local people who were immigrants from different Balkan countries. She and her husband began to build their own house on land they

52

-

¹¹ A Cover page of a national magazine depicting Leyla Figen and Şevki Figen, well known persons of Alaçatı; In 2004, the town has acquired a reputation with both its spatial futures and its well known first entrepreneurs.

had purchased. She left her florist job in Alsancak İzmir, then she fully concentrated her interests on Alaçatı. Finally, she opened 'Café Antique Agrilla'. She was known for her creativity in every business in which she had been involved. In a short time the café became an attraction for people coming from İstanbul who read about the place in magazines. Local people also supported her because she was gathering Boşnak börek (traditional flaky pastries made by Bosnian immigrants), and mantı (a ravioli-like dish served with yogurt) and thus created jobs for local women. She also guided antique dealers from İzmir in order to increase interest in Alaçatı.

Even these attempts helped to form the urban routines of the town. One of them is the antique bazaar held every weekend in the courtyard of the mosque. Most of the owners of the counters in the bazaar are new residents of the town coming from big cities like İstanbul and İzmir. Finally, she and her husband established the 'Conservation Association of Alaçatı'. Her husband Şevki Figen was the first chairman and she was a member of the executive board of the association.¹²

Another well known initiator was Ersen Tepeci who discovered the town and located there with his wife in 1979. He had bought a house for only 3200 euros in today's currency. He witnessed the development of the town. Now, he is the owner of the restaurant named Alacaat. He describes the circumstances of the past when he came to the town. In particular, he says that transportation from İzmir to Alaçatı was the first problem in those days. It took 3 or 4 hours usually but on weekends a journey could sometimes be longer than 10 hours. There were 33 kahvehane, 2 butchers and a few liver benchs in those years. Houses were very cheap and everyone had been asking him to buy another house. In the 1990s house prices reached to 20-25 billion TL (corresponds to 20-25 thousand YTL now). He says that 2005 was the year that the prices of old Alaçatı houses reached horrible amounts. Ersen Tepeci attempted to build authentic stone houses in Alaçatı's style. Now, he has finished 15 houses in authentic architectural style. Actually, thanks to him the town is known for having the best remaining authentic stone houses.

The other two actors, Zeynep Öziş and Emel Aliberti, both bought stone houses to restore. Each one still serves as a small boutique hotel - the most well known small hotels among the small hotels in Turkey. The first hotel was opened by Zeynep Öziş in 2001. As a city dweller

¹² The story has been compiled from many turkish newspapers columns and magazines, and other books on Alaçatı.

she was well educated but she became bored with city life. Many other entrepreneurs have similar stories.

As mentioned previously, during the 60s and 70s Alaçatı was a highly productive farming town with an economy based on production of tobacco and other specialised products. However the production pattern had to be redirected to vegetables and fruits because the tobacco trade was declining. Therefore, the town became specialised in farming-based retail trade. The first connection of Alaçatı with out-of-town customers was in the 80s. Although the activity of those days had not included accommodation units, the witnesses tell of a substantial gain from these activities. Mr. Topal, a tradesman at that time, describes the commercial activity of the 80s as follows:

Because Alaçatı was closed to the coasts, people from Şantiye Evleri and levantines from Ilica were coming here to buy vegetables and fruits; you know Alaçatı was a farm town... Alaçatı was able to market its products. The bazaar of Alaçatı was very famous in the 80s. In front of the Central Mosque, the fruit and vegetable bazaar used to be set up every day. There were six or seven butchers there. People were coming to buy meat here. I mean, there was a commercial activity in the 80s (see App. C)

When asked about the first tourism units, local people refer to home-pensions that began during the late 80s in Alaçatı. With the help of central governments of that time, local people turned their houses into home-pensions. Almost 10-20 families tried this model. As a witness of this attempt Mr. Bakırlı describes the dynamics behind these days in the following worlds:

Formerly, there were families operating pensions. But it was not successful to operate houses as home-pensions... It was in the 80s and commenced in almost 1987. The Ministry of Tourism had directly promoted it. There was an off-year election here. Because only Alaçatı was holding elections, the Ministry gave full weight to Alaçatı in times of ANAP¹³'s cabinet. In order to win the municipality, they gave everything that was demanded before the elections in 1987... I do not remember how much but they gave considerable amounts of money for home-pensions, you know, money for beds etc. But the development was not pursued... I do not remember it exactly but I guess there were almost twenty families. They turned their houses into pensions. In this way, they did not modify their houses but they put in beds, while they were living in one room in the summers... (see App. A).

According to Mr. Bakırlı, the guests were mainly extended families, especially Turkish expatriates from Germany, but also families from cities like Manisa, Eskişehir and so on.

The home-pensions failed not only for the reasons stated above, they failed because the owners did not respond with necessary modifications to maintain their business, like additional bathrooms and toilets. Still, they are accepted as former tourism entrepreneurs of

_

¹³ The political party in power most of the 80s in Turkey

Alaçatı because they had run home-pensions before the recent tourism movement in Alaçatı. They enjoyed a credit from the Ministry, but most of them had to close down their pension one by one within just two or three years. Mr. Topal provides a story of home-pension as follows:

Most of them went on for one and a half years. Maybe they lasted two seasons... at last two of them remained and the last one remained until the owner's death. In fact, it was working, when the recent tourism movement began, and it was serving whom? A vendor coming from outside of Alaçatı, maybe a street trader, an officer in charge coming here would stay at this pension for a very low price. I mean it was not a movement like the recent one (see App. C)...

Mr. Günay is one of those who had tried to run his house as a home-pension with his family. He explains his home-pension business from 1986 to 1988 explains in the following words:

We needed an ancillary income because agriculture was slowly declining... Because we were in pinched circumstances, we needed to use a tourism credit (see App. A).

According to Mr. Günay, they were encouraged by the Tourism Ministry's district office in Çeşme. They used very little of the credit; they used it just for beds and other necessary goods. The amount of money was not enough to make modifications in the house and they were required to pay the money back in the next year; but they did not relinquish the business because of back payment. According to Mr. Günay, they had to close down the pension because they were subjected to an annual tax. He reveals this unfairness as; '...we had a 45 day tourism season in those times. You had to make whatever you made in 45 days' (see App. A). Thereafter, he explains that they were using proceeds from the melon farm to pay the tax installment during reminder of the year. In the following words, he claims that they could have had an adequate amount of guests in a very short span of time:

If I had carried on operating a pension, I would build a hotel now. If they did not blocked my way, if they had blocked my way through the official channels, I would benefit from tourism today. I mean, I selected the clients in a very short span of time... For instance, a group of Italians came for a one-night stay, five people from Milan... They kept coming in the following two years, as ten people, as seven people... I regularly entertained them as guests three years more after I had closed down the pension. Indeed, they were very upset about that...(see App. A)

As a consequence, four or five years later when the first pensions had vanished, the recent tourism development began grow from the opening of the first surfing school at the harbour in Çark Beach (see Figure 1.2 and Figure 1.3). The first school was established by a young entrepreneur from Istanbul, who was addicted to the sea and the water sports. A young member of the local press in Alaçatı describes the endeavour of this first entrepreneur.

He was the one responsible for having the electricity and water fixed there. Formerly, the only way to go there was by truck. There was neither a smooth road or

Dolmuş, or a facility there. Anyone who had a truck in our quarters used to gather everyone so that we would go to Çark. (see App. B)

Similarly, Mr. Bakırlı told the story of the development of surfing and affirmed an undemocratic event that stopped this first surfing initiative.

There was a boy who initiated surfing here, Tunç. Now, I heard he was in Bozcada. He is doing livestock business there... He rented the land from the municipality for ten years here. Surf, surf, surf... I mean, he made surfing known to the world. Then, the municipality slapped him! What it did; it took the place and gave it to a member of the municipality council. Now, two members of the council gain two trillion every year... He [Tunç] worked on many things here. He formed a cooperative, opened a store. He was ordering fancy works, selling them there. I mean he was a quite socially active man. At that time, surfers had begun to come. Indeed, while looking, we would wonder what he was doing. Therefore, when his business became popular here, the municipality slapped him! It [the municipality] pulled down his place! It brought the bulldozer, and pulled down there. They were brought into court. Then, he won the case, but he left. He won the case three of four years later. The land is still operated by two members of the council (see App. A).

After this surfing event, the interviews revealed that a few of people from İstanbul began to buy stone houses in Alaçatı, and they were properly restoring them to authentic style. The authenticity of the town's architecture began to be recognised little by little. According to Mr. Önal, former member of the municipal council, the municipal council of Alaçatı obtained protected status for all old stone houses in Kemalpaşa Street and Municipality Street in 1991. Mr. Önal, who was the vice chairman of the municipality in those years, states his commitment to generate social activities and his efforts to promote Alaçatı in the following words:

Furthermore, we started to promote Alaçatı with the International Alaçatı Children and Youth Theatres Festival in 1991. That is our actual starting point! Although I was the vice chairman, I climbed to poles and hung the posters... here was where Aziz Nesin signed his books last time, the whole of Turkey heard that. Ayşe Kulin, İpek Çalışlar, I called all famous writers here... (see App. C)

Alaçatı gained an amphitheatre and a culture centre for this festival. Likewise, Mr. Topal remembers with nostalgia these festival days as follows:

...There was a festival called International Alaçatı Children and Youth Theatres Festival and it came to be a tradition since 1991. The municipality did not organise it the last few years. Now, they have brought it up again because of election concerns... My daughter, now she is 17, ten years ago she worked for a month here with the theatre performers coming from Yugoslavia and with kids from Alaçatı. She also toured the provinces. She is in her last year of high school; she has not made a decision what she wants to become, maybe either architect or theatre actress because that experience impressed her. That was not the only example... for example, M. Klausse a German faculty member came. She made the children take pots, spoons everything from home. They worked with them and made music. And they gave a

magnificent concert. And there were others such as workshops, painting, street-painting and so on...

Later, a famous café called Agrillia was opened by Leyla Figen, one of the first entrepreneurs of the town. In this chapter, we saw the pioneers of the development of tourism in Alaçatı, and we saw that she was known as the entrepreneur of first modern tourist café of Alaçatı. Mr. Önal describes his impressions of this first café as follows:

Thus, the first place was opened called Agrillia after the surfing event. Agrilla became a place playing rather classical music and where elites were doing tango (see App. C)

Another witness, Mr. Topal, who was the vice chairman of the municipality in those years, describs his excitement about the opening of the café in Kemalpaşa Street (Figure 3.2).

I have been involved in trade in Alaçatı for almost twenty-five years. I had a pitta house. Contrary to nowadays, business was okay in winters but worst in summers. We would hunger for someone to come to Alaçatı in the summers. Unfortunately, Alaçatı was not preferred twenty-five years ago, because it was not in the field of interest of customs in that market. I had become the vice-chairman and a member of the municipality council in 1994. Here, a café called Agrillia, which also highlighted rather local handcrafts, was opened. We were too much excited. Leyla, from the outside of Alaçatı, now departed, opened the place. Consequently, a touristy activity came to Alaçatı. As one who knows well the commercial environment of Alaçatı, we were thinking such movements would be beneficial to Alaçatı (see App. C)

On the other hand, accommodation units were rarely established just after the beginning of surfing and the opening of café Agrillia. Mr. Bakırlı built a pension in 1997, but he could not find any customers in the first two years. His was the first pension (after the former pensions of the 80s) which is still operating in Alaçatı. He describes the circumstances when he began to operate it in the following way:

... building it as apart hotel, we thought we could rent out the rooms to teachers or someone, because the former home-pensions failed. Although I was the first pension in Alaçatı after the former ones were closed down, I did not use it to make money. The first two years I rented it out to the Süzer Hotel as a company dwelling. Customers were not coming because mine was single pension... (see App A)

Then, he continues to explain that some people from İstanbul began to buy one or two houses because of the low prices in his neighbourhood. He says that each of those houses is now valued at one million New Turkish Liras. They renovated to settle in these houses, but they did not invest in tourism. He says his pension was officially opened in 2001 with O Ev and Taş Otel. He keeps talking:

...after several Istanbulites bought houses in Alaçatı, their friends also came here; accordingly, they bought houses too. Thus, the development was begun. Now, Istanbulites are embraced everywhere... (see App A)

Both Café Agrillia and the other first two investments were on Kemalpaşa Street (Figure 3.2). One of the well-known early tourism entrepreneurs of Alaçatı was Mrs. Öziş. She is the owner of the first modern boutique hotel in Alaçatı. She tells how she was the third family coming to Alaçatı to settle. She bought a stone house in 1992. She often used to rest there. Finally, she left her business in İzmir in order to invest in tourism in Alaçatı. She explains how she established the first boutique hotel in Alaçatı.

... leaving my professional management life, I bought and restored here. At that time, everyone regarded me as if I had gone mad. You know here is far away from the sea... I mean who comes to a hotel in an inner town of the Aegean region... I mean, we had a house here, people came and liked it. Wow! What a wonderful thing you did! Or they said something else... Then, each of a few friends of ours was eager to buy a house here. Also, I thought these people might come here to accommodate. I thought I would sell it as a house if they did not. Then, I invested all of my wealth that I had accumulated for sixteen years here... we renovated here maintaining proper authenticity... we talked with the mayor; he told me to go on because I was not changing the facades. I think, the building was registered but was not designated a protected site here... (see App. C)

Finally, a representative of the local press of Alaçatı has this to say about the current tourism market:

...now a sector has been built in Alaçatı. Alaçatı is now a town having almost 900 bed capacity. It has suddenly proliferated and multiplied in a few years (see App. B).

3.3. Social Structure

3.3.1.Local Population

As mentioned ealier in the first chapter when discussing the history of the town, most of the residents are Turkish immigrants from Balkan countries because of the exchange of populations in 1924. Hence, the local population is composed of third or second generations of these immigrants. One of the local people, Mr. Yörük, says:

We are emigrants of Thessaloniki. There are Bulgarians, Albanians, Bosniacs. We say each of them is from a different nation. Four or five kinds of nations live here...(see App. C)

The structure of the local population still remains; it is composed of immigrants from almost every Balkan country. Finally, Anatolian immigrants were involved this mixture in order to supply labour demands in the region. Mr. Şişman describes the origins of the local population.

...there are people from Yugoslavia, there are Albenians and there are people from Thessaloniki, Kalava, Gümülcine, and people coming from Anatolia. Anatolians have been increasing for ten years. They have taken the place of people who did not want work in the service sector here- attendant, gardener etc... (see App. C)

- 1. Town Entrance
- 2. Municipality
- 3. Atatürk Square Facing
- 4. Old Mosque and Old Bazaar Square
- 5. Old Wind Mills
- 6. Amphitheatre
- 7. Kemalpaşa Street

Figure 3.2 Current Map of Old Town Centre. The Streets (Depicted Dark Red) is the Main Stage of the Town's Tourism Activities.

(Graphic Designed on Image Source from Google Earth Images)

During interviews, Alaçatı people acted with great hospitality and were very friendly. As Mr. Bakırlı says about Alaçatı people in followings:

The Alaçatı people have a humour for strangers from outside like this; go to sit a café and say hello, okay he will be friends with you in just two minutes. I mean, he acts too friendly and hot. Think, he does not have any money in his pocket, but he will order you a tea... (see App. A)

3.3.2.New Comers & Tourists

Since the beginning of the 90s, the Alaçatı people became acquainted with the new residents one by one. New residents were coming from big cities and were buying a house to settle there first. Some of them discovered Alaçatı through surfing because of the first surf centre founded there. New residents just wanted to settle in a calm Aegean town. Mrs. Öziş describes the reasons that caused her to buy a house here as follows:

My love of Alaçatı began in the beginning of the 90s. We bought a house in 1992 here. Why did I love it here? Because of two reasons; the first was its closeness to İzmir. So, we had a chance to work from here in the period of time that we were working in İzmir. Second, it was its architectural characteristics. The third one was its people. Both this characteristic and the people have a special meaning for me, because my mother's family immigranted from Thessaloniki. Most of the people are immigrants of the population exchange. Again, the same kind of people, same culture, same language, accent etc... Moreover, the houses attracted me. It was Buca where we spent our childhood, where my mothers were settled. Here it is something like a continuation of the houses where my grandmother spent her life. These attracted me too much (see App. C)

The local people have witnessed many stone houses of Alaçatı being renovated and settled after former owners moved out of town. Mr. Arıcı, one of the local people, states this process as follows:

Three or five locals have remained settled there. The rest are coming from outside. For instance, this house, [showing a restored stone house] we do not even know its owner. Craftsmen have been working for two years. We do not know what they do. The current owner hired an architect to make it; they finished. They became very beautiful (see App A).

These instances resulted in new terms in the local community; local people call the new residents from big cities 'Istanbulities' even though Istanbul was not the only city that sent new people to Alaçatı to reside. According to Mr. Önal, Alaçatı people are used to classifing residents because of the multiethnic fabric of the community.

Now, a conversation about outsiders, [Istanbulite – Alaçatı duality], has commenced. This is the most beloved thinking of Alaçatı people! There still exists a duality between Bosniacs and Albanians in Alaçatı. No one has even accepted Tziganes as humans! But I think they are the best people in the world... They still do not accept me. I am a native here; my grandfathers came before 1914... They still call me a

villager because my father came from a village close to here called Germiyan. They still do not accept me as an Alaçatian... Especially Bosniacs, they do not accept anybody into their group. They do not let their girls get marry with strangers... Like Jewish people (see App. C)

Like Mr. Önal's, some local people also did not express satisfaction with new residents. As Mr. Karabaş states below, because local people and new residents have discrete customs, these differences have not yet been merged.

İstanbulites, we cannot know whether they have either dirty money or white money... They live upside and downside of the town. They are rather upside but we are Alaçatı as a whole. We keep records of who has settled. They want to be mixed with us but they live their own way; we live in our way. They seem wealthy... But you cannot know what they actually are... We do not degenerate our customs. We maintain our customs in next twenty years at least. Those new-comers have to keep up with us, we don't! At the beginning; they did not want funerals here. Our mayor said to them you came here after us! Our ways and customs connot be broken! I mean, we do not damage this harmony. Everyone is going to keep up with this! (see App A).

Similarly, because Mr. Günay met very strange ones of the new residents, he describes his suspicions about the new residents in the following words:

Very strange people are coming. I have a doctor friend who built a hotel. He had rented out to a mafia but he had awoken early. After that, he immediately withdrew the contract. I mean, he got rid of them at the last moment... I have a neighbour here. He was the number one stockjobber who robbed Turkey... He did in fact take up shares in the name of his dog! Record, I do not hesitate... (see App A)

Whereas most of the local people could not count even one or two acquaintances from new residents, Mr. İhsan emphasized that new residents and tourists have such different lives; accordingly, these new circumstances caused local people to leave the town.

One of them had been a manager, one them had been a contractor... There are famous ones. What do we become? Nothing... I mean, lives are over. Now I swear that people have the problem of earning a living. [That's] why, we are at the bottom here. You see, someone has money, we have not. Someone settles here with his beloved. His wife is in another house. He eats his dinner with his two beloveds. He goes to the best hotels at night. We look and say what a wonderful life! What a wonderful life, but ask me how is our life? Our lives are broken. They have been broken! Life here is over (for us)! Look at our café, only one café hall belonging to us remains here. If they drive him out from here, if they drive that ... out, we will go mastics, mastics¹⁴... (see App. A)

One of the important findings is that local people emphasised the new exclusionary character of the new public space of the case area; it has been transformed by the new streets, commercial tourism units and the town -- all since the beginning of the current tourism

_

¹⁴ He intends to say the hill outside of the town where mastic trees have grown up.

movement. New cafés and boutique hotels are not exactly private spaces either; they are spaces within which a selective public is allowed for commercial and consumption purposes.

This exclusionary transformation recalls Harvey's analysis of the effect of the political economy of public space on the urbanisation movement in Paris during the Second Empire's period¹⁵. After this huge urbanisation process, the new boulevards were constructed as public spaces to facilitate the state's protection of bourgeois private property. The boulevards also became public spaces for displays of bourgeois affluence, consumption and feminine fashion. That is to say, 'the boulevards became where the fetish of commodity reigned supreme in every sense' (Harvey 2005). According to Harvey, the spectacle of the commodity came to dominate the private / public division giving a unity to the two in this process. So, the validation of new public space was heavily dependent upon the control of private functions and activities. However, as Harvey states in the Second Empire's Paris case, the porosity of the boundaries forms a zone of potentially conflicting contact (Harvey 2005). Similarly, Mr. Önal's statement during interviews; '...for example, you come to Alaçatı as an ordinary citizen, and you do not want to spend money in a café, but just sit on a bank or eat something else from your pocket. Unfortunately, there is not such a bank!' is starting to make us think that Alaçatı's new boutique cafés and hotels are images illuminated outwards onto the public space. That is to say, the poor people cannot ignore them and the rich people cannot avoid seeing the poor. Touristification of the urban space of Alaçatı, however, also made political discourse in the public sphere the prerogative of a specific class because exclusion remains in politics in the public sphere parallel to the exclusion in the public space (Harvey 2005).

Many other statements collected during the case study describe the contentious contacts between local people and the rich new comers. Mr. Konga states his opinion that the new residents certainly brought expensiveness.

However, it has not been quite good for Alaçatı youth. This is my own opinion... İstanbulites are already first class people of high society. They walk on Alaçatı streets with extremely qualified dress. For this reason, our young people are trying to figure out how to adapt themselves... I should wear shoes like he wears; I should find a watch like his watch... Look, you could not find any youngster who dresses badly... The balance has been broken; trademarks came, expensiveness advanced...

On the other hand, because he has had the chance to establish close relationships with tourists, Mr. Bakırlı, who has operated a pension for almost ten years, states his pleasure in the following words:

_

¹⁵ See previous chapters for further information.

They are not ordinary people. They are powerful; they are not weak people. Now I see people from television are coming! Formerly, when we heard people from television were coming, we were running after them to see. Now, they come here for being a friend or a customer. This is a very beautiful thing! Whenever I went to Istanbul, I always used to want to see someone famous. But, they are coming here now. I give them their breakfast, sit and chat (see App. A)...

Finally, one of the minor findings is that Alaçatı is different from other tourist towns in that both tourism and the real estate market depend only on domestic customers here. Unlike many tourist resorts of Turkey, Alaçatı has not been subjected to settlement by foreigner dwellers, as Mr. Yıldız states in followings:

The settlement from foreign countries does not exist here. We see Germans coming to the bazaar. They sit at the café at the entrance of bazaar. They are in Çeşme, Ilıca... but the prices here may not target them. Of course we are a bit expensive (see App. A)

3.3.3.Moved Local Population

In this study, there is no quantitative set of data on the number of people who moved outside of the town centre; but this issue must be examined because most of the interviewees stated that local people moved to the cooperative houses. Petek Houses were a leading settlement for local people (Figure 3.3). As Mr. Bakırlı states, locals who sold a property in Alaçatı once preferred to buy a cooperative house to live in.

Unfortunately, Alaçatı people sold their houses and escaped to cooperative houses. They do not derive any benefit. I beseeched them because I was the only pension here. For example, a man sold a house for 40 or 25 billion Turkish Liras. I mean, they were good amounts of money at that time... I spent two years for nothing while I was beseeching. What he would do is, he would buy two cooperative houses with 8 or 6 billion and two cars, one for his son, and one for himself. Then, his son would marry, and he would still have money in his pocket. Next year, the money was finished! I mean, Alaçatı people are like that... (see App. A)

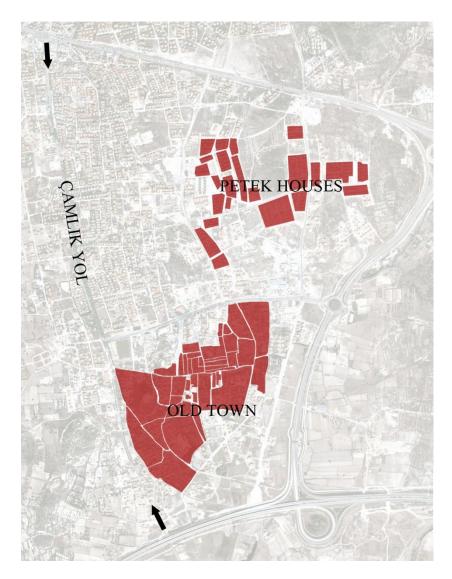

Figure 3.3 Old Town, Petek Houses and Çamlık Yol (Graphic Designed on Image Source from Google Earth Images)

Similarly, Mr. İhsan says:

People who sold their house are not settled here now. They are living in Petek or they escaped to anywhere (see App. A).

Another local citizen Mr. Koç tells how his quarter has changed after earlier residents has moved outside the town.

All of them are in social housings, in Petek. More than half of Alaçatı is there. In the course of time strangers remained there. Everywhere, most of the houses were sold. There are not any children on the street (see App. A)

As a consequence, Mr. İhsan remarked with certainty that several times he felt he was dismissed from the town.

It's over. Alaçatı is over for us. They will totally dismiss us from here. They will send us either to the hill or to near the propellers. Or they will put up a sign post saying no entrance for Alaçatı people! Where is your birthplace? Alaçatı. Get the f... out of here! No admittance to here from Petek!... Fortunately, Petek is at hand. If it did not exist, they send us to the sea... Ha, ha, ha!... (see App. A)

3.4. Institutionalization in Locality

Because of Alaçatı's status in the Turkish administrative system, there are just a few public sector institutions. The public sector is composed of two parts. The first consists of the schools, gendarmerie station and the village clinic. The second consist of the municipality. The latter has always been accepted as both the main policy arena of Alaçatı and the most important public institution. Mr. Şişman defines the municipality as the sole organic link with the state and Alaçatı:

There is neither tax administration nor land office here or any other thing... There is not any organic link with the state. The civil movement, an understanding for associations, has never come out yet! ... There is only municipality that supplies an organic link with the state (see App. C)...

The municipality functions as the sole distributor of public services. On the other hand, representation of the Alaçatı people in vocation chambers and trade associations has been weak. The sole local trade institution found in the case study was the fishermen's cooperative that organises auctions in the town's fish market. As Mr. Yıldız states, it is a reality of the town.

You know, Alaçatı is a sub district¹⁶; Çeşme is the centre of all of them. I mean, it [the representation of Alaçatı] is scarce. One may go to meetings only if they go with a friend [someone from Alaçatı]. Of course, meetings are held in Çeşme too. But this is our reality. We are called a sub district of Çeşme. Absolutely all of everything we had is in Çeşme; our birth record is there; the caimacam is there... Albeit we are a municipality, all of our records are held there. I mean, land registries are there... (see App. A)

3.4.1.Local Government

3.4.1.1. History of Municipal Policies

Table 3.1 depicts how the municipality's policies have changed over almost thirty years. The primary anecdotes about the municipal policies were from the 70s. According to Mr. Bakırlı, one of them had widely affected the local people. The following anecdote made local people act against forming cooperatives:

-

¹⁶ The Law on Municipality numbered 5393 (03.07.2005) in Article 4, permits the formation of municipality in cases where the population exceeds 5000. In the former law, the population had to be at least 2000. Now, Alaçatı is the only municipality of Çeşme administrative district.

Alaçatı people dread something like that. A knitting cooperative had been formed here in 1975... At that time, a woman from Alaçatı headed it. I mean, laceworks and needle laces had been sold there. The caimacam was the initiator of the cooperative. The caimacam collected money. Wealthy people gave money so that the cooperative could be established. That cooperative went bankrupt! People called on the mayor to explain why he done this. They asked him, where is the money? (see App. A)...

As Mr. Önal says the first planning activities had been in 1977.

In 1977, he opened the edges of Çamlık Yol (see in Figure 3.3)¹⁷ from Alaçatı to Ilıca to building development; and it was the first, the first time in Turkey a municipality supported that with its own budget... He was Abdurrahman Keskin [the mayor of that time]. He opened there for secondary housing... (see App. C)

After the military coup in 1980, the first local election was held in 1984. The mayor had charged Mr. Bakırlı with a duty because of Mr. Bakırlı's efforts during the election campaign. The duty as to form a manufacturer's cooperative. The project consisted of 44 manufacturer's stores outside of the town centre. The municipality had intended to gather artisans from the town (such as smiths and carpenters) to outside of the town centre. He told an anecdote about how he was hardly recording the members because of the former failure in the knitting cooperative.

He [the mayor] told me to establish the cooperative. I said Alaçatı would not accept a cooperative business since they had already been swindled... Having found seven people, we had the cooperative commenced. Believe me, I hardly recorded 14 members. There were 44 stores facing there. The 14th one was a member of the municipal council, who had a hotel or something... Here, we said we have 13 people, would you mind being the 14th one... While he was giving the money he said that would be worth my salt! I mean, when he gave he thought the money would not be returned to him. Then, I bought the land. Something was begun... Then, the number of members increased. This time, people asked why I had not registered them!... Though the place had room for 44 persons... I finished [the project], even without waiting for the credit. I went to Ankara several times for the credit. The credit was approved while I was giving the title deeds. I refused the credit. Why did I charge the members (see App. A)...

At this time, progress was made in the development of the home-pension business. That development is explained in this chapter along with the development of tourism. Moreover, the Participation and Partnership section in this chapter explains how the home-pension business vanished.

The most important decision in the recent history of Alaçatı was the housing project. After the second half of the 80s almost 800 houses had been built in ten years in two phases. In the beginning, approximately 192 houses were built; then, 610 houses were built by in following

-

¹⁷ Çamlık Yol is the name of Rıza Ertan St. (see Figure 3.3), connecting Ilıca - Allaçatı - Harbour of Alaçatı.

in following years by the next municipal government. According to Mr.Bakırlı and Mr.Önal, the land for this housing project was allocated to the municipality from the public domains. These houses met the housing demand of the Alaçatı people at that time. These two projects have been called 1st Petek Site and 2nd Petek Site (see Figure 3.3). Only candidates without a house were accepted into this housing cooperative. Over the course of time, the younger population of Alaçatı settled in these houses one by one after marriage. Hence, most of the people in Alaçatı stated that they were grateful for these projects. Mr. Arıcı describes how he registered his son for this housing cooperative.

The other son... He went into military service. I had bought the iron in order to build a house. I mean, I would consider his future. Tahir Hodja, now departed, said to me, why don't you enter this cooperative? Petek Site was building at that time. The municipality was building it. They were giving them to only those who were houseless. I registered in the name of my son... He went into the military. He still does not know how it was paid for... (see App A)

According to a few members of the municipal council of that time, at the beginning of the 90s local politicians were committed to the local governmental change. One of them said that again the local government shifted from a rightist to a leftist government since 1980. In 1991, the municipal council was successful in registering some of the buildings as historical sites. Just after this, the Municipality of Alaçatı organized an international festival called the International Alaçatı Children and Youth Theatres Festival. Thenceforth, the festival became a tradition of Alaçatı. This festival has been organised 13 times since 1991.

In 1989, a governmental change happened... He [the mayor] got 5 and 10 years master plans made. In fact, you could not have seen the 'T' of the tourism until that time. He got development plans made from Ildir contiguous area to Çamlık Yol... First houses at the Petek Site had been begun since the time of deceased İsmet Sarı, but the registries of the houses were submitted at the time of SHP¹⁸. I mean, Remzi Özen made great contributions to that. Then, there was an additional cooperative with 610 houses (see App. A)...

¹⁸ SHP is the political party of which had win the municipality elections in 1989 and 1994.

Table 3.1 Evolution of Policies of the Municipality of Alaçatı

Periods	Municipal policies of Alaçatı
1980	 Open first lands to building development; first development plans in 1977
1980 – 1985	Establish manufacturer cooperative
	Open additional land to building development
1985 – 1990	 First housing project; 192 houses, owing to the land allocation to the municipality from the public domain
	Open additional land to building development
1990 - 2000	 Housing project; 610 houses
	Open additional land to building development
	Protect historical buildings
	Promotion campaigns; sports and cultural events
2000	Protect additional historical sites; conservation site plans
	Develop tourism; tourism development plans
	o Invest in tourism; luxury housing projects, commercial seaside
	facilities, marina, new town shops.
	o Promotion campaigns; sports and cultural events
	Attract a university campus

The present mayor Mr. Dalgıç explains how the current policies of the municipality of Alaçatı emerge both tourism development projects and conservation of the architectural heritage of the town.

Now, a government determines a vision... Here is a tourism region. For a couple of years after we had come into the task, we worked just on existing plans and adaptation of new plans into the vision in our mind. Therefore, Alaçatı had a preserved situation, and we had to register this. We have expanded the historic region with the Board of Culture and Nature. We have taken the whole under protection. We worked on this... We are in luck as the southern part the Alaçatı geography is good for tourism. The protected situation has remained up to today. We have a construction that we called Port Alaçatı, but people have called Venice

Houses on this region. I mean, we are building a city. Our main goal is not just housing there. Of course, there are houses, but a life centre is being created in a huge field; it will consist of boutique hotels, a shopping centre, cultural and sport facilities and a golf course in same area. I think, thermal facilities, again because of the luck of the geography of the region. It is an area with 2.400.000 square meters, and 1.000.000 square meters of this area will be submerged. We claim that while everyone fills the seas with earth, we fill the land with sea ¹⁹ (see App. B)...

Alaçati's case illustrates Harvey's critiques on current urbanisation processes around the globe. Harvey recalls Lefebvre's conception of right to the city falling into the hands of private or quasi-private interests. And billionaire mayors also help the activity of reshaping the city in ways that are favourable to the developers; optimal locations are given to high value businesses and fantastic destinations are reserved for tourists (Harvey 2008). It is a process of re-cobbling the urban space to suit the 'tourist gaze' (Urry 2002). Harvey states:

The right to the city, as it is now constituted, is far too narrowly confined in most cases in the hands of small political and economic elite who are in the position to shape the city more and more after their own particular heart's desire (Harvey 2008, p. 13).

The interviews revealed that local people, except members of the opposite political party, do not go against these projects. After being asked whether anyone acted against the project, Mr. Bakırlı describes the expectation of local people for these projects in the following words:

Nobody... Because everyone is looking forward to his field being assigned for a development area (see App. A)

In addition to projects at the seaside, another big project was the establishment of a Turkish-German university. It is stated that the municipality attracted this project to the Alaçatı borders. Again, having been asked whether he was informed about investment or future projects in Alaçatı, Mr. Yıldız explained what he expects from these projects.

We have heard that the plans including golf tourism, yachting tourism, surfing, and also culture. If the university is realised, it will be an investment for Alaçatı... The site of the university is behind the municipality building, upside of it. The municipality went as far as Germany, and fairly made every effort for it. I do not know where the offer comes from but it [the municipality] has prepared its site (see App. A)...

We have seen the contested plan in the introduction chapter under the title of The Role of Alaçatı in Tourism Legislation and Planning History of Turkey. The plan, 'Çeşme - Alaçatı - Paşalimanı Turizm Koruma ve Gelişme Bölgesi Çevre Düzeni Planları' has been stayed

-

¹⁹ The official website of the project is http://www.portalacati.com.tr/index.htm

from execution by the 6th Division of the Council of State since May 2008. The grounds for the decision were that the plan was counter to planning principles and the legislative basis was unsound. One of the problem is the plan has not considered sustaining the balance between utilization and preservation of natural sources. Furthermore, the land allocations to big investors had no legislative basis. The mayor of Alaçatı reveals how the municipality approaches the type of investor and the principles of the plan in the following words:

... the big investor comes without fail, because the land is wide and protected. I mean, south coast for tourism investments is entirely suitable. We planned hotel and golf fields there. Big investors will come without fail... These allocations have been stayed, but they will be executed without fail... Here we tackle so many things. When we said twenty or twenty-five thousand bed capacity, will the infrastructure be sufficient? Will the water be sufficient? So many problems emerged... Today you can purify the sea water; you can create new water sources. The technologies are now cheaper (see App B)...

Then, he adds how the municipality will react in case of possible future conflicts with central government during these land allocations.

Everything will be in accordance with the structure that we determine. I mean, if they [central government] ever intend to do housing, I will not let them do it! This authority belongs to the municipality. Otherwise, a hotel, a facility to serve the tourism sector, we will allow that in our mind (see App. B)

On the other hand, some of the citizens complained about basic municipal services in the town. Mr. Arıcı describes the fresh water supply system of the town as followings:

At once, a municipality must consider the physical health of its people. Does it not? We cannot drink water from faucets. I mean, because of corrosion. If you ever get the water analysed, they say, oh my God! I mean, they say do not even wash a tomato, let alone drink it... Our water supply system was installed in 1951 or 1952 (see App. A)

Other concerns included the lack of a waste water processing system and garbage problems on the streets intensively tourism activities. Mr. Topal describes these problems.

Now our waste water is discharged to the sea without any purification, beyond the Çark Beach, 900 meters far from Sea Side... This has become a focus for newspapers. If you have ever swum at Sea Side, Güvercinlik, Ovacık, the smell would be felt... The municipality could not even clean Kemalpaşa Street. Wake up at eight in the morning, you see the trash bags on the street or next to poles (see App. C)

3.4.2. Non-Governmental Organisations

We have seen that most of the population was involved in agriculture up to the 80s, when Alaçatı was highly productive in agriculture. At that time the main agricultural product was tobacco; therefore, national agricultural institutions collected and marketed the tobacco.

After the main agricultural products like tobacco had declined, melon, vegetable and fruit farming replaced tobacco in Alaçatı. After this conversion, there were a few anecdotes on the institutionalisation of new commercial environment of Alaçatı over thirty years. One of them was stated by Mr. Topal in the following words:

There were not unions but there were mutual agreements. In the past, melon exporters had begun to gather melons here. Until I began this business, someone would buy a trailer with 20 tons of melon, 10 tons from one field and 10 tons from another person's field... That's full from two persons' fields. I started the one ton principle so that the amount was divided among twenty people. At first, they were discontented, but next they became accustomed because each one was getting his share. When looking at the former system, if someone could not sell his melons. Was that his fault because he was not acquainted with the right person? But in our system, everyone's melons began to be gathered. Indeed in turns, after using up the melons, the market put smaller ones to use in fields (see App. C)...

Two associations related to tourism have been established in the town since 2001. These are the Conservation Association of Alaçatı and the Tourism Association of Alaçatı. The former was established in July 2001.

3.4.2.1. The Conservation Association of Alaçatı

Tourism is not only a one-sided phenomenon experience by the tourist but it is also a dynamic interactive process between the tourist and the toured, or between guest and host, which includes adaptive, productive and inventive processes. While tourists consume destinations and a way of life by sunbathing, photographing, dancing, strolling, climbing, eating and driving, local communities develop appropriate organizations and institutions, and transform their way of life in a turistified fashion (Urry 2002).

This section begins with rather frequently encountered information about the history of institutionalisation of the town after tourism. Before this study there was conflicting information about how tourism enterprises and related institutions were founded. One of view is, because one of the most beautiful surfing bays of the world is near the town, the first visitors to the town were foreign tourists who were only the surfers before. There were windsurf schools that belonged to Germans in those days. However, Turkish surfing schools founded by educated young people have increased in number and more wealthy tourists from home are also increased in number now.

The other view emphasised the existence of an association that was leading the preservation attempts and also contributing to tourism development. İbrahim Topal, the chairman of Alaçatı Conservation Association from 2004 to 2005, speculates the reasons for the popularity of the town as follows (Atilla and Öztüre 2004).

- Architectural authenticity of the town and successful restoration works.
- Women entrepreneurs with successful history in the town's business life.
- Closeness to the harbour where windsurf facilities are located. Appropriate accommodation and entertainment alternatives for these windsurfers.
- Popularity among upper class, who do not like to spend their holidays with crowds.
- The 'Alaçatı Conservation Association' founded in 2001.

The association is accepted as the most effective body that forms the conscience about the development of the town. Designating the town as an urban historical site was an achievement of the association with the help of conversations with the mayor, governors and many related institutions. The Conservation Association of Alaçatı declares its goals as a supporter of Alaçatı's public policies. Main objectives in the current charter of the association are:

- Conserving old houses, most of them aged 100 years. Conserving authenticity of the town architecture.
- Building up and developing protective tourism.
- Protecting social structure.

The association emphasizes that the town dwellers be should given priority when protecting the existing social structure. Unfortunately, real collaboration between new residents and local people was not constituted in the association. The association has been working to sponsor this partnership. According to Clegg, one approach to widening participation in partnerships can be to provide training programs to build the capacities of marginalized groups. However, while training may provide representatives with the knowledge necessary to participate in meetings, it may also encourage a series of obligations that persuade participants to adhere to a particular set of rules. It may encourage specific modes of thinking, argumentation, and language all of which tend to reinforce the particular 'modes of rationality' that are compatible with the sponsors of the partnership (Clegg 1989, in Bramwell 2004).

Some local groups still think that local people cannot benefit from this tourism movement (Atilla and Öztüre 2004). That is to say, seasonal tourism initiatives and new residents make the main profit; they spend their profits in the big cities where the entrepreneurs live. Local people have eventually chosen to sell properties in the centre of the town to the café and restaurant owners; then they move to new housing sites around the town. In other words, there is a common opinion that new residents have not been useful for local people except to increase the value of their real estate. The price of real estate in the town centre, in which a

stone house can now be sold for a million dollars, oriented local people towards an unearned income by selling properties instead of making an investment in tourism. Mr. Topal especially adds that unifying the energy of the local people with the financial capital and vision of the new residents of Alaçatı (coming from big cities) is needed to sustain development. He endorses the idea that newcomers cooperate with local people through controlled development.

We have seen the pioneers of the recent tourism development in this chapter before. One of them was Zeynep Öziş who bought stone houses to restore and who opened the first hotel in 2001. The hotel still serves as a small boutique hotel -- the best known small hotels among the small hotels in Turkey. Zeynep Öziş was one of the founding members of the Conservation Association of Alaçatı. She remarks how they established the association.

...We opened the hotel in 2001. When we opened here, there was only the Agrillia Restaurant that had opened before us. Then, O Ev opened as a restaurant, and we were the pioneers of this change. How shall I say, this had to be controlled... Because we felt that this must not be like similar places that changed without control and later decayed in Turkey, we founded the Conservation Association of Alaçati together with a few friends from here... After we opened, we immediately founded the association (see App. C).

The main purpose of the association was concentrated around the term conservation. The agenda was extended to conserving authenticity of the town architecture, environment and social structure. Also, İbrahim Topal was one of the founding members of the association and was chairman from 2004 to 2005. He states the agenda of the association in the following words:

Because Alaçatı was a place that needed to be protected, we said we could prevent it from faults of bad urbanisation or we can do at least better of the worst... When we said let's protect Alaçatı, we said we would protect the environment. Then, we said let's protect the social structure. We targeted these three principles and we hit the trail (see App. C)

One of the founding members of the association who was one of the first entrepreneurs tells the same story.

We thought so much about the name. Not development! Then, we fixed upon the name of 'Conservation Association of Alaçatı'. Someone said let's call it 'beautification', some 'lovers of Alaçatı' and so on. We said the most important necessity is conservation. Because the capital here is architectural heritage; it accidentally was not decayed. Actually, its protection was not accidentally because it was poverty... Then, we said, the most important goal here had to be conservation (see App. C)

She says it was the first association that aimed at tourism development in the town. There had been a few participants from natives of Alaçatı, but collaboration with the municipality

there could not be established. Mr. Önal had been a member of the Conservation Association of Alaçatı since its beginning. He said the association included only three natives of Alaçatı, each of whom had been involved in local politics. Then, he remarks that each had a property rented to a famous café-restaurant of Alaçatı that was popular with tourists. He spotlighted how other members had outstanding personalities. According to him, one was a retired general manager in a well-known company; others were first tourism entrepreneurs; one was a famous brain surgeon, and others held similar positions.

Now, the Conservation Association of Alaçatı continues to exist officially. However, it has come to a pause since 2006 because several members had left the association at that time. Mr. Topal, a founding member and a former chairman of the association, emphasized that they were right to pause on account of the declaration of Alaçatı as an urban protected site in 2006. Even though some of the members complained that the last meeting had been held with infighting, Mrs. Öziş insisted that she left the chairmanship of the association because she was not satisfied with cooperation between local government and local people. Mr. Topal adds:

The local government's contribution is absent! Never! Nil! He has not got such a thing as vision... because mayors regard themselves as holy creatures. As if they were incarnated with divine inspiration (see App. C).

Similarly, Mrs. Öziş also strictly emphasizes the lack of cooperation with the municipality so that they formed a secondary institution:

Our association and the municipality have never been able to act in unison! Never!... So, we have a secondary one, the Tourism Association (see App. C).

In conclusion, the Conservation Association had been established with main principles: first, conserving old houses and authenticity of the town architecture; second, building up and developing protective tourism; and third, protecting social structure. For this reason, the association had gathered too many members from new residents of Alaçatı, although just a few members became involved in tourism. Owing to success of these three principles, the association had also functioned as constructor of the rationalities of the tourism sector of Alaçatı. Thanks to broad promotion, five books have been published about Alaçatı during the past six years. One of them was directly published by the association with the substantial collaboration of a famous photographer (Önal see App.). Other books were based on the history, the culture and the customs of the town.

3.4.2.2. The Tourism Association of Alacatı

The Conservation Association of Alaçatı has remained passive for almost two years though it still exists officially. At same time, a secondary association has been set up since 2006. In the following, Mr. Topal states why a secondary association was formed:

We realised the tourism would not immensely integrate to the Conservation Association, let's say the Tourism Association was formed because the Conservation Association has other goals besides tourism (see App. C).

Mrs. Öziş responds to the question whether the Conservation Association was transformed into the Tourism Association, by saying that the former association still exists.

It still remains. It was not transformed, and the Conservation Association still remains. We formed the Tourism Association two years ago. It was officially formed one year ago. It was indeed one and a half years ago... Therefore, the purposes of these two associations are quite different. By different, I mean sustainability within the framework of protective tourism is the main purpose of the Tourism Association. I mean, the former one bred the other, but it has quite different purposes. Promotion, public relations etc. (see App. C)...

The objectives of the new association are not as controversial as the Conservation Association's issues; consequently, infighting decreased. She continues with the Tourism Association's objectives:

There are not [infightings] because activity of the association is market-oriented. On the other hand, in the Conservation Association the goals were intended for protection. Now, how can we increase the occupancy rate? How can we attract more clients? How can we make prices something? How can we extend the season? And so on... (see App C)

According to Mrs. Öziş, the relationship with the municipality has not changed even though the objectives of the Tourism Association are entirely market-oriented. She said they agreed upon certain issues such as disallowance of plastic chairs and noisy places, but they were divided on the main principles of tourism in Alaçatı. Whereas the association insists on protective tourism policies, she claimed the municipality pursued policies to attract masses to Alaçatı. She passionately criticises municipal policies in the followings:

...As if we speak different languages. While we mention protective tourism, the mayor mentions something else. He mentions golf tourism, thermal tourism. He is building Port Alaçatı and trading it in the real estate market... Planning new lands, rather money talks there. In spite of the local government, we do something here... I mean, the municipality is a bit like royalty or sultanate... (see App. C)

The Tourism Association has remained neutral on some issues in Alaçatı, yet the chairperson criticises most of the municipal policies and implementations. Especially, tourism investments and future projects in the harbour have not been items on their agenda on

account of the past experiences with the Conservation Association. In other words, Mrs. Öziş restated that they abstained from being separated into groups in the Tourism Association as long as they barked protectionism. Since a common opinion could not be built against the project, the Tourism Association has principally determined not to interfere with the municipality's tourism investments; as a consequence, the association has made the decision to pursue how to promote Alaçatı and existing tourism units, and how to extend the season. Finally, Mr. Öziş complains of the attitude of the municipality toward the association in the following words:

We want too many things. Namely, we want to work with them [the municipality]. We want to help them. We are ready for anything, but it is as if we do not exist for the municipality!... However, we were a few leading people, three or five brave people who build this [town's] fabric [the restored architectural heritage of the town]. Of course, we put the existing one to use; otherwise we did not create it from the ground. I mean, we said we were ready for all kind of collaboration. Let's we do even what you have said. No, no, no... It is too tragic. (see App. C)

She defines the social coercion they use to exercise power over the municipality.

Actually, we try to have the municipality something by social coercion. I mean, we write on everything that Alaçatı is protected in this way, in that way. Namely, he is obliged to protect... We invited newspapers, and we made them say; Bravo! Welldone for the mayor! Here there is no loud music. He [the mayor] is obliged... (see App. C).

3.4.3. Participation and Partnership

On the one hand, one of the important issues was that local people had hardly volunteered to participate in associations or any other collective works; on the other hand, the mayor of Alaçatı claimed the environment of the town was conducive to participation in decision-making. Because the population is not large and maintains traditional relations, he explains how he makes the Alaçatı people become involved in decision making.

Now look, the population of Alaçatı is almost 10.000 in the winters. Each of Alaçatı people already participate it. Being a mayor, I know both zero year old babies and eighty-five year old grandfathers. Similarly, people also do... Anyhow, some nongovernmental organizations came into being. I mean, hotel owners, craftsmen... I have been walking on the streets since six o'clock in the morning. Finally, I go to the barber, get a shave, before coming here. I mean, in this morning, I have talked with four or three hundred people until now. We greet each other, say good morning... Is there something? ... I walk the area because there are a few construction sites... That is to say, for example, we build a cross road; if then ten citizens propose something else we may say no. We may say the rule is that; thus, it should be something like this... I mean, we do this [participation]... (see App. C)

Mr. Arıcı, a local citizen, complains that the municipal policies do not completely embrace the whole of the society.

If you ask who could not benefit from this, or do you know who benefited? Someone whom the municipality favours benefited. The rest took air! ... (see App. A)

We have seen the multi-cultural structure of Alaçatı society; accordingly, it was notable during interviews that people complained of discrimination in local politics. Mr. İhsan, a local citizen retired from his job as a driver in the municipality claims that a former mayor obviously implied discriminatory behaviours.

When he became a mayor, he [one of the previous mayors] used to call, 'Come here garbage men! You are a dark citizen, you are a Tzigane!' (see App. A).

As we have seen before, because of the multiethnic fabric of the community, Alaçatı people get used to noting particularities. Mr. Şişman explicitly restates that the municipality has always had such attitudes during distribution of resources, employment and properties.

I tell you that there is something disgusting and unethical here. The political party is under an ethnic group's dominion... There is a Bosniac's age, namely immigrants from Yugoslavia... It has always been here. Now, it has increased more. It is deeper because an ethnic group always takes their share from the pie. When looking at the number of people employed in the municipality, you see this ethnic group. Stores or places called commercial areas are allocated to them by giving them preferential treatment, discrimination. Consequently, other people are disgruntled, looking from the margins [of the community]. The canyon in between is going to be deeper because of this condition (see App C).

Then, he adds that the mayor does not allow participation in the decision-making process.

Here, there is a very interesting condition that desolates the people... It is not business of one man to control and to guide the dynamics of society! In any event, if anyone says he knows and does the best, people ridicule him. The mayor has undertaken everything; did you understand? ... A man cannot be a politician and an entrepreneur simultaneously. A man cannot be as qualified as to understand and analyse everything here. You cannot be everything! (see App C)

Participation in non-governmental organisations was also unsatisfying according to the actors who participated in these initiatives. When they formed the first association in 2001, Mr. Topal states that they encountered antagonism from local people.

At first, people considered us as evil. I mean, they said what will they do, cooperating with Istanbulities. They will sell our hometown! (see App. C)

Mrs. Öziş, the current chairperson of the Tourism Association, states that she is contented with the tourism entrepreneurs.

We communicate amongst us. In fact, I should say there is a good solidarity amongst tradesmen... amongst hoteliers and restaurateurs. Perhaps it is one of the benefits of being small and developing suddenly. If this was a big place, we could not form organisations so easily. Whereas we began with four people, it became a thing growing larger and larger (see App. C).

On the contrary, Mr. Yıldız who was one of the few native entrepreneurs of Alaçatı stated that the associations have not embraced either local people or all entrepreneurs. He explains his attitude towards these associations in his reply to a question about the Tourism Association.

This is a political issue for me. The Tourism Association does not exist for me! ... You would more accurately say association of a few hoteliers instead of tourism association. They only invite three or five units to a meeting on what they do... Actually, it also has not interested me, whether they recognise me or not... If you have walked around and met people, you also must have seen that they were not participants. It may be caused by the Alaçatı people. Whenever you see an article anywhere, it would say: according to information from the association, that, that, that... They count five hotels. There are fifty-five hotels in Alaçatı! (see App. A)

Similarly, Mr. Bakırlı, one of the few native entrepreneurs of Alaçatı, describes his relationship with these associations.

My daughter-in-law went to the meeting. At which level; we do what they said. They advertise us on the internet, publish a guide... We cannot do that as Alaçatı people. İstanbulities manage it. Last year, they demanded 250 liras; we paid. This year, they demanded 500; we paid. I mean, it was not a little money. What they contribute for us is they publish a book and distribute it. I gave the books as a free gift, yet everyone was selling them... It is a guide including hotels, restaurants and shops. In addition, there is a site called Alaçatı guide²⁰ that you can enter, and the booklet is again going to be renewed this year so we paid the money. There is not any other issue (see App A)...

Consequently, neither association created rationales that encouraged local people to get involved. On this head, Clegg had an approach that necessity of sponsorship of the partnership whether the 'modes of rationality' is not reinforced within groups (Clegg 1989, in Bramwell 2004). Within the framework of Clegg's perspective, this study shows that local civilian organisations could not act as a facilitator of partnerships in Alaçatı. On the contrary, they acted as constructors of particular sets of rationalities for tourism that were beyond the capacity of the local people in the case area. On the other hand, in some interviews the local people stated that they had asked official actors to act as a facilitator of collective movements instead of supporting non-governmental organisations.

The history of earlier pensions in the late 80s (before the recent tourism movement in the town), was described in this section. With the help of a district revenue officer, Mr. Günay, a former home-pension owner, tried to act in solidarity with other pension owners in order to form an information office at the entrance of the town. However, the mayor at that time did

²⁰ Official web site of the guide is http://www.alacatiguide.org

not cooperate. Mr. Günay describes how they requested official authority to unify pension owners.

...we went to the mayor and we said let's open a bureau... I mean, we can hire two boys who know foreign languages. At least we can catch foreign tourists. Having a goal of united we stand, divided we fall, we made this offer. Unfortunately, the mayor at that time did not ever consider it... If he ushered us we could form an association. Why not? We just wanted an office. Çeşme has one that still remains from those days. They hired two boys who know foreign languages. These boys take clients from busses, or give descriptions. They know which pension is available; they get daily information... For this reason, I wanted to make an attempt. It could not be. We were therefore hooked by the Exchequer (see App. A)...

When asked him if he was involved in these two current tourism development associations, Mr. Günay directly replies, 'I did not want to establish a dialog with people that I did not know well!' A conclusion from the interviews is that these two associations do not embrace local people. Moreover, those interviewed remarked that the origin of the recent tourism movement in Alaçatı was irrelevant for local Alaçatı people. Mr. Günay again describes how they requested official authority to unify pension owners and what he thinks about recent tourism units:

...these enterprises are good things but there must be cooperation. We tried to provide this. We had 12 opened pensions here. The first year, five of them closed. The second year three remained ... We had very precious clients. In fact, after we had closed, they were still coming to be our guests... What I wanted to explain is that it was a good business. I wish we could have introduced these businesses. If someone like the civil service administrators had taken us by the hand, nothing would have been impossible! There would not be something like this. I might have a hotel if I did not call it off. I mean the recent tourism is not relevant for Alaçati people. I really regret that! (see App. A)...

3.5. Changes in Local Economy

The results this study revealed that the trading atmosphere in Alaçatı consisted for the most part of small enterprises and each of them was based on the work of a tradesman. One of the most widely-stated issues is the difficulty of setting up partnerships even between siblings. When asked about the existence of corporations or any other sort of partnership in the commercial medium of Alaçatı, the mayor, Mr. Dalgıç, stated it was unexceptional to set up that sort of cooperation.

No, it is not hard to do that in Alaçatı. We are eight siblings. Eight of us do certain businesses in partnership. I am an example in the community... All of our enterprises are associated (see App. C).

On the contrary other people involved in the commercial life did not provide an example except from the mayor's family. As Mr. Önal states as a response to a question on partnerships:

No. Look, there are only the mayor's siblings as such. I have always been neighbourly with their father. I have never seen a family as disciplined as they are. He has eight children. All eight children go to their father at seven o'clock every evening. Accounts are given and gathered into the case, then they leave to go home (see App. C).

The public sector was composed of two parts. One part consists of the schools, gendarmerie station and the village clinic. Because both high schools have been open in Alaçatı for two years, the number of personnel is expected to increase. The second part is the municipality which has always been accepted as the main employer in Alaçatı. Although this study has no quantitative data, it was notable that Mr. Konga, who retired from his duty in the municipality, said:

Because there was not any other opportunity ten years ago, most of the people and youngsters were working for the municipality (see App. A).

Besides, in the past, the municipality dealt with needs of these public institutions in the town. According to another person who served as a driver in the municipality in the 80s, the municipality assigned a car for the public institutions. He states:

I worked as a driver. In that time, I was a bawdy youngster. We worked for the clinic and hospitals, gendarmerie station... There was not a car that belonged to the station. We were providing all their needs (see App. A).

3.5.1.Structure of Tourism Sector

3.5.1.1. Scale of Tourism Sector

According to last year's data from the Tourism Association of Alaçatı, there was almost a 900 bed capacity and 1200 personnel in this sector, but it was notable that the sector was concentrated at the town centre, especially on Kemalpaşa Street of Tokoğlu quarter. In answer to the question whether a quarter remains unchanged since the beginning of the tourism, the mayor replied that he had predicated this; but he added that tourism was rapidly embracing the whole region.

No. It has spread throughout the town. Of course, there is more in certain places. Maybe, it is ten units in somewhere, but it is three units in another... But, it is rapidly embracing everywhere (see App. C).

According to Mr. E. Özen, who has served three times as the mukhtar of Tokoğlu quarter of Alaçatı, most of the tourism units are located in his quarter. In fact, the centre of activities is

Kemalpaşa Street. He even states that tourism changed the spatial customs in his quarter in just a few years.

The dense tourism in Kemalpaşa Street, restaurants, hotels... does not regenerate this street... This street has to be regenerated [from the beginning of the street] to the hospital [the end of the street]. In the past, the commercial centre [of the town] was here. Look, it is dead here now. People have been craftsmen here for forty years... The dense tourism there has not spread anywhere. The heart of trade was here [before the development of tourism] whilst there was not any activity there (see App. A).

It is notable that tourism has not spread everywhere. That is to say, the central quarter was developed as a centre of tourism activities whereas some quarters have remained outside the tourism sector. Mr. Yörük states on his Hacımemiş quarter in the following words:

The only people who come here are the people who are curious or who want to see every part of town. Nobody stays here. Even if someone passes, they rarely buy a drink of water. All of the activity is there. You cannot walk, pass because of crowd. Food and drink is there. No place was opened here (see App. A)

Actually, most of the interviewees stated that the town had already reached the bed capacity determined by the mayor's declaration. According to Mrs. Öziş, the mayor previously announced a 900 bed capacity.

...though we have not witnessed that he kept his every promise. He said he would restrict the bed capacity to one thousand if our mayor keeps his promise for this time. Now, we have reached 900. He says that. But, words and actions are quite different. On the other hand, of course he does not count the facilities outside the town. He must have said that for the town of Alaçatı... (see App. C)

Similarly, Mr. Bakırlı states almost same quantity in the following:

Now, the mayor said he would stop at one thousand beds. He means Alaçatı's capacity is one thousand. He will not licence after that. But if one [mayor] doesn't licence, another one does (see App A)...

However, there must be a lack of communication; the mayor said Alaçatı was using %10 of its real capacity in accordance with their future plans.

I mean, if you ask how much the bed capacity is going to be, all of that development is at %10 now. I do not mean that there will be so many enterprises and crowds. I mean a world town. We are trying to create a region with its entrance and exit, social accessories, all facilities necessitated by social life... Of course it is a process. We target the date 2011 or 20012 for this... Minimum 25.000 bed capacity. But, it will not happen in one day, first one thousand beds, two thousands and more etc... (see App. B)

In conclusion, Alaçatı's tourism sector is created more by external actors that had to invest in accordance with the future plans of the municipality. Thus, the current tourism development plan of the Ministry of Tourism is nearly in accord with the municipality's targets. Finally,

the mayor gives his judgement about emerging criticism of scarcity of natural source in following words:

Of course, that comes with too many questions from the people. Architects, planners love that. I am not a planner. I am an economist. But, I claim that I live here more than the best architect or city planner. I dream and try to realise it. We have to deal with too many things here. If I say 20.000 or 25.000 bed capacity, someone ask, will the infrastructure be sufficient? Will the water be sufficient? Too many problems have arisen. They see what exists today. You can purify water from the sea; then, you can create new water resources. You can make tertiary purification. (see App. C)

During the case study, this debate on the scale of tourism had been pursued until the tourist season ended in the area. Finally, Mrs Öziş, the chairperson of the Tourism Association of Alaçatı, presented a petition to the mayor demanding that he stops giving licenses to keep an inn. This event was featured in the press on 13th August 2008. Mrs Öziş gave the following statement to the press:

Alçatı is the region most in demand for small hotels. The total number of hotels in the town where the first small hotel was opened in 2001 has reached 59 now. 35 hotels were opened just in the last two years and now the total bed capacity is 1130. Our mayor said his target for the maximum bed capacity was 1000. Very beautiful places were opened; but we think development has to be controlled. We prepared an informational note together with all the hotel entrepreneurs; then we said put the brakes on constructing hotels...

Then, she draws attention to the fact that the occupancy rate has already decreased this year. She stated that the target audience of the town's tourism was plaza weary, wealthy, highly cultured and well-mannered individuals. She continues:

The annual occupancy rate of the hotels was %20 last year. Last year's monthly occupancy rate in June decreased from %40 to %32. The room occupancy rate is increasing but the number of visitors remains the same. Hotel managers have to compensate by reducing prices. This would cause to the quality of tourists coming here to be reduced in the short and long-term.

On the contrary, the mayor states the main problem of the town is still scarcity of bed capacity. Mr Dalgiç responds these criticisms as follows:

An increase in the number of beds does not embarrass me! I do not have any objection to exceeding the bed capacity in town. I show respect for everybody's opinion. It is not legally possible to hinder anybody from opening a hotel...

3.5.1.2. Season of Tourism Sector

We saw in chapter two that Butler's Tourism Area Life Cycle (TALC) model was important to unfolding transitions in the power relationships between local people and external actors during the tourism development process. Despite the fact that TALC is a prescriptive method to analyse tourist resorts, its assertions are still important for understanding the debates on

extending the tourism season conducted in a managerial manner. If we search for a place to apply the model to Alaçatı's tourism development, the second and third stages are proper to examine. Although most of the tourism units belong to entrepreneurs from outside of Alaçatı, they have already been accepted as local entrepreneurs because they have already institutionalized themselves in the tourism sector of Alaçatı. First, at the second stage of the model, tourist seasons have emerged. Local needs of the tourism sector are determined, and initiatives of local institutions, like local tourism associations, represented in local medium. In accordance to with the current study, Alaçatı passed the second stage was now, then, it is at a tipping point inclined toward the third stage of TALC. The third stage is the Development Stage in which at last the tourist market is well-defined.

Again, accepting current entrepreneurs as local entrepreneurs because of rationales stated before, the tourist locale consistently advertises itself in tourist-generating areas; at the same time local involvement declines as the local people lose control of development. Unfortunately, locally provided facilities disappear; then, external organizations replace the locally provided facilities with larger, more elaborate and modern facilities. To summarize, all three stages involve development of tourism as a sector. Then, the fourth stage solely plays a role organising and governing social life. After the fourth stage, efforts to extend the tourist season attempt to solve all problems. That is to say, the region is now totally dependent on a tourism economy (Russel and Faulkner 1998).

The mayor also declared their primary objective was to extend tourism in six months in Alaçatı. Most interviewees said there were no tourists here after September except for the antique bazaar in good weather. Almost all tourism entrepreneurs complained shortness of the season. Mr. Bakırlı, who operates a hotel in Alaçatı states below:

Look, the best risky business is tourism. One year on the 9th of August, everybody left, and the season was closed because of the rain. Even if we escape the wind, customers leave because we depend on surfing... Because we are dependent on domestic tourism here, the season remains short. People who come only stay during the week-ends. There are just a few who comes for fifteen days (see App. A)

Similarly, Mr. Yıldız, a restaurant owner, emphasizes his anger against the entrepreneurs in Alaçatı who close their tourism units in the winters.

From the year when we began, I have had it open even in the winter in order to show that someone is living there! We acted like Don Quixote for 12 months. I do not want people here who cover the windows by newspapers, and reduce the season to two months! Why do you sabotage us by saying there is no life here and then you go! There is no such thing! We live here twelve months! At least hang a couple of beautiful curtains, keep your glass case open... But, do not come if you do not want to! ... (see App. A)

Consequently, the tourism entrepreneurs of Alaçatı need to an extended tourist season in the town. Although everybody is agree on the season has to be extend to more months of the year, there is also a resistance from the existing hotel entrepreneurs to establish more accommodations. In other words, this resistance is to inclination of the town's tourism market toward the third stage of TALC. Because external organizations replace the locally provided facilities in the third stage of the model, all the existing hotel entrepreneurs say, 'we think development has to be controlled... we said put the brakes on constructing hotels!' in the petition presented to the mayor demanding that he stops giving licenses (see the previous section). But the mayor has not supported the hotel entrepreneurs; contrarily, he runs counter to them. If we use resistance as a chemical catalyst and analyse through the antagonism of strategies to uncover power relations (see the second chapter), it can be said that the municipality and the hotel owners are examines power to each other by using different strategies. The hotel owners employ their culture and social capital in different mediums like press and civil organisations whereas the municipality use its rights being a local governmental body.

3.5.1.3. Consumption Pattern of Tourism Sector; Consuming Space; Space Based Consumerism

3.5.1.3.1. Shift From Land to Landscape and to Authentic Town

The case of Alaçatı basically is a story of a transformation from an agricultural town to a tourist town during the last decade. This does not only connote a transformation of a local economic and social activity, but it also connotes a change in how visitors and local people experience the place. Furthermore, within this local change story, the production and consumption pattern of the place has been changed. Indeed, the place itself has been subjected to consumption activity. This idea of consuming places refers to visitors consuming places through a visual gaze or appropriation (Urry 1995, 2005). But to understand how people visually consume places Urry distinguishes between land and landscape as distinct forms of belongingness to place. At this point he refers to Milton's conceptualisation of land and landscape (Milton 1993 cited in Urry 2005) that shows the diversities of functional uses of land as a physical resource and visual consumption of landscape. Before going further, the following quotation from the Tourism Association of Alaçatı illustrates the distinction between land and landscape, and the transformation from agricultural source to touristic space. But it not only summarizes the last century of history of Alaçatı; in fact, it is a thesis of this association that a social and spatial reconstruction by tourism had to be replaced the structures based on agriculture:

Alaçatı lived its brightest hour to date between the 1850s and the 1920s when it was settled by Greeks who brought viniculture and wine production as principle activities. After the population exchange, dire years started for Alaçatı. The Balkan Turks who arrived did not have prior knowledge of viniculture and olive production. Vineyards were often uprooted to be replaced with the cultivation of tobacco, which was the principal and traditional activity of the Turks of Thessaloniki. At the same time, other new settlers such as the Turks from Kosovo and Bosnia kept on with their usual activities of animal breeding. But the climate and the earth in Alaçatı were suitable neither for tobacco production nor for large scale animal breeding. Tobacco produced with much pain and effort by Alaçatı inhabitants barely sufficed to make the money necessary for basic needs.²¹

This quotation obviously manifests the necessity of tourism in order to reinvigorate the local economy. At the same time, the transformation of the place from agricultural production to a touristic destination town reflects a replacement of the functional use of land to landscapes. This can be conceptualised as change from land to landscape. The former is a tangible, physical resource that can be bought, sold, inherited and left to each other whereas the latter, landscape, is an intangible resource whose definitive value is appearance and look (Milton, 1993 cited in Urry 2005). In other words, the notion and the practice of landscape emphasises leisure and visual consumption by visitors apart from its functional use by hosts. Tourism spaces for visitors are mostly ignored in the lives and habitats of those living and working in the countryside. In fact, such preserved landscapes become commodities, advertised and sold by the travel industry (Cosgrove 1984, in Urry 2002). While the meaning of nature is changed to landscape, the meaning of built environment also changes through tourism. The following quotation is describes authentic characteristics of the case area:

Figure 3.4 Left, A scene from surfing bay, Right, Taş Hotel, Alaçatı (Source www.alacatiguide.org)

85

²¹ From the official web site of the guide at http://www.alacatiguide.org

Where foreign wind surfers have discovered the coast since the beginning of the 90s, it is now a favourite town of people who want to benefit from sea and sun, taste traditional foods and authentic atmosphere. The tourism development movement started with the opening of two restaurants and a hotel since 2001. Then, the town became a popular touristy site and it turned out to be a social phenomenon. Every place in the town is famous for stone houses with bay windows; rough cobblestone paved narrow streets look like pictures from decoration magazines. Blue painted wooden tables covered by tablecloths, ornamented edges by lacework special to the town and chairs peculiar to fisher villages, colourful doors and windows, courts and gardens covered with ivies are some of the many beauties of the town -- each looks like postcard images. It appears that luxury café houses and restaurants and small boutique hotels host quite wealthy visitors who made the town so popular.²²

Destination-making may also be described as image promotion that is concerned with transferring meaning onto a product. It has also been argued that it is the representations rather than the realities of consumption which structure and influence purchasing behaviours. For this reason, the meaning used to construct the destinations is important for understanding the representational process. In general, meanings are constructed through words, pictures, phrases and so on (Morgan 2004). These are best captured in articles in newspapers and travel magazines, travel guides, representation books, travel texts, essays, brochures and advertisements. The meanings of sites in the brochures also provide clues about what type of tourist activity may be realized and what discourses or phrases are used in the process of designing destinations to cater to tourist tastes. According to semiotic approaches, it may be asserted that 'words' in brochures contain signs constructing meaning. All of these carry a massage which can easily be perceived by the tourists who understand the same code (Morgan 2004).

The construction of meanings and creation of tourist spaces or sites refers a social and cultural construction of tourist destinations. The most obvious motive behind this work is reinvigoration of consumer demand for every activity in a specific tourist destination. Space fetishism through urban design has always been an old tactic in order to reinvigorate consumer demand. At the end of the 1800s the Beautiful City movement and even Havard's garden city (which was conceived as solution for housing problems of proletarian city population) benefited the mid-class later on (Ersoy 2007, p:27-31, Şengül 2002). Similarly, in order to make places attractive, seductive and preferable, this construction and regulation involves the

_

²² I translated and summarized the paragraph from the book, "ALAÇATI, Agrilia'dan Günümüze Bir Mübadele Kasabası" Atilla, A., N., Öztüre N. Five books have been published over six years; one of them is a travel guide; others are based on the history, the culture and the customs of the town.

necessary symbolic, social and cultural interventions. Therefore, destination-making has social, economic and cultural implications and can be interpreted in a variety of ways.

The first and the clearest way of destination-making can be understood by focusing on construction of spaces in representational frameworks. Visual and textual implications play an important and active role in commoditization of a place. As an integral part of the tourism industry, the content of print media is also vital for tourist imagination and for the process of myth-making. In other words, symbols, images, signs, phrases and narratives basically provide the ideas that fuel the commoditization and consumption of tourist sites. Because tourism is essentially a place-based phenomenon, it involves the production and consumption of destinations and proves effective in constituting a distinctive local identity in different scales. In order to attract increasing numbers of visitors, destinations need to offer various assets -- sometimes in a magical, fantastic and enhanced setting (Shaw and Williams, 2004).

The texts used in this analysis are accepted as 'cultural texts' containing various codes of 'being a tourist' in Alaçatı. In general, by showing what the tourist would experience in Alaçatı and how the experiences and tastes are different from the mundane, these texts also have the notions of tourist identity or 'tourist gaze' (Urry, J. 2002; see the second chapter). Depending on the discourse of 'other' and 'different', which determine the main 'push' factors of contemporary tourism mobilities, it is argued that as long as attributed differences or uniqueness of certain places or objects continue, the tourism mobilities will continue to affect and shape even the farthest parts of globe. Therefore, the increasing scale of tourism is associated with the processes of globalization. The effects of globalisation on politics were discussed in the second chapter. Globalization is considered as both homogenization and localization in various spheres. In this context, space is defined as homogenous space where local uniqueness disappears; whereas heterogeneous space is formulated as a fluid and dynamic place which serves to tourist who is seeking a different experience. These opposite dynamics of globalization occur in the area of tourism in quite different ways. Tourism accelerates local distinctiveness and plays a vital role in identity formation by exposing the significance of a place and local way of lives. In the following sections, various features of place making, also called touristification, are examined (Urry, J. 2002) under different headings.

3.5.1.3.2. Consuming Goods and Services

In previous sections we mentioned consumption and reconstruction of place through touristified fashion or touristification. But in this section, place is not only an abstraction that is visually consumed, it is also a centre of many material activities. These activities are production and consumption of specific goods and services peculiar to a distinct place. Although all of the local goods or products can be sold in markets all over the world, some consumer services are still limited to particular places. With the help of Urry who lists global examples of some services that are associated with particular places, we can compile a list such as art galleries in Paris, theatres in London, casinos in Las Vegas (or Cyprus for Turkey), Broadway shows in New York, skiing in the Alps (or Uludağ for Turkey), even exotic sex tourism in Thailand and so on (Urry 2005 p.22). According to this line of thought, the dominant local service of the case area is surfing schools. Next would be the secondary services provided by the luxury boutique hotels and cafés. The case study explores, the consumer profile of the services in the case area using both texts and deep interviews.

Before discussing the relationship between consumption of goods and services and urban sociology, three theoretical traditions will be discussed (Clark 2004). The first theoretical tradition is the individualistic emphasis of John Locke, John Stuart Mill and Adam Smith that stressed how contracts among free individuals and free trade would transform the world toward individualistic, egalitarian democracy and market capitalism. One part of this tradition is what economists term 'consumer sovereignty', the view that the individual consumer/citizen knows his interests and preferences best, and seeks to pursue (and sometimes maximize) them.

The second theoretical tradition is the Marxist tradition, stressing class conflict as driving change from feudalism to capitalism and then to the socialism. Marx foresaw the importance of commodities under industrial capitalism. The relationship between things, their relative values, arrangement into hierarchies, their progressive development in production processes, depends upon social relations in human society. In Marx's analysis of commodity value is equal to the amount of labour required to make the commodity. Labour is its monetary value and is only a reflection of the common denominator of all commodities. But Marx was also the first to discover the symbolic or fetishistic aspect of commodities — their capacity to organize meaning and to make us want things that go beyond our material needs. This applies to tourism, the transformation of the industrial world to the modern world, like the case of Alaçatı. '...It is now the favourite town of people who want to benefit from sea and sun, taste traditional foods and authentic atmosphere...' The other aspects of manufacturing are now subordinated to building in the appropriate 'style', 'feel' and 'ambiance'. Increasingly, pure experience like a vacation at an authentic town leaves no material trace, but is manufactured and sold like a commodity (MacCannell 1976).

The third and most popular theoretical tradition, Weber, Durkheim, Parsons and today's socialists and political scientists build more on symbolic aspects of commodities. The tradition rejects both the strong utilitarian individualism and the rigidity of Marxist classes and instead stresses the multi-causality of complex societies, where no single class of variables consistently drives the others. In other words, a complex society consists of economic or religious, individual or collective variables (Clark 2004). Especially, urban mid-classes are restructuring themselves in new identities with respect to the diversity of variables. Urban territorialised mid-classes who are in the process of restructuring themselves in alternative milieus (Esser and Hirsh 1989, in Wilson 1995) that affect consumption patterns.

On the other hand, Lefebvre's approaches concede the complexity of societies in Marxist perspective instead of conceptualising it as 'consumer sovereignty'. Lefebvre's approach shows there is no need to derive benefit from this complexity for definition of consumption patterns of the world capitalist market. In the following quote, Lefebvre's conception of individuality is explained. He establishes coherence without destroying complexity; as he said, 'living man - [is composed of] actions, self-interests, aims, unselfishness, events and changes - into the texture and intelligible structure of the becoming' and he analysed 'the totality that is coherent yet many-sided and dramatic.' And likewise Marx he addressed the production of real, corporeal, sensuous people who are equipped with 'essential powers', 'vital powers', 'drives' and 'passions' (Merrifield 2002, p: 77). These 'passionate' human beings are:

many sided creatures, desiring differentiated practice, needing meaningful and fulfilling activity, something integral in intellectual, emotional and biological nourishment (Merrifield 2002, p. 77).

The well-known term alienation describes the consequences of cutting off these essential powers or drives, or converting them to just necessities without content. And the capitalist evils like private property, division of labour, money exchange, occupational structuring, profit dictates, bureaucratic administration and technological advancement under capitalism invert this huge liberating potentiality and result in a lot of people working more with greater repetition (Merrifield 2002, p: 78). Therefore, Lefebvre take the notion of 'total man' from Marx as an antithesis of alienated man and pushes it much further to the notion that totality of total man is an 'open totality', to active human practice, to thought and striving. In other words, nothing is assured or definitive, predestined or closed (Merrifield 2002, p: 78). Finally, Lefebvre strongly emphasises the necessity of practice. Through practice, in everyday life, humans refashion external nature at the same time as they refashion internal

nature. That is to say, complexities drive humans to own refashion instead of diverse commodity production with respect to the multi-causality of complex societies.

Consumption has gone beyond the material needs after industrial capitalism; likewise, Lefebvre sees the capitalist system began colonising hitherto uncolonised parts of life in the 1950s. He sees the rise of the 'new social class' of technocrats after the period of industrial capitalism when the new force 'world market' had become immense. The system was broadening its web and embedding the culture of commodities into the structural and superstructural fabric of society (Merrifield 2002, p:80). Because of various corporations and bureaucracies, and technocracies, work life, private life and leisure all became 'rationally' exploited, cut up, laid out and put together again, scheduled and organised (Merrifield 2002). Lefebvre addresses the recent modifications of capitalism that is 'socialisation of production' (Merrifield 2002, p: 79). According to him, 'modern' post-war capitalism continued to exploit and alienate at the workplace by seducing via media and advertising, intervening through bureaucracies, but alienation also began to cut deep into everyday life itself, into non-workplace everyday life, into reproduction of leisure, flourishing through consumerism (Marrifield 2002).

Again I will start with a quotation from the book about Alaçatı, '...It appears that luxury café houses and restaurants, small boutique hotels host quite wealthy visitors who made the town so much popular...' Like many of the other words on emergent tourism in Alaçatı, 'tourist' is mainly defined as the actual entertainers, sightseers and middle-class people. The space is subjected to consumption activities in many aspects. Walter Benjamin remarkably states: 'Marx may have had things backward in arguing that classes are denied by their means of production. Yet classes define themselves increasingly by their means of consumption.' (cited in Mac Cannell 1976). So, the social classes who enjoy the facilities can be defined through an examination with consumption pattern in the case area. There will be findings on defining consumer profile and consumption pattern in this section.

The findings of the case study raise concerns about the consumption pattern of the current tourism activities in the case area. The development in the town is not only driven by a specific class, but the consumer profile in these new economic activities is also class selective. The most common evaluation of the customer profile of Alaçatı is that quite wealthy visitors made the town very popular because they preferred luxury café-restaurants and boutique hotels. So, the tourist profile belongs to the middle-class, and a specific profile can enjoy all the authentic hospitality facilities in the town. This selective development was obviously referenced during interviews of the case study. For example, even the mayor, who can be

accepted as one of the bureaucrats conceiving the development plan for the town, describes the situation as follows:

We call it 'Breathing new life into cultural tourism and the model of Alaçatı'. We try creating qualified spaces, offering qualified service in order to get qualified money. I mean, you cannot see an ordinary pension in Alaçatı. All of them are boutique style. You cannot see a mundane café restaurant. This is a model in tourism. Perhaps, we do not have too many beds, but we have qualified and we are in demand... Consequently, this beautiful picture created by small boutique hotels and cafés on narrow streets brings us surplus-value. This is a new model [in tourism]! (see App. C).

Similarly, the following quotations from the interviews that were held during the case study emphasis this class-selective character. Local people describe the profile of the tourists and investors similar to the mayor. For example, Mr.İ. Özen describes the customer profile of the restaurants below:

Both investors and customers have an unusual amount of connections. As soon as people heard about us, more people come immediately. For example, they go to Tual and eat a repast at 300-400 (NTL). They say 'Wow! The meal deserves that!' (see App. A)

Another local citizen Mr. İhsan, who works as a driver in tourist operator firms (but in a market irrelevant to Alaçatı's tourism), says that he has never taken advantage of these hospitality industries.

Now, I usually work for tours abroad -- to Thessaloniki, to Italy... Sometimes we stay there 15 days. I am a driver... Here a bottle of water is two million. It is not useful for us or here. For instance, all of the owners of these places are strangers, from Istanbul. What are their benefits? You see... Excuse me, they were donkey barns, they became stores or something else... If we sit these places in this quarter we cannot stand up ever because we pay at least two or three billion (see App. A).

A local citizen, Mr. Bakırlı define the common tourist profile in Alaçatı as; 'They are not ordinary people. They are powerful; they are not weak people. Now, I see that people from television are coming!' In addition, people state that there was not every kind of enterprise for every customer profile. The actions of associations were very powerful to protect existing characteristics of the tourism in Alaçatı. There were examples which failed as Mr. Önal explains:

Now, some very famous brands come here. For example, Sultanahmet Köftecisi came here. The people coming to Alaçatı did not accept that class below the middle. I mean, they did not eat at Sultanahmet Köftecisi. The man closed it at the end of the season. Another one, a waffle shop, the man fled. He paid 25 billion for rent; but he left. Formerly, he was in Ilıca; he made very good money there; but it did not fit here. A pub was opened here this year. It is not going to be here next year. Another, there was a pub in front of me. It played music in high volume; he made me crazy. There are associations here, both the Conservation Association of Alaçatı and the

Tourism Association. Because of complaints, he left too. Here, you have to do jazz, tango or classic music such as Agrillia style. I mean, these styles ... (see App. C)

Because the tourist profile is a specific social class, other customer profiles have been refused, according to Mr. Önal.

They try to not to let the quality drop. For example, you come to Alaçatı as an ordinary citizen, and you do not want to spend money in a café, but just sit on a bank or eat something else from your pocket. Unfortunately, there is no such bank! I mean, it is not wanted. I hesitate to say that, but it is so (see App. C).

Although Mr. Önal did not identify the source of the decision accept a particular class as a customer or not, another local citizen explicitly states that the municipality requires a certain conditions in order to issue a permit to an enterprise.

The municipality does not permit döner and kebabs. Because we do not know how to do those businesses, the investor profile suits those businesses. Think that, people from Urfa, shishes and kebabs... We said we did not want either shish or kebab! It does not give licence to them because it [the municipality] already knows we cannot do that kind of business. People who know that business come from the outside. The environment will be different because their personnel will be from the same place as they are. Çeşme has decayed because of that problem (see App. A).

We have seen that the Conservation Association of Alaçatı acted as a civil institution in order to promote Alaçatı tourism. Mr. Topal, a former chairperson of the association, explains how they learned the customer profile during the first days of development.

When hotels, cafés and shops were increasing, we gave a questionnaire. We wanted all of the hotels and restaurants to be small and in the protective tourism style. At that time, not too much more than seven or eight years ago, Alaçatı was a place where plastic chairs and umbrellas of several firms were obvious. We began to fight against them. It was difficult to remove them because we were a civil initiative, but we were successful. And, we guided Alaçatı and tried to get it on track while it was developing. For example, we said Alaçatı was a recreation town and not for entertainment... We said we sold sleep and recreation in our hotels and stone houses. We said we were living by recreation but especially an expensive recreation. Why did we think that? Because the results of the questionnaire showed us, participants were clients of the hotels. I mean, we took feedback. %60 of them marked that they came for surfing; %20 of them came because Alaçatı was protected, and the rest of them came because of certain reasons (see App C).

It is obvious that the association once tried to find ways to develop the town's tourism market in accord with the results of the questionnaires from these first visitors. These questionnaires are still being given by the Tourism Association. The results have changed over time. Mr. Topal explains the rituals of tourists and current results of the questionnaires below:

Then, the customer profile was someone having vision, culture, bored with city stress, moneyed, between 25 and 40 years old, sportive. These questionnaires are

given by the Tourism Association now; consequently, our customers state they believe the protection of Alaçatı is positive progress. All of them are sportive people, domestic customers more than foreigners, but half of them are foreigners in some hotels. What they do is, they wake up early, have breakfast and go to the beach for surfing about midday. They come to restaurants for dinner in the evenings (see App. C)...

Urry (1990) describes how local communities develop appropriate organizations and institutions and transform their way of life into a turistified life. His perspective is illustrated by the Conservation Association of Alaçatı. It acted as the sole proper organisation at the beginning of tourism development; they intervened even in the colour of the doors in Alaçatı and plastic chairs of craftsmen. They were also the first image builders of the town. Mr. Topal noted that they helped local craftsmen in order to build Alaçatı's touristy customs.

We helped local craftsmen too much. For example, our fifteen or sixteen year old Can Patisserie; we highlighted its lemonade. Now, people who read about Can's lemonade somewhere come here. What habits are there in Alaçatı -- drinking lemonade in Can Patisserie, eating ice and cookie cream with mastic in İmren Patisserie, buying bread from Keskin Karafırın etc. (see App. A) ...

Over the time, Alaçatı has been described in terms of the 'style', the 'feel', the 'ambiance'. According to MacCannell (1976), pure experience like a vacation at an authentic town is manufactured and sold like a commodity. Similarly, Mrs. Öziş, who is known as one of the pioneers of tourism development and also the first boutique hotel owner, tells how she employed this marketing strategy for promotion of her hotel and Alaçatı.

My business background was very beneficial because marketing is very easy for me. I mean, it is my profession. My profession was to create a brand and pursue it for so many years in the detergent sector... then, in fact, it was extended to the brand of Alaçatı. Of course, it was like that. There were a few people with me, I mean, who were the real pioneers of this with me, who spared as much time for promotion of Alaçatı or something else as they spared for their business. And, it became very successful without spending too much money. First, Taş Hotel became very successful; then, it was copied and copied... Now, there are forty-nine hotels (see App. C).

3.5.1.3.3. Generation of Service Sector

In this section the motives behind the tourism sector and service sector are described. One dimension is the transformation from a fordist to post-fordist consumption pattern of consumption. The former is characterised by mass consumption whereas the latter is identified by differentiated consumption. In other words, the producer dominates relatively limited choices in the fordist mode whereas consumption dominates production modes (Urry 2002).

These two consumption patterns can be related to tourism patterns; the former fits in the scenario of industrial tourism, while the latter fits in the scenario of the service economy.

Industrial society is taking summer vacations within the framework of Keynesian policies that are intended to sustain consumer demand (Costa and Martinotti 2003). The main motive of this pattern is ritual inversion. Ritual inversion is expressed through the overturn of habits, which is the anthropological aspect of the festival. In other words, ritual inversion periodically comes in specific moments of the yearly cycle. It favours the consumption of a part of accumulation through work. It has a regenerative function compared to working time; it allows the gratification of pleasures otherwise denied. This differentiation, or the separation from everyday life, has been generally conceptualized in terms of the dichotomies of monotony and entertainment. In other words, the desire to have a break from the monotony and routine of domestic and work space, and the desire to escape from the rationalization and abstraction of space are as the most common motives given for tourism (Rojek and Urry, 1997). This is the explanation for tourist cities being crowded in summertime and the industrial cities being emptied. This summer ritual celebrates the supremacy of the economy in the social policies in the welfare state. Social control of the ritual are driven by the private sector but guaranteed by the state. The state guarantees it by the consumption of working classes because they have the security to find their job waiting after the vacation time (Costa and Martinotti 2003).

The post-fordist tourism pattern is characterised by greater differentiation of purchasing patterns - volatility (Urry 2002). It mostly politicises of consumption as a reaction to being part of a mass in the service sector and politicises tourism according to contemporary conceptions of individual sovereignty. According to Campell:

Modern consumerism is not only materialistic but it is also anticipatory, imaginative and pleasure seeking. The dialectic of novelty and insatiability is at the heart of it. The modern consumer is a day dreamer. Every purchase leads to disillusionment and to longing for ever-newer products (in Urry 2002).

But such dreamers are not autonomous; on the contrary, they are influenced by advertising and other media-generated signs and they respond with social emulation. Current tourism also involves anticipating and daydreaming of new or different experiences from the mundane. Urry suggests that it not historically fixed; and it is shifts from mass consumerism to more individualistic patterns of consumption (Urry 2002).

Despite mass consumerism still existing in this era, but new motives are behind it. First, the most nostalgic group accepts mass tourism as being responsible for bad taste, pseudo-events and pseudo-spaces yielded by today's world tourism market. Boorstin, Adler, and Auge regret that understanding gained from the lost art of travelling has been replaced by illusions (cited in Costa and Martinotti 2003). They prefer a method that compares the worst of today's travels

with the best of yesterday's travels. They describe the intellectualized middle class as differentiating themselves from mass tourists through construction of ideal intelligent travellers in the modern society. In other words, the ideal visitor, remembered nostalgically, is the traveller who knows the art of travel and who belongs to the high culture of the critical intellectuals. However, they describe that the detriments of mass tourism are generated by the inherently bad tourism market.

Second, MacCannell (1976) developed a theory of authenticity which sees the tourist as today's pilgrim celebrating the transcendence of nature or of cultural assets over the fragments, the discontinuities, and the innovations of modernity. But, this is just a staged form of authenticity. Tourist spaces are developed around staged authenticity while the real life of local communities remains in the back stage (McCannell 1976). That is to say, it is not the real life of locals, but they use their authenticity in a profitable way. Contrary to Boorstin and other romantics, the detriments of tourism does not come from bad-taste or low-cultured market actors, rather it comes from the social relations of tourism. The tourism industry satisfies such motivation by organizing spaces characterized by staged authenticity. The regulation of tourism is possible by this term (Costa and Martinotti 2003). In MacCannell's perspective, tourism does not operate only on a competitive arena but can also involve cooperation. The locals will open their back region for visitors who truly wish to know it cooperative tourists, who presuppose cultural equality. This is a sensitive tourist who changes behaviour, choosing cultural respect over intrusiveness. This kind of traveller can be seen as a de-consumer. MacCannell contributes to the conception of a 'new' tourist conscience, and to the cultural organisation of responsible or aware tourism, which refuses certain banal consumer choices even though a certain income can be obtained from them. This sensitivity also changes in the hospitality industry. The following brief vignette is borrowed from case studies put together by Hatton (1999). Although it was an example of community empowerment studies throughout the world, so much the better exemplify how the authenticity is staged.

In 1988 the Malaysian Homestay Programme began in Desa Murni, an area of five rural villages. The programme was developed as a way of providing experiences in rural and traditional Malaysian way of life for tourists and providing a way for the local population to participate in, and benefit from, tourism. Under this program, guests stay in the homes of local villagers and participate in various cultural activities, games and handicraft endeavours. The first goal was the involvement of local people in the tourism industry. Desa Murni villagers organized and administered the programme and they reaped its financial rewards. Second, the programme was considered as a major tool for learning, sharing and reinforcing local customs and values. In the words of the programme's founder, 'by showing off our culture to the guests, we reinforce for ourselves and our young people our rich and

diverse cultural heritage'. Third, the villages provided opportunities for urban Malaysians to experience their own rural roots... (Hatton 1999, cited in Timothy 2007)

Again in the case area, authenticity has been the most applied marketing strategy in the local people's enterprises. In other words, the result of this study indicated that the tourism sector of Alaçatı satisfies such motivation with the organization of spaces as characterized by McCannell's (1976) perspective named staged authenticity. For example, Mr. Yıldız describes his restaurant as follows:

Here, we serve house meals peculiar to home. I mean, there are meals with olive oil, grasses peculiar to our locale. That was our concept from the beginning. We do whatever we do at home. We said from home... I mean, design and accessories here, all are the same as our home. We brought the windows and the curtains from home. We brought the vessel, comb, pots and pats from home. We put the radio from home here. We put our tomato paste here, we put our jams here... We have never changed our menu. We have not changed it for six years (see App. A).

While Mr. Yıldız implies the tourist profile of Alaçatı is ready to show cooperation with tourists, at the same time, he criticises the people who rent his place to others. According to this study, the property owners usually tell that they are not capable to operate enterprises as a reason for why they rent their properties to others. He directs his anger against their rationales that they could not operate their own places as tenants do. He starts to talk with a reaction to a question what he thinks about the reason of the property owners:

Why? Therefore, they can operate this kind of enterprise [intending to say his restaurant]! I could have established a very luxury place while I was setting up here. But, guests are from such a luxurious life that I know you could not ever offer them enough luxury. How could I satisfy them? What should I do? I could set a simple thing, but it would be very shed-like. I said let's make our house! Let's try this way once. Fortunately, I did... For example, a man came last year; it was obvious from his appearance that he was someone important. He said 'my brother! I sat many places until I found you! Those were Mexicans or something else.' He said 'I came to the Aegean, do you have grass brother!' I said of course there was. 'You came to right place!' (see App. A).

While setting up his restaurant, Mr. Yıldız stated he did not use any professional assistance. On the other hand, another local person, Mr. Şaşmaz, who had been using marketing assistance of entrepreneurs from the Conservation Association of Alaçatı. Mr. Topal tells the construction and marketing story of Mr. Ü. Şaşmaz's pension below.

Ümit had made a plan in his mind in order to get share of this tourism movement started in Alaçatı, while I was making these constructions with Zeynep Hanım. He came and said; 'I want to transform my home into a pension.' What will you do? He had a small house 150 or 200 square meters. He said; 'It is possible to make five rooms. I'll cut the trees, then, I will build an annex there.' We asked how much he was thinking for a price. He said, '20 million for each night, I'll earn 200 million from five rooms.' We, especially Zeynep Hanım, said to him; 'Ümit do not cut the

trees. Do not make a five room pension. Do not make an annex.' We asked where he got the money for an annex. He said, 'I'll sell my field at Hurmalık.' We said he should not sell it. We said to him, 'Let's make a very moderate pension. Do a pension with just two rooms unless you modify your old home.' We renovated just its toilet and cuisine with travertine. We suggested something else beautiful for the bath... We changed its paint. He said, 'I'll remove these photographs.' No! Don't remove them, leave them there. 'Let your grandmother's and grandfather's photographs stay there (see Figure 3.5). Your mother's marriage outfit case and anything else, let them stay there too...' The rooms were designed very beautifully with white and light blue colours. At that time, Ümit rented two rooms for 240 million, 120 million each... Furthermore, ... he hosted the general manager of Migros' by chance... Ümit's business has been super for five years (see App. C).

Figure 3.5 Images from Ümit Ev Hotel. Its owner is one of the few local entrepreneurs (Source http://www.alacatiguide.org)

In conclusion, because of his involvement in the Conservation Association of Alaçatı, Mr. Şaşmaz had the benefit of managerial experience that came with entrepreneurs from big cities. Both Mr. Yıldız and Mr. Şaşmaz have benefited from the regulation of the authenticity in the marketing of local enterprises. On the other hand, other local entrepreneurs could not take advantage of this promotion method. Mr. Bakırlı responds to a question about custom of using old stone houses in Alaçatı in by stating that he was just imitating İstanbulities.

Formerly, they were worthless... Home- folks all used to grow up there. The toilet was in the garden in those houses, and the ground floor was the barn. Until now, I didn't know anything could be possible to put those houses to use although I am an operator of a pension. I have not ever thought about whether it was possible to make a boutique hotel or not. We have seen pensions from Çeşme that we said we could do. I mean, we are not able to do it unless we have seen it. We are imitators. We could not find anything ourselves. I have to keep in step with Istanbulities now. I had once built it as an apart hotel, but later I made the rooms smaller since they did smaller. I mean, I keep in step with them. I am pleased by them ... (see App. A)

These words of Mr Bakırlı also remind us the changing powers of the different social classes, weakened collective power of the working classes and the highlighted powers of the service and other mid-classes. Each class has its own habitus, system of classification, and seeks dominance within society (Bourdieu 1984, Lash & Urry 1987 in Urry 2002). This

analysis states that, as new petit bourgeois increase in the service class, they become much stronger on cultural capital counter-posed to the taste of the traditional bourgeois and intellectual classes; these mid-classes have habitus decentred, unclear structure and boundaries between other classes; the last and the most important, these classes employ cultural capital to proclaim the tastelessness of both bourgeois and working class culture (Urry 2002).

3.5.2.Involvement of Local People in Tourism

3.5.2.1. Local Entrepreneurs

Although it was almost eight years before the first one or two tourist enterprises opened, a few commercial units of local people were directly involved in the tourism sector in Alaçatı. The first reason suggested for this relative lack of involvement was that the local people lacked enough acquaintances to generate business for their own tourism units. One of the members of the Conservation Association of Alaçatı Mr. Önal explains the reasons why local people could not invest in tourism in the following words:

The people of Alaçatı are just now starting to get connections. Thus far, there has been nothing yet. There are still not enough enterprises to count on one hand... There is a place here operating as a pub; actually it is more harmful to Alaçatı than beneficial. There are a few other places; while you are moving around you meet them ... (see App. A)

Similarly, another citizen, Mr. Koç, counts two locally owned restaurants locally when asked why local people invest tourism.

They are Yıldız Restaurant, İmren all along... I mean they are limited. There are only three or five people in huge Alaçatı. We have not got acquaintances. We cannot rely on ourselves. Even if we do, we have not got enough acquaintances! Strangers [the current entrepreneurs from big cities] are well-known people. They have guests (see App. A).

Involvement in tourism mostly consisted of renting out stores to entrepreneurs coming from the big cities. Mr. Şişman stated:

However, all of the entrepreneurs were from İstanbul, İzmir or somewhere else. They saw business potential here while my people were staring them. I know two people from us. That potential still does not exists. Why not? Because, the total cost of a five-room pension or boutique hotel is 5 or 6 thousand billion liras... Now, that amount of accumulated wealth does not exist here. People who have it don't even try. Why? The knowledge in your mind makes you attempted, in order to be an entrepreneur... It would not be if it was blank. In addition, since he doesn't have connections, he thinks nobody will come to me. A resignation ... (see App. C)

On the other hand, a few local entrepreneurs have taken part in the tourism sector, but they serve customers at relatively low prices. One of them, Mr. Bakırlı described his differences from entrepreneurs from big cities in the following words:

Zeynep Hanım is a hard working woman. And, she too has many connections. Actually, Alaçatı is known thanks to advertisement of her Taş Hotel. For instance, she does not give preference to famous people... She has seven rooms. Because its price is very high, they [famous people] go there. He rents a room for 350 this year. They go to her. If check out is at 11:00, they should check out! It makes no difference for anybody. For instance, last year a footballer from Galatasaray went to the beach when he should have checked out at 11. She immediately called him; he should come for his luggage. I mean, she does not tolerate that because you are famous! But, we do, I say without lies, because he may supply me with customers. I mean, we cannot treat them like that. Though their price is so high, they don't bargain at their places either! But I do. Whenever someone comes, if I said fifty, he asks whether it could be forty. I say okay! What else should I do (see App. A)...

Some people from Alaçatı have their own place. But, we have seen that rental income was the most common tourism activity. Chapter two, included a debate about 'luck', which can be interpreted as life chance -- some groups of people are 'systematically lucky' in that they are advantaged. In addition, that does not mean those people are lucky and powerful because they have resources that they could use, rather they tend to get what they need because of the way society is structured (Dowding 1991). According to this perspective, whereas some of the native entrepreneurs criticised the person who rented a place, the owner of these properties emphasized that tenants were very advantageous to be successful entrepreneurs in every way because of their status. For example, Mr. Önal had bought a house on Kemalpaşa Street in 1982; he has hired it to a woman entrepreneur for the past four years. Below he replies to a question about how he defines the difference between him and his tenant.

Those sorts of businesses are achieved by connections. The tenant Madam Melda was the Can Kıraç's daughter-in-law. Between you and me, you should know how famous he was. He has everything. He removes one to build another one, he removes one to build another... (see App.C)

We learned about luckless examples during this study. Just a few examples of local entrepreneurs were encountered who had a reasonably successful story. To set up a successful commercial unit, people must have properties suitable for tourism activities. Mr. Yıldız, who was running a restaurant at his place, emphasizes that he could not set up his enterprise without owning property.

Of course it is our own place. This was a great advantage for us... Because demand was all of a sudden, as a result, rents were immediately increased. It was possibly caused by supply and demand... Otherwise, we could certainly not (see App. A)

We have seen from the anecdotes, that at the time of establishment of local authentic enterprises like Ümit Ev Hotel, Yıldız Restaurant, another important necessity was that they were consistent with the consumption pattern of the tourism sector in Alaçatı. Mr. Bakırlı tells the story of his brother, who was one of the unsuccessful entrepreneurs.

Because some youngsters got involved in tourism, they lost their lands, and they are still paying off debts. Their mind does not work! For example, I have a brother... He hired that hill, put fifty or sixty tables there, can you imagine! Here, the piny hill across from us. We had sold a field... Then, I was beginning to build my pension... Anyway, he hired the hill. He made a calculation. Look at his calculation; 50-60 tables, 4 chairs at each table, then, 200 people; if I take 10 lira from each, makes 2.000 every night... He hired ten people... My brother is still operating a café hall because he sold and sold... But, he still has his fortune. Land was left him by his mother-in-law. They sold it, so he came into money again. He was stranded, but he came into money again. Now, that money will be finished next year ... (see App. A)

Mr. Bilek, who operates a small café restaurant on pastry but in a municipality's place, answers a question about the differences between local entrepreneurs and others.

The places on the street... are so expensive because rents are too high there. Besides, they employ at least four or five people each. Think of their salaries. Otherwise, they could not make a profit. Owners of the places may be from Alaçatı, but strangers run them. It is a business that necessitates connections. I mean, it is beyond the capacity of local people. Because qualified customers always come to them, local people cannot serve them. If you say to the owners; look, it is an established mechanism, do it yourself! No, they cannot do it. The manner of address you use is too important. Even I do it barely this much though I said I learned this business amongst local people. Sometimes I blunder, but I do not run a five star place. I run just a small place. The people coming here do not criticise me whenever I make a mistake. They say to me, I am a native, okay... He says I know this business that's enough for me. I cannot treat them extremely kindly with my way. They like my natural characteristics. We cannot respond to people there. Several very rich people come from Istanbul. They want the best service... We cannot do that. They sit here once but not twice. Think that a man pays one billion whenever he sits! He comes once, and but he do not come again if you do not serve him well ... (see App. A)

Mr. İhsan works as a coach driver for tour operator firms. He stated that tourism development of Alaçatı had not created a transportation business because the tourist profile has not necessitated a transportation service. He added that his life had not changed since the beginning of the tourism sector in the town because he did not have a property suitable for tourism activities. His following humorous words are a response to a question about local entrepreneurs:

If we were not reduced to beggary, we would praise that! Look, at least we still stand up! We will be beggar here, and we put out trays for money... To speak openly, only those who had estates from mamas and papas benefited from tourism... We have neither assets nor estates. We were born poor. (see App. A)

Then, he explains his business and his opinion on the differences between the commercial medium of local people and entrepreneurs in following words:

I have always been a driver, tourist coach driver... It is still the same. First, houses became valuable, these stone houses... Second, so many İstanbulities came here. But, İstanbulities' business is different than locals' business. I say to you clearly, local people are off work because everyone sold their assets and estates. I did not have either assets or estates. I worked for the municipality as a driver. (see App. A)

In Chapter II in this thesis the issue of empowerment of the local people was examined in four different forms. First, we saw that local people have not been empowered socially because local people had not build solidarity, or they had not been involved in existing associations. Second, psychological empowerment deals primarily with individuals, as individual self-esteem and confidence grow (Timothy 2008). From this perspective, it would be argued that the local people confess to being psychologically disempowered because of the characteristics of tourism activities in Alaçatı. Because just a few local entrepreneurs were encountered during this study, involvement of local people into tourism has to be examined in the context of the labour market of the tourism sector in the case area. Regarding this issue the mayor describes his approach as follows:

I mean, it is impossible to say that as yet. Their participation is significant. But, it is just by labour. It is not as opening a boutique hotel or café restaurant. Everything is included by tourism. I mean, tomatoes that you have grown are in tourism, and also eggs of chickens are in tourism. Because, they are used in there, therefore, there exists direct participation of local people (see App. C).

According to the municipal authority, the role of the local people was primarily as labourers into the tourism sector. In response to a question about whether the municipality gave advantages to locals, the mayor states that the municipality remains neutral in allocation of municipal estates.

No, we couldn't do such a thing. You should not discriminate even once. Of course, we try our best so that the community gets involved in this business, but we have means to intervene within legal frame. Otherwise, it is impossible that we say to [particular people] come ... or go ... (see App. C)

3.5.2.2. Labour in Service Sector

People underestimate labour power in the service sector because of its inability to organise people and create solidarity. In this section, local people were asked about their expectations and desire to take place as labourers. Mr. Şişman replies:

Local people have deteriorated because of losing their real estate. Now, just the service sector still remains for local people to get involved with. I mean, as a labourer who doesn't have opportunity to set up a firm and run it. The entrepreneurial spirit has never existed here too... If ever children of settled families

could have saved their wealth and properties for these days, they could set up big enterprises at last. Now, they are trying to keep a place in the service sector as a waiter, security guard in hotels...I mean, taking a job, they think how can I be entitled to a pension without thinking about a career... Is it not a bit abnormal to aim at this while a man has property holdings? (see App. C)

Some people exaggerate the scale of the service sector emerging from Alaçatı's tourism, as Mr. Önal states below:

Boys, girls and everybody are working now. The tourism sector is looking for labourers, but cannot find enough in Alaçatı. But, no matter as a counterman or something else, even that did not exist before. Our girls, our families were always at home. (see App. C)

On the other hand, a restaurant owner, Mr. Yıldız, remarked that their young population was not keen on working in the service sector except in surfing schools.

They are from outside. You can hardly see anyone from Alaçatı. All of the Alaçatı young people think there is just surfing for work. I mean, that is the worst thing for the people living here. They think that people who come here just for two or three days are always living with great amusement... As if they are on vacation with surfing, they drink raki [a Turkish alcoholic beverage] and eat fish all their life. But, really they are not. Those people perhaps take a vacation for just a week, or they do not ever take a vacation. They may escape just for two days and work twelve months a year. (see App. A)

Similarly, Mr. Karabaş cited the chance that young locals would go to foreign countries throughout surfing business.

Now, young people work in surfing and hotels etc. They have related schools also. Every year 15 or 20 youths, of those who use his brains, can go to Europe. But, I said who is clever. Others stay here. Those who are handsome can easily find jobs abroad. (see App. A)

Mr. Şisman also adds that working in the service sector is an emerging opportunity for the young population.

Tourism has supplied that for the people here; young people, students in universities or high schools have worked in the service sector as waiters, dishwashers, housekeepers or something else... I mean, the Alaçatı people are in the service sector. There is not investor who can mainly lead the sector (see App. C).

Mr. Karabaş adds that when returning from military service, young people take employment in the service sector because requirements for establishing a tourism enterprise are too hard. Another local person Mr. Koç, remembering the old days when agriculture was drawing to an end, is thankful for the employment environment provided by the tourism sector in Alaçatı, despite the very low salaries and short season. Mr. Konga describes the conditions of his work environment; he was very content because he was working in a restaurant.

I am working in a restaurant in my own homeland now. I have been working in a restaurant called Kalamata in Alaçatı... Four or five people from Alaçatı are working with me. This is an advantage for us. Now, I am working in a place 100 meters away from my home in my own homeland. But, how many days, the season is 60 days... I mean, it is short. Those boys are waiters experienced in Çeşme's hotels. I am working in the kitchen. I help washing dishes, making bread, pitta etc. I mean, I am capable of those sorts of skills. Therefore, I work for a salary. There are jobs for whoever wants to work. Indeed, the women of Alaçatı have found jobs at those places. (see App. A)

Finally, Mr. Konga states his opinion on opportunities to open his own place.

But, can you open a place? It is too hard to do. Only old places still continue. I mean, the patisserie, the restaurant because they were people who had owned place. İstanbulities are coming to places, sitting four people. I mean, such places go beyond our limits. You cannot open. You cannot sit those places even one night [because of the expensiveness]. (see App. A)

Thus far, the case study has examined the characteristics of tourism in the case area. But the case study in a sense has been a review of the main concerns of this thesis reflected in everyday life. The case actually was an urban spatial transformation through an emergent local economic activity, tourism. The consumption and commoditization pattern in this space based phenomenon also changes lives in the case area. In *Critique of Everyday Life*, Lefebvre revises Marx's comments on the fetishism of commodities. His impressions have been quite influential in this case study since the beginning. Before all else, everyday life,

It is the realm increasingly colonised by commodity, and hence shrouded in all kinds of mystification, fetishism, and alienation 'the most extraordinary things are also most everyday' (Merrifield 2002, p: 79).

On the other hand, everyday life is a primary site for social resistance. Lefebvre says, 'nobody goes beyond everyday life.' and 'everyday life is the supreme court where wisdom, knowledge and power are brought to judgement.' And he states everyday life resulting from dominant class strategy is the space of organised consumption. Therefore, the level that should be attacked is everyday life (Lefebvre, 1968 p: 191-192). The debates on the scale of the tourism sector, struggle for maximum necessary bed capacity between local NGO's representatives and the mayor (see the section Scale of Tourism Sector in this chapter), future tourism development plans (see Chapter I in this study) hint that Lefebvre was right when he said neither bourgeois nor orchestrated consumer society is capable of stopping the degradation (Lefebvre 1968, p: 199).

3.5.3. Changes in Real Estate Sector

Emergence of the real estate sector dates back thirty years. According to Mr. Şişman, who was involved in local politics for more than forty years, the beginning of the real estate

market of Alaçatı date back to the second half of the 70s. He describes the dates and implementations in the followings:

Between 1970 and 2000, cash came here in three phrases. The first one was expropriations... the plain where the lake was placed. The lands there were expropriated through special provincial administration... The second was expropriations for the high way. Third was the major one, it was opening the lands to building development. This occurred in progressive stages. The right side of Çamlık Yol had been opened for development since 1976 once. The first plans for development at that time had progressive stages. First 100 meters dept was opened; then, other stages were involved. Finally, with the inclusion of the area where social housing was built, lands were opened for building up the area and sold progressive over 15 years. They were sold very quickly... Nevertheless, that money was not transformed into investments. (see App. C)

Mr. Şişman continues by saying that almost all of the local population was involved in property sales or was expected to do so by any means whatsoever.

If you mind all of us, we live on money from a property's sale, or we have an expectation. I mean, if his mother-in-law dies, he comes into some land or money. Or, if his father-in-law dies ... (see App. C)

These lands were mostly bought by people from big cities for secondary houses. Whereas lands were selling one by one, this process must not have solved the scarcity of housing. Almost 800 houses had been built by two municipal governments in two phases from 1987 to 1995 on the lands allocated from public domains. These two projects are now the biggest settlement of Alaçatı called 1st Petek Site and 2nd Petek Site. Because only candidates without a house had been accepted to this housing cooperative, these projects have solved the housing scarcity problem for the younger population of Alaçatı.

Finally, people from the big cities began to buy stone houses one by one since the 90s. This was an important causal factor to the development of tourism, and it was formed the recent real estate sector in Alaçatı. According to Harvey, land and buildings are commodities in current capitalist economy. It is relatively uncommon for land and buildings to be exchanged in an urban economy. For that to occur frequently the retail industry must shift to buildings and land (Harvey 1973). Alaçatı has faced this retail industry development too. According to Mr. Aras, who was in charge of Alaçatı's village clinic for years, there were not any real estate agents in the town until the 2000s. But now seven agents operate real estate businesses in the town centre. The following sections investigate changes in both the housing and land markets in the case area through qualitative analysis.

3.5.3.1. Changes in the Land Market

According to Mr. Sisman, though people earned a considerable income in payment for their land during the land accumulation for the Çeşme-İzmir auto road and Kutlu Aktaş Dam's lake, land sales began in the late 70s as part of the housing development. After the decline of tobacco farming, a fundamental transformation was necessitated in the second half of the 70s. At first, Alaçatı hoped for help from generation of early real estate market, when opening the land for developments. On the other hand, melon, vegetable and fruit farming replaced tobacco so that a huge bazaar developed in the town centre. With the help of consumers coming from neighbouring secondary house quarters, the bazaar played an important role in the local economy; therefore, the bazaar of Alaçatı was very famous in the 80s. It was held every day in the summer, and also butchers facing the bazaar were preferred. Nevertheless, vegetable and fruit farming began to vanish in the next decade. We have learned that the first planning works of the municipality were in 1977. At that time, the built up area had been developed incrementally over thirty years. Consequently, the unit price of land had increased so much that most people could not save a field of adequate size for agricultural activities. In other worlds, maintaining agricultural activities in valuable building lots became unreasonable. In addition, income from the sale of land was expected to be transferred to investments. However, this transfer has never satisfied the people.

Although some income from property sales was spent for urgent needs, people states that they were obliged to sell their land on account of the unsolvable conflicts in deceased's estates. For example, Mr. Karabaş, who is the mukhtar of Hacımemiş district of Alaçatı, states his main reason for selling land as follows:

I shall speak on my own name, my father left a legacy of 60 dunams for us. Thankfully, we did not leave even a hand-full of land! We sold the whole thing! I mean, if you were a partner, it is over... I should say, though that my father's land was over, but my mother's share still remains. (see App. A)

Similarly, Mr. Bakırlı said that everybody sold some property:

Everybody sold some property. Now, if you go and ask anybody in Alaçatı, he says yes. Think we sold how many... Lands must not be sold, but we sold anyhow. We shared when my father was still alive. You sell a field out of necessity because it is divided into shares. Now, when my mother died, there was 17 dunams of olive grove. If I go to roll it, another brother says whose field is it that you roll? Look, three brothers cannot do anything with solidarity... Because they [fields] were not valuable in the past, they were not divided into shares. That was our elders' fault. (see App. A)

In the same way, Mr. Karabıyık's family reluctantly sold their land for the reasons explained in the following:

We sold 11 dunams of land at one and half billion TL. It went for nothing! I still endure great suffering... It was land near Ilıca. We are five brothers, but my uncle also had a share. He died without a child; thus, his share was divided into fifteen shares among those who muddled things up... When hearing my fathers were selling for that price, coming home, I shouted that I won't let them sell! But, I could not interfere. It went for nothing! I still endure great suffering... The man who bought it was a former member of the parliament... It was sold twelve years ago. The land still stands empty. He might have sold it also (see App A)...

On the other hand, some people stated reasons for selling their land. Most of them cited they were obliged to think of the future of their growing sons and daughters. For example, Mr.Yörük, a grocery store owner in Hacımemiş quarter, explained how he made use of the money.

We sold, all of us. After my father died, we sold the lands as four brothers. One of my brothers bought a bus. One of them bought a house. That's that... You could not act in solidarity. Alaçatı is a miscellaneous, cosmopolite place. There is no solidarity. There are Bulgarians, Albanians, Bosniacs...We say they are different nations, they are four or five kinds. Brides come from different ones...difficult. I bought a car to establish a livelihood for each of my sons. One sells carry-bags; the other sells trousers. Anyway, I spent it for them... I opened here when I was thirty eight. I always said that real properties shouldn't be sold, but what should I have done? Anything is farmed here. (see App. A)

Similarly, Mr. Arici had to account for selling some of his lands since the development plans divided his land into pieces. That is to say, land was divided into valuable building lots so that selling them supplied him a significant income. Because his sons were already grown at that time, he stated reasons for selling their land. He explained how he made use of the money in the following:

I did not intend to sell. My land had become building lots. It [land] was not given back from where my land was. It [land] was separated into one lot here, one lot there... You could use it for neither farming nor anything else... When I took someone's place, someone took my place... I had three and a half dunams of land here. They gave me a lot here and lent two lots there... I was working for Altinyunus²³, I retired from there... I was working in Altinyunus, but I was not a manager there. I was a safe-keeper there... Eee, our children were grown so we had to marry them off. What should we do? We had to sell, and we had to establish their livelihoods. We did that. Thankfully, we did. I mean, we could do... Because we had a place on Çamlık Yol, we built a house there. Other lands were sold in 2001... The son married. My young son has a vacuum truck, and is dependent on tourism. I mean, if tourists don't come here, his vacuum truck also does not work. We could do only this much. A house on Çamlık Yol and a vacuum truck ... (see App. A)

Regardless of the consequences, even when the money was employed for urgent necessities, the transformation of land to cash did not satisfy the local elites as long as local people were

_

²³ Name of a private five star hotel in Çeşme, which was etablished in the 70s.

still selling their lands. According to some local elites this process over almost thirty years was called a blank period due to the lack of appearance of a commercial environment in Alaçatı. As Mr. Şişman states below:

It is too hard to can pursue an activity based on agriculture and livestock here. Only trade and tourism can be done here because the flora here is not proper for livestock production, and the depth of the soil is 50 centimetres in some places, maximum 2 meters in other places. To sum up, this is not a suitable region for farming. There are just a few specialised agricultural products such as melon, aniseed, artichoke, some vegetable and fruit species etc. People earn an income by producing them, but the amount of lands that people can own has decreased now. The people could not save enough size of land for agricultural production... Alaçatı lived that shock. When they recovered from that shock, it was too late. Because there was no a policy staff able to politicize and motivate them and respond to their future expectations, a very long blank period has been lived here... (see App. C)

Another actor, Mr. Topal, who has always been involved in local politics and local NGOs, believes that incorrect farming policies are responsible for local people's land losses. There was a consensus amongst the local elites in Alaçatı, that after the population exchange, the Balkan Turks who arrived did not have prior knowledge of viniculture and olive production. They maintained their usual activities of animal breeding and tobacco production. But the climate and the earth in Alaçatı were suitable for neither tobacco production nor large scale animal breeding. Tobacco produced with much pain and effort by Alaçatı inhabitants barely sufficed to make the money necessary for basic needs. Indeed, this statement is made in many articles by the Tourism Association and also Conservation Association of Alaçatı. Mr. Topal restates this in the following words:

... Agriculture, namely tobacco production, had been a leader until 1980. Later melon production replaced it... Now, farming is near its end. On the other hand, there was agricultural activity by Greeks up to 1914 based on viticulture, viniculture, olive production, sericulture... After that time, because our people did not know how to do those things and keep viniculture warm, besides our governments were not interested in those businesses, a 70 years wrong was committed in Alaçatı... People were not able to return to agriculture so the land had to be divided into parcels and sold off. Consequently, land sales became a significant source of revenue, a business from 1980 to 2001 (see App. C)

Secondly, new development plans had been made by the municipality since the late 80s; consequently, a second phase of land sales began at that time. According to Mr. Önal, the recent municipal government never assigns new land as development areas, but the municipal government did a great deal from 1987 to 2000. The rest of Çamlık Yol that remained an agricultural area was planned, then, immediately sold by the local people at the beginning of the 90s.

Finally, the development of the tourism sector has affected the real estate market since 2000 not only because of houses but also because of land in Alaçatı. We have discussed the housing market in this chapter before; especially the land adjacent to the town has increased in value dramatically. According to Mr. Bakırlı, even the land near cemeteries has multiplied more than a hundred times in value since 2000. In the 90s, a parcel was very cheap there because the Alaçatı people thought nobody could live in these marshy lands adjacent to cemeteries. At that time, poor families who came to Alaçatı to work were buying a parcel so that they could build a house. Whereas he thought only workers far from home settled those marshy lands, these lands have been preferred for hotels and luxury houses since 2000. Finally, a building lot about 600 square meters sold for a hundred times more than the initial price. In addition, someone who had a convenient land could sign an advantageous contract with a contractor. To sum up, Mr. Bakırlı briefly summarized how the Alaçatı people have accounted for their lands since the 80s.

... Some of them sold and finished them off, but they still have a property from somewhere, because Atatürk gave them too much! Now, this is the second chance for the Alaçatı people; the first one was in the 80s when the contractors came. They slightly benefited then, but it stopped all of a sudden in the 90s. Now, central part of the town those houses [the old stone houses]... But there won't be a third chance! Someone who saved his residentially-zoned land can still obtain the contract from contractors... Everyone earns money while crossing their legs. In the past, they thought that they sold land so they could marry children and buy a car for travelling. Now, they think that they get flats received from the contractor in exchange for landownership... One who saved his land has a really good living. (see App. A)

Contrarily, the mayor states this is not peculiar to Alaçatı, but is commonplace.

Any nation can hold the lands belonging to themselves throughout hundred years. For example, you have 10 dunams of land; if you are five brothers or sisters, it makes two for each; if it is opened to building development, one dunam is left. One dunam is one parcel. If you make a contract for %50, you receive a house from the contractor in exchange for landownership. I mean, 10 dunams turns into a house. Besides, this process occurs over a period of just 25 years. In the second period, another generation with two children has a house. That house is sold by any means. I mean, it is a mechanism of the world. I mean, division and division bring disappearance. This is an inevitable thing. (see App. B)

3.5.3.2. Changes in the Housing Market

This section consists of qualitative data about the rise of the current housing market in Alaçatı. The interviews were designed to discover what circumstances caused local people to decide to sell their houses. The interviews also explored the meanings of these stone houses for local people for the future and the past. Local people had the chance to make use of this cultural heritage by participating in the tourism sector. As Mr. Bakırlı says, the first new residents became visible when they bought houses and settled at the beginning of the 90s.

İstanbulities began by buying one or two houses... First, two houses were sold in our quarter in the 90s... One of them was at 250 million. Another one was at 800 million due to its courtyard... If they are sold today, they cost 1 trillion. I mean, they were the first İstanbulities who bought houses here... But, 2000 was the real beginning here. After several İstanbulities bought houses here, their friends came. Everything started like that. Now, İstanbulities are everywhere (see App. A).

During the first years, there were one or two residents, but it quickly became a sector during the last years of the 90s. Mr. Karabaş explains how they were shocked by this progress.

We grew up at these houses... Either we or the İstanbulities are very stupid! They immediately overcharged; they bought everything they found! ... This demand improved over four years. When our houses nearly fell down they were offering 300 or 400 so we were shocked! We could not afford even restoration costs... Both land and houses were mostly sold in between 1998 and 2000. One or two had been sold before... (see App. A)

According to Mr.Önal, who has a stone house on Kemalpaşa Street in the centre of tourism activities, most of the properties on this street still belong to Alaçatı people, except for the first enterprises. But, too many houses on the other streets had been sold. Owners were able to buy at least two houses with returns from the sales, they preferred to sell and move away. Like Mrs. Öziş, who is the chairperson of the Tourism Association now, the first entrepreneurs had bought her place. Her hotel's place had belonged to Barbuns, a settled family from Alaçatı. According to Mr. E. Barbun, his father sold the house for more than thirty billion T.L. Because they were four siblings, they bought for houses from Petek Site. Mr. E. Özen remembers these first sales as follows:

... We thought it was greatly expensive. It was a very big house. It was sold with its garden. Actually, the most beautiful houses were sold... (see App. A)

Mr. Bakırlı responded to a question about whether local people's savings were sufficient to restore and make use of them; he explained how their increased to maximum values.

Impossible! One could not repair even the door. Lack of money... Those who made them restaurants and bars bought them very cheap. Later, their prices increased to 600 and 700 billions, one trillion we heard... (see App. A)

In the past, when a father died one of the brothers brought the ancestral home to live in, but current circumstances have changed this custom, as Mr. Yörük explains in the following words:

When you find a buyer who offers four hundred billion, none of our brothers can say; 'I would pay that money and I settle down there.'... They offer four hundred billion. How can you give one billion, one billion to each of your brothers? They sell in order to share the money (see App. A)

Mr. Koç explained that the owner of this house did not even have a retirement pension, so he has benefited greatly from the sale. He said he bought two houses from Petek Site so that he could get both a home to live in and a rental income from the other. Mr. Koç's father-in-law was another example; he had a stone house in seven hundred square meters of land. He sold it; then he bought two houses in Çeşme. As another example, Mr. Yörük's brother also sold a house in order to buy two houses from Petek Site. Another one is Mr. Konga; after he retired from the municipality with a considerable post-retirement gratuity, he bought a very old house which he said was inconvenient to live in. He states that because the old house had no use-value for his family, he finds himself very lucky; and he tells the rest of the story in the following words:

To take this in good part, I had an old house -- just one room was convenient to live in among the four or five rooms in it. A 150 years old Greek house... My two boys grew up just in one room and slept with me. There were not any other rooms. There were, but we were afraid of walking inside them. We could not use them. I sold it to someone from İstanbul... Then, I bought four houses inside Alaçatı two years ago... Now, I have two tenants. All of them [the four houses] are located on the same land. There were four separate families [the previous owners] before. Because they were feuding, they put on sale. I gave the money to them that I took from another... I bought the other one ten years before at about 550 million... It did not have even a toilet. Whenever it rained, we were filling up with water all nightlong. But, we fortunately bought that... (see App. A)

On the other hand, some unlucky people did not immediately buy other houses after selling their stone house. For example, although it was possible to buy two houses with the amount from the sale of his stone house, Mr. Gürses is still a tenant in a house in Petek Site because he preferred income from interest. So far, many people had sold their stone home as Mr. İhsan explains.

They all sold them to strangers. Let's count the people who sold here; one, Barbuns; two, Ali Abi; three, there were two brothers, one of them worked in the municipality, then, he retired...; Mehmet's sold, fourth; Yusuf Bey sold, five... too many people sold their house!...(see App. A)

Then, Mr. İhsan continued by saying that he was waiting for an opportunity to sell his house.

I also have a house here, and I want to sell it too... everybody used to have a field, land, everything... When they were worth money, I speak openly that I have not ever seen 100 billion together though my age is fifty five... Now, if anyone says to me, I'll give you 300 or 500 for a stone house, I'll say just take it tonight! Do not wait until morning. I'll give it to you tonight! Ha ha ha... Moneyed man is from outside... Because we are full of İstanbulities here, our locals have been driven to Peteks. Also if you paid me, I would have sold. Why? For life to come. Nothing [is left him] from the mother! Nothing from the father... (see App. A)

Currently, a stone house is not worth more than a house from Petek Site. According to many people, there are three reasons for this. First, the demand for these houses decreased. Second,

in the early years people had chosen the most beautiful houses to buy so that İstanbulities are not interested in the remaining houses. Third, contractors have built so many new luxury stone houses in Alaçatı style both in the town and at the periphery of the town, that many people preferred them instead of the old stone houses that had to be restored according to strict rules. Mr. Karabaş, who was the mukhtar of Hacımemiş quarter of Alaçatı, sums up the case as followings:

At the beginning they were sold at very low prices; anyway it was still good prices. A man at least used to be able to marry his child or buy a bus or minibus... I mean, he could set up a business. And, he used to buy a house from Petek Site with the rest of the money. Nevertheless, it is not like that now. If a house is worth 300 billion, a house in Petek Site is 200 billion now. Alaçatı has entirely become expensive (see App. A)

Similarly, in the following words, Mr. Önal summarizes the case:

Alaçatı sold so many places here. A considerable number of Alaçatı people were aggrieved by that. They were immigrants from Balkan countries... Properties had been given mutually because of the population exchange. Those properties were shared by uncles, bullies, brothers... There wasn't a single title deed. Those people directly put them up for sale. Furthermore, a 610 house cooperative formed by Remzi Özen caused people to buy houses there... A person form Alaçatı could not be a house owner now. I mean, a house is 170 or 180 billion outside of the Alaçatı protected site if you mean to buy a house. The local community is aggrieved by this condition, indeed, very aggrieved. (see App. C)

Definitely, buying a house as an employer has become difficult. Mr. Konga, who had bought a house with his post-retirement gratuity, describes the current state of the housing market in the following words:

Because there was not any other opportunity ten years ago, most people, including youngsters, were working for the municipality. Ten or fifteen years ago, it was possible to buy a house after retirement from a work in the municipality. I mean, you were able to own a house with a post-retirement gratuity of about 40 billion. However, this opportunity is no longer available... You cannot do it. You cannot buy a house with 40 billion. You do not have such a chance... Local people could not buy a house or something else [his wife adds] ... (see App. A)

Mr. Şişman criticise local people in the following words:

Because a house has become 300 or 400 billion in Alaçatı, your children will not be house owners in the future! They do not ask about it themselves since they are still in shock! ... The cooperative houses were built at Peteks. Several lucky people each bought a house because they had the capacity to pay. But, if a cooperative is ever formed again, they will not have the amount of money necessary to pay. I mean, when you say, 'only if you pay 20 billion will you be registered in the cooperative.' as a result, there will not be more than twenty people that will register. But, I know that there are at least 300 or 400 people in need of housing demand. I mean, more than twenty people have to be married, and need to establish house... (see App. C)

Finally, this demand for old stone houses at Alaçatı has come to an end. Every old house owner of the local community does not have same chance. That is to say, the price is different depending upon the location and occasion. Mr. Şişman explains the current demand in words that are similar to those of many interviewees.

Each owner of stone houses bought a house for his daughter or son-in-law, and he kept the pot boiling with the rest of the money. But, throughout the whole community, this chance does not exist anymore. In fact, not everybody has a stone house. On the other hand, not every stone house owner has the same opportunity. If they make 500 billion there, houses make 100 billion on the back streets. The demand has been dampened for them also. Nobody offers those amounts now. And, there is no demand. That was a wind blowing ... (see App. C)

Current prices are still considerable, although there were few sales in the last two years. Mr. Yörük describes a sale of a recent stone house.

Houses began to be sold five years ago... Here, our neighbours, he sold a 270 square meter house at 350 billion. It was such an old house that you cannot live in it. What can you do, you can become infested with fleas. It was one month ago...(see App A)

Similarly, Mr. Yıldız explains that he feels insecure about the state of the real estate market.

Because, being villagers, we have not ever seen such amounts of money at one time, they actually confused us here. All of us... I mean, the householder at the door wants 2 million Euros. We heard someone offered one and a half, but they did not leave. They are demanding those prices. But, the rate of the first four years does not exist now... We want it stays at a certain level. I mean, it does not overflow. At least, deformations fall. We were very happy before... We have evil forebodings in this place where the rent is exists. (see App C)

Mr. Günay describes the same hesitation about house sales below:

The house in front of us was bought by a person from İstanbul... Too many houses were sold. Most of the real old houses were sold because all properties are owned hereditary. Besides, people have limited economic capacity. There are one or two pawns in Alaçatı related with these businesses. If you are a heritor, he comes and says. 'Do not give up! We found a buyer. You have narrow means while your brothers are in good financial standing. Let's sell it!' I mean, he talks to one brother differently than to another... He says the buyer does not increase the amount because they were tended to sell it. I mean, they commit such bad business in the homeland. Alaçatı has made someone a present in these ways... (see App. A)

3.5.3.3. Changes in the Rental Market

This section considers the transformation of property resources that were part of commercial activities in Alaçatı. These changes have created a contested rental market because development of the tourism sector has increased shop leases in Alaçatı since 2000. Furthermore, Mr. İ. Özen explains that some property owners still enjoy good economic circumstances.

There are still people both buying house and renting stores. For example, this place next to Agrillia; formerly, it was a coffee house. Because its owner died last year, his brothers rented it out. Last year we heard digits of 20-25 thousand for year, they were renting it out at 40 thousands [New Turkish Liras]. I mean, it was the highest price for this year. (see App. A)

Because rents increased considerably people who have been involved in local trade have chosen to close down their commercial units in order to rent out the place. The mayor defends the economic impact of the development of the tourism sector as follows:

Of course, money has begun to get into everyone's pocket in these protected areas. Improvement in value has very quickly resulted from the protection... I mean, you close the street to traffic, and you start to cater to the typical Mediterranean lifestyle by serving foods and drinks at the street. All of these have been returned to citizens as income. The citizen has also taken rent from this. Whereas shop rents were formerly in the hundreds, they have increased to billions. (see App. B)

Similarly, local people agreed that someone derived benefit from the tourism in Alaçatı. Nevertheless, they were only those who downed their own store. As Mr. Karabıyık states:

Nothing has changed in my life. It has inured to the benefit of those who have own store. Someone who rented out his shop won. The people without a store could not... (see App. A)

Mr. Önal is a former member of the municipal council. In addition, he was involved in almost all civil initiatives in Alaçatı. He was living in his house on Kemalpaşa Street until he rented it out to a famous restaurant of Alaçatı. Then, he remarks he chose to rent because he believes he could not earn as much as its annual rent by any other means whatsoever.

Here, people like me who did not sell their place (with title deed belonging to a single person) get a chance to rent their place out to a luxury café house, but only people who had a store inside of the town. The place where Lavanta Restaurant is belongs to me, for example... Rents have increased terrifically. Rent is an opportunity for certain people here. I bought the place in 1982... I have rented for four years, counting this year... Can you earn 35 billion annually [35.000 NTL] by any other means? Say, what would you like to do? ... (see App. C)

Other people have similar profiles. This study found specific features of rented places. First, most of the rented places are on Kemalpaşa Street or close to it because tourism units are concentrated on this street. Second, each has a title deed belonging to a single person. One of them, Mr. Ş. Özen has a place which was rented out to one of the first restaurants of Alaçatı. He runs a patrol station as his main business. Another one, Mr. Akalın, was a former member of the municipal council. Now, he is the chairperson of the Conservation Association of Alaçatı. He had run a café house for more than twenty years. After tourism developed in Alaçatı, a tenant has operated his place for four years. The place is known as

the most crowded café working in not only summers but also winters. It became the most touristy boutique café house of Alaçatı over the course of time.

On the contrary, Mr. Yıldız, who is one of the few entrepreneurs running his own place as a restaurant, stated that he was amazed at the increase in rent prices over just a few years, and he claimed nobody could make a profit from hiring those places by any manner of means. He insisted he was against this rental market, and everybody should operate his own place. He was also upset because local people insisted on the same amounts when renting to other locals. In the following words, he states his criticism that local people do not have an opportunity to rent places, even if a native wants to build up a business without his own place:

Nobody hires amongst themselves [locals]. In any event, there is not enough income in to hire a place here. People are still headstrong! Unfortunately, there is no one who demands less than 25 thousand annually for a place as big as our cuisine in this street! Here, they wanted 60 thousands for a place down there, and it was hired. I do not know how much they paid... Furthermore, here, those amounts are made by any kind of enterprise including a restaurant business. It is impossible! ... (see App. A)

Because of high rent prices in Alaçatı, Mr. Topal claimed that has begun passing enterprises on another one for two years at high takeover prices in followings:

Natives are now shameless! Natives are now disordered and also remorseless! They say that, if you pay me a hundred billion cash annually, then I give... We saw many examples like Alaçatı in the past; they came to an end. Owners could not do a business. Their children may be able to do something. Finally, turnovers began for fifty billion, hundred billion in the last three or two years. (see App. C)

Many vacant stores were labelled 'for rent' in Alaçatı, even though we were in the tourism season of the year. The main cause is that rent is so high that many entrepreneurs were obliged to close down or turnover his place. Another cause is that native craftsmen prefer to close their business rent out. For example, Mr. Topal tells an anecdote about an old butcher who even dissolved his business so that he could rent for a higher income.

Store owners have bought them since the 50s or 60s. For example, a butcher uncle, Bekir uncle was demanding two billion for his 18 square meter store. I had a friend who wanted to do an authentic business such as lavender products etc. He wanted it to rent, but Bekir uncle said, 'I won't let rent for less than two billion!', 'I want it in cash too!' 'I won't get mixed up with electricity and water bills too!' I said; 'Do you know how much two billion is? Bekir uncle!' He said he knew... (see App. A)

In Alaçatı, local people are not the only owners of real estate for the town's commercial activity. The municipality has considerable amounts of property for rent. Now, the municipality already has 150 stores; indeed, it was building new commercial units during this study. According to a declaration of the mayor, 25 stores were demolished in order to

build current projects which include many stores at the entrance of the town. Having removed the existing wedding hall and stores, the municipality started to build new commercial units which were to be completed in three different construction phases. The mayor added that the main objective of the project was to bring function to the historical windmills accompanied by an underground car park and commercial units. Although the mayor claimed the project was an urban transformation movement, local people criticise it since the commercial units are allocated by bid. Mr. Önal, one of the craftsmen next to these new stores, states his concerns in the following words:

What will these shops became... Okay the municipality is building them. It is impossible to give them to Alaçatı people but not to other people. Everyone will come to participate in bid. By the time the bids are execute, everyone from outside will want these stores. (see App. C)

Although the municipality promised to give priority to the former tenants of demolished shops, but not a few people heard that minimum annual price will be 18 thousands of New Turkish Liras for these new shops. Mr. Şişman states:

The price of these shops is now 18 thousand annually. They will be given by bid... Who invests in what sort of business in a shop as small as a trinket shop, and pays that much rent and still makes a profit? The people here are not able to do that kind of business. Finally, those shops the municipality is investing millions of dollars in will be allocated to whom? To a man coming from outside... Furthermore, inflation of shops occurs there. Then, turnovers begin... (see App. C)

Without a promise or contract, Mr. Bilek, who is a tenant of one of the existing old shops of the municipality and also one of the few native restaurant owners, claims he is never aggrieved by the rental market in Alaçatı.

All of these shops belong to the municipality. Being properties of the municipality, they won't be sold. I do not have another place except my house and field. If you do this job for a hundred years, nobody can intervene. He does not have such a chance. The municipality's property is the citizen's property... Their [the shops that he runs one of them] rents are reasonable because we are natives. The municipality just rents to locals, not to strangers. We rented them before, when Alçatı was not valuable. If they were new, it is impossible to rent ... (see App. A)

3.5.4. Changes in the Building Construction Sector

Although the municipal council had recorded significant number of historical stone houses as protected, the first restorations were done by new residents of Alaçatı. Mrs. Öziş was accepted as one of the founders of the building restoration and construction sector in Alaçatı. She tells the story of how she oriented her interests to a business:

I have been designing houses that are beyond my expertise as a hobby since my childhood accompanied by Neuferd. I mean, I am obsessed of course with

Mediterranean architecture... It has become a serious hobby on my own terms. Then, we restored sixteen old houses there with a friend. Out of my limits again, but it seems not bad. (see App. C)

Mr. Topal explains how he improved this restoration business through a joint arrangement.

I have restored about thirty houses some of them with Zeynep Hanım. We passed almost four or five million dollars. We had given preference to locals over others in %99 percent... We tried to share this money. Although we were able to cost cheaper [by labour] from outside, we did not do such a thing. And, we will not do ever! (see App. C)

On the other hand, there does not appear to be an association of people engaged in this sector even though a significant building construction sector has emerged in the case area since the beginning of restoration works. Mr. Karabıyık has been engaged in the building construction business for his lifelong. He states he would not get involved this new form of construction.

Nothing has changed in my life. It has inured to the benefit of ones who have a store. Someone who rented out his shop, he won. If he did not have, he could not... I was a construction foreman... It is the same now. We have not awoken because we have not ever done stonework. Contractors came from outside with his team. We go to summer houses for some renovation work. Once we used to get works at cooperative housing projects. (see App. A)

Similarly, Mr. Arici stated that many families had settled in Alaçati since the beginning of restoration works. They were families of construction foremen especially coming from eastern cities of Turkey. As a consequence, he was one of the interviewees who approved of contractors coming with their teams.

There are very few people from Alaçatı. I mean, their amount is a pill to cure an earthquake. They [he contractors] come with their teams... they build new stone houses... The men pursue their profession well. They are honest and pure people too. The men work continuously. Now, people coming from east work here... I mean, if he comes alone one or two years consecutively, the third year he comes with his family. He is right. If I was standing in his shoes, I also come... (see App. A)

3.6. Conclusion of the Chapter

The case study was executed in an area which had experiences an autonomous tourism development. In other words, tourism development in the selected case area was not been witnessed a tourism development project of the central authority. So, the development of tourism in the case area has been accepted as a local movement. In this thesis, this issue was examined by a qualitative study -- was the development movement a local movement or not. This was investigated through deep-interviews with local people, the so-called actors behind the development, and representatives of local authority. The frame of the study was conception of power, interest and interest groups. Because the development was generated

by tourism, mobilities and multiplicities associated with tourism, tourism policy and planning were examined within the framework of conception of power and local policies.

3.6.1. Breaking Points in the History in Alaçatı

Some important breaking points were learned about the decision-making process throughout the political history of the case area. Table 4.2 shows the breaking points for the past 30 years. According to social and spatial transformations, we can integrate this history into **four** time periods.

1. Before 1977:

Alaçatı was highly productive before the 70s. It was an agricultural community producing a considerable amount of tobacco for Turkey and other specialised products at that time.

2. 1977 to 1980:

- O The first breaking point was the most notable decline in the town's agricultural economy since 1975; as a result the town had experienced a downturn.
- Next, in order to reduce embarrassment amongst the community due to the decline in tobacco farming; a fundamental transformation was made in the second half of the 70s. Courtesy of the property holdings of the local community, the municipality hoped to generate a real estate market, and opened the land for development in 1977. Consequently, land sales became a significant source of revenue, a business from 1980 to 2001. With the help of consumers coming from neighbouring secondary house quarters that were constructed on these lands; melon, vegetable and fruit farming replaced tobacco in Alaçatı so that a huge bazaar thrived in the town centre in the 80s.
- There was an off-year election because of the death of the mayor at that time. Because Alaçatı was standing for election alone, the central government gave full weight to Alaçatı during the period of ANAP's cabinet in order to gain the municipality power. Then, the supported candidate won the election. As a result, in 1987 the central government allocated a considerable amount of land to the municipality from the public domain. This land was utilised for social housing and tourism investments in the following years.
- Just before the election, the home-pension business was encouraged by the Tourism Ministry's district office in Çeşme.

The next development was the first housing project (which included 192 houses) built by the municipality in Alaçatı history. The first registrations were begun in 1987. Because local people were pleased with the sped of construction, as a second phase with an additional 610 house cooperative was formed by the next municipal government. I was also finished very quickly in 1995. These two projects have been called 1st Petek Site and 2nd Petek Site.

3. 1990 to 2000:

- o In 1990, a new campaign of opening lands to building development was begun by the municipality. Again land sales became a significant source of revenue. A substantial number of properties were sold by local people. Income from these sales allowed the local people to become a house owner in the cooperative.
- o In 1991, the municipal council had arranged for some of the buildings to be registered as historical heritages. All of the old stone houses in Kemalpaşa Street and Municipality Street were registered as a protected area in 1991. In these days the authenticity of the town's architecture was beginning to be recognised little by little.
- Just after this, the Municipality of Alaçatı organized an international festival called International Alaçatı Children and Youth Theatres Festival. Thenceforth, the festival has become a tradition of Alaçatı. This festival has been organised 13 times since 1991.
- O At the same time, new residents became visible by buying old stone houses at the beginning of the 90s. People from İstanbul began to buy stone houses in Alaçatı; hence, they were properly restoring them authentic style.
- o In 1992, the first surfing school was established by a young entrepreneur coming from Istanbul, who was addicted to the sea and the water sports. The land was rented from the municipal properties.
- In 1994, the famous café Agrillia was opened by one of the first entrepreneurs from new residents of the town. It was the first modern boutique café of Alaçatı.

4. 2000 to Now:

- o In 2001, a famous boutique hotel, Taş Hotel, was opened by one of the first entrepreneurs from new residents of the town. It was the first modern boutique hotel.
- O Just after this, the first association related to tourism and protection of the town's authenticity was formed. The Conservation Association of Alaçatı was formed by new residents form big cities. Both tourism entrepreneurs and new residents from

big cities participated, but there was lack of participation by local people except for a few local elites getting involved in local politics.

- o In 2006, Alaçatı was declared an urban protected site.
- o In 2006, the Tourism Association was established by tourism entrepreneurs.
- In 2006, the municipality and contractor partners completed the first part of Port Alaçatı Project at the municipal property.
- In 2006, the Ministry of Tourism declared Çeşme Alaçatı Paşalimanı a Tourism Protection and Development Region. Alaçatı was the most important component of the project.
- In 2008, the municipality completed new commercial units at the entrance street of the town just after the study. The existing wedding hall and 25 stores were removed to build new commercial units. The project includes new facilities to bring function to the historical windmills, an underground car park and many new commercial units.

During these **four** periods, use of property, land, public resources were also different. Actually, these situational breakpoints described above are decisions that each depends on different power discourse of actors. Indeed, the decisions resulted in formation of new interest groups and new actors. In table 3.2, these decisions in the history of the case area are summarised along with the actors with a role in decision-making activities.

Table 3.2 Involvement of the Actors in Breaking Points in the History of Alaçatı

Years	Decision or Event	Actors	Resource
1975	End of tobacco production	Central government	-
1977	Opening first lands to building development; first development plans	The municipality	Properties of local people
1986	Promotion of home-pensions	The municipality / the ministry / local people	Properties of local people / incentive credits
1987	Allocation of public domain lands to the municipality	Central government	Public domains
	Completion of cooperative housing project	The municipality	Properties of the municipality
1990	Opening lands to building development	The municipality	Properties of local people
1991	Recording protected historical houses	The municipality	Properties of local people
	Organisation of the first International Alaçatı Children and Youth Theatres Festival	The municipality	-
1992	Opening of first surfing school	Entrepreneurs from outside	Properties of the municipality
	First sales of old stone houses	New residents form big cities	Properties of local people
1994	Opening of the first modern boutique café	New residents form big cities	Properties of new residents
2001	Opening of the first modern boutique hotel	New residents form big cities	Properties of new residents
	Establishment of the Conservation Association	New residents form big cities	-
2006	Declaration of urban protected site	The municipality	Properties of local people / new residents
	Establishment of the Tourism Association	New residents form big cities	-
	Completion of first part of Port Alaçatı Project	The municipality and contractor partner	Properties of the municipality
	Declaration of Çeşme - Alaçatı - Paşalimanı TDR	Central government	Public domains

3.6.2. Utilisation of Property Resources in the History of Alaçatı

In Figure 3.6, actors and property exchange at every breaking point in the history of Alaçatı are remodelled in relation to the exercise or exercised power among actors during decision-making. The model is based on Foucauldian conception of power; that is, a relationship of power is a mode of action -- an action upon an action, on existing actions or on those which may arise in the present or the future. The exercise of power consists of guiding the possible actions and putting the possible outcome in order. In this sense, the exercise of power structures the possible field of action of others (Foucault 1975, p: 220-221).

At first glance, the most important finding was inferred from statements of interviewees that all important decisions had been realised by courtesy of the property holdings of the local community. In the past, the decision-making process was holding between local people and the municipality. The first important nodal point (Figure 3.6) occurred when the market supporting the agricultural economy collapsed. Property owners in the local community pushed the municipality to open these properties to building development in 1977. This was also the first breaking point where local people started to lose property because land sales became a significant source of income. The municipality and local people reciprocally hoped for help from generating a real estate market based on secondary houses on these lands. This method had been used incrementally up to the 1990s (see Figure 3.7).

Second, after a political race for office, the ruling party had allocated some of the land from the public domain to the municipality domain after their candidate won the local elections (see Mr Bakırlı's explanations in this chapter). These sources of land had been used for the cooperative housing projects mentioned before. The housing project was completed up to 1995 in two phases with almost 800 units. Only candidates without a house had been accepted to this housing cooperative according to regulations of Housing Development Administration of Turkey at that time. These houses have always been an important means of solving the housing shortage for the entire population. Newly married couples in particular moved from the old town centre to settle there. Some of the workers and officers in the municipality had the opportunity to be a house owner using their post-retirement gratuities. Regarding new urban form of the case area, Alaçatı has been expanded to a new housing area with this settlement. This secondary space still uses the same old town centre for all daily activities (see Figure 3.3 and Figure 3.7).

Third, in the early years of the 90s some people from İstanbul or İzmir began to buy one or two houses because of the low prices resulting from the condition of these hundred year old stone houses; were hardly habitable. Needless to say, existing families were extended and

these old houses were not large enough to shelter such extended families. Besides, the local people did not have the financial resources to restore them. Although during the first years there were only one or two residents, it rapidly became a sector during the last years of the 90s. New owners renovated to settle in these houses because they were not tourism entrepreneurs at that time. Because the original owners were able to buy at least two cooperative houses with the returns from the sales, they preferred to sell and move outside of the town centre. Therefore, local people who had previously lost a considerable amount of land began to also lose their architectural heritage in the early years of the 90s.

Fourth, because of the development of tourism as a sector in the town, old houses, shops and other properties convenient for commercial activities came into great demand. The prices of all kinds of properties, even cooperative houses and rents, increased to the highest amounts since 2004. This progress created a real estate sector in the town. The transformation of the old town centre was accompanied by precisely restored stone houses and new wealthy residents from big cities. The transformation occurred not only in the town centre but the periphery of the town was also changed by new luxury stone houses built by the contractors from everywhere. Because all rents increased by considerable amounts, local people who were involved in local trade preferred to close down their commercial units in order to rent out their places one by one. However, only someone who possessed his own store derived rent income from this processes.

Finally, the most contested project, Port Alaçatı, was contracted out to be built on the municipality's domain with the enthusiasm of this tourism development. By the completion of the first phase of this project, the national government had declared that the tourism plans covering the whole Çeşme peninsula would be based on allocation of public domains to primarily big international investors for long periods. This development was discussed in chapter I in detail.

3.6.3. Formation of Non-Governmental Organisations

In the past, there were no associations to protect the town's heritage or to promote the town. Local politicians and local people were usually organised for situational aims such as festival organisations and so on (see Figure 3.6 and Table 3.2). Two associations related to tourism promotion have been established in the town since 2001. These are the Conservation Association of Alaçatı and the Tourism Association of Alaçatı. The Conservation Association of Alaçatı includes a few local participants who were local politicians, but the latter association was formed by only tourism entrepreneurs.

The former one, the Conservation Association of Alaçatı, established in July 2001, was very influential on account of the declaration of Alaçatı as an urban protected site although the local government had been charged to pursue formal process in 2006. This was an important breaking point in the town history because it changes the protection and construction regulations in the town. The latter, Tourism Association of Alaçatı is just targeting tourism promotion and organising meeting in local, regional and national medium.

3.6.4.Involvement of the Actors in Urban Space Transformation in Alacati

Although they are broadly detailed in related sections in this chapter, these actors shall be grouped into four main groups according to their involvement in urban space transformation.

- a. Local People: A major proportion of the local population are immigrants of the exchange of populations after the First World War. They had settled in the houses emptied by the Greeks. Because the government gave them a considerable amount of lands from the public domain, they have always been influential in property, market and other relevant decisions. Another proportion of local population is composed of tziganes and other immigrants from Balkan countries settled later on who had not benefited from the property allocations from the public domain.
- **b. Local Government:** Because of Alaçatı's status in the Turkish administrative system, the municipality is the only local government organisation; it has always been accepted as the main policy arena in the case area.
- c. Non-governmental Organisations: Previously, local politicians such as political party members and municipal council members could act as civil society initiatives. After tourism development, first the Conservation Association of Alaçatı was founded in 2001. Although it still remains, its activities have come to a pause since 2006. Then, a secondary association, the Tourism Association of Alaçatı, was set up in 2006.
- d. Medium Size Capital Investors: Owners of boutique hotels and cafés in Alaçatı are almost all mid-class big city dwellers. This is particularly true for the women pioneers who are entrepreneurs with marketing business experience or similar visions.
- e. National or International Big Capital Investors: Mostly, this group of actors is being invited in future tourism development plans. Only in two cases was this group of involved in tourism. One was the main contractor during construction of the first phase of the Port Alaçatı Project. The other was the owner of the only five-star hotel in the town's coastal area.

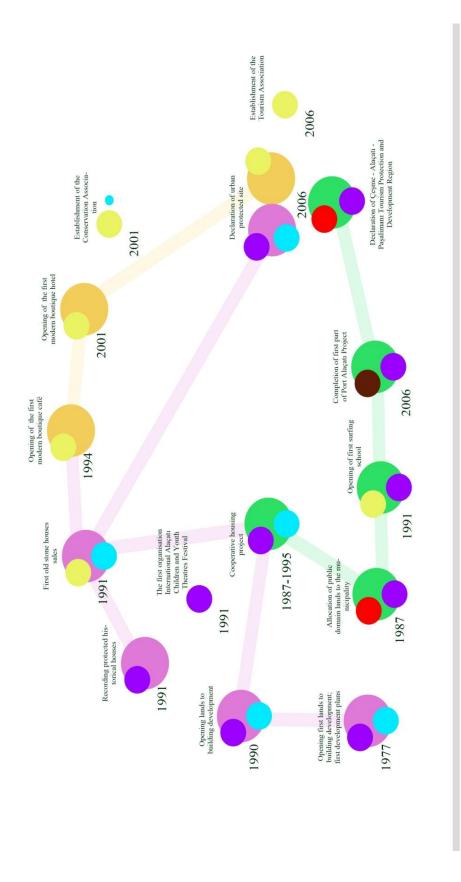

Figure 3.6 Modelling of involved actors around properties at every breaking point in the history of Alaçatı

New Residents' Property

Public Domain

Local People's Property

External Corporations

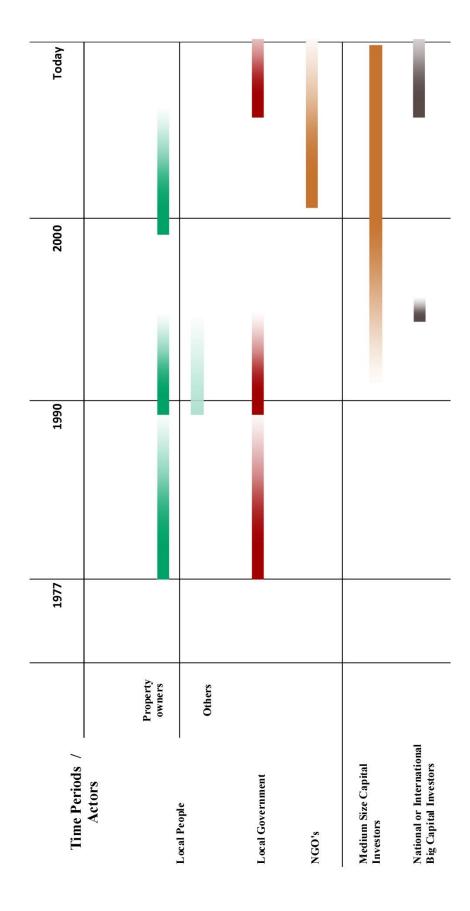
Central Government

New Residents

Local

Local People

Table 3.3 Involvement of Actors in Using Resources of Alaçatı

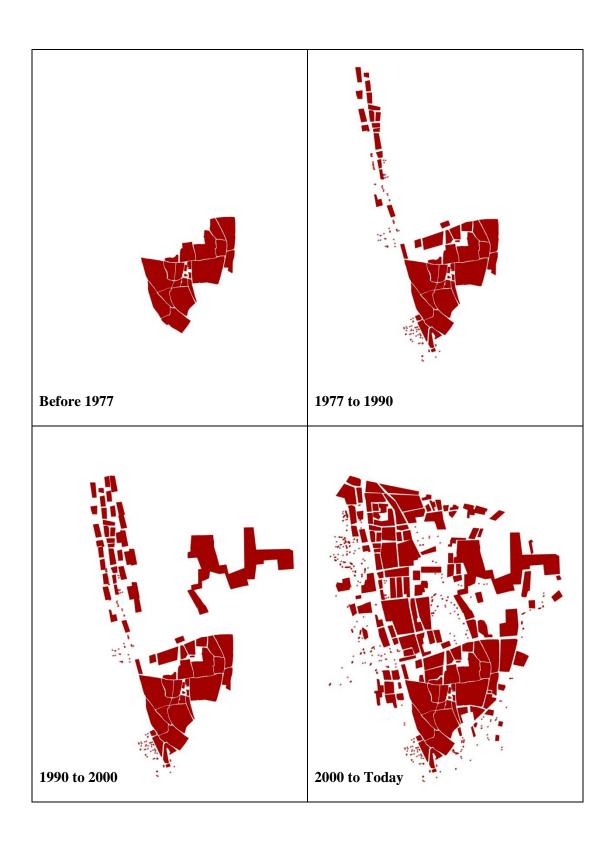

Figure 3.7 Urban Space Expansion of Alaçatı over the course of time

4. CONCLUSION

In this thesis, power theory was used to examine the role or contribution of interest groups at all levels in the local development stories. In this thesis, rapid transformations in localities were examined through a case study that aimed to analyze whether the development story brought opportunity for each member of the local community; in other words, a story of an urban change lays on a duality between a real development and a story of creating an enormous tourism market rather than diversifying the local economies. From a planning perspective, the traditional comment about politics is that beginning with politics is about power; all decisions in a community emerge from a political process. This process involves the values of actors -- individuals, interest groups and public and private organisations -- in a struggle for power; consequently, power agents, both exogenous and indigenous, in local development were examined in that multi scaled area. Indeed, how power was exercised between them was examined. The following subtitles integrate the findings of this study.

4.1. A Milestone in the History of the Town

Before the 90s, the town was relatively closed to external actors except for a few interventions of central political power. The town did not have a distinct story amongst many agricultural based rural areas in Turkey. The town had its own groups -- those who either win or lose. Because solving economic problems through exchange-value of properties was conceded by the community, the property owners were the winning side of the community.

Sengül describes the last two decades as a time when many important positions were carried by neo-liberalism (Sengül 2002). From Table 3.2, it is obvious that Alaçatı tourism development coincides with the same period from the beginning of the 90s to nowadays; the case area has always been subjected to oppression from exogenous stakeholders. In such a political climate, a town's resources are seen as an instrument of profit. Employing local resources to the advantage of the local people was not accepted as a suitable method of development. For example, one of the findings was an attempt at local tourism through home-pensions just before the 90s. There were more than fifteen home-pensions founded by the local people. But their establishment was based on a fundamentally political decision; the political party in power promoted the pensions to the local people with a credit system for the sake of votes of the local people in a local election. On this account, the pension owners were not consistently promoted, planned and guided later. Because the dominant tourism development policies hoped for benefits from investing capital in increasing the bed capacity and by allocation of lands to seaside resorts (Günay 2000), local people could not employed

their own properties to their own advantage; then, the development of home-pension business collapsed.

Two groups were anxious to exploit local resources. The first group is the service class of the recent tourism sector of the town. Formerly, a few people from mid-classes of big cities discovered the place for a secondary residential area because of its authentic atmosphere. But they who began to buy one or two houses proliferated. Because of the inhabitable condition of these hundred year old stone houses, they had already lost use-value for the local people. This group who developed the current tourism sector subsequently formed the service class in the town. The majority of the current tourism entrepreneurs still belong to this group along with just a few locals. Another group is determined by the mayor's or local political power's heart's desire. In other words, through the agency of neo-liberal tendencies in municipalism (Şengül 2003), municipalities try to employ resources to the advantage of the capital groups without considering essentials like social justice and public good. It is a prevailing approach that sees city as an instrument of rent against the interests of working classes amongst neo-liberal municipalism.

4.2. Disempowerment of the Local People

As much as empowerment is a matter of priority for successful community development, the forms of empowerment of local people should have been examined in this study so as to analyse how the development of tourism had affected these forms in the local community. Empowerment has traditionally been revised on scales of national, local and personal as argued in Chapter II. Within the scale of local community, the study endeavoured to reveal the personal exposition on four forms of empowerment, political, social, psychological and economic. Because these forms of empowerment function at, and cut across, different scales, interviews several persons with different backgrounds who were involved in the local community were interviewed.

First, local people had only the municipality as an instrument for political empowerment. Because local people could not represent themselves as an interest group in the case area, the representation of interests of local people was executed by face-to-face communication with the mayor or members of the municipal council. One of the findings was that local people had not been involved in the associations so as to participate in the process of building agendas and actions. Even though the local people have not been organised into an interest group in the case area, it is argued that power is not simply concentrated in interest groups, but permeates all aspects of society. Local people distinguish power through resistance by

means of a language; therefore, they called power actors istanbuluties, hotel owners and politicians and so on.

Second, from the social perspective, this transformation story has not enhanced the equilibrium and cohesiveness within the local community regarding social and psychological empowerment. In other words, local people and other interested groups have not worked together for the good of the entire community. Instead local people stated they had been conveyed to disintegration in the community scale and even in each core family. A collective identity has not emerged to reduce individual, group and family-based differences through social and psychological empowerment. Indeed, recent processes have brought new dualities such as new comers and natives of the case area.

Finally, the transformation story has not resulted in economic empowerment for the local people. Property holdings of the local people have not been transformed into investments because of the many conflicts during property divisions. Though local people suppose an actual role for tourism as an instrument of change, local people could be not involved in tourism business, because of the constructed realities on initial capitals and the characteristics of the current tourism activities. Development of tourism caused many transformations of the value system in the property market of the case area. Local people have endured by relying on income from property sales. This local change story was not dependent upon a collective power over the process of local transformation. The development was based on individual access of tourism entrepreneurs to resources that the locality embodies.

4.3. Specific Class Driven Development and Urbanisation

There is a widespread feel-good factor about tourism development in Alaçatı in many mediums that depict it as an extraordinary local development story. For example, in a magazine supplement, Tahmaz begins with a quotation from Bertrold Brecht; then, he includes a comment on Alaçatı's tourism development. Whenever he is reminded of this story, he thinks of Alaçatı.

You could not make them believe, if you said to the people who were suffered from famine, but unfamiliar with farming; having thrown the last of your corn to the soil, you will get more next year. Whereas, knowing that each corn thrown to the soil is going to be thousand in harvest time is the indicator of consciousness passed on, witnessing the change of nature and turning this change to their pims." (Brecht cited in p: 3 Tahmaz 2007)

Whenever I am reminded of this story of Bertrold Brecht, I think of Alaçatı. In fact, Alaçatı people had not been in pursuit of short term gain. They have not built many

story apartment buildings at their small building lots. They did not respect for plazas. Alaçatı people have thrown their corn by hand and waited.

As can be seen, the development of tourism has been depicted in literary style since the beginning of the 2000s. According to these representations, the development was targeting long term gains from a local movement -- a commitment embracing all members of the local community. On the contrary, the study found that the development had been realised by a specific class coming from big cities to invest in Alaçatı. And, almost all of the capital for investments was brought by this class. In other words, this movement had been attributed to people who belonged to mid-classes, who were well educated, experienced and so on. They are much stronger on cultural capital than traditional bourgeois. Especially, this class employs cultural capital to build its own rationalities in the tourism sector of the town. If power distinguishes through 'relationships of communication by means of a language, a system of signs, or any other symbolic medium', this class distinguished power in three separate domains; which are 'field of things', 'the production of real' and 'the production meaning' (Foucault 1975) during the development process. Therefore, this class remains an interest group for local policies in the locality. They have acted as local civil initiatives by forming local associations which took effective roles to determine the characteristics of the tourism sector through reinforcing and even building the particular modes of rationality. Developing the tourism sector out of natural abilities of property owners is employed as a method of accumulating properties of the locality. To sum up, both the entrepreneurs and the rationalities were exogenous in the case area from the beginning of the current tourism sector in Alaçatı.

The change in the town is the result of a set of decisions that involves the values of actors in a struggle for power; this struggle drives the case area to be a contest for resources with multiple actors (Coles and Church 2007). This study shows that local non-governmental organisations were not acting as facilitators of partnerships in Alaçatı. On the contrary, they acted as constructors of particular sets of rationalities for the tourism sector that go beyond the capacity of local people in the case area. That is to say, whereas the local community still plays the role of affecting the decision-making process through property holdings, this type of participation does not have organised solidarity amongst the members of the local community. However, power to participate in discourse on local development, tourism development and urbanisation at all has moved away from ordinary citizens to the specific class that has right to speak about these issues.

Regarding the evolution of the municipality of Alaçatı (see Table 3.1 and Table 3.2), the policy of the municipality has changed to giving out huge construction projects by contract.

These construction projects are tourism investments or luxury houses, building many new commercial units which will be distributed by bid further on and an underground car park. Furthermore, it is obvious that this development inspired the other institutions from local government to national government branches to make future tourism development plans²⁴. In case these endeavours get a chance to start, by all means, the case area is going to be a stage for huge construction works -- as Harvey states, the current situation of the global urbanisation boom. Through this process, consumerism, tourism and culturally based industries have become some of the major aspects of the urban political economy (Harvey 2008). Finally, the story of change through tourism was a class strategy enabling local NGOs and local government. That is to say, the right to transformation and production of the urban space or further the *right to the city* is confined to the hands of local economic and politic elites. Moreover, with the help of the legislation of central government, national and supranational actors are waiting their turns in future development plans.

-

²⁴ See Çeşme Tourism City Project, 'Çeşme - Alaçatı - Paşalimanı Turizm Koruma ve Gelişme Bölgesi Çevre Düzeni Planları' in Chapter I.

Figure 4.1 Conceived Master Plan of the Port Alaçatı Project. For further information (Source http://www.portalacati.com.tr/eng/alacati_project/about_project.htm Permission by Alaçatı Municipality)

Figure 4.2 Existing Situation of the Bay after Completion of the First Phase of the Project Without Future Excavation Works to Bring the Sea Water Inward. (Source Adapted from Google Earth Images)

Figure 4.3 Views from Luxury Houses and Facilities in the Completed Phase of Port Alaçatı Project

(Source of the Municipality)

(Source http://www.portalacati.com.tr> Permission by Alaçatı Municipality)

REFERENCES

- Atilla, A., N., Öztüre N. (2005) ALAÇATI, Agrilia'dan Günümüze Bir Mübadele Kasabası,
 İzmir: Öztüre
- AYSEL, F. A. and ÜNVERDİ, L. (2006) 'Yerel Rantın Global Stratejilere Açılımı: Çeş me Yarımadası', Planlama 2006/3 37, Journal of the Chamber of City Planners Union of Chambers of Turkish Engineers and Architects
- Bramwell, B. (2004) 'Partnerships, Participation, and Social Science Research in Tourism Planning', in C. M. Hall; A. M.Williams; A. A. Lew (eds.) A Companion to Tourism, Oxford: Blackwell.
- o Butler, R. (2004) 'The Tourism Area Life Cycle in the Twenty-First Century' in C. M. Hall; A. M.Williams; A. A. Lew (eds.) *A Companion to Tourism*, Oxford: Blackwell.
- Church, A. (2004) 'Local and Regional Tourism Policy and Power', in C. M. Hall; A. M.Williams; A. A. Lew (eds.) A Companion to Tourism, Oxford: Blackwell.
- Clark, T. N. (Editor) The City as an Entertainment Machine Research in Urban Policy, Volume 9, London: Elsevier, 2004
- Costa, N. and Martinotti, G. (2003) 'Social Theories of Tourism and Regulation Theory' in L. M. Hoffman, S. S. Fainstein, and D. R. Judd, Cities And Visitors Regulating People, Markets And City Space, New York and London: Blackwell
- Coles, T. and Scherle, N. (2007) 'Prosecuting power Tourism, inter-cultural communications and the tactics of empowerment' in A. Church; and T. Coles; Tourism, Power and Space, London and New York; Routledge
- o Coles, T. and Church, A. (2007) 'Tourism, politics and the forgotten entanglements of power' in A. Church; and T. Coles; Tourism, Power and Space, London and New York; Routledge
- o Culum, M. (2006) Alaçatılı, Ankara: April
- Çeşme Aktüel, February 2008, Year 3, Vol.4 İzmir: Egemen
- O Dowding, K. M. (1991) Rational choice and political power, Brookfield: E. Elgar
- Ersoy, Melih (2003) 'Merkezi ve Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılanmasına İlişkin Taslakların Getirdikleri' Planlama 2003/4 26, Journal of the Chamber of City Planners Union of Chambers of Turkish Engineers and Architects
- Ersoy, M. (2007) Kentsel Planlama Kuramları, Ankara: İmge
- Foucault, M. (1975) The Subject and Power, in Michel Foucault: Beyond Structuralism and Hermeneutics, Dreyfus, H. L. and Rabinow, P. (eds)
- France, L. (1998) 'Village-based Tourism in the Solomon Islands: impediments and impacts' in
 E. Laws; B. Faulkner; G. Moscardo (eds.) Embracing and Managing Change in Tourism,
 International Case Studies, London and New York: Routledge
- o Franklin, A. and Crang, M. (2001) 'The Trouble With Tourism and Travel Theory', Tourist Studies, 1(1): 5-22. (Sage Journal Online http://www.sagepub.com/)

- o Gezgin, İ. (2007) Alacaat'tan Alaçatı'ya Rüzgarlı Bir Köyün Hikayesi İstanbul: Sel
- o Gill, A. (2004) 'Tourism Communities and Growth Management', in C. M. Hall; A. M.Williams; A. A. Lew (eds.) A Companion to Tourism, Oxford: Blackwell.
- o Günay, B (2000) 'Turizm Merkezi Kavramının Gelişimi ve Yargı Denetimi', in M. Ersoy; Ç. Keskinok (eds.) Mekan Planlama ve Yargı Denetimi, Ankara: Yargı Yayınları
- Hall, C. M. (2007) 'Tourism, governance and the (mis-)location of power' in A. Church; and T. Coles; Tourism, Power and Space, London and New York; Routledge
- o Hall, C. M; Jenkins, J. (2004) 'Tourism and Public Policy', in C. M. Hall; A. M.Williams; A. A. Lew (eds.) *A* Companion to *Tourism*, Oxford: Blackwell.
- Harvey, D. (2008); SPACE, PLACE AND DEVELOPMENT LECTURE SERIES; Sponsored by CITY & REGIONAL PLANNING & DEVELOPMENT SOCIOLOGY; Co-sponsored by the Polson Institute for Global Development; Thursday March 13, 2008 4:30 PM; Hollis E. Cornell Auditorium Goldwin Smith Hall; http://www.youtube.com/watch?v=tr1Cj1QzdCY&feature=related
- Harvey, D. (2008); Third Conference of the International Forum on Urbanism (IFoU)
 City and Water June 13th-14th 2008; Taipei, Taiwan; Celebration of Taiwan University's 80th
 Anniversary; http://www.youtube.com/watch?v=NZpYJ1mJMtA&feature=related
- Harvey, D. (2008); The Right to the City, New Left Review; http://davidharvey.org/media/righttothecity.pdf
- Harvey, D. (2005); The Political Economy of Public Space; in Low, S. and Smith, N. (eds), The Politics of Public Space, Routledge, New York; or http://davidharvey.org/media/public.pdf
- o Harvey, D (1973) Sosyal Adalet ve Şehir; 2006, İstanbul: Metis Yayınları, Social Justice and the City; 1988; Oxford: Blackwell (eng. or.)
- Keleş, R. (2008) Kentleşme Politikası (10th ed.); Ankara: İmge
- Keskinok, Ç. (2003) 'Türkiye'nin (Ulusal Devletine Karşı) Yeniden Yapılanmasında Yerel Yönetim Reformu' Planlama 2003/4 26, Journal of the Chamber of City Planners Union of Chambers of Turkish Engineers and Architects
- Lefebvre, H. (1968) Modern Dünyada Gündelik Hayat; 1998 İstanbul: Metis, La Vie Quotidienne Dans le Monde Moderne, Paris: Gallimard (fr. or)
- Lipscomb A. J. H. (1998) 'Local Participation in Tourism in the West Indian islands' in E. Laws;
 B. Faulkner; G. Mascardo (eds.) Embracing and Managing Change in Tourism, International Case Studies, London and New York: Routledge
- Litvin, Stephen W. (2006) 'Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly' Revisiting Plog's model of allocentricity and psychocentricity ... one more time.(Stanley Plog) Online: http://goliath.ecnext.com/coms2/summary_0199-5686539_ITM
- o Lukes, S. (1974) Power; a Radical View, London: Macmillan
- MacCannell, D. (1999) The Tourist: A New Theory of The Leisure Class, New York: University of California Press
- o Merrifield, A. (2002) Metromarxism, London: Routledge

- Mimarlar Odası İzmir Şubesi, 26 Mai 2008 Press Statement, Haberler, Temmuz 2008, İzmir,
 Mimarlar Odası İzmir Şubesi
- o Morgan, N. J. (2004) 'Problematizing Place Promotion', in C. M. Hall; A. M.Williams; A. A. Lew (eds.) *A* Companion to *Tourism*, Oxford: Blackwell.
- o Morgan, N. J. and Pritchard, A and Pride, R: (eds.) (2004) Destination branding: creating the unique destination proposition, Oxford: Blackwell
- Morgan, N. J. and Pritchard, A. (1999) Power and Politics at the Seaside, Exeter: University of Exeter Press
- O Öziş, Z.(edt.) (2006) Alaçatı'da Yaşamak: Living in Alaçatı İzmir: Alaçatı Koruma Derneği
- Pelley, L. B. and Laws E. (1998) 'A Stakeholder-Benefits Approach to Tourism Management in Hstoric City Centre – The Canterbury City Centre Initiative' in E. Laws; B. Faulkner; G. Mscardo (eds.) Embracing and Managing Change in Tourism, International Case Studies, London and New York: Routledge
- o Pretty, J. (1995) 'The many interpretations of participation', In Focus, Volume 16
- Russel, R. and Faulkner, B. (1998) 'Reliving the Destination Life Cycle in Coolangatta An historical perspective on the rise, decline and rejuvenation of an Australian seaside resort 'in E. Laws; B. Faulkner; G. Mscardo (eds.) Embracing and Managing Change in Tourism, International Case Studies, London and New York: Routledge
- Republic of Turkey Ministry of Culture and Tourism, 2010 Tourism Vision of Turkey, Ankara 2003, http://www.kulturturizm.gov.tr/default_1.asp
 http://goturkey.kultur.gov.tr/turizm_en.asp?belgeno=11677>
- Republic of Turkey Ministry of Culture And Tourism, Türkiye Turizm Stratejisi Türkiye Turizm Stratejisi 2023 Eylem Planı 2007-2013, Ankara 2007, http://www.kultur.gov.tr/TR/Tempdosyalar/189566__TTStratejisi2023.pdf http://www.kultur.gov.tr/YATIRIMLAR/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF7EFAE9849F61D80EA460CD2CF61B18D3> http://www.kultur.gov.tr/YATIRIMLAR/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF7EFAE9849F61D80E52B4B0D9129260A6>
- o Rojek, C. and Urry, J (1997) 'Introduction' in C. Rojek and J. Urry (eds) Touring Cultures: Transformations of Travel and Theory, London and New York: Routledge.
- Shaw, G. and Williams, A. M. (2004) Tourism and Tourism Spaces, London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications.
- Şengül, H. T. (2000) Siyaset ve Mekansal Ölçek Sorunu: Yerelci Stratejilerin Bir Eleştrisi, in Tonak, A. E. (ed.) (2000), Küreselleşme: Emperyalizm, Yerelcilik, İşçi Sınıfı, Ankara: İmge
- Şengül, H. T. (2002) Planlama Paradigmaların Değişimi Üzerine Eleştirel Bir Değerlendirme, in Ersoy, M. (2007) Kentsel Planlama Kuramları, Ankara: İmge
- Şengül, H. T. (2003) 'Yerelleşmenin Dayanağı ve Demokratikleşmesi Sorunsalı Karşısında Yerel Yönetim Reformu' Planlama 2003/4 26, Journal of the Chamber of City Planners Union of Chambers of Turkish Engineers and Architects
- o Tahmaz, H. H. and Ergül, B. (eds.) (2007) Alaçatı, s:1020 21 June 2007; Istanbul; Tempo

- T.R. Prime Ministry State Planning Organisation, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005) http://vizyon2023.tubitak.gov.tr/kaynaklar/dpt.pdf>
- T.C. İzmir Valiliği, http://www.izmir.gov.tr/tr/genel/default2.aspx?mid2=29andmid1=3
- Tourism Encouragement Law (Turizm Teşvik Kanunu),
 http://www.kultur.gov.tr/TEFTIS/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF4A7164CD9A18CEAEA34EA1DE31F745BA>
- Tekeli, İ. (1996a) Küreselleşen Dünyada Yerleşmeler için Yeni Bir Temsil Biçimi ve Yeni Bir Ahlak, in Tekeli, İ. (1999) Modernite Aşılırken Siyaset, Ankara; İmge
- Tekeli, İ. (1996b) Yönetim Kavramı Yanı Sıra Yönetişim Kavramının Gelişmesinin Nedenleri Üzerine, in Tekeli, İ. (1999) Modernite Aşılırken Siyaset, Ankara; İmge
- O Tekeli, İ. (2008) Türkiyede Bölgesel Eşitsizlik ve Bölge Planlama Yazıları, İlhan Tekeli Toplu Eserler-2, İstanbul; Tarih Vakfı Yurt Yayınları
- Tekeli, İ. and Pınarcıoğlu, M. (2004) Commitment Model for Regional Planning: How to Unlock the Frozen Gears of Stagnant Regions, Studio Regionala; Vol. 14
- Timothy, D. J. and Teye V. B. (2004) 'Political Boundaries and Regional Cooperation in Tourism', in C. M. Hall; A. M.Williams; A. A. Lew (eds.) A Companion to *Tourism*, Oxford: Blackwell
- Timothy, D. J. (2007) 'Empowerment and stakeholder participation in tourism destination communities' in A. Church; and T. Coles; Tourism, Power and Space, London and New York; Routledge
- o Urry, J (1995) Consuming Places, London: Routledge
- Urry, J. (2002) The Tourist Gaze, Second Edition, London: Sage Publications (First published in 1990)
- O Urry, J. (2005) "The 'Consuming' of Place" in A. Jaworski and A. Pritchard (eds.); Discourse, Communication and Tourism, Clevedon, Buffalo, Totonto; Channel View Publications
- YerelNet Yerel Yönetimler Portalı, TODAİE Yerel Yönetimler Araştırma Merkezi, http://www.yerelnet.org.tr/belediyeler/belediye_secim.php?belediyeid=128240
- Wilson, A P. (1995) Embracing Locality in Local Economic Development, Urban Studies, Vol.
 32
- World Tourism Organization (1999 2004). Long-term Prospects: Tourism 2020 Vision http://www.world-tourism.org/market-research/facts/markettrends.htm

APPENDIX A

INTERVIEWS WITH SELECTED LOCAL PEOPLE

• Emin Özen is the Mukhtar of Tokoğlu District. It is the central district of Alaçatı that consist most of the tourism units.

Uzun bir zamandır muhtarlık yapmıssınız bu mahallede. Biraz mahallevi anlatabilir misiniz?

Benim muhtarlığımın 15 inci senesi, bu üçüncü dönem oldu. Altı mahallemiz var. Eskiden üç mahalleydi şimdi altı mahalle oldu. Merkez bizim Tokoğlu Mahallesi. En büyük te bizde. En kalabalık ta bizim mahalle. Sakızlara kadar gidiyor, karakolun ordan hastaneyi de içeri alıyor. Restoranların çoğu burda yani. Yenimecidiyeler Mahallesi'nde de var biraz.

Turizmin başlangıcından beri size göre neler değişti?

Eskiden Alaçatı'da böyle bir şey yoktu. Çark denizi hep vardı ama biz gitmezdik. Hep Şantiye denizine giderdik. Ama şimdi sörfün burada olmasınla her şey değişti yani. Rençperliği bıraktı insanlar. İzmir'den, İstanbul'dan gelen barlar burada iş yapıyor. Kazanmak isteyenler kazanıyor, oturmak isteyenler oturuyor hala yapmıyor.

Siz de rençperliği bıraktınız mı? Sadece dükkana ve muhtarlığa mı yöneldiniz?

Bak ben şimdi saat yedi buçuk tarlaya gittim, keçilerimi otlattım, ordan eve geldim keçilerimi bağladım, yemeğimi yedim buraya geldim. Hala kurbanlık ihtiyacımızı, evin sütünü karşılıyoruz. Gene saat on bire kadar burda, sonra gene eve... Yani hep koşturuyoz. Herkes tarlasını satarken biz tarla alıp zeytin ağacı diktik, herkes hayvancılıktan vazgeçerken biz devam ettik. Kimse bilemezdi böyle olacağını. Görebilenler güzel yatırımlar yaptı açıkgöz davrandı. Buraya sağlık ocağına gelen Erdener Bey vardı. Bir sürü yer aldı. Yani güzel yatırımlar yaptı. 4-5 sene önce yeni hemde. Geldiler ayrılmadılar da burdan.

•••

Yerlerini kiraya verenler yada satanların gerekçeleri ne oluyor? Bize görüşebileceğimiz birkaç vatandaş tarif edebilir misiniz? Bu Kemalpaşa Caddesinde evini satan yada kiralayan.

Bilmediği için yapmıyor. Mesela Tuval bizim. Abimin evi. Şaban abim benim hayvancılıkla uğraşıyor burda benzin istasyonu da var girişte. Alaçatı keşfedildiği zaman buraya ilk açılan restoran Agrillia. Ondan sonra abimin evi oldu. İşte Alaçatı ilk başladığı zaman Tuval, Agrillia onlarla başladı. Eskiden orası yem deposuydu. Yemcilik yapıyorlardı. Mesela Ömer abinin yeri var o da aşağıda Lavanta Restaurant'ın olduğu bina. Onları bulayım ben sana.

Mesela arsa, Çatladı Kapı var. Orda 30-40 tane stand veriyor adam. Tanesi 8 milyar. Taşlarla çevrili ağıldı orası. Kardeşler satmadılar orasını. Standlar koydular veriyorlar birkaç senedir. Belediye idare ediyor ama. Alan alıyor yani. Bir kaç kişi çok faydalandı.

...

Satanlar?

İlk keşfedenler, Taş Hotel Zeynep Hanım gibi, ilk yer açanlar satın aldı. Turizm Derneği'nin de başkanı. Onun kışın da geleni oluyor. Kışın daha sessiz, sakin, nezih oluyor burası. Barbunlar'ındı orası. Sattılar orayı üç dört kardeştiler sağda solda ev alıp gittiler. O zaman 34 milyara satılmıştı. Çok pahalı gelmişti bize o zamanlar. Orası ama çok büyük evdi hani. Bahçesiyle satıldı. Zaten satılan evler en güzelleri oldu. Mesela O Ev var. Onu alan Aliberti'lerin gelinidir. Orası da çok büyük, havuzlu. O da Taş Otelden sonra orayı açan ilk yerlerden.

Muhtar olarak mahallede size gelen şikayetler neler?

Ordaki Kemalpaşa Caddesi'nin yoğunluğu, restoranlar, oteller, Çatladı Kapı felan şu caddeyi canlandırmıyor. Bu yolun hastaneye kadar canlanması lazım. Adamlar kırk senelik esnaftı kırk senedir canlıydı. Bak şimdi öldü burası. Eskiden burasıydı asıl ticaret merkezi. Bu meydan ve cadde. Çatladı

kapıda bulunan adamlar buraya gelmiyor. Adam ordan bir stand alıyor da burdan gelip bir dükkan tutmuyor yani. Kemalpaşa Caddesi dışında diğer yerler pek canlanmadı. Ordaki o yoğunluk başka tarafa kaymadı. Ticaretin kalbi turizmden önce burda atıyordu. Orda hiçbir şey yoktu. Burda market tanzimli satış mağzası vardı. O kapandı. Kasaplar, bakkallar kapandı. Turizden sonra orda trafik kapatıldı. İnsanlar buraya arabayla giremeyince burdan kaçtılar. Dükkan sahipleri boşalttı iş yapamamaya başladılar. Sonra antika pazarı kurulunca burada biraz hareketlilik başladı. Yeni düzenlemeyle birkaç tane restoran ve bir çay ocağı yapıldı. Geçen sene yapıldı bu düzenleme de. Bu sene ikinci yılı zaten.

Çok teşekkür ederiz.

...

 Recep Karabaş the Mukhtar of Hacımemeş District of Alaçatı. He sold some of his lands before the begining of tourism development in Alaçatı.

Ne zamandan beri muhtarsınız?

Dört senedir muhtarım. Daha yeni daha dönemi tamamlamadık artık.

Bu turizmin gelmesi ile diğer mahallelerdeki yaşanan değişimler görülüyor. Burada henüz turizm o kadar baskın olamamamış. Bu mahallede nasıl yaşanıyor bu değişim?

Şimdi şöyle diyeyim ben size, oralarda ilk etapta oralarda zaten kavradılar. İnsanlar içine girdi bir yarış vardı. Bu yarışı onlar aldı yürütüyor yani şu anda. Biz gene orası gibi yığılma olmasın istiyoruz. Sakinliği halk ta istiyor yani burda. Şimdi bizim bu Venedik projeleri falan filan. Zamanla biz ordan daha avantajlıyız. Her konuda yani. Orası şimdi bizim resmi yolumuz açılsa buranın seyri iki kat olur. Garaj da buraya geldi. Bizim için yavaş yavaş gitmesi daha güzel. Orası öyle iki senede öyle yığıldı. Hakikaten. Yani biz bu evlerde doğduk büyüdük. Yani benim babam bilir. Buraya geldiğimiz zaman herkes muntazaman tütüncülük yapıyor. Fakat ya biz çok aptalız, ya bu İstanbullular çok aptal. Birdenbire bir yüklendiler, ne bulduysan aldılar... Bu son dört senedeki yığılma aldı yürüdü. İşte bizim evlerimiz başımıza yıkılacaktı. Babalarımız öldü. Ortak oldu ne oldu. Bir geliyordu o adamlar 300-400 milyar veriyolar. Adam şok oluyor yani. Biz bunların tamirini yapamayız.

Bu Hacımemiş'te de çok ev satışı oldu mu?

Tabi çok oldu. Çok kişi de zengin oldu yani. Şimdi durdu. İlk etaplarda çok ucuza gitti ama en ucuzu yine 50 milyardan aşağı değildi. O bile iyiydi. Adam hiç bişey yapmıyorsa çocuğunu evlendiriyor, otobüs alıyor, minibüs alıyor, bir iş kuruyor. Bir ev alabiliyordu Petek'lerde. Ama şimdi öyle değil. Burda üç yüz milyarsa, Petek'lerde de 200 milyar şimdi evler. Alaçatı şimdi komple pahalandı. Bütün mesele bu.

Şimdi gençler ne işle uğraşıyorlar? Nasıl ev sahibi oluyorlar?

Şimdi gençler sörf ile çalışıyolar oteller vesaire. Okulları da var. Akıllı olan. Ben kendim Altınyunus'tan emekliyim. Özel güvenliktim orda. burda her sene akıllı olan gençlerden 15-20 kişi Avrupa'ya gider. Akıllı olan diyorum ama. Akılsız olan oturur. Bak senin gibi böyle gençler yakışıklı olanlar Avrupa'da çok rahat iş bulabiliyorlar yani...

Yeni yerleşenler nerelere yerleştiler? Size göre nasıl insanlar?

Önemsemiyorlar ki. İstanbullular yani kara para mı var bunlarda, beyaz para mı var bilemiyoruz biz bunları. Yukarıda da aşağıda da. Daha çok yukarıda ama sonuçta biz hepimiz Alaçatı'yız. Yerleşmişin biz kaydını alıyoruz tabi. Karışmak istiyor tabi ama o kendi haline, biz kendi halimize. Varlıklı gözüküyorlar ama içi seni yakar dışı beni. Neyin ne olduğunu kestiremezsin. Burda kim yiyecek işinde kim içecek işinde gelen para kazanır. Öbür esnaf kazanmaz. Gelen zaten ekibinle gelir. Artık ne düşünürsen düşün her tür şeyi var artık burda. Bakıyorsun dış görünüm efendi. Ya zaten işi düşüyorsa geliyor buraya yoksa ben onu aramam ki. Mesela bildiğim çok zenginler de var. Adam özel uçağınlan İzmir'e geliyor burda kışın da kalıyor. Öyleler de var.

Mahallede evini satmayıp ta değerlendiren güzel bir örnek var mı?

Şimdi şöyle diyeyim, hep babamızın malları bunlar. Yani kendi adına olan insan hiçbir şey yapmasa elinde tutsa, en büyük değerlendirmeyi o yapar. Yani hiçbir işe kafası çalışmasa onu tuttuğu sürece değerlendirir. Şimdi bu kendi adına olan adama 1 trilyon versen vermez adam ama tapulu ise 500'e de gider. Ama hepsi miraslı en düşük aile burda, bilmem biliyor musun, 5 kişi 6 kişi kardeş...

Arsa satışları da aynı şekilde mi oldu?

Ben kendi adıma söyleyeyim babam bize 60 dönüm yer bıraktı. Çok şükür bir karış bırakmadık. Hepsini sattık. Ortaksan biter yani.

En çok hangi yıllar oldu bu satışlar?

En çok 98 ile 2000 arasında evler de arsalar da çok satıldı. Daha önce tek tük satılıyordu. Sonra bir yığıldılar... Ama zaten evi satmadan önce bir ev kendimize buluyoruz. Öyle yada böye ayarlanıyor o.

Tarım bitti. Şu an en fazla ekeceğimiz iki dönüm kavun. Kendimize göre sebze. Zeytinlerimiz duruyorsa onlarla geçinmeye çalış. Emeklisi de var herkesin genelde. Benim şöyle söyleyeyim babamın bittiyse, annemin duruyor hisseleri...

Ama baştan dedim ya 60 dönüm vardı babamdan geri, hepsini temizledik. 6 kardeşiz yani 10'ar dönüm arsayı tıkır tıkır yedik. E ne var Allaha şükür. Bir emekliliğimiz var.

Bizim 81 senesinde rençperlik bitti. Çamlık Yol'u başladı sağ olsun parsellenmeye. Biz bu verimli toprakları vermeseydik. Kenara kaydırabilseydik parselleri dönemin belediye başkanları olarak. Çok daha farklı olurdu. Ama çok şükür burda okulu, hastanesi yerli yerinde yani. Eskiden burda bir hastane vardı doktor yoktu. Biz kireçli sular mı içmezdik, tuzlu sular mı içmezdik.

•••

Biz kendimizi bozmayız nerden baksan bir yirmi sene daha kendimizi koruruz. O yeni gelenler bize ayak uydurmak mecburiyetinde biz onlara değil. Onlar neler yaptı başta. Cenazeleri burda istemediler. Bizim belediye başkanı dedi ki siz geldiniz buraya. Buranın örf ve adetleri bozulmaz. Bu ahengi bozmayız yani biz. Herkes buna uyacak.

Sizden sonra bu mahallede yerlilerin yerleşimi devam edebilecek mi? Yani bıraktığınız evlerden bir tanesine bari çocuklardan biri yerleşebilecek mi?

Valla onda biraz sıkıntı var. Bırakırsak birleyler yerleşecek. Kızımız bile olsa en azından birimiz kalır bu evleri bırakırsak... Hiç olmazsa aramızdan biri onu yaşatırız yani ya fedakarlık yaparız. Benim evim varsa kardeşimiz de evi olcak. O nedenle kaybelmez yani burda. Onu yaşatırız. Az da olsa yaşatırız. Bilhassa bu mahalle yaşatır.

Bu hisseli evlerin kardeşlerden birine bırakıldığı oluyor mu? En büyüğüne mesela.

En büyük kardeş te olur, en küçük te olur. Biri kalır.

Sonuçta bu parayı çıkarabilen var mı?

Şimdi bir de bu var yani bir kardeşlik bağı var. Şimdi bunlara 300-400 çıkarıyor adam ama benim abim de bilir onu ben alamam, kardeşim de bilir ben alamam. Yani biz babadan kalma bir yer varsa, daha önce arsamızda bir ev yapılmışsa biz ona fedakarlık yaptık. Bazı kişiler böyle aramızda rızai taksim yaparız ille böyle alcak diye bir kaide yok. Bizim burda bu bağ var yani sürüp gidiyor...

Şimdi bu yeni evlerde de taş modasına uyuldu. Onlara müteahhitler bir yığıldı yapmaya hepsinin elinde kaldı. Bunlar nerden baksan 150 senelik. Bunların yerini tutar mı...

Burdaki turizmin farkı ne sizce?

Bak sana rehber vereyim. Zeynep Hanımlar basıyor onu. Zeynep Hanım bu Barbunların orasını yaptığı zaman herkes güldüydü ona. Toplantıya çağrırlar bizi de. Davet ediyorlar onlar bizi, muhtarlar belediye başkanı, encümenleri falan felan... Onlar biliyor buraya kalbur üstü insanlar gelir. Bodrum'a herkes gider ama buraya gelenler fazla kalabalık gördüm mü kaçarlar burdan. Onu korumaya çalışıyor onlar. Ama o kaçar başkası gelir. Bu bizim limana gittiniz mi? Orası ayrı bir şehir.

Biz göçmen çocuğuyuz. Bir Çeşme'ye biz benzemeyiz. Biz Avrupa kökenliyiz. Gelen yabancı o sıcaklığı görüyor onun için kalıyor. O yüzden on adım ne geçtik onlardan biz...

Yerli halktan mahallede turizm için ver açan var mı?

Bak şimdi benim yaşımdaki bir insan ne öyle gidebiliyor, ne böyle gelebiliyor. Gelen nesil de de birkaç tane genç var yiyecekle uğraşıyor, içecekle uğraşıyor, bar ile vesaire. Bunlarla atılım yapan insan, kim uğraşmışsa o yapıyor. Benim yeğenim var ben onu Altınyunus'a aldığım zaman 13 yaşındaydı. Komilik yapıyordu. Şimdi muazzam işletmecilik yapıyor. Şimdi tarladan geliyor adam askerliğini bitirmiş, baba parası ye ye, ye ye böyle kalmış... Şimdi ya tekneye gidecek, ya sörfe

gidecek, ya bir otele gircek çalışmaya, yazlık yaşar, günlük yaşar. Ama dersin ki şartlar ağır ya şimdi burda ne ben 300-400 milyar verip bir ev alabilirim. Bizim ortamımız bu. Ama babadan kaldıysa yaşatırız yani...

Fakat bizim eski insanlar fakir yaşadılar ama hiç namussuzluk bilmediler. Bize de bıraktılar. Biz alttan girdik üstten çıktık.

•••

Teşekkür ederiz.

Hadi bakalım gelin kahveye çay söyleyim size olmaz böyle hep laga luga... Bizim çok güzel yerlerimiz var yani fotoğraflarsın... Eski limana gidersin balıkçılar var orda...

••

 Hasan Yörük is a dweller of Hacımemiş quarter of Alaçatı. He sold some of his lands just before the begining of tourism development in Alaçatı. He is running a grocery store. He lives in his stone house which includes his store and his house.

Sizi ve ailenizi kısaca tanıyabilir miyiz? Alaçatı'ya yerleşmeniz nasıl olmuş?

Biz Selanik muhaciriyiz. Mubadil olarak gelmiş dedem. Yerleşmişler işte yer verilmiş, ev verilmiş...

Eskiden geçiminizi nasıl sağlardınız?

Bizim babalarımız topraktan kazanırdı. Ama tütün ekerdik, domates, tarhana, yağı zeytinden, keçi bakardık sütünden peynirinden. Herşeyi kendimiz çıkarırdık. Dükkandan sadece çay, şeker, pirinç vesaire alırdık. Aile tarımı vardı o yok oldu tabi. Öyleliklen tam rençper olarak yaşardık.

Sonra arsa sattığınız oldu mu ailece?

Hepimiz sattık, hepimiz sattık. Arsaları olan, mesela bizim arsalarımız vardı. Babam öldü, biz dört kardeşiz sattık tarlaları. Bir kardeşim otobüs aldı. İşte öyle. Bir kardeşim ev aldı. Birlik olmuyor. Alaçatı karışık kozmopolit bir yer. Birlik olmuyor. Bulgar var, Arnavut var, Boşnak var... Bunlara hep ayrı ayrı millet diyoruz. Dört beş çeşit esas. Gelin başka yerden geliyor... Zor. Ben çocuklara birer taksi birer işyeri kurdum. Biri poşet satıyor, biri de pantolon İzmir'de. Ben gene oraya harcadım çocuklara. Çocuklar biri otuz sekiz yaşında biri iki yaş küçük otuz altı yaşında. Ben otuz sekiz yaşındayken burasını açtım. Taşınmaz mal satılmaz diyorum ama ne yapacaktım? Ekilmiyor bir şey.

Şimdi yeni ürünlerden haberdar oluyormusunuz? Var mı değişik şeyler ekenler?

Bir çocuk elinde lavantalar satar onu burda meydanda. Benden gelip renkli poşetlerden alır. Dedim nerden buluyorsun bunları. Tarlalarda çıkıyor ot gibi topluyom dedi. Meğer ekerlermiş dalga geçmiş benle. İbrahim ekmis burda Topal...

•••

Şimdi çok su lazım olduğundan bahçeye damlama usulü yapıyorlar az suylan çok iş. Şey ektiler buralara şarap üzümü. Üç arkadaş bu tarafta da var... Hüseyin Dalgıç, Ali Salkım'lar.

••

Kimdi tarlaları alan nasıl kullandı?

Ben bir manifaturacıya sattım. Çocuğuna ev yaptı oraya. Seksen beşlerde en çok başladı tarlalar satılmaya. Şimdi şimdi bu evler başladı satılmaya...

Buralara gelen giden turist çok mu? Bakkalın müşterisi arttı mı?

Buralar tenha be yav. Ya şimdi taşarsa buraya. Ama Kemeraltı orası. İzmir'in Kemeraltı gibi orası. Buralara anca meraklısı gezerken heryerini göreyim memleketin diye gezen varsa tek tük. Burda kalan yok. Ee geçerken bir su alırsa anca... Bütün hareket orda. Orda yürüyemezsin, geçemezsin kalabalıktan. Yiyecek içecek orda burda açılmadı bir yer.

Bakkalın müşterisi buranın halkı mı?

Evet çok az. Bak ne kadar geldi senle otururken? Yok... İstanbullular burdan alışveriş yapmıyor. Alıp geliyor.

Restoranlara yemek yemeye gidermisiniz?

Biz de onların restoranına oturamayız nerde... Beş milyon belki çay.

Bakkalı devralacak kimse varmı?

Ben yaşlandım. En sonunda kapatıcam ama hangi gün. Ben benim çocuğa ne dedim biliyomusun? Ben dedim çekmecedeki parayı alayım gel sen otur bakkal senin olsun. Çekmecedekini de bıraksan kalmam baba! Dedi. Gelen veresiye giden veresiye... Veresiye alıyor ama kimse gelipte toplayıp Hasan al paran demiyor ki. Ee üç sene sonra verir bir sene sonra verir. Altı ay sonra verir. Kaç kuruş fazla koyarsan o kadar batıyorsun. Maaşı buraya, kullanıyorum aldığım maaşı da buraya. Gidiyor o da buraya. Nereye gidiyor ne içkim var, ne kumarım. Bir sigara içerim. Buraya bakkal değil 'İdarehane' yazmak lazım dedim onu çocuklara. Kendi adamlarını idare et başka birşey yok...

•••

Evlerin satılma sebepleri nelerdi?

Evler ise şimdi en çok beş sene evvel başladı... Şurda komşulardan var en son iki yüz yetmiş metre kare, üç yüz elli milyara sattı. Ev eski oturamazsın. Ne yapacaksın pireleneceksin. Bir ay oldu. Esas büyüklerimiz babalarımız öldü. Tabi bu gün paylaşmak ister bu malı. Üç kardeşiz, dört kardeşiz iki kardeşiz. Ee ne yapıcaz? Para bölünüyor ama ev bölünmüyor! Niye bölünmüyor. Tarlayı bölersin. Dersin burası senin burası benim. Ee evi bölemiyosun. Eve insan buldun atıyorum dört yüz milyar mesela. Hiçbir kardeşimiz diyemez ben vereyim o parayı ben oturayım. Al sana yüz, yüz, yüz diye verse. Dört yüz milyar veriyolar. Yüzer milyar hadi ver bakalım veremezsin. Satıyor para bölünüyor.

•••

Evler satıldı çünkü yapamıyoruz kendimiz birşey. Bak kardeşim yandaki evi sattı. Gitti Petek'e faydalandı çok o. Bak şu evin sahibi, ben altmış dört senedir bilirim şurda bir uzun mağzaları var. Almış dört senedir hiçbir şey koymazlar oraya. Hemde metrekaresi bu dükkanın beşi gibi. Yapamıyor kendi oradan çıkarıp kendi tamir ettirip yapamıyor birşey. Onun için satıyoruz kendimiz çıkarıp yapamıyoruz birşey. İmkanı olan az var. Karşıda Ali'nin işte kahve yaptı restore edip. Kendi malı. Kendinin ama otobüsü var ve restoran işletiyor çarkta. Var onun yani. Yoksa tek buraya kalsa olmaz onun. bir çocuk tuttu yirmi lira yevmiyeyle. O da akşam beşte gelip açar. Tutuyor kahve olarak. Bekliyor, ilerde değişebilir tabi.

Çok teşekkürler Hasan Bey.

Hadi kolay gelsin sana...

••

• Hüseyin Koç is a dweller of Hacımemiş quarter of Alaçatı. He sold some of his lands just before the begining of tourism development in Alaçatı.

Sizi ve ailenizi kısaca tanıyabilir miyiz? Alaçatı'ya yerleşmeniz nasıl olmuş?

Hacımemiş Ağa'nın çiftliğimiş burası. Zengini buranın. Rumlar zamanında. Bin sekiz yüzlerde. Bin sekiz yüz seksen mi ne. Çeşme'de Merkez Camii var ya, yazar orda. Türbesi de orda. İşte onun çiftliğimiş burası Alaçatı. bir ismini duyarız tarihini. Ondan sora mübadele oldu yirmi üçte. Dedemler geldi Selanik'ten. Ve yerleşiyorlar buraya. İşte Atatürk mesken, tarla veriyor onlara. Dedem annesi babası yanında diye üç tane ev almış. Tarla daha fazla. İşte annesine babasına bakıyor diye. Nüfus sayısına göre veriyorlarmış. Yerleşmişler işte o zaman.

Burda beş altı millet var. Bulgar var, Arnavut var, Boşnak var... Üç mahalle vardı eskiden. Şimdi altı mahalle oldu Petek'ler bilmem neler. Çoğaldı tabi genişledi ya sosyal konutlarla. Yerli üç mahalle var merkezde. Hacımemiş Mahallesi en büyüğü. Kahveler vardı çok. Yirmi sekiz tane kahve vardı. Kahveler kapandı tabi hep. Tabi böyle İstanbullulara kiraya verildi filan. Kaldı üç dört tane sayılır.

En çok ne zamanlar oldu ev ve arsa satışları?

Seksen beşte başladı, doksan beşe kadar çok tarla satıldı. Şimdi komşulardan ev satan çok. Başta ucuzdu ama şimdi son üç yüz elliye oturulmaz evi verdi komşu. Şimdi bak onun için ideal oldu o para neden? Adamın emeklisi yok. Altmış beş yaşında adam emeklisi yok. O parala hemen bir ev almış Petek'te çok şahane bahçeli mahçeli. Bir tane daha alcam diyor. İki tane ev alıyor yani iki tane ev alıyor. Hem onu kiraya vercek bir evi olcak. Hem de kendine ev olcak. Onun için ideal oldu o para.

Satmasaydı ne yapacaktı eski evde oturacak. Yani şimdi daha modern evde oturacak. Şimdi biraz para dönecek yani. Yani bazı şartlar insanı öyle zorluyor yani. Zaruretten yani çoğu zaruretten. Evleri satanlardan dört tane sosyal konutlardan ev alanlar var. Evlerde pişmanlık yok ta, arazilerde çok pişmanlık oldu. Satıldı bir araba aldı, düğün yaptı bilmem ne yaptı. Araziler ucuz gitti.

Ev satıslarının sebebi ne idi?

Satanlar çok miraslı veya böyle çok para verdiler. Burda Hasan Abinin kardeşi sattı elli beş milyara dört sene oldu. Petek'te o zaman iki tane veya üç tane ev alabiliyordun. Sosyal konutlarda. E tamirini yapamıyor, bilmem ne yapamıyor. Cazip geldi o para. Benim kayınpeder yedi yüz elli metre arsasında evi vardı. Taş ev kırk milyara verdi. Çeşme'den iki tane ev aldı. Yani fazla cazip geldi o para. Yani bir kısmı değerlendirdi, bir kısmı değerlendiremedi. Hep öyle gitti yani...

Çok taşınan oldu mu mahalleden?

Hepsi sosyal konutlarda. Petek'te. Alaçatı'nın yarısından fazlası orda. Zamanla burda kaldı hep yabancılar. Her yer çoğu satıldı evlerin. Hep ihtiyar kalan bak. Çoluk, çocuk birşey yok sokakta.

Hak sahipleri birden fazla olan mülklerdekiler mi herhalde giden?

Tabi kimisi dededen, babadan kaldı. Şimdi ben elli yaşındayım mesela, ikinci kuşak derken oldu üçüncü kuşak. Mecburen yani, alım gücü de yok alsın bir kişi... Bunların çoğu bu şekilde satıldı. bir kısmına cazip geldi fiyatlar. Orda bir trilyon vermişler Faik amcanın eve! Hemen o şeyde dutluğun yanında. Onun bahçesi de var. Yav demiş satmam! Ya demişler bir trilyon verelim sana! İki sene önce oluyor bu bak! Ya demiş sat diyom çocuklara kalsın. Demiş çuvalla basacan parayı vermem yav! Demiş. İlle der sat sat! Adam öldü gitti şimdi dört çocuğu var şimdi onlar satacak. Bir trilyon! Sen de olsan ben de. Satacam yani... E öyle Alaçatı'nın şeyi bu.

Emlaklarını nasıl değerlendirdi yerli halk? Daha çok kiraya mı verildi yoksa kendi işletenler oldu mu?

Kendisi kiraya verdi on kişiden biri var mı kendi devam eden, yok. Tabi dükkanları müsait olanlar kiraya verdi. Kiralar da çok yüksek. Onu anlatıyoz enişteye. Onlar faydalandı. Üç buçuk milyar, Tevfik üç buçuk milyara vermiş galiba. Aylık.

Her sezon bulabiliyor mu kiracı?

O şimdi yeni verdi. Kimisi çıkaramıyor sahip değiştiriyor. Çünkü umduğunu da bulamıyor hayde bu sefer devren kiralık. Öbürü bu sefer alıyor felan. Peşin de alıyorlar parayı yani. Ordan kârlılar.

Yıllık peşin alınıyor yani. Turizmin gelmesinden faydalananlar çok oldu mu böyle?

Tabi yıllık peşin alıyor. Onu da bırakıyor satar gibisinden istersen diyor. İstanbullu yerler açıldı çok böyle. Sonra Alaçatılının yerlisi restoranlarda çalışmaya başladı kızlar. Çocuklar yani onların açtığı işyerlerinde.

Pansiyon işleten veya işletilmesi için kiraya veren var mı tanıdığınız?

Küçük oteller butik oteller var ama onlar da İstanbullu hep yabancılara ait. Alaçatılı pansiyon işleten var mı? Ee Ümit var Ziya Şaşmaz'ın oğlu. Öldü babası hademeydi okulda. İşte onun pansiyonu var. O da şöyle, daireye verdi taş ev yaptılsar beş tane ev düştü ona. Bu gün satsa bir tanesi üç yüz milyar yapar. Onun arazisi vardı aşağıda yüzde elliyle mi ne vermiş onu da müteahhite. Komisyonculuk momisyonculuk. Yani Alaçatı'da böyle sayılıdır. Çok gelir seviyesi yüksek olanlar. Yok yani imkanı yok kimse yararlanamadı.

Biz Kemalpaşa Caddesini dolaştık bir Yıldız restoran ile tanıştık Alaçatılı, bir de İmren var.

Evet Yıldız var. İmren evvelden beri ama hep. Yani sayılır ya. Üç beş kişi koskoca Alaçatı'da.

Çevremiz yok be yav. Güvenemezsin ki. Yapsak bile çevremiz yok ki bizim! Onlar yabancılar kendileri tanınmış insanlar. Ondan oluyor gelen... Şurda Aksüt'ün kahveyi. Üçüncü kişi işletiyor bu sene. O da aynı istanbullu alıyor umduğunu bulamıyor. Veriyor altmış milyar senelik. Tam çıkaramıyor tabi şeyi öbürü alıyor. Hadi devrediyor... Mesela işte burası ya! Benim arkadaşım var onu anlatıyodum enişteye. Burda dükkan kiraladı on sekiz milyar liraya geçen sene. Mayo satacakmış. Yav çıkar mı o para on sekiz milyar kira! Yav dedi Alçatı çok gelişti dedi. Uğur dedim sen doğudan mı geldin ya! Baksana bak ne kadar saf çocuk! Karısı ama doymuyor. Karısı hep yapıyor. İlla açalım

açalım. Kirayı veremeden gitti onsekiz milyar havaya... Yani yapamaz herkes yapamaz! Çeşmeliydi ama o gel bakayım gör sen ne oluyor, ne bitiyor. Lambur lumbur girme!

Kirada olup çok iyi iş yapan kafe restoran yada otel olarak nereleri var? Senelerdir kirada duran?

Meydanda Metin Akalın'ların kahve dört senedir aynı adam işletiyor. Eskiden kahveydi orası. Şimdi beyaz bir kafe... O en iyi iş yapan kalabalık yerlerden. Yaz kış iş yapıyor orası. Şimdi iki milyar kira alıyor ordan Metin.

Ben burayı Hacımemişi sormuştum?

Burası daha geri be yaav. Bir yer var aşağıda biraz geleni var. Onun haricinde buraları bomboş. Hacımemiş'in durumu bu...

Bu Hacımemiş'te kaç tesis ver şimdi? Bu mahallede pek turist dolaşmıyor herhalde...

Bu mahallede bir iki restoran açıldı ama onlar da pek iş yapıyor mu? Bu mahallede turizm pek gelişmedi yani. Burda üç tane turistik yer var. Başka yok. Sahipleri hep yabancı. Burda evlerde çoğu yerli ama daha. Evlere taşınıp yerleşenler de yazın oturuyor ama kışın kapalı. Bizim evin yanında Barçın Spor aldı. Dört yüz milyar harcadı. Bundan üç dört sene evvel yaptı. Şato gibi ev. İki ay oturmuyor bile boş duruyor ev. O da yazın geliyor kışın yok. Her şey güzel değil yani halkın cebine giren paraya bak. Tamam tanındı Alaçatı. Gerçi eskiye göre gene iyi çünkü tarım bittiydi. Karın tokluğuna olsa bile bari millet gene buradan birşeyler çıkarıyor. Sigortalı migortalı birşeyler çıkarıyor.

Tarlalardan, tarımdan geçim oluyor mu? Tarlalarını elinde tutan, yada sattığınla yenisini alanlar oluyor mu?

Bırak birşey kazanmayı o tarlaları elimizde tutabildiysek ne mutlu yani. Almak altık hayal alınmaz da. Yani kim tutabiliyor satmıyor o başarılı yani. Çok nadir az tutabilen kaldı.

Tarım koperatifleri yada benzer birlikler var mıydı? Tarımın iyi olduğu zamanlar.

Tarım kooperatifi var burda. Ama eskiden kavun çok meşhurdu burda. Yurt dışına giderdi. Sonra tırlar gelmemeye başladı. Şimdi bu sene de ektik yaptı gene. Ama ihracat bitti.

Tarımın hiçbir kolunda kâr kalmadı mı?

Hiçbir. Bizim domatesler yolda bitiyor. Böyle yumruk gibi. Hormon yok birşey yok. Ama az tabi kendimize kadar. Artarsa satıyoruz. Ama nefis domatesler yani öyle lezzetli. Eskiden devamlı yağmur yağardı yav şimdi bitti. Tarım da bitti. Eskiden bir kavun yapmıştı benim tarla. Benimkini tırın arka kapağına kapak yaptılardı. Böyle kıpkırmızı.

Yeni tarım ürünleri çıktı mı? Kavun, sebze dışında.

Bizim Selehattin. Konga'lardan çingenelerden. Konga'ların durumları hep iyi hep çalıştıklarından. Özdemir var mesela girişte turşu satan. Ha o meşhur turşucu o! Gastelere, dergilere çıkıyor. Kardeşi var bu lavantalardan satıyor. Lavantayı bir İbrahim Topal ekti burda başkada eken yok burda. Valla baya ihracat yapıyomuş ya valla bana da diyor. Benim de arkadaşım İbrahim. İlle ek, ille ek. Bir tek o var eken burda. Yav bende elli bir elli iki yaşındayım yav. Yani satabileceğini bilsen. Ya çoğu kimse bilmiyor. Yani bunu yetiştirmesi falan. O Selehattin'e ektiriyor. İşte ona vermiş. Emekli, Konga'lardan. İbrahim şimdi uğraşamaz o emlak var bilmem ne tabi birini tutacak yapsın. bir zorluğu yok heralde bizim on iki dönüm zeytinlik var oraya ekilir o. Bir şeyi yok ta o tesisat işte damlalama bilmem ne...

...

Şarap üzümü ektiler. Ovacıkta çok çoğaldı şimdi para etmiyor. Onun da masrafı çok gübrelemesi, işlemesi, ilaçları, bilmem nesi... Eee sekiz yüz bin lira kilosu. Şarap firmaları öyle alıyomuş. Bizim bir akraba ekiyo işte on dönüm. Satıyor var mı diyor yani isteyen vereyim? Yedi yüz milyar mı ne istiyor. Olduğu gibi satacak. Ama bir gelir yok yani çok düşük fiyat.

Pazara kimler cıkıyor burada?

Pazara çıkan on aile var yok! Yani kendi yetiştirip kendi satıyor. Onun dışında hep dışarıdan geliyor. Hani Urla'dan, İzmir'den pazarcılık yapmaya gelirler. Aile tarımı yok oldu yani burda on aile belki anca bu işi yapıyor. Onun haricinde yok. Pazar yeri eskiden meydandaydı şimdi dutlu yola kaydı. Çok büyük beş yüz tezgah var. Giyim kıyafet hepsi... Çeşme'den geliyolarmış. Çeşmede izin vermiormuş

Faik Tütüncüoğlu hepsine yani oranın esnafı iş yapsın diye. Yalnız manavlar orda. Bizim buda giyiminden herşey var herşey. Burda öldürdü tabi esnafı.

...

Çok teşekkür ederim.

Hadi gene bekleriz.

• Mahmut Arıcı is a dweller of Hacımemiş quarter of Alaçatı. He sold some of his lands just before the begining of tourism development in Alaçatı.

Sizi ve ailenizi kısaca tanıyabilir miyiz? Alaçatı'ya yerleşmeniz nasıl olmuş?

Bizim buranın insanı mübadil olarak gelmiş buraya. Yani mübadele. Hep Rumeli'den gelme kimi Yugoslavya'dan, kimi Yunanistan'dan, kimi Bulgaristan'dan. Yani yirmi dört senesinde mubadil olarak gelmişler buraya.

Turizmin başlangıcından beri geçim kaynağınızda bir değişim oldu mu? Turizmin hayatınıza etkisi ne oldu? Çevrenizde turizmin gelmesinden faydalananlar oldu mu?

Kim dönüş yaptı topraktan başka işlere döndü. Kimi sattı yedi onlar daha şey. Velhasıl böyle bir düzen gidiyor. Mesela benim oğlumun bir tanesi, ufağı, şöyle diyeyim; vidanjörü var. Yine turizme bağlı. Yani diyelim turist gelmezse buraya onun vidanjörü de iş yapmaz. Ee o kadar yapabildik biz. Bir ev yaptık Çamlık Yol'da. Bir vidanjör... Ben dedi, baba ben bu işi yaparım. Okutmak istedik, yok kafa. Orta ikinci sınıfa kadar gitti. Ben dedi yapamam bu işi... Dedim ne yapacaz o zaman? Bir müddet Altınyunus'ta çalıştı. Garsonluk yaptı filan orda. Ama garsonluk bana göre şey değil; devamlı yapılacak bir iş değil. Yani insanın hayatını şey yapmaz. Ancak otuz, otuz beş yaşına kadar yapacağın bir iş. Şimdi o vidanjöre döndü onu yapıyor. Kim faydalanmadı derseniz. Bak yanlış anlamayın beni! Hangi şeyden olursanız olun. Kim faydalandı biliyor musun? Kim belediyenin adamıysa o faydalandı turizmden. Geri kalan hava aldı! Yani böyle bu işler burda böyle gidiyor.

Geçim kaynağınız ne idi önceleri? Siz nasıl oldu arsalarınızı satmaya gerek duydunuz?

Ben Altınyunus'ta çalışıyordum. Ben ordan emekliyim... Altınynus'ta çalışıyorum ama müdür değilim orda. Bekçiyim orda. Aldığım üç dört yüz bin lira maaş diyelim ordan... Eee çocuklar yetişti başgöz etmek lazım. Ne yapalım? Satacaz iş kurucaz, ev yapacaz, evlendirecez... Böyle yaptık. Şükür de yaptık. Yani yapabildik! Şimdi herkes biliyor burda şeyi yok onun... Ama Çamlık Yol'da bir yerimiz vardı ev yaptık. İki bin bir senesinde satıldı öbür arsalar. Benim çocuğum dört sene nişanlı kaldı bazı sebeplerden ötürü. Onu evlendirdik.

Yani şöyle ben satmak için şey yapmadım. Yerlerim parsel oldu. Tarlam, benim tarlamın olduğu yerde bana parsel vermeyip, bir tane oraya attı bir tane oraya attı! Ne iş yapabilirsin. Yani ziraat yapabilirsin ne bir şey!

Nasıl yani imara girdi başka yer mi gösterdiler?

Tabi! Şimdi ben sana bir şey söyleyeyim mi? Mesela bu ovayı diyeyim; Çakmak Ovası'nı bir hamur yaptılar, kağıt üstünde bunu parsellediler. Benim tarlam bana gelmedi. Sen başkasının yerine gittin, başkası benim yerime geldi. Öyle parseller şey oldu yani... Bazıları oldu! Kimin şeyi biraz daha şey oldu. Hani biraz da benim memurum işini bilir hikayesi oldu bu işin içinde... Bunları hep yaşadık yani. Şimdi benim burda üç buçuk dönüm bir yer vardı, bir parsel verdiler iki parseli başka yere attılar. Ee bizim de çocuklarımız yetişti...

Bu size gösterilen parsellerden birine mi yaptınız o evi yoksa yeni mi aldınız?

Tabi kendi yerimizde tabi. Şimdi güzel yer yani. bir tane hala var şeyimiz orda bir yazlığımız vardır. Hala içinde yazlığımız duruyor. Bin iki yüz metre kare ticari alan. Yani şöyle diyeyim, ticari şeyler yapacaksın, yani konut değil de... Dükkanlar, bilmem ofisler mofisler. İşte öyle ama ona da gücümüz yetmiyor biraz. Şimdi biz yapamıyoruz. Çocuk dedik ne yapar yarın satar mı, yapar mı bilemiyorum...

Turizmden sonra değerlendi herhalde almaya gelenler, soranlar oluyor mu?

Turizmden şimdi şöyle diyeyim size. Hep nimetler onlara veriliyor. Sen ağzınlan kuş tutsan sen havanı alırsın! Herkes hani bağrıyor dışarda şöyle oluyor. Burda da oluyor. Herkes kim nerdeyse kadrolaşma, gruplaşma diye olay burda da oluyor. İçerde yüz kişi çalışıyorsa bir tane sağ taraftan, ama sağcı yerde de solcu yok... Yani böyle. Görüşünüz ne olursa olsun beni ilgilendirmiyor. Yani bir yanlışlık var bu işin içersinde seçildiği zaman bir dahaki sefere nasıl seçilirimin hesabını yapıyor. Bu millete iş vereyim diye düşünmüyor. Şimdi ben size bir şey söyleyeyim. Belediyelere, şimdi turizm sizin şeyiniz ya,

... Turizmden çok kalkınma diyelim benim konumu.

Şimdi belediyelerin birinci şeyi halkının sağlığını düşünmesi lazım. Değil mi? Biz bu gün çeşmelerden su içemiyoruz. Yani pastan, bir tahlil ettirsen, Aman Allah! Derler. Yani birak içmeyi domatesi yıkama derler adama. Ama belediyenin kabahatı var mı? Demeyim şimdi belediye kabahatlı ama. Şimdi bizim yer altı şeyimiz elli bir mi, elli iki senesinde yapıldı. Atık şey oldu borulardan pas akıyor. Yani bir gün kesilsin su sonra açılsın bir gör bakalım sonra nasıl akıyor... Şimdi bundan önceki belediye buraya yer altı şeyi döşedi buraya. Ancak ne diyorlar ona asbestli boru mu? Kanserojen madde içeren. Biz onu kullanamıyoruz. Herkes bunun parasını ödedi ve her eve giriş çıkardılar. bir boru bak göstereyim orda direğin dibinde. Dünya kadar para gömüldü buraya. Hiç kimseye faydası olmadı. Hep yabana onlar. Ama birilerine para sağlasın diye yapıldı. O mavi borularla birilere şey yapıldı işte. Sonra iptal oldu. Bu millet te ne yapsın? Kuzu kuzu şeyine saygılı. İyi olacak diye şey yapıyor. Bugün onu kullanamıyoruz yerin altında kaldı. Sonra eski borulara devam daha bir çalışma yok.

Burası turizm, tabi gözünü açan, ya İnanç kardeşim buranın turizmi çok kısa ya. Yani gözünü açsan ne toplayacaksın o zaman zarfında? Kışın burda yine biz bizeyiz yani... Yazın burası yüz yüz elli bin nüfus olur, kışın yedi sekiz bin...

Bu mahallede, Hacımemiş Mahallesinde değişen neler oldu turizm ile?

Bu mahallede işte orda bu sene açtılar bir firin oraya. Firin demeyeyim de börek, çörek satıyor. Yok yani fazla bir şey yok. Burası eski şeyinde duruyor.

Genelde buradaki evler yerleşmek amacı ile satın alındı herhalde? Turistik işletme olan çok nadir gözüküyor.

Burada üç beş kişi kaldı böyle yerli kalan. Geri kalan hepsi dışardan gelme. Mesela şu evler (restore edilen bir taş evi göstererek...) Bunu restore ettiler. Aslına uygun yaptılar. Sahibini tanımayız. İki senedir usta çalışıyor. Ne yaparlar bilmeyiz yani. Satıldı hep bunlar tabi. Esas sahip mimara vermiş, şeyini tutmuş, yaptılar yani... Çok ta güzel oldular. Bu da onun şeyi satılmadı duruyor orda köhne. Ama zaman gelcek o da olcak tabi. Aslında bunlar bir kişinindi ama değişik tapularmış. Tapunun biri satılmış diğeri kalmış.

Hiç yerlilerden taş evini onaran var mı? Bu yönde kredi kullanıp tamir eden var mı?

Hiç işitmedim bilemiyorum. Nasıl yapsın satıyor. Mesela bak bu Hasan abinin biraderinindi bu sattı Petek'ten aldı. Ama haklı olarak sattı. Neden haklı. Şimdi Anıtlar Kurulu koruması altında bunlar. Bunların yaparsın ama aynını yaparsın. Bunun haricinde bir tane taş koyamazsın. Alan adam yapacak yerleşecek herhalde. Çatısını matısını içini yıktı zaten. Ama sonra durdu engellediler. Ne zaman devam eder bilmem. Öteki yanındaki de satıldı. Mesela bu cumbalı ev de satıldı.

O zamanlar evlerin fiyatları artmışmıydı?

Yok şimdiki gibi değil. O elli dört milyara sattı dört sene evvel. Bu para şimdi az gibi geliyor ama o zaman Petek'lerden iki ev alabiliyordu. Bazıları almadı ama bekledi iki çocuğu vardı. Faizde parayı tuttu. Biraz daha faizde dursun derken para değerden düştü kirada oturdu. alabilirdi ama para bitti sonunda. İki tane ev yapardı şimdi kirada. Hüseyin Gürses Petek'te oturuyor.

Gençlerden bu mahallede kalan olmadı mı? Hepsi Petek Sitesi'ne mi taşındı?

Hepsi hepsi. Alaçatı'da kalan genç hep orda.

Burada turizmden sonra yeni iş sahaları olarak neler başladı? Taşımacılık, tarım, balıkçılık, halcilik vs. mahallede bu işlere yönelenler oldu mu?

Ya şimdi şöyle diyeyim, burada işte Remzi'nin, önceki başkanın bir şeyi... Buraya bir Pazar kuruluyor. Çok büyük, güzel bir Pazar. Onun çok faydası oldu bazı kişilere. Kimlere tarımla uğraşıp

bahçesi vardır ama suyu vardır! Suyu olan içindir. Susuz tarım olmuyor tabi. Kimin güzel yeri var kim sulama yapabiliyorsa faydalanabiliyor hakkaten fayadalanabiliyorlar.

Sulamayı nasıl yapıyorsunuz. Tarlalara dağıtım var mı yoksa herkes artezyen ile mi çıkarıyor?

Şimdi daha ekonomik bu damlama usulu yapıyorlar. Artezyenle tabi başka yok. Para gerektiriyor yani. Artezyen açmak için başvurmak lazım MTA'ya. Ama ben başıma gelmediği için ne lazım bilmiyorum tabi. Suyu bulduktan sonra, kuvvetli suyu bulduktan sonra şey yapıyorlar bazı yerlerde yağmurlama, damlama yada...

Mal nasıl pazarlanıyor? Burda pazara onlar mı çıkıyorlar?

Pazara işte işi olanlar pazara çıkıyor. Hale gitçek kadar çok yok. Hal burda yok Çeşme'de var.

Buranın pazarına katılan çok Alaçatılı var mı?

Yani buranın halkı saysan belki on beş kişi. Ufak tefek te olsa. Belki o da yok ama işte faydalanıyor gene.

Tezgahlar yabancı hep herhalde?

Kendimi söyleyeyim. Ben emekliyim. Çok yakına kadar hayvan da bakıyordum. Yani inek te bakıyordum. Katkısı olsun diye. Fakat şimdi dedi ya turizme burası şey oldu! Başladı sağdan soldan çatlak sesler çıkmaya. Yok koku yapıyor, yok bilmem ne yapıyor, yok sinek yapıyor. Gerçi bize şey yapan olmadı ama fazla da değil bir tane iki tane. Mecbursun iki tane olmaya. Bir anası varsa, bir de danası oluyor. Yani mecburen oluyor yani.

Turizmden sonra nerelerde hayvancılığı devam ettiriyor sunuz? Şehirde yasaklandı mı?

Tabi tabi. O da zaten mantığa aykırı. Yukarıda kalktı koku, sinek yapıyor. Bizim burda vardı. Fazla söyleyen olmadı ama kim söyledi biliyor musun? Tarım şeyi var burda, binası benim bitişiğimde. Orda ziraat teknisyeni bir çocuk, ya müdür gelecek dedi bu hayvan damını burda görcek dedi. Allah allah dedim yav! bir başkası söylese dedim canım yanmaz ama ziraatla uğraşan adam söylüyor bunu bana! Ha ha ha... Merak etme dedim bırakacam. Ben öyle söyleyince bir daha söylemedi ama... Yahu sonra ben şey yapıyorum biraz da şey olsun diye damı bile badana. bir tane iki tane ineği ovaya mı yapayım birşey onlara! Sonra dışarda bırakamıyosun şimdi. Çalıyorlar kardeşim. Şimdi doğulular geldi buraya. Şimdi beni yanlış anlamayın ben doğuluları kötülemeyeyim. Ama yakalananlar onlar. Adamın hayatınlan oynuyorlar ya! Gelir kaynağın adamın iki tane, üç tane ineğini aldınmı işi bitti yav! Yani sermayesi gidiyor. Kolay değil şimdi üç dört milyar lira bir inek.

Ne iş yapmaya geliyor genelde gurbetçiler ya da doğulu vatandaşlar?

İnşaat şeyi çok burda.

Yerli insaat ustası vok mu burda fazla?

Pek az. Yani devede kulak. O kadar az. Gelen ekibinlen beraber geliyor. Bu taş binaları yapıyorlar. Kimi, bunlar eski de, yeni taş binalar var ya etrafta.

Alaçatı'da bilen yok mu? Ustalığı?

Var ama onların fazla şeyi yok burda. Hasan Usta'nın çocuğu var yani. Şimdi adamlar ekibinle geliyor. Adam işine gücüne bakıyor. Namuslu temiz insanlar da var. Adamlar çalışıyor, durmadan çalışıyor. Şimdi doğudan gelen adam burada çalışıyor. Oraya göre burası Almanya yani onların memleketine göre. bir sene iki sene kendisi gelirse ikinci, üçüncü sene ailesiylen beraber geliyor yani. Ee haklı adam ben de olsam orda ben de gelirim.

Sadece çalışmak için gelip yerleşenler de oldu yani?

Çok var tabi onlardan olmaz mı? Burda da var ama adamların hususi arabaları var altında. Adamlar şey ama sıvacı, inşaatçı, durmadan çalışıyorlar. Evet dediğim gibi bu havayı koklayan adam artık kalıyor. Kış şartları çok güzel burda vesaire... yazı da kışı da.

Gelenlerin beğendiği şey nedir sizce?

İstanbullular geliyor Alaçatı, Alaçatı... Yav neyine vuruluyosun bu Alaçatı'nın? Taş kovasından başka birşey değil. Ama havası güzel yani. Doğru adamlar belki haklı.

Peki genelde Alaçatı'lı gençler ne iş yapıyor? Sizinkilerde turizmden sonra işlerinde bir değişiklik oldu mu?

Dedik ya. Buralılar biraz ayakta iş, antika iş istiyor yani. Öyle iş te sayılı, iş te iki ay, iki buçuk ay fazla yok yani. Benimkilerin işleri var. Birinin marangozhanesi var. Biri vidanjorle çalışıyor.

Turizmle uğraşalım diye düşünceleri var mı?

Yok. Şimdi bu işleri çekirdekten şey yapmak lazım. Yani işi bilmek lazım. Yani semaye lazım yani şey yapamıyolar... Şimdi sat yap, muvaffak olamazsan o zaman iş sakata biner. İnsan önünü görmesi lazım. Şimdi dediğimiz gibi iki, üç aylık sezonluk bir yerde ne yapabilirsin? bir restoran açsan ne olur? Kışın ne yaparsın. Hani öyle.

Pansiyonculuk olarak. Peki eskiden pansiyonculuk yapılmaya çalışılmış, ev pansiyonculuğu. Yirmi sene önceleri. Nasıl oldu o zamanlar?

Şimdi bakın, laf açıldı bari... Benim ufak oğlan. İki oğlu var onun. Biraz fazla gidiyorlar galiba... Yetmiyor. Evini veriyor sezonluk eşyalı Çamlık Yol'daki.... Üç aylığına. Sörfçülere değil. Ya bazı insanlar geliyor ailesini getiriyor buraya kendi işine gidiyor. İşi gene İzmir'de. Ama ailesini, annesini getiriyor. Akşam sabah gidip geliyor. Yani otellerde kalacağına üç ay evde kalıyor. Tutuyor yedi, sekiz milyara bir ev. Ceketinle geliyor, ceketinle çıkıyor.

Kalabalık aileleri için uygun herhalde...

Mesela benim oğlana on bes milyar vermis sörfcülerden bir tanesi üç aylık. Baba dedi iki tane köpek böyle onlar da evin içinde gezinecek diyor. Vallahi vermedim diyor. Vermez de! İyi yapmışsın dedim. Temiz insana vercen bir de eşyalan veriyosun. Yarın verdiği parayalan eşyanı yapamazsan da kıymeti yok hani.

O yapıyor o zaman bu durumda turizm değil mi?

Üç beş katkısı oluyor evet. İşte o vidanjörü olan işte onda çalışıyor. Kışın da oluyor onun işleri. Şimdi bunlar biraz genç bize benzemiyorlar. Biraz bol gidiyorlar ben olsam para bile arttırırım o işten. Ama bunların kalmıyor. İki oğlu var biri dört, öbürü sekiz yaşında. Her cumartesi gelirler bize hep bütün bir araya toplanırız. Patırtı gürültü... Severler bizi. Kızım var burda onun eşi şeyde çalışır. Diğer oğlanı, oku dedik! Yok ilgilenmiyor. Onu da verdik marangozhaneye ikinci sınıftan. Şimdi o imkan da yok. Askere gitti geldi. Demirini aldım ev yapçam ona. Düşünüyoruz yani geleceklerini. Rahmetli Tahir Hoca dedi sen niye girmiyosun şu kooperatife? Petek Sitesi yapılıyordu o zaman. İşte o zaman belediye yapıyordu. Sadece evsizlere veriyolar o zaman. Oğlanın üzerine yazıldım o askere gitti nasıl ödendi bilmez. Yani bizimkilerin işi var Allaha şükür. Yani çok şükür. Tamamen boşta yok yani. Ama zorluk çekenler var tabi. Çalışanların kendi işi değil.

Yaşlıların sosyal güvencesi var mı? Burda genelde.

Yüzde seksenin var. Kimi tarımdan, kimi sigortadan. Tarımın az tabi, Bağkur'dan onlar. Ben çocuklarıma dedim bak, ben otuz yedi yaşında el işine girdim. Hayatımda bir gün çalışmadım önce el işinde. Babamızdan ayrıldık, evliydik, Altınyunus'a girdik o zamanlar... Şimdi bizim gibileri almazlar oraya da... O zamanlar tütün ekiyoruz, kuvvetli rençperiz. Dedim nasıl bu iş? Vardiyalı üç-on bir, on bir-yedi. Dedim ya on dönüm tütün ekeceğime, beş dönüm ekeyim, bir sosyal güvencem olsun. Öyle düşündük girdik oraya. Bizim işimiz toprak işimiz yarı yarıya azaldı o zaman. İyi yapmışız. Şimdi altmış altıyım, elli beş yaşında yaşlan emekli oldum.

Çok teşekkürler.

Bilmem artık ben size pek faydalı olamadım ama bildiğim kadar ama muhabbet etmiş olduk.

Hayır herkesin çok faydası oldu.

İhsan Karabıyık is a dweller of Yenimecidiye quarter of Alaçatı. He sold his lands before the begining of tourism development in Alaçatı.

Turizmin başlangıcından beri geçim kaynağınızda bir değişim oldu mu? Turizmin hayatınıza etkisi ne oldu?

Benim hiçbir değişiklik olmadı. Kimin dükkanı varsa onlara yaradı. Adam dükkanını verirse kiraya kazandı. Yoksa aynı devam. Ben inşaat ustasıyım. Kalfalık yapıyorum. Betonculuk, duvarcılık yapıyoruz. Hala aynı.

Turizmden sonra işlerinizde artış oldu mu?

Biz uyanamadık. Niye? Çünkü bu taş işini yapmadık hiç biz. Gelen müteahhit dışardan olunca ekibinle geldi. Biz daha çok yazlıkların eksikliklerine gidiyoz şimdi. Kopertatiflerde işimiz olurdu eskiden.

Alaçatı'nın yerlisi çok yer satmış. Sizde de böyle şeyler yaşandı mı?

Biz sattık. 11 dönüm yeri bir buçuk milyara hemde. Bedavaya gitti. Hala içim yanar.

Tarlamı sattınız? Sebep neydi? Acil ihtiyaçlardan dolayı mı satıldı?

Burda Ilıcaya doğru tarlaydı bu. Biz beş kardeşiz. Ama benim bir amcamın ustüne de hisse var çocuğu olmadan bir ölüyor dağılıyor o hisse 15 kişiye. İşi karıştıran da onlar zaten. İmarı yoktu ama biz ona imar çıkaracaktık. Adamını da ayarlamıştım ben hani... Duydum babamlar satıyoz şu kadara diye. Eve geldim ortalığı kaldırdım. Sattırmam diye ayağa kaldırdım ortalığı. Yalvardım mani olamadım. Bedava gitti. Hala içim yanar hem nasıl...

Ne zaman oldu satış? Alan kimdi? Nasıl değerlendirdi?

Alan bir millet vekiliydi zamanında. Satılalı daha 15 sene olmadı. 12 sene evvel. Ne yaptı hala boş duruyor. Az bir tarafına ekim yapmışlar. Kim eker bilmem. Belki o da sattı.

Tarlalar çook gitti böyle. Çocuklar büyüdükçe evlendireyim diye vardi adam tarlasını. Ne yapsın.

•••

• İhsan ... is a dweller of Yenimecidiye quarter of Alaçatı.

Sizi ve ailenizi kısaca tanıyabilir miyiz? Alaçatı'ya yerleşmeniz nasıl olmuş?

Biz Selanik muhaciriyiz. Atatürk'ün memleketinden. Peder benim 12-13 yaşında gelmiş ordan. Ama biz burda doğduk burda büyüdük tabi.

Turizm ile birlikte geçim kaynağınızda bir değişim oldu mu? Sizin hayatınıza ne değişiklikler getirdi?

Otobüsçülük yapıyorum ben devamlı tur otobüsçülüğü. Hala aynı. Burda evler değerlendi bir.. Bu ara bu evler taş evler para yaptı. İkincisi buraya bir sürü İstanbullular geldi. Ee İstanbulluların işi başka, buranın halkı şimdi, ben sana açık açık söylüyom, boş. Neden boş? Herkes malını mülkünü sattı. Benim burda malım mülküm yoktu. Ben belediyede şöförlük yaptım. O zamanlar genciz deli doluyuz. Hastanelere çalışıyoduk, karakolda çalışıyoduk, karakolda o zaman araba yoktu bütün işini biz görürdük. Hastanenin işini biz görürdük. Akabinden dışarı çalışıyoz şimdi gene şöförlük mesleğimiz.

Buraya turist taşımacılığı mı yapıyorsunuz?

Yok dışarıya. Bize turizmin, ben şimdi tur işi yapıyorum ama dışarı çalıştığım için. Şimdi sürekli dışarı çalışıyorum. Selanik'e, İtalya'ya. 15 gün kalıyoz bazen. Ben şöförlük yapıyorum. Antalya ful, Bodrum ful, Kuşadası ful... Ama bizim burası bi şişe su iki milyon. Bize buraya bir yararı yok. Mesela şu mekanların sahibi hepsi yabancı, İstanbullu. Ne faydaları var İnanç görüyosun. Çok afedersin bunlar eşek damıydı mağza oldu, şey oldu... Bu mahallede açılan yerlere oturdun mu kalkamayız! Verirsin en aşşa iki buçuk üç milyar...

Arsalarınız yok muydu?

İnanç vardı bak. Herkesin tarlası vardı, arsası vardı, herşeyi vardı. Şimdi para yapınca, sana açık açık söyleyeyim. Benim yaşım elli beş, ben 100 milyarı bir arada görmedim. Görmedim ya Alah var! Şimdi görmedim ya yalan mı söyleyeyim. Şimdi adam bana dicek ki taş ev 300-500 vereyim. Ben derim geceden al. Gündüzden değil geceden diyecem verdim sana. Öyle. Paralı adam dışarda.

Turizmden sonra emlaklarını değerlendirip işyeri açanlarınız oldu mu?

Kim var öyle ya? Biz burda dilenci olmazsak buna şükredelim. Bak gene böyle ayaktayız yani. Bide dilenci olmak ta var, tepsi tutacaz bak. Açık açık söyleyeyim. Babadan anadan kalan varsa

yemedilerse. Ama hisseli de olsa birbirine bağlı olanlar oldu. Çevirdiler bir şey. Bizde mal yok! Mülk yok! Gariban gelmişik dünyaya.

...

Bu İstanbullu insanlar sizce nasıl insanlar?

Adam biri müdürmüş, biri müteahhit. Meşhuru var. Bizden ne olacak? Bizden cacık olmaz. Tecrübelerimiz anca bak; benim çocuk şimdi tırcılık yapar. Baba der hangi yoldan geçeyim. Trafik varmı kaç derim başka taraftan. Ona yol gösteriyom. Yani hayatlar bitti. Şimdi onun için diyorum şimdi millet düştü yemin ediyom sana boğaz derdine. Neden? Şimdi biz buranın alt çocuğuyuz yani. Kiminin cebinde görürsün para var, kiminin cebinde para yok. Adam burda dostunla mostunla oturuyor. Karı evde. Karı başka evde. Adam burda gelir iki tane dostunla yemeğini yer. Akşam gider en kral otele. Bizimkiler gene bakar ona; Ah ne güzel hayat! Ah ne güzel hayat ama sen sor bakalım bizim hayatı! Bizim hayatlar bozuk. Bozuldu abi, burası bitti. Bak kahvemiz bile bir bu kaldı. Bunu kovarlarsa burdan bu ...i sakızlara çıkacaz, sakızlara...

Burda gençler kurutma kağıdı. Bak bu mesela; açtılar buna emlakçılık bu kuruttu, şey açtılar sakızcı dükkanı onu da kuruttu. Babada para var. Tete var bi tane ayakları tutmuyor...

Artık hepimiz emekli olduk. Devlet bize bakacak.

Evleri alanlar hep İstanbullular mı oldu? Kendi aranızda da oldu mu satışlar?

Yok hep yabancıya. Hemen burda kim sattı hemen sayalım bak. Barbunlar bir, Ali abi vardı iki kardeş salak gibiydi iki, birisi belediyede çalıştı emekli oldu, Barbun'un solda dönersin bir ev vardı orası. Başka kelle Memetler sattı dört, Yusuf bey sattı beş. Ohhooo çok ev satıldı be ya...

Burda bak benim de evim var bende isterim onu satayım. Kimi miraslı, kimi borcu var diye verdi. Kimi bir sürü dert vardı yani. Ya çocuğun var evlendiremedin, kızın var evlendiremedin. Burda da düğünler şatafatlı yapılır ha! Bir gece eğlence, kırk gün açsın. Evlerini satanlar zaten şimdi burda oturmuyor. Ya Petek'te ya da başka yere kaçtı onlar.

Siz ne düşünüyosunuz evini satanlar hakkında?

Şimdi derler nerde çokluk orda bokluk! Şimdi burası doldu İstanbullu ya böyle, şimdi bizim buranın halkını artık o Petek'e sürdüler. Herkes orda. Bir cüzzi para veriyorlar yani burda. Bana da versen şimdi bak burda bir evim var onu da satacam. Neden? Kendime bir dümen hazırlamak için. Anadan yok! Babadan yok! Tırcılık yaptık, otobüsçülük yaptık. Bereket yaptım bir tane ev. Ha karıya kaldı benim burda bir arsa. Kayın peder yaptırdı müteahhite. Düştü hakkımıza iki tane orda oturuyorum bende işte. Onun için diyorum aşağıdakini satayım biraz paraya kavuşalım. Son zaman emekli oldum böyle, alırım hanımı biraz dolaşırız. Öyle. Bitti Alaçatı bize bitti. İki sene sonra bizi komple buradan kovacaklar! Ya tepeye çıkaracaklar pervanelerin yanına. Ya da yazacak böyle tabela Alaçatılı giremez! Doğum yerin neresi? Alaçatı. S... o zaman gidin burdan! Petek'ten burası geçmek yasak! Odun vurcaklar odun.

İyi bari Petek var. O olmasa nereye...

Petek olmasa denize.. Ha ha ha...

İsmet Sarı başkanken başlamış herhalde onlar?

Hangi İsmet! İsmet ... bizim ... be! O başkanken çağrırdı böyle. Gelin bakem çöpçüler. Sen esmer vatandaşsın sen çingenesin. Öyle bir adamdı İsmet Sarı. Onun başkanlığında yakalandım alkol muayenesinde bir sefer. Dedim dünyada üç tane semer var. Bir İstanköy semeri, bir sakız semeri, bir davul semeri. Ama sen İstanköy'lüsün sende İstanköy semeri var! Sen dedi... Anahtarları bi masaya patlatırım ... işini de anahtarını al. Ayrıldım. Dedim senin inşallah kırk gün çıkmaz! Çıkmadı da gitti o gidiş. Ha ha... Ne oldu? Dedim garibanın ekmeğinlen oynama. Oynadı uçtu gitti. Yemin ederim sana 22 güne çıktı herif... Ha ben yaparsam Allah bana da versin. İçtiysem ben kötülük yapmıyorum. Ben evimde mutluyum. Eve gidip karıyı dövmüyorum. Evimi de aç bırakmadım. Bırakmıyorum...

• • •

Çok teşekkürler.

Ya ne demek, faydalı olsak keşke... Anlıcan burda yaşanmaz hayat bitti. Burada paran bol olcak emekli olcan bakacan rahatına.

•••

• Sedat Konga is a dweller of Yenimecidiye quarter of Alaçatı. He sold his house after tourism development in Alaçatı.

Turizmin hayatınıza etkisi ne oldu?

Şimdi şöyle toparlamak gerekirse onu anlatçam şimdi, 10 sene önce Alaçatı'da belediyeden başka, çoğu insanlar, gençler belediyede çalışıyordu. Belediyeden emekli olupta 10 sene önce 15 sene önce Alaçatı'dan ev almak mümkündü. Yani alacağı bir tazminatla, 40 milyara ev sahibi olabiliyordun. Ama şimdi bu durumda o bittiii... Olamıyorsun. Alacağın kırk milyar parayla öyle bir şansın yok alamazsın.

Yerli insan alamaz zaten Alaçatı'da ev felan... (eşi...)

Bu işin kötü tarafı. İşte İstanbulluların girmesi, Ankaralıların girmesi. Eski evleri restore ettilerebilen ya... Şimdi iyi tarafına dönersen, benim bir tane eski evim vardı mesela, 4-5 tane oda bunun bir tane odası vardı evin doğru dürüst. 150 yıllık bir Rum evi. Benim iki tane delikanlı çocuğum benle aynı odada büyüdüler. Diğer odaları yoktu yani. Vardı da işte. Korkarsın yürüyesin. Kullanamıyordun. Onu tuttum sattım mesela İstanbulluların birine. 125 milyara sattım ben onu. Daha yaptırmadı olduğu gibi duruyor. Ben 100 milyara Alaçatı'nın içinden gittim 4 tane ev aldım. Daha iki sene önce aldım. Ama yeni bina aldım. Şu anda iki tane kiracım oldu. Şimdi kiraya verdim iyi tarafı bu. Altan'ın aşağısında. İki tane yeni bina aldım. İki tane de taş ev aldım. Hepsi bir arsanın içersinde, hepsi birer aileydi. Anlaşamamışlar satılığa çıkarmışlar. Ben de ordan aldığım parayı oraya verdim...

Yani bizim şansımıza orası denk geldi... (eşi...)

Sattığınız eviniz miras mıydı? Onun tapusu tek size aitmiydi?

Yok o benim kendimindi. On yıl önce almıştım ben onu. Aşağı yukarı 550 milyona almıştım ben onu. O zamanda iyi paraydı da. Zaten biz onu gittiğimiz zaman almağa böyle eski püskü. Hanıma dedim alalım dedim. Alalım da bir evimiz olsun. Evin tuvaleti bile yoktu aldığın zaman doğru dürüst yani. Bi yağmur yağsın bütün gece su toplarsın. Ama iyi etmişik te almışım mesela.

Turizmin başlangıcından beri geçim kaynağınızda bir değişim oldu mu?

Ha ben olumlu yanını kullandım onun. Mesela evini satıp ta parayı yiyenler var. Hala daha mesela Alaçatı'nın içinde arsalarını satanlar, şu anda kendi malında bekçilik yapanlar da var. Adam gelmiş malını satmış, satın alan da üstüne ev yapmış. Şimdi zamanla onun çoluğu çocuğu orda bekçilik yapıyor. Öyleleri de var. Yani bana sorarsan İstanbulluların Alaçatıya turizmi getirmesi şans getirdi. Ama Alaçatı gençliği için de çok iyi olmadı. Benim şahsi görüşüm o yanı... İstanbullular zaten birinci sınıf sosyete insanlar. Son derece kaliteli giyinip Alaçatı'da yürüyorlar. Bizim gençlerimiz hemen onlara uyalım hesabında. Onun ayakkabısı neyse onu giyeyim, ne saati varsa onu bulayım. Yani gençler özenti oldu. Git şimdi Alaçatı'da hiçbir tane delikanlyı kötü giyinmiş göremezsin. Dengeler bozuldu, markalar geldi, pahalılık aldı yürüdü.

Ha eskiden saat 10'du dışarı çıkardık. Bir sigara alamazdık bakkaldan. Gece bekçileri görürdü bize derdi ki, hayrola ya bir şey mi var? Bu saatte dışardasın. Saat on buçuk, on bir... Sabri abi ya sigara almaya çıktım dışarı. Yani her taraf kapalı. Şimdi gecenin üçüne kadar esnaf açık. Yani akraban gelse arkadaşın gelse gidecek bir yerin var yani.

Ama pahalılık! bizim için çok zor oldu...(eşi...)

Ben şimdi kendi memleketimde bir restoranda çalışıyoruz Alaçatı'da Kalamata diye bir restoranda iki senedir. Benim yanımda, bir ben, bir garson Alaçatılı, bir kız daha Alaçatılı. Dört beş tane Alaçatılı çalışıyor. Bu bizim için de bir avantaj tabi. Şimdi kendi memleketimizde evimle arası 100 metre olan bir yerde çalışıyorum. Ama ne kadar sezon 60 gün... Kısa yani.

Daha önce tecrübesi olanlar orada herhalde. Ne iş yapıyorsunuz orda?

Burada Çeşme otellerinde yetişmiş garsonlar hep çocuklar yani. Ben orda mutfaktayım ama bulaşığa yardım ediyorum, ekmek pide mide yani elimizden geliyor öyle şeyler. Ama neticede bir maaşla çalışıyom. Yani çalışana iş var. Yani Alaçatı'nın kadınları bile iş buldu o mekanlarda. Ama mekan açabilirmisin? Çok zor. Eski yerler devam ediyor sade. Yani pastane, lokanta. Onlar yeri olan insanlardı tabi şimdi de devam halen. Mekanlar İstanbullular geliyor adamlar 4 kişi oturuyor, yani bizi aşıyor öyle mekanlar. Açmayı bırak bir gece oturamazsın.

Tuval diye bir yer var bütüün gelen giden oraya. Ne varsa daha bilmiyom yani... (eşi...)

• • •

Çok teşekkür ederim. Vakit ayırdınız.

Çok memnun oldum. Ben kısaca benim başıma gelenleri anlatayım dedim yani. Belki başkasına sorsan daha değişik dicek.

...

• Altan Günay is a dweller of Yenimecidiye quarter of Alaçatı. He was one of the former tourism entrepreneurs of Alaçatı. He had run his house as a homepension before the recent tourism movement in Alaçatı. He enjoyed a credit of the Ministry, but he had to close down the pension just in two years...

Öğrendiğimize göre, seksenlerde denenen bu ev pansiyonculuğundan sonra bu işi kimse devam ettirememiş ve zamanla hepsi kapanmış. Şimdi biz bir tek sizi bulabildik bu işi deneyen...

Şimdi şöyle izah etmem gerekirse, tarım yani bölgemizde yavaş yavaş erimeye başladığı için bir yan gelir olmasına gerek duyduk. Bu amaçlı ne dedik biz yaparız burda, her iki tarafımız deniz, bir ev pansiyonculuğu girişiminde bulunsak olur mu, olmaz mı... O zamanlar, işte turizm ile ilgili Çeşme ilçesinde bir kardeşimiz vardı, Osman Kabasakal. Onun öngörüsüyle, yardımıyla teşebbüs ettik. Tabi imkanlarımız kısıtlı olduğu için bir turizm kredisi kullanma gereği duyduk.

Çeşme Turizm Müdürlüğü ile mi temasa geçtiniz yani?

Burası Turizm Müdürlüğü direk Ankara'ya bağlı. Ankara'da bitiriyorsunuz işi. Burda girişiminizi yapıyorsunuz. Çeşme'de bürosu var. Biz bu şekilde girdik. Ufak ta olsa bir kredi kullandık, başladık. Sekiz yatak kapasiteli, benim yerim o kadardı.

Kredi ne kadardı? Evde gerekli tadilatları yapabilcek kadar verildi mi?

Yok çok cüzzi miktarda yatakları alabilecek kadar ama ödemesini çok acil, çabuk istediler. Hani ben pişman oldum. Beş sene ödemesiz demelerine rağmen, hemen yazı gelmeye başladı. Biz de biraz sinekli insanlarız, borçtan korkan insanlarız. Velhasıl uzatmayalım. Bizi o değil! Bizi yanlış vergilendirme bilgisi. Nedir o yanlış; biz burada o günler için 45 gün bir sezonumuz vardı. 45 günde ne yaparsanız yaparsınız. Ondan sonra biz kavun ekerdik kavunu satardık şey yapardık kredi taksidini ödemek amaçlı... Bir tane mal müdürü vardı. Dairesinde çok iyi. Müfettiş felan geldiği zaman, şey oluyor, milletin yanında oluyor. Böyle birşey. Gittik derdimizi anlattık, belediye başkanınına gittik dedik açalım buraya bir büro. Yani işletmeciler olarak iki tane çocuk koyalım buraya lisan bilen. En azından gelen yabancı turisti çekelim, birlikten kuvvet doğar amaçlı biz bu teklifi yaptık. Yalnız o zamanın belediye başkanı Remzi Özen bey malesef hiç ilgilenmedi. Yani kendi amaçları uğruna 15 sene burda başkanlık yaptı. Alaçatı'ya bir şey vermiş değil yani.

Dernek kurmak mı istemistiniz?

O bize öncü olsaydı dernek te kurabilirdik. Neden olmasın? Ya biz sadece bir ofisimiz olsun. Bak çeşme de var bak o günden başladı. Koyarlar oraya iki tane çocuk lisan bilen. Alıyor müşteriyi otobüsten ineni. Veyahut tarif ediyor. Pansiyonların isimleri var nerede boş yatak var biliyor, bilgi geliyor oraya hergün. Bu amaçla ben bir girişimde bulunmak istedim. Fakat olmadı. Ondan sonra maliyeye takıldık. Senelik vergi almak istediler benden. Dedim bakın, tesadüf te orda mal müdürlüğünde çalışan bir arkadaşım vardı benim, o gün de şeyler gelmiş; Ankara'dan müfettişler gelmis. Gir dedi ya, sen yatandassın dedi. Anlat derdini, müfettisler dinlesin dedi. Anlattık böyle yaz pansiyonu yapıyoruz. Siz dedi, 'zamanında bilgi almazsınız bizden, dedi, ondan sonra sıkıstığınız zaman...' Bakın dedim müdür bey! Bir ülke vergisiyle kalkınır. Vergilerle kalkınır. Ama, ben vergiden kaçan bir insan da değilim, ben kapasitem içinde çalıştığım şey içinde vergimi vermek istiyorum. Onun için açtım. Ama ben kapalıyken size vergi ödeyemem. Ben bugünkü almış olduğm kredinin taksitlerini kavun satarak, tarlamda yetiştirdiğim kavunu satarak ödüyorum. Buyrun dedim gidelim, şimdi görün bakalım pansiyonumda insan var mı, yok mu? Sonra dedim siz dediniz ya baştan gelmiyorsunuz akıl danışmıyorsunuz. Siz bize o fikri vermediniz. Ben açık açık konuştum. Siz deseydiniz biz kardeşim ilk sene deneriz sizi. İkinci sene deftere tabi tutarız. Deseydiniz ben hiç girişmezdim bu işe. Bu masrafa girmezdim. Borca girmezdim. Dedi, ya işte... Dedim sen şimdi bana müsaade ediyor musun bu yıl açmamı? 'Tamam aç' dedi. Zaten dedim ben Eylülde kapattığım zaman silecem yani kilit vuracam. Artık siz bize çalışmayın diyorsunuz. Yani turizm burda olmaz

diyorsunuz. 'Hayır canım ne demek isiyorsun?' Evet dedim onu diyorsunuz siz bana. Sen bana desen kardeşim bizim burada sezonumuz 45 gün. Zaten ben bu çalıştığım günlerde zaten ben defter tutuyorum. Bunu kaçırmıyorum ki ben. Herşeyi resmi başladık yani. Velhasıl olmadı yani. Olmadı olmadı, ondan sonra bu Alaçatı'da üç beş senedir İstanbullular geldi...

Kaç yılında başladınız ve ne kadar sürdü?

Ben 86'da başladım. Resmi olarak, iki yıl bişey yaptım, 88'de bıraktım.

Kimlerdi müşterileriniz? Devam etse müşteri bulabiliyor muydunuz?

Ben devam ettirseydim şimdi otel yapardım. Yolumu kesmeselerdi benim. Resmi kanaldan yolum kesilmemiş olsaydı. Ben bu gün çok çok fayda... Yani kısa süre içersinde müşteriyi seçtim. Seçtim derken yanlış anlaşılma olmasın, insan ayırma amaçlı değil. Klas müşteri vardır, zarar vermez, memnun kaldı mı devamı gelir. Bir grup bir geceliğine İtalyan geldi Milano'dan beş kişi. Onlar bana, surda vol üzerinde bir Park Otel vardı. Onlar bir bay, bayan isletiyordu resepsiyonunu. Onlarla paslastık. Telefon etti bana dedi, 'bir müsteri var İtalyanlar yerim yok gelsin'. Abi dedim bende de yer yok ben dedim yarın bir odam boşalcak ama beş kişiyi ben şey edemem. Benim yataklarım 3 kişi. Su eski tarafım vardı bir oda vardı benim orda, çok afedersin orası damdı. Tarım da yapıyorduk, Odan geçirdim onları bir geceliğine geldiler. Orda hanım bir aperatif yaptı çay domates peynir, gece saat yarım. Dedim yerim yok. Burası böyle yıkık avluydu. Virandı böyle bir giriş yoktu. Ön taraftandı girişi. Velhasıl, onlar kaldılar o gece ertesi gün müşteri çıktı ben bekliyorum gidecekler yani. Biz dediler denize gidelim. Bindirdim bizim oğlanları bizim oğlanlar daha ufaktı, bizim limanı gösterdim. İstedikleri yere götürün dedim. Biz tabi çalışıyoruz o zaman. Velhasıl, bunların niyetleri gitmeye yok. O gün mişteri çıktı halbuki. Dedim burda kalırmısınız? 'Kalırız. Beş tane yatak koyabilirmisin buraya?' Koyarım dedim. 'O zaman biz burda kalırız.' Uzatmayalım, bu grup iki sene bana geldiler onar kişi, yedişer kişi. Pansiyonu kapattıktan sonra da bunlar bana üç sene daha geldi devamlı misafir olarak ağırladım ben onları. Hatta çok üzüldüler. Çok ta üzüldüler sen çok iyi bir iş yapıyorsun bu konuda dediler. Ama tabi ben ülkemi kötülememek amaçlı daha açık konuşamadım yani. Bana böyle böyle yaptılar diye. Dedim ben yürütemicem diye bu işi şey yaptım falan felan... Eğer o gün yolum kesilmemiş olsaydı benim bugün belki çocuklarım da yurt dışında olmayacaktı. Daha geniş kapsamlı bişey yapabilecektik.

Şimdi tekrar dönmeyi düşünmediniz mi?

Şimdi tekrar dönmeyi düşünüyorum da onun aşaması içerimdeyim. Fakat şartlar ben kendim inşaatçıyım...

Hem o zamanlar bir birlik oluşturamadık dediniz. Şimdi turizme yönelik dernek çalışmaları da var...

Var şimdi var. Ben iyi tanımadığım insanlarla diyalog kurmak istemiyorum. Şimdi önümüzdeki yeri İstanbullu birisi aldı. Şimdi orası da başkasının eviydi orasını da aldı dahil etti... Çok yer satıldı. Alaçatı'nın esas eski yapılarının çoğu satıldı. Neden? Alaçatı'da bütün mallar varislidir. Ee şimdi zaten kişilerin maddi durumları düşük. Bir iki tane de piyon var Alaçatı içersinde bu işlerle irtibatlı. Siz varissiniz geliyor size, aman diyor bak senin kardeşlerinin durumu iyi diyor, sen bozuksun sakın diyor müşteri var satalım. Öbürüne gidiyor başka türlü konuşuyor. Alıcıya gidiyor üstüne para verme, bunlar yattı bu işe. Hani bu kadar kötü çalışmalar oldu memlekette. Alaçatı böyle peşkeş çekildi yani. Kardeşleri birbirinden haberi yok! Olsa da anlatım değişik. Velhasıl, böyle bir şey geçirdik.

Ama şimdi büyük olum Almanya'da Berlin'de yaşıyor. Lufthansa'da çalışıyor. Evlendi. Yani oraya gitmek için evlenek zorunda kaldı. Burada işsizlik yaşadı. Ufak oğlan bu tur gemileri var Amarika'da, üniversiteyi okutamadık ona askerden geldikten sonra israr ettik okumak istemedi. Abisinin durumunu gördüğü için. Sen dedi bu kadar masraf etçeksin... Oku dedim çocuğum okmak iyidir yani. Fakat abisi de dedi israr etmeyin fazla zorla olmaz felan.

Şimdi öyle bir şey düşünüyorum. Ufak oğlan yurt dışını sevmedi. O Amerika'yı gemileri. İşi bir de ağır iş gerçi de ama sevemedi, ısınamadı, kaynaşamadı. Dedi burayı çevir bir şeye dönelim, yapalı birşeyler. Burayı çizdiriyorum. Arka da da bir yerim var...

Bu sefer kendinize daha güveniyorsunuzdur.

Şimdi oğlanların ikisi de turizm okudu. Lisanları oldu. Biri Akdeniz Üniversitesine gitti urizm işletme bölümünü bitirdi. Mezun olunca müracat etti birkaç yere, bekle haber vercez, bekle haber vercez... Yurt dışında mastır yapmak istedi, orda iş oldu burda aksilik çıktı, burda oldu orda çıktı. O ara gitti

ben askerliğimi yapçam dedi. Teskeresine bir ay kaldı şimdiki gelinimizle tanıştılar, gitti geldi evlendi... O bir dümenini kurdu. Şimdi ufak oğlan şeyinde koşturuyoruz. Böyle bir girişimimiz var. Ufak oğlan dönmeyi düşünüyor. Birkaç sene daha çalışacak bu arada bunun zeminini hazırlarız. Benim çok güzel bir yerim var bu Şahin Tepesi varya. Zaten oraya bu Alman üniversitesi düşünülüyor... Bir hareket gelirse oraya. Oraya bu bungalovlardan düşünüyorum. ortaya bir havuz patlatırsan. Oraya da üniversite yapılırsa yanı. Bu tip işler orda iş yapar...

•••

Şimdi yapılan turizmin farklı yanı ne sizin zamanınıza göre?

Dün akşam televizyonda gördüm Kırcaali'yi gösterdiler. Hayran kaldım. Bizim Alaçatı'mız böyle olmaz mı dedim. Ama yok çok acaip şeyler yapılıyor. Tarımı bitirdik, denizi bitiriyoruz. Çok acaip insanlar geliyor. Doktor bir arkadaş var bizim burda bir otel yaptı, bir mafyaya kiraya vermiş fakat uyanmış hemen sözleşmeyi feshetmiş. Böyle kıldan sıyırdı yani. Aman dedim... Yani Alaçatı'da bu türedi... Bakın ben 65 yaşındayım hala çalışıyorum. Şimdi nasıl derler, çok söz yalansız çok para haramsız olmaz hikayesine çevirecem işi. Burada akıllı uslu be bir tane insan görmüş değilim. İşte benim komşum var burda. Bu Türkiye'yi soymuş bir numaralı borsacıdır. ... denilen bir adam. Yanındaki köpeğinin bile nüfusuna borsa oynatmış bir adam bu. Kayıt yap çekinmiyorum. Yüzüne, kendisine söyledim ben. Bunlar geldi yani. Bu işletmeler iyi güzel şeyler ama bir birliktelik olması lazım. Biz bunu yapalım dedik 12 kişi burda pansiyon açtık. İlk senesi 5 tanesi kapandı. İkinci sene 3 tane kaldık... Defteri açsam ortaya çıkar çok değerli müşterilerimiz vardı. Geldiler sonra kapattıktan sonra misafirimiz oldular. Ama ortama uygun kişiler, anlaştığınız kişilerle daha elverişli oluyor. Çünkü bir dostluk kuruluyor. Beraber yemek yapıyoruz, yiyoruz içiyoruz. Anlaşıyoruz çat pat. Çok güzeldi...

•••

Yani anlatmak istediğim güzel bir iş. Ben isterdim ki biz Alaçatılılar olarak bu işleri başlatalım. Ama bizim elimizden tutanlar olsaydı mülkiye amirleri elimizden tutsaydı olmaz diye bir şey yok. Böyle bir şey olmazdı. Belki benim otelim olurdu. Bırakmazdım ben. Yani şimdiki turizmin Alaçatılarla alakası yok. Ben onun için çok üzülüyorum. Bir Tahir mesela yemek hususunda biraz geliştirdi kendisini. Yani o da kendi mülkü olduğu için. Dükkanı en merezi yerdeydi. Olmaz başka türlü 5-6 metrekare bir yer 15-20 milyar yıllık. İncik boncuk satıyor. Bunun altından nasıl kalkıyor bilmiyorum merak ediyorum ben...

...

Çok teşekkür ederiz. Vakit ayırdınız.

Biz teşekkür ederiz. Otursaydınız...

..

• Beytullah Bakırlı is the owner of Bakırlı Apart at the entrance of the town. He built his own pension just before the beginning of tourism development in Alaçatı. He has run it since 1997 with his family.

Önce siz kandi hikayenizi anlatırsanız. Siz ne zaman başladınız pansiyonculuğa?

Daha bizim çok olmadı ki. Biz 1997 senesinde burayı yaptık. Tam 2000 senesinde resmi olarak başladık yani. Şimdi daha önce Alaçatı'da daha önce pansiyonculuk vardı da. Ev pansiyonculuğu olarak, o tutmadı.

Daha önceler nasıldı. Ne zamanlardı o ilk pansiyonculuk?

Seksenlerde. Seksen yedi gibi başladı. Turizm Bakanlığından geldi teşvik doğrudan. İşte o zamanlar bir ara seçim vardı burda. Şimdi şöyle ara seçim oldu, Alaçatı tek girdi seçime. Tek girince bir önem verdiler yani, ANAP zamanında. Ne istediyseler verdiler yani. Gaye belediyeyi almak gibisinden. O zamanla işte 87 seçimlerinde o zamanki rakamlarla bilmiyorum ev pansionculuğu için bir kredi verdiler. İşte yatak parası felan ama bayağa para verildi yani. Ama bir gelişim olmadı.

Ne kadar kişi bu işe girişti o zamanlar?

Valla bilemiyorum ama tahmin ederim yirmi kişi vardı. Evlerini pansiyona dönüştürdüler. Ama şöyle evleri bozmadılar, ne yaptılar yatak koydular, kendileri bir odasında yaşadılar yazın. O şekil ev

pansiyonculuğu olarak başladı. Ama kabahat yine şeyde yani bizim pansiyon işletmesine başlayan kişilerde. Şimdi o sene biraz para kazandı, tamam kredi aldı borç ödüyor da, şimdi bu evlerde zaten bir tane banyo tuvalet var. Şimdi üç tane oda varsa, üç oda bir de kendisi aynı tuvaleti kullanırsa bu iş olmuyor. Teşvik verdiler ama o kadar da vermediler yani. Tabi bu sene sene müşteri başladı gelmeye. Bir pansiyoncu da işte ben bu sene kazandığımla şu odaya bir tane banyo yapayım demedi. Yani olay oydu. Ondan sonra bozuldu. Herkes pansiyonu bozdu evini tekrar ev olarak kullanmaya başladı. Hani üç sene, beş sene felan gitti nekadar gitti... en son kapatanlar 95 ten sonra kapatmış olabilir.

Kimdi müşterileri peki? İzmirliler ve İstanbullular mı şimdiki gibi?

Şimdi o zaman İstanbul pek yoktu. Yurt dışından Almancılar gidiyordu. Çünkü bizim burda da vardı görüyordum müşterilerini. Ailece Almancı geliyordu. Çünkü aile pansiyonu olduğu için çünkü ev. Ama gene etraftan Manisalısı, Eskişehirlisi felan o şekilde de geliniyordu. Çark plajına giderlerdi işte. Sörf yoktu o zaman. İşte 95'e kadar onlar sürdü. En son kapatan tahmin ediyorum o zaman kapattı.

O zamanlar bu işi geliştirmeleri için öncülük yapıldı mı? bir birlik olundu mu?

Ya öncülük yapıldı. Belediye başkanı o zaman öncülük yaptı da işte dediğim gibi buranın sezonu çok kısa. Çeşme olarak yani. Sezon bana göre burda 45 gündür. 45 gün bile kabul etmem bazen. Bazı sene 36 güne düşer. Onu şimdi pansiyonculuk yaptığımız için öğrendik. Yani doluluk oranına bakıyoruz biz...

Siz nasıl başladınız? Kaç odalı idi?

Ben yaptığımda 97'de 8 odalıydı. Ben apart olarak yaptım. Ama oda olarak gene 16 odaydı. Yani yatak odası ve salon olarak vardı. Şimdi bu sene tamamen böldük 16 oda yaptık. Şimdi apart olarak yaparken biz düşündük pansiyonculuk tutmadığı için öğretmenlere felan kiraya veririz. Yani sekiz tane odamız var yüzer lira verseler aylık bize yeter. Yani o şekilde düşündük. Ama ruhsatını pansiyon olarak aldık. Sonra müşteri arttıkça bozduk. Yok öğretmenlere de verdim olmuyor. Bekar adama verdiğin zaman çok kötü oluyor. Olmuyor yani.

Sizce yürütemeyip kapatanların tek sorunu yatırım yapmamaları mıydı?

Şimdi Çeşme bu işe bizden önce başladı. Onlar 83-84 senesinde başladı Çeşme'de. Burda sadece otel olarak Altınyunus Oteli ve Turban vardı. Şimdiki Shareton diyeyim. O da devletin malı. Altıyunus ta 75 te yapıldı. Şimdi Çeşme'de başlatan eski belediye başkanı İsmet Paşa vardı orda o başlattı. Burda da 87'de o aday oldu yine o başlattı yani pansiyonculuğu. Turizm Bakanlığından getirdi adamları zamanın hükümetiyle.

Burada şimdiki turizmin gelişmesi nasıl oldu?

Şimdi buranın gelişmesi nasıl oldu... Ben eskiler kapandıktan sonra ilk pansiyonum. Alaçatı'nın içinde ilk pansiyonum yani. Ama ilk iki sene para kazanmadım Süzer Otele kiraya verdim iki sene bak. Personeline lojman olarak. Müşteri olmayınca tek pansiyonsun. Müşteri gelmiyor tek olunca o zaman. İşte İstanbullular bir iki tane ev almaya başlamışlardı. Kaç senesiydi o zamanlar bilmiyorum 90'larda bizim mahallede iki tane satıldı. Bir tane de Almanyalıya. Bizim mahallede ilk satılan evler bunlar İstanbullulara. Sonra masraf ettiler yaptılar. İşte ilk alan mesela 250 milyona, öbürü bahçesi felan da vardı 800 milyona. Bu gün satsa bir trilyon yapar. Yani ilk ev alan İstanbullular onlardı burda. Ama onlar bir şey açmadı ev yaptı.

Sonra işletme açmaya başlayanlar ne zaman geldi?

Şimdi ben 2001 senesinde tam resmi olarak başladığımda O Ev ve Taş Otel başladı beraber. Yani 2000 senesi buranın başlangıcı. Ha işte birkaç İstanbullu buradan ev aldıktan sonra. İşte arkadaşları geldi, onlar ev aldı işte böyle başladı bu şey. Şimdi İstanbullular sardı burayı.

Ondan sonra Alaçatılılar ne yaptı, sizin gibi işletme açmaya başlayanlar var mı?

Maalesef Alaçatılılar evleri sattı koperatif evlerine kaçtı. Faydalanmıyor ki. Ben yalvardım şimdi tek pansiyonum burda iş yapamıyorum. Yani ev satmış işte adam o zaman iyi paraya satıyorlar yani. 40 milyara, 25 milyara, elli milyara. O zaman o parayla bu pansiyon gibi iki tane yaparsın. Yani 32 yatak yaparsın yalvardım yani. Yani ev satanlara gittim ben tanıdık ya yapın. Bak gözünüzü seveyim ne olur bak buraya müşteri gelsin. Çünkü ben para kazanamıyorum. İki senem boşuna gitti yani yalvardık. Adam ne yapıyor satıyor 40 milyara gidiyor 8 milyona, 6 milyona koperatif evlerinden iki tane ev alıyor. bir tane oğluna bir tane kendine, bir araba çekiyor. Bir de çocuğunu evleniriyor oh cebinde parası da var. Ertesi sene para bitti zaten. Yani Alaçatılılar bu şekil. Şimdi biz burada yerli olarak kaç

kişiyiz. İşte bir bilader var o bir arsa verdi o arsa karşılıyla yaptırdı o oteli o da geçen sene. Başka aşağıda Ümit Şaşmaz var. Murat Kirmen var. Baba Evi diye geçer. Ondan sonra aşağıda Memet var taş otelin yanında. Ondan sonra başka varmı Alaçatılı bilmiyorum ben pansiyon olarak. Restoran olarak belki vardı bir iki kişi ama ben bilmiyorum yanı. Çoğalcağını da tahmin etmiyorum yanı. Daha şu an bile ev fiyatları düştü. Şimdi kiraya veren de var. Şimdi fazla para yapmıyor. Şimdi taş binalar olduğu için. Şimdi yeni taş bina yapıyorlar. Daha ucuz çıkarıyor adam. Arsa alıyor yeni taş bina yaptırıyor yada hazır alıyor. O daha ucuza geliyor işte ev fiyatları düştü.

•••

Ev satan çok oldu mu?

Valla satan çok var da hep miraslı olduğu için çünkü en çok miraslılar satıldı. Beş tane diyelim kardeş var. Evde bir tane kardeş oturuyor miraslı satılacak. Ne yapçak. Zaten evi tamir edemez. Miraslı olduğu için daha çok yani satıldı.

Bu mirasçıların otak restorasyonunu yaptırıp beraber işletelim gibi bir örnek olmadı mı?

İmkan yok! Kapıyı yaptıramaz. Parasızlık. Şimdi restoran yapanlar, bar yapanlar onlar çok ucuza aldı. Çok ucuza gitti onlar. İlk başlayan yani beş milyarla başladı burda. Sonra fiyatlar çıktı 600-700, bir trilyona çıktı. Şimdi o bir trilyonu veren kalmadı da bugün beş yüze bile razı ama satamıyor. Valla geçen seneden beri düştü. Şimdi yeni bina çok olduğu için düştü. Fiyatlar şu an yarı yarıya. O zaman ihtiyaç vardı. Arsalar şey yapmıyordu. Şimdi ben sana arsa fiyatları söyleyeyim evler böyleyken. Simdi bu hurmalık mevkii dediğimiz yer, mezarlıkların yanı yanı. Hani iki tane mezar var ya Taş Otel'in öbür tarafı. Ben derdim göçmenler yerleşecek oraya yanı dışardan gelen göçmenler dedim de hani isci burda calısıyor, oralar para etmiyordu ya. Kimse de almıyor. Hadi ya mezarlık yanı diyor ne işim var orda diyor. Bir de bataklık. Kaç para arsa iki milyar, iki buçuk milyar hani parsel olduktan sonra. Daha birkaç sene içerisinde yanı fazla değil 93-94 seneleri. İki milyar iki buçuk milyar istiyorlar yani o parayı veren yok. Ne yapıyor iki tane işçi geliyor buraya çalışmaya ortak alıyorlar. Oraya yani ev yapçaklar. Yani bu şekil başladı iki, ikibuçuk milyar. Başladı üç buçuğa çıkmağa, sonra dört buçuk fiyatlar ertesi sene yirmi beşe. Bu sefer bir İstanbullu kurnaz oldu bu sefer dedi ben alayım yirmi beşe. Otuz kırk derken arsalar o arada satıldı. Ama alan aldı, parası olan aldı işte İstanbullular aldı böyle. En son birkaç tane kaldı mı böyle şimdi İstanbullular aldıktan sonra birkaç tane kaldı böyle arada. Şimdi satmayan satmıyor zaten. Şimdi benim arsam bu, param da var, yanımdaki adam satıyor. Kimi yirmi beş milyar değeri. Diğeri diyor otuz. Adam bakıyor bu alacak ya komşu mecbur. Bu oldu da ondan anlatıyorum. Bu açık artırma gibi, elliye çıkıyor. Diyor elli veren var. Öbürü geliyor bu sefer yüz veriyorum. Sonunda 100 milyara satıldı. Biz şaşırdık 100 milyara satılınca. Millet 100 milyara satıldığını duyunca kendini gerdi. Sonra 150-200-300... Şimdi en son satılan arsa 360 milyara satıldı. Şimdi ondan yükseği yok! İlk satanlar iki milyara- üç milyara.

Bu arsalar kaçar metrekare?

Bir parsel ya, 700-600 metre. İki villa oluyor işte. Yeni taş ev yapıyolar villa değil de. %25 çünkü orası. Oteller oldu şimdi oraya. İşte imara girince orası hep otel oldu. Şimdi oteller hep orda.

İlk pansiyonları açanlara dönersek onların o zaman pansiyondan başka gelirleri ne idi?

Eski tütün işi yapanlar işte, rençperler. Ama o zaman tütün işi bitmişti.

Siz peki açtığınızda yardımı çok oldu diyebileceğiniz size belediye, başka bir kurum veya dernek, kişi olarak biri var mı?

Ben hiçbir taraftan hiçbir şey istemedim ki! Ne bileyim ben biz Alaçatılılar borçtan korkarız. Cepteki paraya göre hareket ederiz.

Sadece maddi konuda değil. Yani fikir olarak ta. Örneğin nasıl müşteri bulacağın olsun, mimari yardım olsun...

Şimdi öyle bir yardım almıyorsun. Şimdi Alaçatı'nın şöyle bir huyu var. Alaçatı dışardan gelen yabancıya, şimdi sen git kahvede otur mesela, meraba de tamam seninle iki dakikada arkadaş olur. Çok yakındır yani çok sıcaktır. Hiç cebinde parası olmaz düşünün, ben çok esnaflık yaptım, ben dışarda çalıştım, plaj evlerinde çalıştım, ben her tarafta çalıştım ben tesisatçıyım, elektrik su tesisatçılığı. Ben yani insan sarrafı oldum oldum. Yani ben herkesi bilirim. Bir de müteahhitlerde çalıştığım için böyle gelen turistleri çok bilirim. 84'ten sonra burda bu yazlık evler başladığı zaman yeni yeni gençler okul bitirmiş çanta elinde geliyor. Daha yeni bitirmiş yani. Mimar yahut inşaat

mühendisi. İki arkadaş birlik olmuşlar geliyorlar burda %50, %40 ozamanlar burda çok satılıyor böyle yerler. Emlakçılık ta yaptım. Tarla buluyorsun anlaştırıyorsun veriyorsun yani al yap. Elinde çantalan gelmiş görüyor adamın cebinde ya beş milyon para var yahut hiç yok. Ben konştuğum zaman anlıyorum yani ne olduğunu, yahut kendi söylüyor. Ama bizim Alaçatılı onu öyle çantalı, kravatlı gördüğü zaman sanıyor ki onu trilyonluk. Kendisi onun 10 katı zengin de onu farketmiyor. Ne yapıyor buna güveniyor bu sefer, kimisi bitirdi 5-6 tane ev sahibi oldu, kimisinin temelde kaldı. Başkasına da veremez anlaşması var. Yani böyle dolaplar çok döndü. Ben diyorum tipini beğenmedim adamın yani dediğim de çıkıyor... Bak yani alaçatılı bu kadar yakın dışardan gelen adama, bu sıcaklığı belki eski köylerde bulabilirsin... Alaçatılı ondan kandı bazen kaybetti.

Son dönemdeki turizmin başlangıcı ne zaman nasıl oldu?

2000'de başladı. Şimdi burda sörfü başlatan bir oğlan vardı. Tunç. Şu an şeydeymiş galiba Bozcaada'da. Çocuk orda şimdi hayvancılık yapıyormuş. Burda 10 sene belediyeden yeri kiraladı, sörf sörf dünyaya tanıttı yani. Ondan sonra belediye bir tokat attı ona. Ne yaptı yeri aldı meclis üyesine verdi. Şimdi meclis üyesi iki trilyon para getiriyor senede. O çocuk tokatı yedi. Yani Alaçatı'yı parlatan o çocuk sörfte. O çocuk burda epey şeyler yaptırttı, bir kooperatif açtı, bir dükkan açtı, el işi şeyler yaptırttı, onları satıyodu dükkanda. Bayağa sosyal bir insandı yani. İşte o zaman yeni yeni başladı böyle İstanbullular gelmeye. Sörfe başladılar gelmeye. Hatta o zaman biz görüyorduk allah bu ne yapıyor diyorduk. Ama burası tam parladığı zaman belediye tokatı vurdu. Yıktı ya yerini yıktı adamın! Getirdi kepçeyi yıktı. Mahkemelik oldu sonra mahkemeyi kazandı. Mahkemeyi kazandı ama kendi burdan gitti. Üç sene dört sene sonra mahkemeyi kazandı. Şimdi iki tane meclis üyesinde.

...

Müşterilere nasıl ulaşıyorsunuz?

İnternette reklamımız var. Yaptırdım ben. 2002 de bir reklam vermiştim internete. Bir de kulaktan kulağa. Şimdi biz de genç takımı var. Bizde burda genç yaşlı burda kalmaz. Biraz çarşıya yürümek gerekiyor. Gelse valizini koysa akşam kaçıyor kalmadan gidiyor içerde başka buluyor. Bize gelen sörfçü. Yakın burdan sörfe de yakın. Park yeri var rahat. O yönden çok rahatız yani...

İzmirli zaten kalmıyor. Onlar günübirlik yada yazlığı var onların. Akşam saat on iki bire kadar gezip gidiyor.

Tam kapasite doldurabiliniyor mu sadece sörf müşterisi ile. Tam kapattığınız sezonlar var mı?

Sezonda haftasonları tam kapasite dolduruyoruz. Biz zaten kapatmıyoruz ben devamlı açıkım. Şimdi biz ilk pansiyon olduğumuz için hep açık tuttuk. Biz birde yazlık kılık yaptık bizde her şey var kaloriferi var. Burası serin diye klima istemez dedik hakikaten de istemez klima. Biz kışı daha çok düşündük. Klimayı yeni taktık. bir geçen sene çok sıcaklar oldu ya geçen sene koyduk.

Açarken hiç teşvik almışmıydınız kredi?

Almadım valla geldiler çok şey yaptılar ama almadım. Banka da geldi esnafta geldi almadım. Hep parama göre hareket ettim. Ama 97'den beri olmuş 11 sene daha hala inşaatla uğraşıyoruz.

Alaçatı da ortaklıklar, ortak işler nasıl yürüyor? Ticari konularda kolay ortak olunabiliyor mu?

Valla var mı bilemiyorum ya. Alaçatı'da işte o yok. Çok zor. Şimdi bizim buralar ufak yerler. Büyükşehir gibi değil. Şimdi orda komşu komşuyu tanımaz. Bizim Alaçatı burda bin hane. Kooperatif evi oldu. Pansiyonlar yeni gelenler oldu şimdi kaç hane oldu bilemiyorum şu beş sene içerisinde. Ama biz bin haneydik burda birbirimizi tanırız. Herkes birbirini tanır. Şimdi biri bir şey söylediği zaman öbürü ordan atar der kızdırır. Olmaz yani ortak iş çok zor.

Herkes birbirini tanıdığında daha kolay değilmi aslında? Geçmişte hiç yaşanmadı mı böyle bir girişim?

Daha kolay gibi gelir herkes birbirini tanıdığından. Ama o belediye başkanı oldu ya o şeyler pansiyonlar başladığı zaman hazine belediyelere o zaman epey yer devretti. O bu Akçakaya tarafında o tarafı da alsın istedi ama Kutlu Aktaş yasakladı şeyi. Yasakladı satışları o valiydi. Mafya giriyor diye yasakladı. Orasını bir turizm kooperatifi olarak Alaçatılılara ortak yani herkes dedi hisse alacak. Yani orada tek katlı evler yani bungalov tipi düşünüldü. Yani herkes hem çalışaçak hem hissedar olcak. Yani o şekil bir turizm derneği gibi kuruldu onu kooperatife çevireceklerdi. İsmet Sarı belediye başkanlığında. O zaman 87'de belediye başkanı olan. O da fazla yaşamadı trafik kazasında o da

ölünce. Bizim başkanlar hep trafik kazasında öldü. Alaçatı'nın şanssızlığı. Ama başkan ölünce kaldı. İşte sonra Remzi Özen geldi. Ama ben Alaçatılının zaten katılacağını tahmin etmiyorum.

Yani baslamadan bitti divorsunuz.

Bak Alaçatılı böyle şeyden çok korkar. Şimdi burda 75 senelerinde bir örgü kooperatifi kurulmuş. Belki de 70'te işte tam bilmiyorum işte ne zamansa. Yani başına getirmişler Alaçatı'dan bir kadın. Yani burda dantel, oya falan satılacak. Daha doğrusu kaymakam yardımcı olmuştu ona. Bak şimdi aklıma geldi. Kaymakam böyle paralar topladı. Paralı olanlar paralar verdi kooperatif kurulsun diye. O kooperatif battı. Bu sefer belediye başkanına hesap sordular. Bu paralar nerde. O belediye başkanı da kazada öldü. O Lütfü Koparal'dı. Ondan sonra Abdurrahman Keskin geldi. O zaman ben de meclis üyesiydim. Kooperatif battı gitti. Kooperatifçilikten korktular. Sonra Abdurrahman Keskin'de bir kaza geçirdi boynu kırıldı adamın. Hadi öyle kurtardı yani o gene. Sonra şey oldu zaten bende meclis üyesiydim ihtilal oldu. Seksende hepimizi kovaladılar zaten. Ondan sonra 84 seçimlerinde Nazım Aydoğdu. Onu belediye başkanı yaptık. Oda zaten şu Alaçatı'ya altı ay başkan olsam diye söylermiş. Az fark ile yaptık onu başkan. O da Almanya'ya giderken Yugoslavya'da kaza geçirdi gitti. İşte ondan sonra bu İsmet Sarı geldi bu ev şeyi başladı.

Hay Allah! Çok uğursuzmuş buranın başkanlık koltuğu ya!

Aynen öyle. İsmet Abi de Narlıdere'de gitti...

Şeyi kooperatifi anlatıyorduk. Nazım Aydoğdu zamanında ben çok koştum diye bana bir görev verilmişti. Bana dedi bir kooperatif kur. Dedim bu Alaçatı kooperatifçiliği hayatta kabul etmez. Şimdi bir kazık yemiş ya. İşte sanayi sitesi olcak. İyi sanayi sitesi... Bulduk yedi kişi kooperatife başladık. Üye kaydediyorum inan 14 tane üye zor kaydettim 44 tane dükkan var karşıda dükkanlar.

Ne sanayisi olacaktı?

Yani şehrin içinden demircileri marangozları kaldıracaz amaç o. 14 üncüsü de şimdi bak meclis üyesi Oteli falan var. Şimdi dedik 13 kişi var. Ondördüncü de sen olurmusun. Esnafı kandıramadık artık parası olanlara başladık. Sana da bir dükkan verelim dedik. Esnaf almıyor yok ya kooperatife para mı verilir diyor. Verdi parayı neyse o çıkardı parayı benden helal olsun dedi. Verirken bile geri dönmeyecek diye düşünüyor. Sonra ben arsayı aldım, yerini düzelttim, birşeyler başladı. O zaman üye çoğaldı. Bu sefer bana niye vermedin bilmem ne başladı. Geçti 44 kişilikti yer. Dükkanlar hala burda işte çalışıyor. Ben krediyi bile beklemeden bitirdim. Ankara'ya gittim geldim gittim geldim, ben tapuları verirken kredi çıkardılar. Krediyi geriye çevirdim almadım. Neden borca sokayım üyeyi sonrası ödenir artık bunun. Müteahhit ile anlaştım devamını yaptı o biz ödedik...

Sonra işte İsmet abim başkan olmuştu Nazım ölünce, o dedi ev kuralım. Yani Belediye Petek Evleri diye böyle. Petek kooperatifi başladı kimse kaydolmuyor. İsmet Sarı halamın oğlu benim. Biz akrabayız diye yazılmadık. Hani laf gelmesin diye. Yine bu aşağıda şimdi dükkanları yapan inşaat şirketine verdiler. Onlar da çabuk bitirdi teslim etti. Herkes ev sahibi oldu. Ondan sonra İsmet abi ölünce Remzi Özen geldi o da devam etti yenilerine, ikinci Petek'ler diye. Çeşme'dekiler hep battı ya hep ondan korkuyor insanlar. Ama herkes bedava ev sahibi oldu... Burda herkes birbirini tanıyor ya ufacık birşey yapsa olmaz. Herkes görür. Şimdi gene düşünüyomuş belediye galiba bilmiyorum nasıl yapacak ama inan şu an yapsın benim oğlanın biri kirada yani hemen yazılırım.

Konut ihtiyacı varmı gene?

Şimdi çok gelen oldu ya yeni. Seksenlerde bin haneydik şimdi belki kaçbin hane olduk. Eski Alaçatılılar zaten miraslı evde oturuyor. Onların daha çok ihtiyacı var. Tabi burda eski oturanlar iskanlı. Onlar Atatürk'ün verdiği evlerde ve tarlalarla geldi. Onları satıyorlar. Biz yerliyiz bize yok bir şey. Tabi biz paramızla aldık kendi kazanadığımızı satıyoruz satsak ta. Biz üçyüz sene evvel gelmişiz. İşte benim hanım Yunanistan göçmenlerinden. İşte kayınpederin babasına vermişler. Şimdi babası öldü, kayınpeder öldü, bir sürü mirasçı kaldı. Daha hala onların mallarını yiyiyolar. Ben her zaman diyorum allah razı olsun Atatürk vermiş şimdi satıyorsunuz diyorum...

Alaçatı'nın içindeki taş evler trilyona yaklaştı ama etraftakiler 150 ye falan, 250 ye havuzlu ev bile var...

İlk açılan oteller zamanında sizden başka kimsenin aklında yer açmak yok muydu?

Bak şimdi, Taş Otel Barbunlar'dan aldı O Ev ile aynı sene galiba açıldı. Satanların hepsi öldü şimdi. Çocukları yaşıyor. Miraslıydı o da tabi. O zama onların kendi açma ihtimali yoktu. Hala da olmaz.

Tek sebep mirasçıların fazla olması mıydı sizce?

Şimdi olmaz. Niye olmaz. Zaten anlaşamıyosun. Eskiden para değildi. Napıyor sen dört kardeşsin baban evlendiriyor seni. Otur bu evde. Yahut annenle oturuyorsun. Zaten evde iki oda var. Birinde sen oturuyorsun birinde o. Çoluk çocuk hepsi orda büyüyor. Evlerde zaten tuvalet bahçede altı ahır.

Bugüne kadar bak ben pansiyoncuyum biz birşey yapılacağını görmedik o evlere. Böyle butik otel ufak olurmu olmaz mı. Biz Çeşme'de pansiyon gördük biz de yapalım dedik. Yani bir şeyi görmeden yapamıyoruz biz taklitçiyiz. Kendimiz bulamıyoz.

Yani şimdi İstanbullu işletmecileri örnek aldık mı diyorsunuz?

Ben şimdi İstanbullulara ayak uyduruyorum mecburen. Şimdi ben ilk yaptığımda apart olarak yaptım. Şimdi odalar büyük bu sefer onlar ufak yapınca ben de ufalttım mesela. Yani onlara ayak uyduruyorum. Ben memnunum onlardan yani ben buralıya yapsınlar diye yalvarıyordum. Daha hala da diyorum yapın. Ama şimdi yeni yapanlar diyor ki 54 tane otel olmuş ne yapçam diyor...

•••

Şimdi belediye başkanı kendisi diyordu ki 1000 yatak olsun kesicem. Yani 1000 kişiyi Alaçatı kaldırır dedi. Ruhsat vermicek ondan sonra yani. Ama bu vermez öteki verir...

Alaçatı daki trizmin herkes açısından faydası ne oldu sizce?

Yok zaten herkese faydası. Şimdi evler pahalansa ne! Bir evin yirmi taneye kadar mirasçısı çıkıyor. Esas mirasçı kardeşler 6-8-9 olabilir yani bu şey değil Alaçatı'da. Bir de onların çocukları olmuş büyümüş çünkü ta dededen çünkü evler. Trilyona satsan ne çıkar. Onu diyorum yapamaz yani. Şimdi benim hanımlar sattı mesela 7 tane parsel sattılar. Ee bizim hakkımıza yarım parsel düşmüyor. Ben paraylan gittim bir tane ikinci el volkswagen. Şimdi derler biz o arsaları satmasaydık 250 milyar oldu tamda mezarlığın yanı yanı.

•••

Kiraya verenler de tutan adam o kadar masraf edip restorana çevirmese zaten kiraya veremezsin. Para etmez. Hem sağlam dükkan kalıyor. Belki on sene sonra çocuğu okul bitirir birşey yapmaya karar verir orda. Ama böyle örnek var mı bilmiyorum. Dükkanlar çok çünkü. Bana sorarsan, ben sekiz sene kamyonculuk yaptım sonra su tesisatına başladım onu bırakamadım. O sevdiğim bir iş oldu onu bırakamadım. Ben kamyonculuktan beri hep derdim ya allahım bana bir yer ver bir pansiyon yapayım. O benim hani onu ban isteye isteye sanki alsana bir tane pansiyon... Arsayı paraylan aldım, binayı paraylan yaptım... İnsan kafasında ne varsa isterse oluyor. Hem o zaman çocuktum yani kamyonculukta çalışıyordum. Ben onu kafama taktım o zamanlar. Ama adamın aklına bir kere bile gelmezse 60 sene yapmaz. Ha yirmi yaşında istedim ama ne zaman verdi bana 50 yaşında verdi bana ha ha.

•••

Şimdi bir tane daha pansiyon yerim var. Bir arsam var. Ama bunu bitiremedik daha. Oğlana yapmayı düşünüyoruz.

Belediyenin Alaçatılı vatandaşa daha farkı bir yaklaşımı var mı teşvik etmek için?

Ya canım İstanbulludan şimdi mesela 100 alıyosa bizden elli alıyor. Böyle bir hemşerisine diye bir şey var. Belki biraz yardımcı oluyor. Hani İstanbulluya kötü davranmıyor. Çünkü İstanbullu kaldırıyor burasını. Halkın kendisi değil, belediye değil. Sen İstanbulluya hizmet vermek zorundasın. Çünkü sadece kendi gelmiyor mekan açıyor burda müşteri getiriyor. Olay bu.

Asıl müşteriyi onlar getirdi burayı onlar mı tanıttı diyorsunuz? Gazetelerde Alaçatının bu kadar yer etmesi onların sayasinde mi oldu?

Evet. Adamlar yani sıradan adamlar değil. Adamlar güçlü, öyle hafif insan değiller. Şimdi ben bakıyorum televizyoncu geliyor yav. Biz televizyoncu duyduk mu arkasından koşardık görelim diye. Şimdi buraya geliyor arkadaş oluyor sana müşteri olarak geliyor. Bu çok güzel bir şey. Ben İstanbula gittiğim zaman hep isterdim birini göreyim. Ama şidi buraya geliyor ben kahvaltı veriyorum ona oturup muhabbet ediyorum. Bek Tanrıverdi geldi, Dombili geldi, Erdem var bir tane o Cenk, Erdem. Onlar devamlı müşterim. Sörfçü onlarda. Ama çok güzel birşey yani. Tanıdıklar ondan sonra Yiğit var bir tane o. Gamze Özçelik'in iki ablası da. Onlar da bir hafta geldiler kaldılar. Burda arkadaş oluyosun onlarla Tanrıverdi bana baba, baba otur.

Dernekler kurulmuş, Turizm Derneği ve Koruma Derneği, bunların çalışalarına katılıyor musunuz?

Valla benim gelin gitmiş toplantıya. Ne aşamada işte bize intenette reklam, kitapçık bastırıyor. Yani biz ne derlerse onu yapıyoruz. Biz Alaçatılılar olarak yapamıyoruz, İstanbullular yönetiyor. Geçen sene 250 dediler verdik. Bu sene 500 dediler verdik. Yani az para da değil. Katkısı bize kitap basıyor o kitapı da paralan satıyorlar. Ben bedava dağıttım herkes paraylan sattı. Oteller var içinde restoranlar var, esnaf var rehber. Sonra Alaçatı Guide diye o siteye giriyosun. Bu sene tekrar değişçek işte yeni verdik paraları. Valla başka konu yok. 2000 senesinden beri diyorum işte birkaç tane otel oldu, ben Belediye'den de istedim Turizm Derneği'nden de, şimdi Çeşme'ye, Kuşadası'na yada Bodrum'a bir gidin levhalar otelleri gösterir. Bizde yok. Ben teneke çakmaktan ağaçlara bıktım. Ben diyorum Belediye'ye yap kaç tane levha asarsan benden para al... Yani bunu ben 2000 senesinden beri istiyorum yaptıramadım. Turizm Derneği diyor yaparım. E ne zaman yaparsın arkadaş! Belediye'ye diyorsun o diyor kendiniz yapın. O zaman herkes ayrı şey yapar nizamı olmaz.

Dernek geçen sene kuruldu Turizm Derneği. Zeynep Hanım yönetiyor. Ama o da bıktı bu işlerden. Bu kitapçıklar işte yine Zeynep Hanım'da ama. Orda hazırlanıyor son şekli orda gösteriliyor. Onların amacı tanıtım. Zeynep Hanım çalışkan bir kadın. Bir de etrafi çok şey. Zaten Alaçatı, Taş Otel'in reklamıyla da biraz şey tanındı... O mesela ünlü istemez. Hiç te yüz vermiyor gelmesin diyor istemiyor... Fiyatı çok yüksek olduğu için ona gidiyorlar onun yedi odası var. Bu sene 350'ye oda veriyor. Ona gidiyorlar saat 11 çıkış. Kim isterse olsun 11'de çıkacak o. Geçen sene mesela Galatasaraylı bir futbocu 11'de çıkacakmış. Gitmiş adam denize. Hemen telefon edip gel demiş eşyalarını al ben odayı sattım. Yani ünlüsün diye falan sana birşey yapmıyor. Biz onu yapıyoruz yani yalan yok. Neden bana müşteri gönderiyor yani biz öyle yapamıyoruz. Onlarda pazarlık ta olmaz! Hem o kadar yüksek bak fiyatı. Bana geliyor elli desem diyorum kırka olmaz mı, olur derim ne yapayım.

Aile olarak işletmek çok güzel bir şey. Yani adam geliyor hep aynı kişiyi görüyor ya o çok rahat oluyor. Mutfağını da kullanıyor, gelince sormayın diyorum zaten kendi eviniz gibi. bir dahaki sefere telefon ediyor diyor bana benim odamı ver. Bu çok güzel birşey.

Daha büyütecekmisiniz fırsat olursa?

Ben bundan daha fazla büyütmem. Böyle aile kalacak. Bende çuvalla para olsa deniz kenarına otel yapmam. Giderim şehrin içine yaparım. Hergün para basar ama burda elliyse orda on olur ama her gün olur. Burda 35 gün orda 365 gün. Bak en sakat iş turizmdir. Bir sene 2002 senesi Ağustosun daha dokuzunda bir yağmur herkes gitti sezon kapandı. Yağmuru bırak rüzgar kaçsın yine aynı. Çünkü sörfe bağlıyız. Şimdi orda yapılan inşaatlar rüzgarı bozarsa da iş sakat. İstediğin kadar reklam yap burası iç turizme bağlı olduğundan sezon kısa kalıyor. Gelen de hafta sonu kalır sadece. Birkaç tane var öyle on beş günlüğüne felan gelen.

Orda yapılan projelere Alaçatılılardan karşı çıkma oluyor mu?

Olmuyor çünkü herkes tarlasının imara açılmasın bekliyor parsel olsun diye. Şimdi ben belediye başkanlarına her zaman derim. Sana gelen kimse kaşının gözünün hatrına bu kapıdan içeri girmez. Şimdi orda sörf yapıyosun dağı görüyosun her taraf dağ. Ama etrafin evler olursa oteller olursa zevki kaçar bence. Olmaması lazım. Rüzgar kesilir mi, su pislenir mi araştırmak lazım bir de iki kat olacağından bir şey olmaz derler ama...

Sizin şu anki önemli sorunlarınız neler?

Burda mesela sezon dört aya çıksa krallar gibi yaşarsın. Para kazanır arttırdığınlan kendinin dünyayı gezersin. Ama bu şekil yok. Bende şimdi kiralar var. O yan gelirle toparlıyorum. Bütün parayı buraya yatırıyoz. Başka birşey yok. Yani onu diyorum hiç kalkışmasam bir işe gene aynı param olur. Ama çok zevkli iş ya. Gelen giden muhabbet. Çeşitli insanlar tanıyosun. Ama mızmız müşteri de eliyor eyvah diyorsun daha görünce anlıyorsun adamı. Bahçe burası. Burda herşey olur. Yok böcek diyor bilmem ne. Bak üç tane kaplumbağa var arabalar çiğnemiş onları buraya aldık besliyoz. Ama gençler geldiğinde çok güzel burası curcuna oluyor bahçe top oynuyor gençler. O çok güzel.

Sizin kendi arsalarınızdan satılan oldu mu? Pansiyonu açarken.

Şimdi birkaç genç turizmle uğraştı arsalarını kaybetti hala borç ödüyolar ya. Gençlerin kafası çalışmıyor. Bende bir kardeş var Nuri kahvecilik yapar, şu tepeyi tuttu. Tepeye yapmış elli altmış tane masa düşünebiliyor musun. Şu çamlık tepe varya karşımızdaki. Bir tarla satmıştık iki milyar para

bende pansiyona başlamıştım. Babam tarlayı satçam dedi satma dedim dursun boş ver. Ama satarsan dedim bana yarar pansiyonu bari bitiririm. O zamanki para tabi güzel para iki milyar para. Gitmiş Nuri işte tepeyi tutuyor. Yapmış 50-60 tane masa şimdi hesaba bak! Her masada 4 tane sandalye 200 kişi. Onar lira alsam iki milyar. Şimdiki gençlik okumuşu dahi bunu yapıyor ya!... Tutuyor on tane adam... Bak bizimki sata sata şimdi Ilıca'da kahvecilik yapıyor. Yine şanslı hala kayınvalidesinden bir yer kaldı onu sattılar gene para aldı bitmedi. Gene parasızdı gene geçti eline para işte. Şimdi o para seneye bitçek. Çünkü hala o hesaplarda... Yani kardeşle de olmaz gördüğün gibi. Burda bizde ailece otak oluyosun ama oğlanlarla, gelinlerle. Bizim her şeyimiz meydanda. Mesela geçende klimaları gelinin kartıyla taktık. O şekilde yürüyorsun başka türlü yürüyemezsin. Burda benim iki oğlan kardeş değil arkadaş gibi. Ama biz öyle büyümedik. Biz babadan gördüklerimizi yansıtmadık. Biz öyle yetişmedik ama mesela benim babam beni gördüğü yerde patlatırdı tokadı. Biz öyle yapmadık ama çocuğumuzu kucağmıza alamadık gene. Bu sefer torunlara gösteriyosun. Mesela ben kardeşimle konuşmam. Küskünlük değil ama göstermeyiz. Çocuklara öyle yapmadım onları arkadaş gibi yaptım ama. Şimdi onun için Alaçatı'da olmaz yani çok zor. Her ailede bu var yani bide bakıyorum her aile böyle.

Ben hep cebimdeki paraya göre hesap yaparım. Yani şurası dolu olsa yarın odalarının parasını öderler diye param var diye saymam. Burda bile takıp giden var...

Hala herkesin malı mülkü var mı satıp hayatını idare edecek kadar?

Şimdi kimisi sattı bitirdi. Ama gene çıkıyor ya bir taraflardan çıkıyor. Atatürk vermiş çok vermiş...

Alaçatı'nın bu ikinci şansı ilk seksenlerde bu müteahhitler geldi biraz ordan aldılar. Sonra doksanlarda bir durdu. Şimdi Alaçatı'nın içi evler. Bu Alaçatının ikinci şansı üçüncü şans yok! İmarda olan dayanabiliyorsa müteahhite veriyor hala. 6 villa oluyorsa 4-5 tane onlara kalıyor. Herkes bacak bacak üstüne para kazanmakta. Zaten eskiden satarım çocuğu evlendirir alırım araba gezerim vardı. Şimdi de bu var vereyim bir müteahhite daire karşılığı yani oturayım. Yani bu şekilde on tane evi olan var ya. Malını satmayan hakikaten iyi geçiniyor.

Şimdi bizim komşular mesela inan garibanlıktan ölüyorlardı bugün bir milyar kiraya ev veriyolar ya. Kaç yerde evleri var. Hep kat karşılığı aldılar. Çocuklar bütün gün kahveden çıkmıyor. Var para var. Eskiden garibandılar. Gerçi hepimiz garibandık kim gariban değildi de. Onlar bizden garipti. Çünkü onlar bir tek tütün ekiyorlardı. Biz rençperlik yapardık bizde herşey vardı. Buğday, bakla, nohut mercimek, hani inek, keçi, koyun. Yani biz tam yapıyorduk rençperliği. Gece onikiye kadar. Onlar akşam beşte işi biterdi... Daha ben yapıyorum bir tarla aldım şimdi. Artezyen açtım tel örgü çektim iki misli masraf yaptım. Şimdi kabak, patlıcan, biber ektim stres atmaya gidiyoruz valla. 25 kilometre burdan gidip tarla suluyom ne yapçan özlemişim eski şeyim o benim...

•••

Alaçatı'nın içinde taş evlerini zamanında İstanbul'dan gelip yerleşenlere satan ailelerden kimleri buabiliriz su an Alacatı'da?

Ya adam şimdi barut gibidir. Şimdi çok para yaptı diye ona hiç yanaşamazsın. Adam satmış 10 milyara şimdi olmuş bir trilyon... Ha ha... Ama diyorum çok ucuza gitti önce böyle büyük paraya birkaç tane gitti. Yoksa diğerleri çok ucuzdu ya. Valla 5 milyar, 10 milyar, 20, 25 öyle ya. Sonraları en iyisi 60, 70... Şimdi böyle büyük paraya satanlara yollasam o oh be iyi ki satmışım der o onu anlatır. Ama öbürü satmış beş milyara adama söyle ne diyecek. Kiraya verenler de hep çocukları verdi. Aşağı'da Neşet var öldü, bu tarafta Tınaz var öldü. Otel oldu onlar mesela. Bu taftaki O Ev'in sahibi o da mı öldü? Evet öldü. Kaymakamlıkta çalışıyordu odacıydı. Mesela orası şimdi trilyonlara alamazsın. Yani bugün evi dursa kaç paralık adam olcaktı. Yanındaki zaten 750 milyara satıldı. O da bizim hanımın akrabalarından mesela onlar sattı. Onun bir de bahçesi var. O tahmin ederim o zaman 20 milyon yada 60 milyon öyle bir paraya. Hani milyar değil yani milyon! Yani öyle bir paraya. Şimdi sen o adama, öldü gerçi. Çocuğu var mı onun bak hiç bilmiyorum ya... Yok galiba ya. Kızı vardı kiminle evli onu da bilmiyorum. Ömür billah kaymakamın yanında odacılık yaptı yani o, O Ev'in sahibi. Taş Otel var. Onu Zeynep Hanım Barbunlar'dan aldı. Bir çocuğu şimdi otobüsçülük yapıyor. İzmir'den Çeşme'ye. Yani şimdi şey var mesela. Şimdi burda bir tana daha var şimdi ona göndersem neden sattın diye onun da kızı bankada yolsuzluk yaptı ondan... Söyleyemezsin ki adama. Hangine gitse aynı yani bir sıkıntı var görüşülcek mesele değil anladın mı... Öbürlerine gitsen zaten miraslıdır. Hep miraslı. Belki miraslı olmasa satmaz ama bilmiyorum. Düşünüyorum da böyle tek sahibi olupta bir derdi olmadan satan yok yani. Tarla bile yok bırak şeyi... Şimdi herkes mal sattı Alaçatı'ya girsen kime sorsan herkes sattı düşün yani biz kaç tane sattık. Bana göre toprak satılmaz ama satılıyor işte. Bizim babam daha sağ zaten, sağ iken paylaştık. Tarlayı mecburen satıyosun ne için hisseli olduğu için. Şimdi anam öldü 17 dönüm zeytinlik var. Gitsem ben düzeltsem onu öbür kardeşim dicek ya kiminkini düzeltiyon? İşte bak üç kardeş üçümüz bereber olup bir şey yapamıyoruz... Eskiden para etmediğinden zaten bölünmemiş. Büyüklerin hatası.

Ne zaman para etmeye başladılar 2000'lerde mi?

2000'lerde gene para etmiyordu. O zaman dedim ya 5 milyar, 10 milyar... 2005-2006 tam fiyatların firladığı. Şu an o kadar fiyatlar yok ama gene çok yüksek. Ama o hız geçti şimdi yok.

•••

Çok teşekkür ederiz.

Oturun daha ya... Pek fazla yardımcı olamadık ama.

• Kadir Bilek is a tenant of a place belonging the Municipality of Alaçatı. Here, he is runing a restaurant named Café Eftalya. He has opened their small restaurant after the beginning of tourism development in Alaçatı. He has run it since 2003 with his wife. Their place is one of the six store possessed by the Municipality of Alaçatı behind Merkez Camii.

İşletmenizini ve kendinizi tanıtabilirmisiniz?

Ben yerlisiyim Alaçatı'nın. Beş sene oldu açalı. Biz yerel mantı yapıyoruz Çeşme mantısı derler. Bunlar el yapımı tek tek oluyor tek tek yapılıyor. Bundan bayat yeme şansın hiç yok. Bu illa bir günlük olması gerekiyor. Yoksa pişmez böyle. Onun özelliği öyle. Zaten bizden başka yapan yok bunu. Sonra bunlar diğerleri açtı. Ama doğru yere oturdunuz yapamıyolar bunu. Alaçatı'da bunu yapan mekan yok. Piştikten hemen sonra eritmeden çıkıyor. Biraz dursa hemen erir. Zordur yani. Önemli olan bir de bunu soğutmadan yedirmek...

•••

Başka yerlilerin yeri var mı?

Biz varız işte ama çoğu yabancı yani. Şurda tavukçu ve balıkçı yerli. Yerli kalmadı hep yabancılar. Bizde bu işi bilmesek bende cesaret edip açamazdım yani. Önceden ben gemilerde çalıştım kaç sene. Benim hanım da Ilıca'da büyük bir restoranda oranın aşçıbaşılığını yaptı. Sonra böyle bir şeye karar verdik beraber açalım diye. Delikanlı oğlum var bir tane. Beş senedir bu işi yapıyoruz yani. Çiğbörek, gözleme, mantı... Cumartesi, pazar bir de şey yapıyoruz midyeli pilav. Böyle tabakta veriyoruz. Ekmek köfte var. Çok çeşit var yani. Yazın haftasonları çok kalabalık olur, devamlı iş olur. Şimdi daha yeni yeni. Okullar kapandı mı başlar haftaya. Bu hafta sonu başlar bundan sonra.

•••

Turizmin başlangıcından beri iş değiştirdiniz yani?

Alaçatı son beş senede çok iyi bir rant yaptı. İlk başladığı zamanlar biz de burayı açtık. Çok şükür açmışız açtığımızdan beri tuttu.

Dükkanlar belediyenin dükkanları değil mi?

Bunlar hepsi belediyenin dükkanları. Belediyenin mülkü olduğundan satamaz, kiralık. Başka yerim yok benim. Benim arsam şeyim var da burası belediyenin dükkanı. Bu işi yüz sene yapsan belediye sesini çıkarmaz. Öyle bir şansı yok. Belediyenin malı vatandaşın malı.

Uygun mu kiraları? Alaçatı değerlendiğinden arttı mı?

Kiralar uygun yerli olduğumuz için o. Yerlilere veriyor yabancıya vermiyor Belediye. Ancak yerli olursan yapacağın işe bağlı. Yapabilirsen, tutturabilirsen yapıyosun. Tutturamazsan kapatıyosun.

Bu tezgahları antika tezgahları, incik boncuk tezgahları hepsinden belediye kira alıyor. Bu tezgahların çoğu dışarıdan gelme. Bunlar şimdi zamanında Alaçatı'nın değeri yoktu o zaman tutulmuşlar bunlar. Yeni olsa mümkün değil tutamazsın. Sonra çıkaramazsın yani olmaz. Mesela şimdi size Ovacıkta bir dükkan verseler belediyenin dükkanı kimse rağbet göstermiyor. On sene sonra orası çok pahalansa çıkarabilir mi seni? Olmaz çıkaramaz. İnsan evdeki kiracıyı çıkaramıyor, tapulu malın. Kaldı ki bu belediye, halkın malı.

Belediyenin daha böyle dükkanı çok mu var?

Belediyenin böyle dükkanları çok var. 150 tane falan var aşağı yukarı. Son on sene içinde burası tabi prim yaptı. İstanbullular, Bordrum'a gidenler buraya gelmeye başladı. Adam buraya gelince huzur buluyomuş. Adam bıkmış artık gürültüden. İnsan birbirini duymak istiyor. Bir de serseri yok. Alaçatı'da abuk subuk insan bulunmadığından.

Belediye açarken kolaylık gösteriyor mu? Ya da hangi konularda ruhsat almak güçleşiyor?

Belediye dönere kebaba da izin vermiyor. O tür şeyi biz bilmediğimizden gelen yatırımcı adam da ona göre olacak diye. Düşün şimdi Ufalısı şişler, kebaplar. Biz de dedik ki istemiyoruz ne şiş, ne kebap. Vermiyor yani direk. Yani verse zaten biliyor bizim gibi insanlar yapamaz. Mecburen o işi bilen adamlar gelecek dışarıdan. Bu sefer iş daha başka boyutlara ulaşacak. Daha değişik şeyler dönecek, yanlarında çalışan insanlar da kendi kökenli olacak. Çeşme bu yüzden bozuldu işte. Çeşme'ye git gece 12'den sonra çekirge olursun. Gezerken değişik değişik insanlar görürsün. Böyle bir soru işareti kalır kafanda. Ama Alaçatı'da sabaha kadar gez bir allalını kulu sana hop heşerim ne yapıyon, ne ediyon diye sormaz. Burda hiç yıllarca anahtar olmaz, kapı kilitlenmezdi ya. Şimdi yine sabaha kadar gez. Yabancı bile bizim buranın insanından korkar bir şey yapamaz. Bizim buranın insanı biraz belalıdır, gözü karadır. Şimdi burda bir olay olsa buranın insanı peşini bırakmaz. Çeşme öyle değil çeşme bana ne der. Burda koy çantayı git dolaş saatlerce gene burda bulursun onu.

Yılın her zamanı açıkmısınız?

Yazın burası bir kalabalık oluyor nefes alamıyosun burda. İstanbul mistanbul kıyamet kalabalık oluyor burası. Şimdi daha boş Temmuz, ağustosta gelin allah allah buraları ya.

Yerli işletmecilerle, yabancı işletmecilerin farkı nedir size? Siz yerli işletmeci olarak, yerlilerin işlettiği sayısının bu kadar az olmasının sebebi nedir?

O barların olduğu sokaktaki mekanlar çok pahalıdır. Çünkü orda kiralar yüksek. Ayrıca hepsi 4-5 tane adam çalıştırıyor en az. Onların maaşını düşün. Başka türlü para çıkmaz yanı. Sahipleri Alaçatılı belki ama çalıştıranlar yabancı. Çevre gerektiren bir iş o. Hani bizim buranın insanının yapabileceği kapasitede değil. Hep kalite müşteri geliyor ona hizmet veremezler. Kiraya verenlere desen kendin yap bak kurulu düzen, yok yapamaz. Hitap şekli çok önemli. Şimdi ben bile bu işi öğrendim diyorum içlerinden. Ben bile bu işi bu kadar yapıyom. Hani biz de pot kırıyoz bilmem ne ama ben de 5 yıldızlı bir yer çalıştırmıyorum. Ben küçük bir mekan çalıştırıyorum. Benim buraya gelen insanlar bir hata yaptığım zaman beni kınamıyor. Tamam diyor buranın yerlisi bu. Bu işi bu kadar biliyor diyor. Ben hitap şeklimde son derece kibar davranamam benim de bir doğal yapım var. Onlar da benim bu doğal yapımı seviyor. Ordaki insana cevap veremeyiz. İstanbuldan bir takım en zenginler geliyor. Ee onlar çok çok iyi servis ister, çok iyi düzen ister. Biz onu yapamayız. Bir kere oturur bir daha oturmaz. Biz onu kaldıramayız. Düşün adam oturduğunda bir milyar yemek parası veriyorlar ya! Oraya hizmet güzel yapmadın mı, bir kere gelir bir daha gelmez.

Çok teşekkür ederim sohbet için.

Rica ederim gene beklerim.

• Tahir Yıldız is the owner of Yıldız Restaurant at the centre of the town. He transformed his own market store into a restaurant after the beginning of tourism development in Alaçatı. He has run it since 2002 with his wife.

İşletmenizini ve kendiniz tanıtabilirmisiniz?

Bizim bu altıncı senemiz. 2002'de başladık. Daha önceleri yine burda yaşıyordum. Burası süpermarketti yine bu metrekare üzerine. Çeşitli birkaç iş yaptım burda ama en son süpermarket yaptım on bir yıl 2002'ye kadar. Burada evimize özgü ev yemekleri sunuyoruz. İşte yöreye özgü yani biz özgü zeytin yağlılar, otlar, yemekler. Fikrimiz oydu en başından beri. Evde ne yapıyorsak onu yapalım.

O zamanlar baslamıs mısdı turizm hareketi?

•••

Tabi Alaçatı başlamıştı. Alaçatı'daki o değişimin ilk mekanlarından biri de benim. Alaçatı'daki değişimle beraber ben de başladım. O zaman karşıdaki yer başlamıştı Sailor's Hotel açılmıştı o da bizimle beraber. Ondan sonra Tuval bizden bir sene sonra zannederim. Ondan sonra zaten bayağı bir yol aldı Alaçatı bütün mekanlar açılmaya başladı sırasıyla.

Nasıl oldu, önceleri aklınızda mıydı restoran açmak? Yol gösteren var mıydı?

Hayır. Aslında yol gösterenden ziyade marketçiliğin sonu geliyor gibiydi. Büyük zincirler başlamıştı buralara girmeye. Bizim yaptığımız marketçilik, köy için ben çok lükstüm burada aslında. Bu metrekarede bir süpermarket yapmaya çalışıyordum yani. Düşünün 8-10 tane buzdolabıyla çalışan bir süpermarket... Aslında tabi fikir veren bir arkadaş ta oldu. Ne yaparım ne ederim nasıl birşeyler olur falan filan. Alaçatı'da bir değişim olacak gibi sanki bir şeyler sezinledim. İşte bu restoranlar bir akım olmaya başladı gibi sanki o yıllarda.

En çok teşekkür edeceğiniz kişi veya kurum var mı?

En çok teşekkür edeceğim eşim olur. Çünkü direk ben eşime söyledim bu konuyu. Eğer bana yardımcı olacaksanız ben bu işi yapabilirim. Yoksa başka türlü bir şey yapamam.

Kredi almaya ihtiyaç duydunuz mu?

Yok zaten ufak tefek şeylerle, zaten bir çok şeyini kendim yaptım mutfağını boyasını. İlk önceleri işte bir çok şeyi bozmadan yaptık. Yani masa sandalye böyle her biri değişikti. Başka bir takım. İnsanların kullanmadığı masa sandalye aldık.

Yer kendi yeriniz tabi?

Kendi yerimiz tabi. O bizim için çok büyük avantaj.

O zamanlar yükselmiş miydi fiyatlar?

Yani şöyle 100-150 milyona olan çarşıdaki fiyatlar 500-600 milyona, bir milyar lira demeye başayan insanlar vardı yavaş yavaş. Çünkü talep birden bire oldu. E tabi fiyatlar bir anda yükseldi. Bu arz talepten kaynaklandı büyük bir ihtimalle.

Epey şanslıymışsınız ama kiraya vermeyi düşünmemişsiniz?

Kesinlikle zaten başka türlü olmazdı. Ben zaten burdaki işletmecilerin veya yerli insanların diyeyim, veya dükkan sahibi insaların diyeyim daha doğrusu, işyerlerini başka birine vermelerine karşıyım. bir şekilde kendileri yapmalı. Yani yarım yamalak ta olsa, eksik te olsa veya yanlarına bilen birini de alsalar bir şekilde onla beraber yapmalılar.

Ama çok az kişi var bunu yapan.

Birkaç taneyiz sayılıyız evet. Çoğu kirada tabiki. Satın alan da var kiralık ta var. Satan da var. Fiyatlar çok uçtu uçuk fiyatlara da veriyolar kiraya şu anda tabi.

Malsahipleri eskiden beri gelen sahipler mi, yoksa son yıllarda el değiştiren sahipler mi?

Yok çoğu eski sahipler. Birkaç tane satılmış el değiştirmiş yerler var ama. Çok fazla değil. Satanlar miras yüzünden çoğu...

Kiraya verenlerin de hala çok sahipli olanları var mı?

Yok hep tek sahip kaldı artık. Var bir tane var o Çatladı Kapı'nın olduğu yer onlar üç kız kardeş, bir erkek kardeş onların orası öyle.

Sizin ortağınız yok yalnızsınız değil mi?

Ben evet tek başımayım.

Ortak isletenler var mı bildiğiniz?

İmren var. İki kardeşler babaları vefat etti onlar iki kardeş yürütüyorlar işlerini. Yok öyle çünkü biz burada köylü olarak o büyük paraları görmedik bir arada yani. Şaşırttılar işin doğrusu bizi burda. Hepimizi. Yani yan taraftaki ev bir milyon euro istiyor. İyi bir para yani. Bir buçuk trilyon verildi vermediler diye duyduk. Haa bu fiyatlar talep ediliyor. Ama ilk dört yılın hızı düştü. Yani artık yavaş yavaş taşlar yerine oturuyor. İşte mesela şu bardak ne kadar su alır doluyor, taşan bir kısmı temiz yere gitçek, bir kısmı pis yere. Biz işte o bardak dolsun istemiyoruz. Hep böyle belli bir seviyede kalsın

istiyoruz. Yani taşmasın. En azından çirkinlikler olmasın. Çünkü çok daha mutluyduk... Rantın olduğu yerde çok daha kötü şeyler bekliyor gibi geliyor bize.

Daha büvüvecek mi?

Daha büyüyecek tabi. İleriye doğru yapılan planlar mesela bazılarında çok güzel şeyler var. Mesela bir Türk-Alman üniversitesi kurulmak isteniyor. 2009'a da öğrenci alacaklar diye söyleniyor. Bir üniversitenin gelmesi bir yere çok fark ettirir. Golf sahaları yapılacak deniyor. Bu sezonu epey bir uzatacak. Kaliteyi yükseltecek. Onun haricinde bizim Çark Plajı'nın olduğu yerler. Turizm bölgesi ilan edildi. Onun sağ tarafı Çeşme'ye doğru olan yerde birkaç tane otel yapılıyor. Sea Side tarafında evet iki tane yapılıyor. Birkaç tane daha proje var onlar da yapılacak büyük bir ihtimalle. Birde Port Alaçatı var biliyorsunuz... Biraz belediyenin başı ağrıyor orda. Valla yapılan şeyler Alaçatı'ya yapılıyor. Karşı çıkmak kendi kendini engellemek demek. Onun için yapılsın...

Siz burda örnek olup, malsahiplerinin kendi yerini açtığı oldu mu?

Valla bizi yadırgadılar ilk başladığımız zaman. Alaçatı'da bir bayanın nasıl böyle bir şey yapabileceğini, ya siz delimisiniz, ne yapıyorsunuz... Yakın arkadaşlarım, çevrem. Ama ondan sonra değişti birden. Şimdi öyle değil. Sanki Alaçatı bizi bekliyormuş. İşin doğrusu bu yani siz birşeyler yapın, çıkın şurda karı koca dükkanın önünde poz verin, gazeteler yazsın, çizsin diye bizi bekleyenler varmış sanki. Örnek olmadık ta kopya edilmeye çalışıldık. İşin doğrusu bu. Yani bizim yapmak istediğimiz belliydi. Biz evimizden dedik. Evimizde ne yapıyorsak burda da yaptık. Yani burdaki yaptığımız tasarım, donanım hepsi evimizdeki gibi. İşte evimizdeki pencereyi, perdeyi buraya getirdik. Evimizdeki tası, tarağı, çömleği buraya getirdik. İşte evimizdeki radyoyu buraya koyduk. Salçamızı buraya koyduk. Reçelimizi buraya koyduk. Menümüzü de hiçbir şekilde değiştirmedik. Altı senedir hiç oynamadık. Ne yapmak istiyosak onu yaptık... Sonra da her sene birşeyler üstüne koyup, yani ilk iki sene amatörce, hala amatörüz yani, mutfağımız amatör. Yani 11 tane masa yapmadım hiçbir zaman hala 10 tane masa var. 50 tane sandalye 10 tane masa. Hiç değişmedi bu. Hiç te değiştirmeyi düşünmüyorum. Yani 20 tane masa yapayım da daha müşterim olsun diye uğraşmıyorum.

Kendinizi nasıl tanıtıyorsunuz derneğe katılımınız oldu mu?

O siyasi bir konu. Bana göre siyasi bir konu. Turizm Derneği bana göre yok. Yani öyle bir dernek yok bana göre. bir Turizm Derneği, bir Koruma Derneği var. İşte Turizm Derneğini Belediyemiz biraz destekler gibi. Ama Turizm Derneği'nden öte üç beş otelci derneği demek doğru olur. Burda üç beş mekan dışındaki mekanlara buyurun gelin, şöyle birşey yapıcaz, böyle bir şey yapıcaz gibi bir toplantı. Beni çok ta ilgilendirmiyor açıkçası. Yani bana söz hakkı verilmiş verilmemiş. Gezdiyseniz konuştuysanız katılan olmadı da. Ha bu biraz Alaçatılılardan da kaynaklanıyor olabilir.

Alaçatılı'lar kendileri bir dernek kurdu mu? Madem onlarla pek birlikte olunamadı.

O zaman da iş Alaçatılıydı, yabancıydı, dışardan gelen olayına döner. Yani dernek üzerine dernek kurma o da bana göre yanlış. Öyle bir ayrım da yapmak istemeyiz biz burda. Çünkü ben buralıyım ama burayı sevipte gelen insan benim için Alaçatılıdır. Ama bir sene yaşar, ama üç ay yaşar, ama iş yapar ama iş yapmaz...İşin gerçeği burası ticari bir işletme. İki ay çalışıyoruz ama sonra on ay yiyoruz onu biz burda. Sen burda kapıda durup sen gel sen gelme diye adam ayırıyor musun. O zaman herkes gelcek...

Alaçatı'da sadece butik otel ve restoran açılıyor. Öbür işletmeler gelip geçici her sene değişiyor. Ama bunun yanında ufak tefek sağda solda açılıp kapanan restoranlar da var yani.

Ticaret Odası'na mı üyesiniz?

Ben Ticaret Odası'na da üye değilim artık. Ticaret Odası'na üyeydim 12 sene. Esnaf ve Sanatkarlar Odası'na üyeyim. Şirketim falan bozuldu. 2005 itabari ile ayrıldım. Tek başımayım yani herşeyimle.

Bu meslek odalarının Alaçatı'da varlığı var mı?

Yani Alaçatı nahiye biliyosunuz. Hepsi Çeşme merkez. Yani yok gibi. Yönetime bir arkadaş alıyolarsa da o da toplanılara ala gidiyordur herhalde. Toplantılar da Çeşme'de yapılıyor tabi. Ama bu da bizim bir gerçeğimiz tabi. Çeşmenin bucağı olarak geçiyoruz. İllaki herşeyimiz orda. nüfus kaydımız orda, kaymakamlığımız orda. Her ne kadar belediye olsak ta. Bütün işlerimiz orda yapılıyor yani tapular orda.

Tanıtım yollarınıza nasıl ulaşıyorsunuz?

Artık çok basit bazı şeyler internet denen bir olay var zaten. Dünyayla iletişiminizi kurabiliyorsunuz. Onun haricinde, yani bölgesel gazeteler zaman zaman yani yazdılar çizdiler. E işte büyük gazeteler yazdılar çizdiler bir şekilde.

Tesadüf müydü onların gelişleri?

Tesadüfen gelenler, burda yemek yiyip beğenenler. Tabi yani. Mesela bir Haşmet Babaoğlu müşterimiz oldu. Yediği yemekten haz duymuş yazdı. Hemde birkaç kez yazdı. Gelir gider hala buraya. Kapının önünden geçse nasılsınız demeden geçmez. Ee bir ara beraber yaşadığı işte şey vardı. Neco'nun kızı. Ondan ayrıldılar. O öyle gelir. Yazar çizer. Öyle yani. Bir de bu şeyde bunda var galiba bu 2007'de (Alaçatı Rehber'ini göstererek), 2008'e ilan vermedim. Bana da gelmediler zaten. İlk çıkardıkları da bu zaten. Zeynep Hanım'da Alaçatı'ya ilk gelen. İlk butik oteli yapan bir bayan. Taş Otel biliyorsunuz Zeynep Hanım'ın, yani o burda bu derneğin, hani benim bir derneğim var demek için dernek kuranlardan. İşin doğrusu bu. Dernekçilik o değil. Ben burda aşağı yukarı yedi sekiz sene dernekçilik te yaptım. Çeşme Lions Klubünde başkanlığa kadar yaptım. Ondan sonra bıraktım kaçtım. O da yüzümüze gözümüze bulaştı çünkü. Bizler bu dernekçilik işini bir şekilde bilemiyoruz. Yani sivil toplum örgütlerini kullanmayı, becermeyi, onları hayata geçirmeyi. Zannediyoruz ki onu kullanıp ta kendimize birşeyler elde edeceğiz. Bütün hepsi aynı maalesef. Şimdi burda otel diyosunuz herhangi bir yerde yazı çıkıyor. İşte diyor, dernekten aldığımız bilgilere göre şu, şu, şu, beş tane otel... Alaçatı'da 35 tane otel var.

Yani Alaçatı turizmini temsil ettiğini düşün müyor musunuz?

Kesinlikle! Yani beş tane yazdığınız otelin, çok afedersiniz içine edebilecek, bir o kadar daha kaliteli otel var. Oda olarak, kalite olarak, hizmet olarak, yer olarak, konum olarak, her şey olarak. E siz niye böyle bir sınırlama yapıyorsunuz.

O yatırımcıların fakları ne hala sizce güç bakımından?

Aa tabi ki yani yerli halka baktığınız zaman veya birşeyler yapmak isteyen halka, bu insanlar bir çok şeylerini halletmişler. Maddi güçleri hakikaten yani... Tabi onun kimse kimsenin hesabını yapamıyor. Nasıl yaptığını ve nasıl yürüttüğünü. İşin o yüzünü bilemiyoruz. Bilemem de zaten. Hiçbir zaman da sormam. Kim nasıl yapıyor çeviriyor diye. Ama yani muhakkak ki bir farkları var. Yani maddi güçleri var. Yani düşünün, Alaçatı'da bir eve gözü kapalı, yani benim altı yedi sene önce işte 5 milyar 10 milyar vermeyeceğim. Verilmeyecek derecedeki kötü bir eve işte adam 200 milyar, 300 milyar burdaki köylüyü şaşırttıysa kardeşi kardeşe, karıyı kocaya işin doğrusu anayı oğula düşürdüyse. Çünkü dedim ya köylü bir arada görmedi o parayı 200-300 milyarı. Adam geldi 200 milyara evi alırım ben dedi. Yan taraftaki komşusu 300 milyar dedi, onu da 300 milyara da alırım dedi. İnsanlar zaten burda altı hayvan damı, üstünde yaşadıkları evlerdi bunlar köy yerinde. Herkesin evinde iki tane keçi, bir tane inek, tavuk... Yani aşağıdaydı hayvanlar...

Pansiyonculuk ne durumda burada?

Pansiyonculuk yok burda. Pansiyonculuk hiçbirşey yokken burda daha, daha Alaçatı'nın ismi anılmadığı zaman, üç beş aile yapmaya çalıştı. Evlerini ev pansiyonuna dönüştürdüler.

Nerden geldi bu yönlendirme?

Teşvik meşvik yoktu. Onlar kendi kendilerine yapmaya çalıştılar. Onlar kalmadı. Kalmadı o aileler. Zaten bir kısmı evlerini sattılar. Bir kısmı da şu anda turizm ile bile uğraşmıyolar nerdeyse. Yurt dışında falan bir kısmı.

Bu caddede evlerini satanlardan bulabileceğimiz komşularınız var mı? Siz buranın yerlisi olarak...?

Ya onlar bir de o kadar çok el değiştirmiştir son zamanlarda... Biz çoğunu hala o ev sehibidir diye biliyoruz başkası çıkıyor. Adama demişlerdir biz senin evini aldık biz bir şey yapmicaz tamam sen daha iki sene daha otur. Sonra biz iki sene sonra gelicez sende çıkarsın. Kendine ev alırsın o zamana kadar veya burayı kullan şimdilik iki sene öylesi de var... Bilemicem ya şimdi kimseye boş yere yollamayayım sizi...

Şimdi bazı işyerleri boşalmaya başlamış? Bu sezon kiracı bulamamış yerler var.

Var evet. Bundan sonra biraz daha da azalcak kiracılar diye düşünüyorum bana göre... Belki yanılıyor olabilirim de. İnşallah azalmaz artar, bana da faydası var çünkü. Ben özellikle açtığımız seneden beri burada yaşanıyor olduğunu göstermek için kışın da açık tuttuk özellikle. 12 ay boyunca Don Kişot'luk yaptık.

• • •

Alaçatı'nın en güzel zamanları bu aralar. Çok rahat gezilebilcek havalar, etraf sakin daha. Kışın daha güzeldi. Her kış açık tuttuk ya. Dernekte de onu söyledim zaten. Birkaç toplandıya gittim aslında. Herkes açık tutmalı diye. Biraz sivri dilli olduğum için beni istemiyorlar. Ben bağırıp çağırıyorum biraz. Yani doğruları rahat söylüyorum. 'Ben burda camını gazete ile kapatıp sezonu iki aya indiren insanları istemiyorum!' Dedim. '2008 sezonunda buluşmak üzere...' ne münasebet! 2008'in sekiz ayı kışın ben burdayım. Sen giderken niye burda yok başka hayat deyip sabote ediyosun? Öyle birşey yok ki! Biz burda 12 ay yaşıyoruz! Neden bunu yapıyorsunuz. Güzel iki perde as. Vitrini açık tut. Ama istemiyorsan gelme kardeşim. Git durmayacaksan! Bizi de o şekilde sabote etme yani.

Var mıydı açık kalan başka?

Mesela bir kaç kişi karşı taraf biraz açık tutmaya çalıştı, köşe kahve açık tutu, Taş Otel açık tuttu, biz açığız burada. İşte Alaçatı'da kışın yemek yenecek yer yok! Neden yok? Biz açığız burda. İlla iki tane mekanda mı yemek yeniyor... Ama geçen kış çok az da olsa ben de kapattım. Daha önce hiçbir kış kapatmıyordum. Açık tutmak hakikaten baktığınız zaman akıl kârı da değil. Çünkü menüyü olduğu gibi hazır tutmak zorundasınız. Ya bende bu gün bu yok şunu yaptım kış diye, öyle bir şansınız yok! Ya menü tam olcak yada hiç açmayacaksınız. İkisinin arası bir şey benim mantığımda yok. Ben öyle iş sevmiyorum. Bana akıl veriyolar, işte aç zeytinyağlı bir çeşit yemek yap. Yok insanlar mecbur değil ki bir çeşit yemeye geldiği zaman. Ee Alaçatı'ya gittim sadece nohut yedim geldim. Olmaz bence. Sadece aynı mekanların açık durması da hoş değil. İki hafta üst üste gelirsiniz bir hafta bende oturursunuz, bir hafta karşıda oturursunuz. Üçüncü hafta dersiniz yine aynı yerde mi oturcaz. Değişik bir şey arar yani insanlar. Bir sürü alternatif var İzmir'de. Urla'sı var, Foça'sı var... Adam ta İstanbul'dan geliyorsa daha yakın yerler var. Buraya gelen adam gayet iyi Bodrum'a gitmesini becerir. Gidiyordu da bu kadar senedir.

Açana iş var. Geçen 19 Mayıs'ta tıklım tıklımdı. Rezervasyon ile müşteri aldık...

•••

Kızlarınız mı yardımcı oluyor burda?

(Tahir Bey'in eşi.) Yok değil. Çalışanlar onlar. Bir kızım bir oğlum var. İkisi de üniversitede. Biri sahne oyunculuğunda kızım, diğeri basın yayında oğlum. Kızım bu yaz gelemicek ama oğlum belediye de yerel gazetede çalışacak bu yaz. Hazırlığı bitirdi daha bu sene. Vakit geçirsin orda biraz tecrübe olur belki mesleğine. Kızımız 23 yaşında.

(Tekrar Tahir bey.) Onlar o yönde hareket etmek istedi biz de destek oluyoruz böyle.

Çalışanlarınız kimler? Alaçatıdan gençler mi?

Yok dışarıdan. Çok nadir görürsün Alaçatılı. Alaçatı'dan gençler hepsi zannediyor ki, hepsinin taş evi var nasılsa, tarla var. Sörf var iş yapılacak. Yani en kötü şey bu burda yaşayanlar için, onlar buraya gelen iki üç günlüğüne gelen insanların hayatları hep böyle kakarakikiri geçiyor sanıyor. Sanki bunlar böyle hayat boyu tatilde hayat boyu sörf yapıyor, hayat boyu rakı balık yapıyor. Ama öyle değil yani. Bu insanlar belki bir hafta tatil yapabiliyor veya hiç tatil yapmıyor iki günlüğüne kaçamak yapıyor, 12 ay çalışıyor geliyor...

Bütün yaz tatilde bizimkiler. Sonra kışın, abi var mı 5 lira 10 lira? Bir sigara alırmısın bana? Diye... Ha var çalışanı da ama genelleme yaparsak maalesef tembel. Ya boş geziyosun, ya kışın baban senin cebine 5 liya para koyuyor mu? Koymuyor abi yok! Cevap... Yok zaten biliyorum babasını da veremez yani... Taş evler arsalar bitiyor bitiyor. Ya hazır para ne olur. Ne kadar dayanır Allahaşkına ya. Bir ev satsan 500 verseler kardeşlere ne kadar dayanır Allahaşkına ya... Ya olay o zaten burdan satar 300'e, gider 150'ye bir tane Petek'ten alsa 150 kalsa, zaten çocuğun baskısı var, bir de araba yarısı oraya. Düğün zamanı vardır, kalanı da oraya bitti. Bu talep olduğu müddetçe bu olacak.

Alacatılılar birbirlerine de aynı miktarlara mı kiraya veriyor?

Birbirine veren yok ki. Yani zaten tutacak gelir yok burda. Hala dikine gidiyor insanlar bu sokakta bizim mutfağımız kadar dükkan 25 milyardan aşağı yıllık veren yok yani. Maalesef. Şurda aşağıda 60

istiyolardı ve tutuldu. Artık kaça tutuldu bilmem. Ve o paralar burda yapılacak hiçbir işletmeden çıkmaz. Hiç mümkün değil. Restoran işi dahil. İşte Sultanahmet Köftecisi bugün bir marka bu. Ama franchise işte neyse 25 miyar lira verdi. 30-35 miyar da içine masraf etti. Yani çok küçük bir dükkandı şurda. O küçük yerde üç aşçı içerde, altı garson dışarda. On masa var altı garson. Dedim bu yazı çıkarırsa çok iyi yani. Personel parasını ödeyemez çünkü. Bırakın kirayı felan. Yağmurda söktüler öyle kaçtılar, yağmurda... E günah! Tuval mesela artık bir marka oldu burda. Dört mülke yayılmış durumda. Kimse bence onun kalitesiyle boy ölçüşmemeli...Ömer abi mesela Lavanta'ya verdi ya. Hayatından memnun tabi her sene kirasını alıyor. Eskiden orda otururdu. Üstte evini de yaptılar ona. Ama en sonunda kaçmak zorunda kaldı, yağ kokusundan is kokusundan, gürültüden... İşletmeye alırken sadece el yapımı pasta, incik boncuk satacaz diye aldılar. Sonra bayağa zengin mutfak oldu. Domuz eti satan tek yer orası Alaçatı'da.

Ama kendisiyle görüştüğümüzde o şekilde bir yer işletemiyeceğini ve o aldığı parayı çıkaramayacağını söylüyor.

Neden? O zaman bu şekil bir yer işlet sende! Ya ben çok lüks bir şeye yönelebilirdim bunu yaparken. Ama buraya gelen misafirler, insanlar o kadar lüksün içinden geliyorlar ki biliyorum. E o adamlara burda ne verebilirsin farklı lüks? Nasıl tatmin edebilirsin? Ne yapabilirsin? Çok basit birşey de yapabilirdim. O zaman hani çok salaş olmasın diye. Evimizi yapalım dedim ya! Bir de öyle deneyelim. İyi ki de yapmışım yani.

•••

Geçende mesela bir adam geldi afedersin görünüşünden belli yani bir şey olduğu. Kardeşim sizi bulana kadar kaç yerden kalktım ne o meksikalar falan bilmem ne. Egeye geldim ot varmı kardeşim sizde? Dedi. Var dedim ya ha ha... Dedim doğru yere geldin...

•••

Yabancı turistlerden müşterileriniz oluyor mu burada?

Olmuyor. Yabancı yerleşimi de yok burda. Ama o konuda şanslıyız. Pazara geliyor Almanlar görüyoruz. Pazarın girişinde bir kafe var orda oturuyorlar. Çeşme'de, Ilıca'da var ama buranın fiyatları onlara hitap etmiyor belki biz biraz pahalıyız tabi. Gerçi şimdi Alman üniversitesi geliyor, bütün hocalar Alman olacak ne olur nasıl değişir bilemem. Ama her yer imara açılırsa yazlık konut artarsa ne olur bilemem. Ama tabi belli bir kesim olmalı. Öyle Antalya gibi İngiliz işçi, Ruslar falan değil. O bozar burayı...

Belediye ne yapar bu durumda sizce? Bir Alaçatılı vatandaş olarak.

Bir yanlış yapacağını sanmıyorum ya. Belediye başkanı benim çocukluk arkadaşım zaten. Kesinlikle bazı şeyleri öğenmiştir. Bu kadar yaşanmış örnek varken, burada hala hata yapmak aptallık olur. En yakın örnek Çeşme. Yani o yapılaşma o kötü yerleşim... Golf turizmi, yat turizmi, ve tabiki sörf buradaki espri onun üzerine planlamalar diye duyuyoruz. İşte bunun için bir de kültür. Ünivesite gerceklesirse Alacatı için nimet...

Nerde arsası üniversitenin?

İşte belediyenin arkasında. Onun üst tarafları. Belediye Almanya'ya kadar gitti bayağı uğraştı. Teklif nerden geldi bilmiyorum. Ama yerini merini herşeyini hazırladı verdi. Beldiye başkanı dün bizdeydi. Burda yemekteydi. Gazeteciler felan vardı yanında. Akşam gazetesinden, Çeşme Life falan felan... O bürokratik bir adam değildir. Sabah kalkar bütün Alaçatı'yı dolaşır... Eskisi öyle değildi ama tam bürokrattı. Aynı partiden, o da buralıydı. Ama adamın kişiliğine birşey diyemezsin. Ama yapısı öyle. Neyse...

•••

Çok teşekkür ederiz vakit ayırdınız. Çok faydalı bir görüşme oldu.

Estafurullah. Başka zaman da bekleriz memnun oldum.

• Ilker Özen is the owner of an outfitting shop at the centre of the town with his father. He is at the age of 30 and one of the young merchant of local inhabitants.

Turizmin başlangıcından beri size göre neler değişti?

Bizim çocukluğumuzun geçtiği yerler tanınmıyor işte artık. At arabalı, poşulu insanların geçtiği, ineklerin geçtiği belde nereye geldi yani. Oturduğun restoranlar ahırdı. Ya inek vardı ya saman balyaları vardı... Benim rahmetli dedemin evinde de 2-3 tane inek vardı hep. Hala duruyor evi.

İleride nasıl değerlendirmeyi düşünüyorsunuz evi?

Biz satmamaya almaya özen gösterdik. Ninem oturuyor hala zaten. Bayağa da restore ettik. Büyük avlusu var bahçesi var. Herkes birararaya gelince bayramlarda her geçen gün kalabalıklaşıyor büyük ev olduğundan herkes geldiği zaman iyi oluyor.

Hala yeni açılan yerler var mı geçen seneye göre?

Var evet. Mesela geçen sene kirasını karşılayamayan birkaç yer vardı ayrıldılar. El değiştirdi. Yeni kiracılar da geldiler hemen yerlerini açtılar. Hala gelişim devam ediyor, hala daha dükkan arayanlar devam ediyor. Hala ev almaya devam edenlar de var kiralık ta tutanlar var. Mesela şurda Agrillia'nın hemen yanında dışarda masa sandalye olan yeri bu sene yeni tuttular. Eskiden kahvehaneydi orası. Geçen sene sahibi ölünce kardeşleri kiraya verdiler. Kırk bin liraya kiraya verdiler senelik. Geçen sene 20-25 rakamlarını duymuştuk bu sene ilk defa onlar 40 bin liraya verdiler. En yüksek kiraya bu sene onlar verdi yanı. Az bir para değil. İstanbullu bir yatırımcı aldı. Bir tane de bitmiş bir oteli kiraladılar. Sağlık ocağından çıktıktan sonra karakol sokağından yukarda Rüstem amcanın kireç sattığı bir dükkan vardı. Onun hemen karşısında eski bir Rum evini aldılar ama kiraladılar. Bütün masraflarını kendileri yaptılar. 7-8 odalık bir butik otel haline dönüştürdüler geçen yıl. Bu sene de orasını kiraladılar.

İş yaptığını görüyormusunuz her yeni yerin?

Yani zaten gelen yatırımcının da müşterinin de acaip çevresi var. Birkaç kişi duydum mu hemen geliyorlar. Hele yeni açılan yerlere rağbet biraz daha fazla. Mesela onlar ilk defa açtılar. Hafta sonları hep doluydu. Mesela eski belediye binasının altı. Orası da çok kibar bir butik otel oldu. Orda da kahvaltı hastası insanlar. Meydanda kimsecikler onun orda takıntı halinde insanlar. Kahvaltı için sırada bekleyen insanlar var. Yedikleri sıradan kahvaltı aynı domates, peynir, zeytin... Onlara akıl sır erdiremiyoruz. Sürü psikolojisi neresi kalabalıksa oraya gidiyor insanlar. Tuval'e gidiyorlar 300-400'e yemek yiyorlar. Ooh değdi diyor adamlar. İstenbuldaki meşhur yerlere akın oluyormuş duyuyoruz. Aynısı burda da oluyor. Şimdilerde tartışılan nereye kadar devam edecek. Çeşme bitti diyorlar birkaç yıldır ciddi anlamda. Kalabalık gözüküyor ama boş. Yani çekirdekçi takımı dediğimiz tipler.

Bence burasının devam etmesi için daha fazla el değiştirmemeli bance. Yani özünü korumalı. Artık bu şekil kalmalı diyorum ben. Şimdi gelen giden İstanbulda bir mekandan ne kadar çabuk sıkılabiliyorsa burdan da toptan sıkılcaklar muhakkak sıkılacaklar...

Kışın yok kimse Eylül ayından, Ekim'den sonra yok. Bayramlarda tatiller uzun sürerse havalar uzun sürerse. Havalar güzel olduğunda bu antika pazarı felan kalıyor gene.

Çok teşekküler.

APPENDIX B

INTERVIEW WITH REPRESENTATIVES OF LOCAL GOVERNMENT

Muhittin Dalgıç is the mayor of Alaçatı Municipality.

Öncelikle kısaca Alaçatı'da turizmin gelişim sürecini özetler misiniz? Bu gelişimin daha geniş kesimlerin faydalanımına yönelik belediyenizin projeleri nelerdir?

Şimdi, şöyle söyleyeyim öncelikle bir yönetim bir vizyon belirler. Bölgenin geleceğine yönelik kendisi bir vizyon çalışması yapacaktır. Bizim bu bölgemiz turizm bölgesi. Biz yönetime başladıktan sonra iki yıl boyunca sadece mevcut planların revizyonu ve yeni planların kendi kafamızdaki vizyona uyarlanması ile ilgili çalıştık. Bu neticeyle, Alaçatı'nın korunmuş bir yapısı vardı, bu korunmuş yapıyı tescil ettirmek gerekirdi. Bunu, Kültür ve Tabiat Kurulu ile bilikte bölgeyi genişlettik. Tamamını kentsel koruma altına aldık. Bunun çalışmalarını yaptık. Onunla ilgili geçiş bölgelerini Alaçatı'da sivil mimari özelliklerine uyacak şekilde, yani plan notlarımız ona gore düzenlendi.

Tüm kenti kapsayan bir yeniden imar düzenlemesinden mi bahsediyorsunuz?

Tüm kenti değil ama Alacatı'nın bu otantik yapısı içersinde olan bölümü ve geçis alanlarının aynısını yaptık. Şunu ifade edeyim Alaçatı'da bizim çok planımız yoktur bir koruma planımız vardır. İki, turizm planımız vardır. Üç, normal konutla ilgili ve burda kesinlikle kata izin vermiyoruz. Ve lejant artırımına hiçbir yerde gitmiyoruz. Ticaret te olsa, turizm de olsa, konut ta olsa lejant artırımınız yok. Bunlar bir koruma mantığı içerisinde çıkan şeyler. Yani planladığın alan içersinde... Plansız kalırsa bir alanı koruyamazsınız. Planlamanız gerekiyor. Bunun akabinde, orada yaşayan insanların halk dili ile cebine biraz para girmesi lazım. Ekonominin güçlemesi lazım. Tabi bu koruma alanlarının içersindeki her insanın cebine bir para girmeye başladı. Korunmuşluğun getirdiği bir değer artırımı çok çabuk yansıdı. Tabi bunlar çok küçük anekdotlardır. Yani bir anda trafiğe kapatıyosun, yolları serbest bırakıyosun, Akdenizin o tipik yaşantısını yani yemeğini içkisini yolda sunmaya başlıyosun. Bunlar hepsi o vatandaşa hem yansıma, hem direk gelir olarak gelmeye başladı. Vatandaş ta bundan rant aldı. Burada yüzlerle ifade edilen kira bedelleri milyarlara çıktı. Güney tarafında şanslıyız, tabi Alaçatı coğrafyası olarak şanslıyız turizm anlamında... Bu güne kadar korunmuş bir yapısı vardı. O alanda bizim 'Port Alaçatı' dediğimiz, halk arasında 'Venedik Evleri' dediğimiz bir yapılaşmamız var. Yeni bir kent oluşturuyoruz. Tabi ordaki de temel amacımız konut falan değil tümü. Tabi konutlar da var. Ama işte butik otellerin içinde yer aldığı, alışveriş merkezinin, kültürel aktivitenin, sportif aktivitelerin yerine getirildiği çok büyük alan var. Bir golf alanı, aynı şeyin içersinde ve bölgenin yine bir sansı olan, termalle ilgili tesislerin içinde ver alabileceği bir yasam merkezi yaratılıyor. Toplam 2400 dönümlük bir alan ve bunun 1000 dönümü de su altında kalacak. Denizi getiriyoruz karaya. Onda da iddiamız odur; Herkes denizi karayla doldururken, biz karayı deniz ile dolduruyoruz.

Alaçatı'nın diğer turizm yapan kentlerden farkı ne idi? Alaçatı'da ilk turizm işletmelerinin büyükşehirlerden gelen birkaç girişimci tarafından olduğu biliniyor? Sizce o kişileri Alaçatı'ya çeken neydi? Yani sizce bu kişilerin kaynaklarını Alaçatı'da yatırım yapmak için kullanmalarındaki sebep neydi?

Aşağıda şanslı olarak dünyanın ilk üç arasına giren bir sörf alanımız var. O da tabi göreve ilk başladıktan sonra hemen Avrupa Şampiyonası, Dünya Şampiyonası, Türkiye Şampiyonalarını buraya almak oraya hızlı olarak hareket getirdi. Ve kısaca toparlarsak Alaçatı bu konuma geldi. Ama Alaçatı sadece korunmuş yapısı işte sadece taş evleri veya düzenlenen yapılarıyla değil, Alaçatı hep ilklere alışıktır. Yani Alaçatı'nın içindeki yaşayan insan kalitesidir. Yani bugün sokaklara indiğiniz zaman 'günaydın' diyeceğiniz, 'merhaba' diyeceğiniz, insanlarla oturup konuşabileceğiniz, sohbet edebileceğiniz bir yapısı var Alaçatı'nın. O da çok büyük bir katkı sağlıyor bu gelişmeye.

Artık Alaçatı'da baskın sektör turizm midir? Yani en önemli şey turizmin planlanması mıdır?

Hayır şimdi en önemli şey derken, biz onun ismini şöyle de söyleyebiliyoruz; 'Kültür turizminde yeni bir soluk ve Alaçatı modeli.' Genel anlamda kaliteli, iyi fiziki mekanlarlar yaratıp, kaliteli hizmet sunup kaliteli para almaya çalışıyoruz. Yani Alaçatı'da sıradan bir pansiyon göremezsiniz. Hepsi bir butik anlamdadır. Sıradan bir kafe restoran göremezsiniz. Bu o modeldir artık yani turizmde... Belki çok fazla, bir yatak sahibi değiliz Alaçatı'da. Ama nitelikli yatak sahibiyiz. Ciddi, nitelikli ve aranan

bir nitelikte... Çünkü o daracık sokaklarda işte ufacık butik otellerin, butik kafelerin yarattığı hoş görüntü ve hizmet ettiği fiziki mekan bize artı değer olarak geliyor. Bu yeni bir model! Tümünde aynı şekilde. Bizim güney tarafında yaptırdığımız tesislerde de şu anda mesela, şu anda bir otel devam ediyor bir tanesini işte inceliyoruz. Orda da aynı şekilde kata izin vermiyoruz, oda fazlalığına izin vermiyoruz. Şimdi orda ciddi bir alan, yirmi dönüm içersinde 88 odalı bir tesis çıkıyor. Hep yani bunu bir butik anlamda, yani o herşey dahil sistemin getirdiği o mass turizm dünyada artık boyut olarak sıkıntı getirmeye başladı. O da ayrı bir konu. Onu ben yadırgamak için söylemiyorum. O da bir düzenektir. Ama önlemini alarak. Yani artık üç yıldızlı iki yıldızlı pansiyonların artık herşey dahile girmesi değil. Ama bunu hakkıyla yapacak büyük grupların yapması lazım. Yani büyük oteller, büyük grup derken onu söylemek istiyorum. Ama Alaçatı'da biz onu istemiyoruz. Onu yaptırmamaya çalışıyoruz.

Büyük yatırım demişken bu büyük yatırımların gelecekte uygulanmsı söz konusu mudur?

Tabi kesinlikle. Şimdi büyük yatırımcı mutlaka gelir. Çünkü alan geniş. Ve korunmuş bir alan. Yani turizm yatırımı güney sahilleri tamamen boş. Orda planladığımz otel var, golfler var. Mutlaka bu büyük yatırımcı gelecek. Çünkü, planı hazır olan bir bölge olduğu için ve boş olduğu için o yatırımcı gelecek.

Hazine arazileri de çok fazla olduğundan, Turizm Bakanlığı'nın tahsis yolu ile hazine arazilerini Turizm yatırımına açaması yıllardır gündemde idi? Bu gelişmeler olurken bakış açınız ne idi?

O tahsisler şimdi duruk ta. Ama mutlaka açılacak.

Merkez hükümet ile kordinasyonunuz nasıl işliyor?

Benim bir sıkıntım yok. Hiçbir şekilde kimseyle bir sıkıntımız yok.

Yerel olarak belirlediğiniz vizyon çerçevesine uyacak mı bu gelişmeler?

Herşeye yani bizim belirlediğimiz yapı içersinde uyacak. Diğerlerinde de kaş çıkarırız artık. Yani bizim de kendimize göre yasaların verdiği yetkiler var veya yapabileceğimiz şeyler var. Ama hiçbir yerde yerel yönetim ile üst yönetimler, bilhassa turizm alanları içerisinde ayrıcalık olmaz. Birbirine aykırı davranışları da olmaz. Bu bir bütün olarak devam eder. Ha olur ki yöneticiliğin vasıflarıdır yani... Yani olur ki güney tarafına konut yapayım derse yaptırtmam! O yetki de belediyenin yetkisi. Ama bir oteldir işte turizm sektörüne hizmet edecek bir tesistir, bizim kafamızda izin veririz yani.

Peki yerel halkın kentteki turizm hareketine katkısı ne oldu? Yani yeterince katılım oldu diyebilir miyiz?

Yani şimdiden bundan bahsetmek mümkün değil. Ama şöyle söyleyeyim, bölgemiz hem Çeşme hem Alaçatı olarak turizmin ilk başladığı noktalardır. Ve en hızlı. Yani Türkiye'de turizm yeni yeni ifade edilirken işte yetmişli yılların başında, bu bölgede Türkiye'nin en önemli otelleri vardı. İşte Turban Otel, Altınyunus Otel Balkan'ların en büyük yeriydi. Burda ciddi olarak eğitim görüldü. Bir okuldu onlar yani. Burda yaşayan insanımız ciddi bir eğitim gördü. Turizme direk katılımı ciddi. Tabi sadece çalışma. Bir butik otel açma, bir kafe restoran açmak anlamında değildir. Herşey turizmin içinde yer alır! Yani yetiştirdiğiniz bir ürün domates te turizmin içersindedir yani! Tavuktan aldığınız yumurta da turizmin içersindedir. Çünkü orda kullanılıyor. Onun için de halkın direk katılımı var.

Turizm işletmesi açma anlamında soruyorum... Alaçatılılaın işletmeleri artmaya başladı mı?

Var, var, var... Ciddi olarak var. Kesinlikle.

Belediye olarak bu durumun kesinlikle teşvik edildiğini söyleyebilir miyiz?

Ediyoruz. Bir kere planlarda teşvik ediyoruz. Yani kimin, neyi, nerde yapacağını belirledik zaten o alan içerisine denk gelen herkes bu tür işlere katılıyor.

Belediyenin mal varlıklarında, özellikle kiralık dükkanlarında bu yönde bir ayrım gözetiliyor mu?

Yok öyle bir şey olmaz. Bir kere ayrım yapamazsınız. Tabi toplumun bu işin içinde yer alması için elimizden geleni yapıyoruz. Ama tabi yasalar çerçevesinde yapabileceğimiz şeyler var. Yoksa gel sen şurasını işlet, git sen şurasını hallet şeklinde bir mantık mümkün değil yani.

Genel anlamda yerel halk emlaklarını değerlendirme yolunda ne tür metodu takip ediyor? Satış mı, kiraya verme yolunda mı...

İkiside var. Satış ta var, kiraya verme de var.

Satış, yani emlakların yerel halkın elinden çıkma eğilimi devam etmekte mi?

Şimdi onu bakın! Yüz yılda bir toprağı, dünyanın hiçbir ulusu kendi bireyselinde tutamaz. Mesela on dönüm bir arazin varsa, beş kardeşsen ikişer dönüm düşer. İmara girerse bir dönüm kalır. Bir dönüm de bir parseldir. Yüzde elli ile müteahhite vereyim diye düşünürsen bir tane ev sahibi olursun. On dönümden bire düşer. Ki bu süreç te yirmibeş senelik bir süreçtir. Bir ikinci senede bir başka kuşak, iki çocuk bir ev o mutlaka satılacaktır. Yani dünyadaki düzenek te budur.

Yani bunu hak sahiplerinin sürekli artmasına mı bağlıyorsunuz?

Tabi. Yani bölünme, bölünme... Beraberinde her zaman yok olmayı beraberinde getirir. Bu da yani kaçınılmaz bir şeydir.

Peki bu durumda kardeşler arasında ortak girişimlerin oluşması zor mu Alaçatı'da?

Yoo. Alaçatı'da o zor değil. Ben sekiz kardeşim. Sekiz kardeş belli işleri yapıyoruz. Ortak iş yapıyoruz. Bir örnek camiada benim. Ben sekiz kardeşim. Yedi oğlan bir kız kardeşiz. Bütün işletmelerimiz ortaktır. Hepsi devam ediyor. Yani o çok zor değil yani var. Ciddi örnekleri var bölgede.

Peki bu değişimde, hiç değişemeyen mahalleler, kesimler var mı?

Yok! Yok Alaçatı'nın tümüne yayılmış durumda. Tabi belli bir noktada fazladır. Ne bileyim, bir tarafta on birimdir ama diğer tarafta üçtür, dörttür. Ama hızla tüm bölgeyi kucaklıyor yani.

Peki dernek çalışmaları ne durumda? Alaçatı'da belediye dışında sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları nasıl gidiyor? Bunların kurumsallaşmalarına yönelik bir çalışma var mı?

Şimdi bakın, Alaçatı'nın kışlık nüfusu 10.000 civarında. Alaçatılının herbiri zaten işin içine katılıyor. Alaçatı'da bu 10.000 nufus içerisinde belediye başkanı olarak sıfır yaşında çocuğu da tanırım, seksen beş yaşında dedemi de tanırım. Aynı yapı diğer vatandaşta da. O zaten kendi içersinde paylaşılıyor. Mutlaka tabi bazı sivil toplum kuruluşları olacak. Yani işte ne bileyim otelciler olacak, esnaf olacak, ki bu var. Normal şekilde işte bu şöförler odası, oda olmasa bile burda bir birimleri var. Minibüsçüler, taksiciler... Hepsinin ayrı ayrı birşeyleri var. E tabi doğal olarak toplumun içinde yaşıyor, doğal olarak yönetime de fikre de ortaklığı var. Onda bir sıkıntısı yok Alaçatı'nın. Yani çünkü şu, sabah kalktığım zaman şimdi bak benim buraya geliş saatim ne oldu... Ben sabah saat altıdan beri sokakta dolaşıyorum. En son gittim berbere sakal tıraşı oldum geldim. Yani sabah şu ana kadar üç yüz - dört yüz kişiyle konuştum. Yani merhabalaştık, günaydınlaştık, var mı bir şey? Muhiti gezdik işte. Şantiyeler var bir iki tane. Bu ne demektir işte vatandaşın şeyine... işte kavşak yapıyoruz orda on tane vatandaş bu böyle olur mu diye... Yok olmaz işte kuralı budur böyle olacak. Yani bunları yapıyoruz zaten. Diğer konuda zaten kurallar belli. Yani Alaçatı adına kurallar belli. Yani siz burda Alaçatı'da taş bina yapmak zorundasınız. Belli bir yerde yola sıfır binanızı yapmak zorundasınız. İşte yasa gereği su kadar metre kullanmak zorundasınız. Bunlar zaten uygulanıyor.

Ben çok teşekkür ederim. Son olarak, kentte turizmin büyüme hedefi olarak nasıl bir hedef belirlediniz? Yerel yönetim olarak burada nasıl bir turizmin devamından yanasınız?

Şimdi şu bakın, Alaçatı şu andaki imari sınırları global söylüyorum doksan bin dönüm bir alandır şu andaki imar uygulamasının bulunduğu yer. Ee yaklaşık doksan bin dönüm bir alan da turizm ile ilgili planladığımız alan vardır. Bir doksan bin dönüm bir alan daha yine bizim Alaçatı'da yüz yılı hedeflediğimiz bir alan var. Onu da ciddi çalışıyoruz zaten. Üç dört senedir de o konuda çalışıyoruz. Tabi bunu çok ifade etmiyorum üçüncü bölümle ilgili. Çünkü orda rantı yükseltmemek adına. Çünkü vatandaşın bir kısmı rant duygusuyla oraya gidebilir. Biz orda hedeflediğimiz şu Alaçatı'da; tarım nerde yapılcak? İkinci konut nerde yapılcak? Taş ocağı nerde olacak? Hayvancılık nerde olacak hepsini belli bir şekilde orda odaklatmaya çalışıyoruz. O da herhalde bu yıl sonuna kadar onun da bitiririz şeylerini.

Ticari kapasite olarak nasıl bir büyüme...?

Alaçatı şu anda bize göre %10'da. Yani siz yarın Alaçatı'da ne yatak kapasitesi olacak derseniz alan içersinde bütün bu gelişme %10'da... Bunu böyle çok kalabalık, çok fazla işletme anlamında söylemiyorum. Yani bir dünya kenti anlamında bir alanın girişiyle, çıkışıyla, çevresiyle, sosyal donatılarıyla bu toplumsal yaşamın gerektirdiği her düzeneğin içinde yer aldığı bir alan yaratmaya çalışıyoruz. Bu bir süreç tabi... Burda da bizim hedelediğimiz 2011-2012 dir bu iş. Alaçatı merkez

anlamında söylüyorum. Bu konuda da %10 derken yatak sayısı Alaçatı ölçeğinde doksan bin ilave yatak sayısı dediğim zaman, ama en az bir yirmi yirmi beş bin yatak sayısı. Ama bir günde değil işte bin yatak iki bin yatak işte onun ilaveleriyle falan... Tabi orda bir çok soru gelir işte insanlar plancılar, mimarlar çok sever o şeyi... Ben plancı değilim. Ben ekonomistim. Ama bu bölgede iddia ederim en iyi şehir plancısından, en iyi mimarından çok yaşıyorum ben. Hayali de severim. Hayal ederim ve onu gerçekleştirmeye çalışırım. Burda çok işle uğraşıyoruz. Şimdi burda bazıları... Şimdi burda yirmi-yirmi beş bin yatak dediğimiz zaman işte alt yapısı yetecek mi? Suyu yetecek mi? bir tomar problem çıktı. Bu gün denizi var denizden arıtma yaparsın, yeni su kaynakları yaratırsın, üçüncül arıtmalarla dönüşümler sağlarsın. Yani şu anda bile 180-170 litre/saniyede su atığımız var. Yani bunlar için geri dönüşüm olabilir. Şimdi teknoloji gittikçe ucuzluyor. Yani bundan beş sene, on sene önce arıtma dediğinde çok büyük bir problemdi şimdi değil artık. Şimdi susuzluk çok büyük dünyanın en büyük problemlerinden biri, bırakın barajları yer altı kaynaklarımız ve en sonunda işte denizdir. Biyolojik arıtmadır yada bunun kaynağı en son odur. Bunlar olur. Onun için bunda ben hiçbir zaman sıkıntı görmem öngördüğüm planlama içersinde.

Bu görüşmeye vakit ayırdığınız için çok teşekkür ederim.

Rica ederim iyi çalışmalar.

Interview with the only local newspaper's representatives which is called 'Alaçatı'nın Sesi' and published within the municipality.

Gazete ne periodla çıkıyor ve çalışanlarını kimler oluşturuyor?

Gazete şimdilik ayda bir yayınlanıyor. Gazetede üç kişiyiz. Ve belediyenin bünyesinde yer alıyoruz. Ama yazarlarımız Alaçatı'dan köşe yazarlarımız var.

Kentte turizm hareketi nasıl başladı sizden dinleyebilir miyiz?

İlk sörf ile başladı. İlk sörf okulunu oraya açan Tunç abidir. Oraya elektiriği, suyu herşeyi bağlatan o dur. Eskiden oraya kamyonlarla gidilirdi. Ne düzgün bir yolu vardı, ne dolmuşlar çalışırdı, ne bir tesis vardı orda. Mahallede kamyonu olan birisi herkesi kamyona toplar işte haftasonu Çarka gidilirdi. İşte onlardan 4-5 sene sonra orada yurt dışından gelip sörf yapanlar görmeye başladık...

Konaklama nerede yapılıyordu?

Günübirlikti genelde ama vardı bir pansiyon ama müşterisi çok nadir oluyordu. Turizm sezonu falan oluşmamıştı. Öyle hobi için yapılıyor gibi bir şey di. Yani para kazandırmıyordu. Kendileri içinde oturuyor, bir odada onlar yaşıyor üç dört odayı kiraya veriyor falan... Ama şimdi tamamen bir sektör oluştu Alaçatı'da. Alaçatı bir kasaba 900'e yakın yatak kapasitesi var. Birkaç senede her yıl katlanarak arttı...

Basına yasıyan büyüme hedefi nedir?

O zaten beş yıllık kalkınma planında verildi. Nedir... Alaçatının hedeflediğinin daha %10'una gelinmedi.

Ne yönde yeni imar alanları açılması yönünde mi?

Yok yeni imar alanları düşünülmüyor da şeyler var... Turizm yatırım alanları var. Turizm Bakanlığı'nca belirlenen. Hazine arazileri var oralarda turizm tesisleri söz konusu... Termal tesisler var... Turizm bakanlığının yaptığı plan içersinde 75.000 yatak kapasitesi söz konusu.

Bakanlığın Çeşme yarım adasını turizm bölgesi ilanı vardı 2005'te o proje kapsamından mı bahsediyoruz?

Evet. Ama o projenin merkezi daha çok Alaçatı. Zaten Çeşme'de bu amaçla tahsil edilecek bir alan kalmadı... Bunlar şimdilik durduruldu. Yapılan yanlışlar düzeltilerek yeniden gündeme gelecek. Alaçatı Belediyesinin öngörüleriyle projeler yapılacak. Ve sonuçta ruhsatları belediye verecek...

Belediye ve gazete olarak tanıtım amaçlı uygulamalarınız nelerdir?

Tiyatro festivalimiz var her sene. Sadece iki sene yapılmadı. Eski belediye başkanı görevden alındığı dönemde. Turizm Derneği ile Belediyenin ortak çıkardığı Alaçatı rehberimiz var.

Son yıllarda Alaçatı hakkındaki haberlere ve tanıtım yazılarına medyada oldukça sık rastlıyoruz. Alaçatı hakkında kitaplar da yazıldı... Alaçatı'nın bu kadar gündemde olması nasıl sağlanıyor? Bağlantılarınız güçlü mü?

Genelde onlar gelip bizi buluyor. Biz onlara gitmiyoruz.

Zaman ayırdığınız için teşekkür ederim. İyi çalışmalar.

APPENDIX C

INTERVIEW WITH REPRESANTATIVES OF LOCAL NGOS

• Zeynep Öziş is the chairperson of the Tourism Association of Alaçatı and former chairperson of the Conservation Assotiation of Alaçatı. She was accepted as a pioneer of tourism development in Alaçatı. He is the owner of Taş Otel, one of the few first tourism investments in Alaçatı.

Sizin isminizi dernek çalışmalarıyla, birlikte bir şeyler yapılan her alanda duyduk. Sizinle görüşmemin boyutu özelikle bu konu. İşletmecilik ve turizm yatırımcılığı bir yana, bu çalışmalar nasıl oldu. Kısaca Alaçatı'daki öykünüzü sizden dinleyebilir miyiz? Çabanız ne idi? Sizi diğer yatırımcılardan ayıran özellikleriniz nelerdi?

Cesaret!

Nasıl başladı öncelikle? Dernek çalışmaları Alaçatı'da yatırım yapmakla birlikte mi başladı? Daha önceleri Alaçatı ile ilişkiniz ne idi?

Şöyle, benim Alaçatı'ya olan sevgim doksanların başında başladı. Doksan iki yılında biz burda bir ev aldık. Eee burayı neden ben sevdim, üç nedenen. Bir tanesi, tabi İzmir'e yakınlığı. Çünkü burdan işe gidip gelme olanağımız olmuş oldu İzmir'de çalıştığımız dönem içerisinde. İkincisi, mimari dokusu. Üçüncüsü de, insanları. O dokuyla insanları benim için özel bir önem taşıyordu. Çünkü benim annemler de Selanik göçmeni. Buradaki insanların da çoğu mübadil. Gene yine aynı tarz insan, aynı kültür, aynı lehçe, lisan, aksan neyse... Bir de evler bizim çocukluğumuzun geçtiği İzmir Buca'ydı annemlerin yerleştiği yer. Ordaki şey anneannemizin yaşadığı evlerin devamı gibi burası. Onlar beni buraya çok çekti. Küçüklüğümden beri de bir mimarlık ilgim, sevgim vardı. Babam inşaat mühendisi falan... Böyle hobi olarak ta işte ev çiziyorum, haddim olmayarak he he... Küçüklüğümden beri Neuferd eşliğinde. Bayağa o konuda takıntılıydım ve tabi hep Akdeniz mimarisi... Yani kendi çapımda çok ciddi ilerlemiş bir hobi haline geldi. Sonra zaten burda onbeş-onaltı tane ev restore ettik. Yani bir arkadaşımızla birlikte. Yine haddimiz olmayarak ama işte fena olmadı he he... Yani Alaçatı'ya beni getiren üç neden buydu. 92'den 98, 99 kadar yani tatil kendim için tatil yeriydi.

Ailenizle birlikte mi yine?

Hayır, hayır satın aldık eşimle. Yani dışadan gelip burdan ev alan üçüncü aileydik. Hani onun dşında daha hiç kimsecikler bilmiyordu burayı. İzmirliler bile bilmiyordu. Yani biliyordu da gelmiyordu. Doksan ikiden iki bine kadar turist gibi yahut neyse buranın hemşehrisi gibi başladım. Sonra iki bin yılında profesyonel yöneticilik hayatını bırakıp işte burayı satın aldım. Ve burayı restore ettim. O zamanla herkes bana bu kadın delirmiş dedi. Hani ne yapacak burayı işte otel yapıyor kim gelir buraya. İşte denizden uzak. Hep insanların Türklerin aklında tatil demek deniz kenarı, deniz kenarının dışında tatil yapılmaz. Hani Ege'de içerde bir yerde kim gelir ki otele yani... Ee ama biraz yani dünya görgüsü, biraz sağduyu, biraz deneyim... Yani burda bir evimiz vardı insanlar geldi beğendi. Aa! Ne hoş işte bak ne güzel yapmışsınız gibi. Ve baktık birkaç arkadaşımız da burda ev almaya heveslendi. Dedim ki, bu insanlar gibi insanlar burda da konaklamaya gelir herhalde. Gelmezse de ev olarak satarım dedim. Ve bütün varımı yokumu işte bütün hayatım boyunca on altı sene biriktirdiğim parayı nerdeyse tamamını da, nerdeyse değil tamamı tabiki... Buraya yatırdım. Bu iki bin yılında burayı aldım ben. İlk aldığımız bu ev değildi o küçük bir evdi. İki bin yılında aldım. Mimari desteği yok dekoratör desteği de yok yani. Kendim müellif bir arkadaş inşaatın kordinatörlüğünü üstlendi burda eski komşumuz, iki yan komşumuz. Ee bir senede burayı aslına uygun bir şekilde onardık.

O zamanlar bu evler tescillenmiş miydi?

Burası evet tescilliydi. O ara belediye başkanıyla görüştük, ve kendisi dışını hiç değiştirmiyorsan devam et dedi. O zaman daha henüz burası şey değildi. Sit ilan edilmemişti. Sanırım tescilliydi bina da Remzi Bey yap dedi yaptık. Dışını hiç değiştirmedik. Sonra hatta site başvurduk başka bir amaçla bir sürü sorun çıkarttılar. Fotoğrafları falan var tüm eski hali yeni hali burda dosyalarımızda. İki bin bir yılında da burayı açtık. Burayı açarken bizden önce açılmış bir Agrillia Restoran vardı şurda. Bir de O Ev restoran olarak açtı. Ve biz bu değişimiz öncüleriydik. Bunun da nasıl diyeyim kontrollü olması gerektiğini Türkiye'de başka kontrolsüz gelişen, he he değişen! Gelişen diyemiyeceğim.

Değişen ve bozulan yerere benzememesi gerekli olduğunu hissettiğimizden dolayı birkaç arkadaş burda Alaçatı Koruma Derneği'ni kurduk.

Hemen ardından mı?

Tabi hemen, hemen. Haziran ayında kurduk derneği.

O zamana kadar tabi kurumsallaşmış bir turizm kuruluşu da yoktu. Belediye ile de sadece ruhsat alırken görüşmeleriniz dışında bir birlikte çalışma yok muydu?

Tabi yoktu. Hiçbir şey yoktu. Ya belediyeye de gidip geliyoruz işte ruhsatımızı alıyoruz falan filan... Turizm özel işletme belgesi almaya kalkıştım. O da bakanlıktan. Bakanlık kontakları bir kabus zaten. Hadi dedim lanet olsun almıyoruz. İsterdim yani, sonra dedim hiçbir faydası yok yani. Zaten hani hiç uğaşmadık sonra. Baştan biraz uğraştık ondan sonra bin dereden su getirdiler ki onlar nerdee biz nerdeyiz. İki bin bir yılında hemen...

Alaçatı Koruma Derneği, Geliştirme varmıydı? Yani derneğinizin öncelikli amacı nedir? Alaçatı'nın korunmasında bilinç oluşturmak mı? Kentin kalkınmasında çalışmalar yapmak mı?

İsmini çok düşündük. Geliştirme değil! Alaçatı Koruma Derneği isminde karar kıldık. Yok biri dedi güzelleştirme olsun, biri Alaçatı'yı sevenler olsun bilmem ne... Biz dedik ki buranın en önemli ihtiyacı korunmaktır! Çünkü buranın sermayesi bu mimari dokusu. Ve de hasbelkader, yani hasbelkader değil ama fakirlikten bozulmamış. Tabi deniz kenarında olmuş olsaydı Alaçatı çoktan bitmişti. Fakirlikten. İşte burda yaşayan insanlar tütüncülük yapmışlar gelen mübadele ile. Ve tütünden çok güzel para kazanılamamış çünkü iklim tütüne çok uygun değil. Esas şarapçılık bağcılık var ama hani o da dinen şey. Dolayısıyla seksenlere kadar tütüncülük sürmüş. Tütüncülük seksenlerden sonra iyice kara günler, yani tütüncülük te bitmiş. İşte ufak ufak arsa satışı falan... Doksanlardan itiberen işte biraz sörf ve turizm. İki bin birden sona da zaten patladı... Dedik ki bizim burda en önemli amacımız burayı korumak olmalı. Onun için Alaçatı Koruma Derneği adını verdik.

Kurucular olarak, siz, O Ev...?

Hem Alaçatılılar vardı, hem biz... Yok o zaman O Ev yoktu. O evin sahibi çok böyle sivil örgütlenmelere sıcak bakmaz. Agrillia'nın sahibi vardı, Alaçatı'dan birkaç arkadaş yani eski Alaçatılılar vardı, bizim gibi sonradan olma Alaçatılılar vardı.

Eskilerden ne kadar katılım oldu o zaman. Katılım isteği var mıydı?

Birkaç kişi haricinde yoktu. Çünkü böyle bir şeyle baktılar, hani şöyle bir bi bakıldı... Hani biz koruyamadık ta siz mi koruyacaksınız? Gibi... Hani koruma lafına çok gıcık olundu o zaman.

Ama herhalde siyasetle ilgili ve biraz farklılaşmış kişilerdir onlar da...

Bir tane vardı. Tanıyor musunuz? Bilmiyorum sanki biliyor gibi konuştunuz da...

Ömer Beyi biliyoruz dernek çalışmalarında bulunduğunu...

Ömer Bey vardı. İbrahim vardı. İbrahim Topal...

Zaten bu isimler basında bile yer alıyor. Ordan da biliyoruz.

Yani o belediye başkanı adayı falan filan da... Tabi Belediye ile bizim dernek hiçbir şekilde uyum içinde çalışabilemedi! Hiçbir zaman... Sonra ama şimdi ikinci bir dernek Turizm Derneğimiz var.

O zaman o derneğin tüzüğünde turizm ile ilgili bir şey var mıydı?

Vardı. Var tabi şimdi hatırlayamıyorum... Turizmi geliştirmek falan vardı. Biz burda işte korumacı turizm diye bir şey icat ettik. Dernek kurulurken tabi konsensusla oluyor. Orda bir sıkıntı olmadı. Yani o derneğin kurucuları rahat şey yaptı.

Ne kadar sürdü peki? Turizm derneğine mi dönüştü şimdi?

Hala sürüyor. Dönüşmedi Koruma Derneği hala var. Turizm derneğini iki yıl önce kurduk. İki mi... Bir yıl önce resmen kuruldu. Bir buçuk yıl oldu hatta.

Şimdiki çalışmalarınız sadece Turizm derneğinde mi? Derneğinizin Alaçatı'yı temsil etmede sıkıntıları oldu mu? Bu süreçte kurumlarla ya da yerel halk ile yaşadığınız problemleriniz nelerdi?

Ben Koruma Derneğinde hem yerel yönetimin desteğini, hem de bitakım insan, yani dernek içindeki insanların desteğini istediğimiz dozda göremediğimizden ben bıraktım o derneği. Yani başkanlığını bıraktım. Ee çünkü ne köy olur ne kasaba diye düşündüm. Ve daha fokus olması lazım. İnsanların ve ne yazik ki insanların sanki kendi çıkarları söz konusu olduğu zaman dernekte daha aktif oluyorlar. Hani memleket çıkarları oldu mu, kimse oralı olmuyor.

O zamanki tüzük ile simdiki tüzük epey farklı herhalde?

O zamanki değil! O derneğinki başka şimdiki başka. Çünkü ikisinin amaçları bambaşka. Yani bambaşka derken, korumacı turizm çerçevesinde sürdürülebilir bir turizm yapmak Turizm Derneğinin amacı. Yani o onu yavruladı ama tabiki içinde bambaşka şeyler var. Tanıtım var, halkla ilişkiler falan filan... Koruma Derneğinde başka şeyler vardı. Yani öyküsü kısaca bu.

Hep dernek ölçeğinde kaldı ama değil mi?

Hayır şöyle dernek ölçeğinde kaldı ama dernekten de öte hani birazda sivil insiyatif. Yani illa herkes dernekte aktif oldu da böyle oldu değil. Tabi ki ekonomik. Yani baktılar Taş Otel ilk iki sene çok güzel iş yaptı. Kim kaç para kazandı diye sormuyor işte bakıyolar arabalar, şık şık arabalar. Bizde otel yapalım. Tabi nasıl oldu o doluluk sormuyolar tabi burda sabah sekiz, akşam on iki...

Özellikle basında kendinizi bu kadar tanıtma olanağınızı nasıl buldunuz? Farkınız ne idi?

Ben şuna inanıyorum, farkımın şundan kaynaklandığını inanıyorum, Türkiye'de ne iş yaparsan yap, bir işi iyi yaptığın zaman zaten ayrışıyorsun. O kadar basit yani. İş özveri ile, severek, isteyerek, bilerek, görgü, birikim... Benim tabi iş geçmişimin çok faydası oldu. Çünkü pazarlamak çok kolay benim için. İşim o yani. Benim işim hani maka yaratıp onu sürdürmekti yıllarca detarjan sektöründe.

Daha sonra bu Alaçatı markasına kadar uzadı tabi...

Uzadı tabi. Orda yani birkaç kişi vardı benimle. Esas hani bu işin benimle başını çekenler. Yani otele verdiği mesai kadar Alaçatı'ın tanıtımına, şuna, buna... Ve hani öyle çok ta paralar harcamaksızın. Dediğin gibi çok başarılı oldu. Önce Taş Otel başarılı, oldu sonra onun kopyaları, kopyaları... Şimdi burda kırk dokuz tane otel var. Size Alaçatı rehberimizden vereyim. Turizm derneği olarak hazırlıyoruz.

Turizm Derneğinde de şimdi aynı sorunlar devam ediyor mu?

Yok o kadar yok. Neden yok çünkü orda para kazanmaya yönelik derneğin aktiviteleri. Koruma Derneğinde korumaya yönelik. Şimdi işte doluluk oranını nasıl arttırırız, tanıtımı nasıl yaparız, daha fazla müşteri nasıl çekeriz, fiyatları nasıl bilmem ne yaparız... Sezonu nasıl genişletiriz...

Yerel yönetimin katılımı değişti mi? Şimdi değişen bir şey oldu mu?

Yok! Sıfır. O konuda hiç deşmeyin yani yaramızı...

Sebep olarak çalışma alanlarınız farklılaştığından mı?

Yok aynı amaçlar. Başka diller konuşuluyor. Biz korumacı turizmden bahsediyoruz, belediye başkanı bambaşka şeylerden bahsediyor. Golf turizminden bahsediyor, termal turizmden bahsediyor, Port Alaçatı inşaatını yapıyor, onun emlakçılığını yapıyor... Tabi yeni alanlar planlama orda daha çok para konuşuyor. Biz şimdi ona rağmen ne yapıyorsak yapıyoruz Alaçatı'da. Yerel yönetime rağmen diyeceğim nerdeyse... Tamam bir takım onların da sonunda kabul ettikleri ve uygulamaya çalıştığı şeyler var. İşte gürültülü yerlere nispeten izin vermemek gibi. Ama onda da kaçaklar bir sürü var. Ee ne bileyim işte plastik sandalye koydurmamak gibi. Onlarda işte anlaştık katkıları oluyor. Ama bir belediyeler yasasını okuduğunuz zaman yapılabilecekleri insan görünce, burda daha neler, neler yapılır istense... O konularda hani çok yaralıyız doğrusu... Kaynak sorunu da yok. O kadar inşaat yapılan bir yerde, ruhsat ve emlak vergileriyle belediyemizin kasası dolu. Daha çok şey yapılabilir. Yani öyle birazcık sultanlık, krallık gibi belediyenin durumu burda.

Peki turizmin ölçek olarak gelecekteki boyutu konusunda ayrışıyor musunuz dernek olarak beledive ile?

Şimdi biz tabi ayrışıyoruz! Onlar kitle turizmine daha şey bakıyolar. İşte golf turizmi vesaire burada.

Ama muhakkak merkez hükümetten de o konuda destenlendiklerinden...

Tabi ki. Tabi ki. Tabi siz daha iyi biliyorsunuzdur, Paşalimanı – Alaçatı turizm bölgesi ilan edilmek isteniyor ya... O konuda baskı var yani merkezden. Ama baskı olur da sen uzlaşmaya gidersin ama

onların çığırtkanlığını yapmak başa şey! O konuda tabi ben dernektekilerden de korumacı yaklaşıyorum olaya. Çünkü hani çok örnekleri yaşandı Türkiye'de, Dünya'da... Böyle bağıra çağıra hatalara doğru gidiliyor. Yani Antalya var burnumuzun dibinde, hani İspanya'lara bilmem nerelere falan gitmeye gerek yok. İşte Antalya'daki turizmin halini görüyoruz.

Koruma bilinci hangi konularda oluştu? Örneğin Alaçatılıda sadece binalar...

Bina ölçeğinde oluştu. Başka da bir şeyde oluşmadı. Yani çevre, ağaçtı, çiçekti, böcekti orda hala hiçbir şey yok.

Cevre konusunda değerler oluştu mu sizce?

Hayır. Hiçbir şey yok. Hiçbir şey yok. Yani o Port Alaçatı, bilmiyorum ne kadar biliyorsunuz, hani bir gidip görün... Geçen sene bir yirmi otuz tane deniz kenarına yapıldı bitti. Şimdi yamaçlara ve devamına yapılıyor. O işte Venedik evleri Port Alaçatı dediğimiz yer. O örneğin kıyı kenar çizgisine tamamiyle aykırı bir oluşum. Şu anda tekrar durduruldu. Üçüncü durduruluşu. Bin beş yüz - iki bin konuttan bahsediliyor. Daha büyüyeyecek yani. Yani o başlayacak almak boyunca Alaçatı'ya kadar gelecek iki taraftan. Belediye'de doğrudan ortak. Ona örneğin çok karşıyız. Deniz börülcesi toplanırdı oralarda... Dediğim gibi biz Muhittin Beyle falan da konuşuyoruz. Hatta o gazteciler vardı oraya gittik, fotoğraflar çektik.

Yani bu projeyi bir yandan Alaçatı'da bu kadar tarihi yapı dururken sürdürmek koruma bilinci ile uyuşmadığını mı düşünüyorsunuz?

Tabi. Koruma bilinci hiç oluşmadı. Burda bir avuç insan. Şurda beş kişi falan sayabilirim. Yani değil on beş kişi! Hani o projeye böyle cesaretle karşı çıkıp hani bu doğru değildir diyecek insan sayısı Alaçatı'da herhalde ben, kardeşim, İbrahim, işte hani annem, babam öyle bir yedi kişi çıkmaz yani...

Peki dernek olarak?

Turizm Derneği olarak, prensip olarak o konuyla hiç bulaşmamaya karar verdik. Çünkü o derneğin içinde o tarafı çok beğenenler de var, beğenmeyenler de var. Ama öbür dernekten deneyimimiz o ki çok fazla korumacılık çığırtkanlığı yaptığın zaman arkanda hiç kimse kalmıyor.

Ama o ayrı bir konu belli bir bilgi birikimi gerektiren bir konu değil mi? Yani belli bir uzmanlık alanı olduğundan herkesin konunun sakıncalarını anlaması zor tabi. Belli hukuki ve bilimsel göre insanları ikna etmek gerekli...

Ya anlatıldığı zaman herkes anlıyor da... O Port Alaçatı projesine aykırı konuşan çok arkadaşımız, iki tane örnek vereyim. Biri, NTV ropörtaj yapmaya geldi bizlerle. Yani bir Pro-Port Alaçatı, birde Anti-Port Alaçatı konuşanlarla... İşte biz açıkça konuştuk birşeyler... O arkadaşlarımızdan bir tanesini çağıdık işte onunla da, hemde o işte adam Dünya Bankası'ndan, buralara su kredileri bilmem ne son derece büyük önemli bir profesör hoca... Ya dedi ben şimdi ev yapacağım dedi. Belediyeden ruhsat almam lazım. Şimdi bana ruhsat vermezler. Ben konuşmayayım dedi. He he.... Başka bir arkadaşımız benim evin havuzunun üzerinden yol geçiririm diye beni tehdit ettiler dedi. Onun için ben bu konularda hiç konuşmak istemiyorum dedi. bir baktık arkada kalmışız iki buçuk kişi. Ama bu Türkiye'deki genel bilinç, sorumluluk seviyesi. Yoksa Alaçatı'ya özgü bir şey değil yani bu. Yine burdaki nispeten öbür taraflarda on üzerinden bir ise, işte burası da on üzerinden bir buçuk yani... Hepsi bu.

Yani ortak çalışmalar sadece bu iki dernekte oluyor.

Yani Koruma Derneği de iki yıldır, aşağı yukarı kaç yıl oldu ben bırakalı iki yıla yakın hiçbir şey yapmadı. Yani öyle atıl kaldı. Yani var da, bir şey yok... Hareket yok. Devamlı biz Turizm Derneği'nde tanıtım çabalarımızla, yok sezonu uzatalım, şöyle yapalım, böyle yapalım. Onlara devam ediyoruz. Baştan Belediye ile birazcık daha iyi idi ilişkilerimiz. Biz çok şey istiyoruz. Yani onlarla çok çalışmak istiyoruz. Yardımcı olmak istiyoruz. Herşeye hazırız. Fakat yani sanki yokuz! Belediye için... Ama sonuçta biz Alaçatı'yı, üç beş tane insan yani, birkaç öncü cesur insan olurşturdu bu şeyi hani dokuyu. Tamam var olanları değerlendirerekten. Yoksa biz geldik te yaptık değil. Yani her türlü işbirliğine açık olduğumuzu söyledik, hani siz söyleyin biz yapalım dedik gerekirse. Eee yok, yok, yok... Yani çok acıklı.

Yani siz mal sahibi ve girişimci olarak ta diğer komşularınızdan ayrışıyorsunuz. Bu Kemalpaşa Caddesi'ndeki diğer işletmeler çoğu kiracı olarak mı işletiliyor?

Çoğu kiralık. Evet hemen hepsi kiracı...

Bu mülklerde Alaçaılı'lar tarafından girişimlere başlandı mı? Yoksa kiraya verilmeye devam mı ediyor?

Başladı biraz. Biraz başladı evet. Aramızda mesela çok tatlı bir tane Alaçatıllı yani eski Alaçatılı, hani hepimiz Alaçatılıyız da, hani eski doksan yıllıklarla bizim gibi on on beş yıllıklar. Eski Alaçatılılardan da çok cici oteller ve restoranlar yapanlar oldu. Yani yavaş yavaş ortak bir kültür oluşuyor. Ama hala çok nadir. Yani kiraya vermek daha kolay geliyor tabiki yani yapmaktansa. Belki bir denge oluşacak. Çünkü kiralar da artık öyle eskisi gibi veriliyor da adam iş yapamıyor öyle hayal ettiği gibi. Çıkaramıyor. Dolayısıyla kiralar da öyle eskisi gibi yüksek olmayacak. Normale geliyor.

Boşalmaya başladı herhalde bazı yerler.

Var evet. Birkaç tane boş yani kiraya verilemedi. Yani arz talep bir dengeyi oluşturacak sanki.

Alacatı'nın büyümesi daha ne kadar olacak?

Yatak sayısı olarak ta, bilemiyorum belediye başkanımız sözünü tutarsa, pek hani her söylediğinin tuttuğuna şahit olamadık ama, bin yatakta sınırlayacağız diyor. Şimdi dokuz yüze geldik. Yani kendisi öyle diyor. Ama demekle yapmak arasında epey bir fark var. Ama kent dışında yapılacakları saymıyor tabi. O Alaçatı'nın içinde diyor. Dışındakiler bir tanesi bin yatak gibi. Yine şey diyoruz, Türkiye'deki birçok yere göre herşeye rağmen yine iyi... Çünkü hani yine kendi aramızda iletişiyoruz. Aslında hoş bir dayanışma var esnaf arasında diyeyim. Otelciler ve restorancılar. Küçük olmanın ve birdenbire gelişmenin faydası herhalde. Büyük bir yer olsa o örgütlenmeyi o kadar kolay yapamazdık. Halbuki şimdi böyle küt diye dört kişiyken başladık. Gittikçe büyüyen bir şey oldu. Ee sosyal baskıyla bir takım şeyleri yerel yönetime yaptırmaya çalışıyoruz açıkçası. İşte yazıoruz her yerde Alaçatı şöyle korunuyor, böyle korunuyor. Mecbur kalıyor korumaya yani... Biraz yani kulağımızı böyle göstereceğimize, böyle gösteriyoruz. İşte gazeteleri davet ettik bilmem ne. İşte helal olsun burda yüksek sesle müzik te yok! Valla bravo başkana! Dedirtiriyoruz. O tabi mecbur kalıyor he he...

Bu görüşmeye vakit ayırdığınız için çok teşekkür ederim.

Ne demek umarım faydalı olabildim.

•••

• İbrahim Topal is the chairperson of the Tourism Association of Alaçatı and former chairperson of the Conservation Assotiation of Alaçatı. He was accepted as a pioneer of tourism development in Alaçatı. He is engaged in real-estate business, farming and in local politics.

Sizin isminizi dernek çalışmalarıyla, birlikte bir şeyler yapılan alanda bu dernek çalışmaları sürecinde neler yaşandı? Turizmin gelişmesi bunun paralelinde nasıl oldu?

Ben yaklaşık yirmi, yirmi beş yıldır Alaçatı'da ticaretin içersindeyim. Bir pide dükkanım vardı. Kışın işlerimiz iyi yazın kötüydü. Yani şimdikinin tam tersi. Hep böyle özlem duyardık. Yazın da Alaçatı'ya birileri gelsin. Ama o zaman Alaçatı çok tercih edilmezdi. Yani yirmi yirmi beş yıl önce. Çünkü o pazardaki müşterinin ilgi alanında değildi Alaçatı. 1994 yılında ben başkan vekili oldum. Alaçatı'da meclis üyesi ve başkan vekili oldum. İşte burda da Agrillia diye bir restoran kafe ama biraz da böyle yerel el işlerini de öne çıkaran bir şey açıldı. Çok heyecanlandık. Dışarıdan Leyla, rahmetli oldu, Leyla Figen açtı böyle bir yeri. Alaçatı'ya bir turistik hareket geldi. Alaçatı'nın ticari piyasasını iyi bilen biri olarak, Alaçatı'da bu gibi hareketlerin fayda getireceğini düşünüyorduk. Ondan sonra, ama Leyla çok başarılı olamadı... Çok geniş mi tutuyorum?

Yok anlatın lütfen, saatlerce vaktimiz var...

Bir yıl kadar bir süre yaptı. Ondan sonra bıraktı. Maalesef bu hareket böyle durdu. Sonra 2000'li yıllara geldiğimizde benim siyasi aktivitem noktalandı Alaçatı'da. Çeşitli nedenlerden dolayı... Ve biz boşta kaldık. Kendi adıma konuşuyorum tabi. Alaçatı'da birşeyler yapmamız gerekiyor diye düşündük. Arkadaşlarımızla Alaçatı'da yaşayan ve dışarıdan gelen arkadaşlarımızla bir dernek kurduk. Ne olsun bu, Alaçatı Koruma Derneği olsun... Çünkü Alaçatı korunması gereken bir yerdi. İşte gezgiğiniz gördüğünüz kenti... Ama Alaçatı'yı koruyalım derken, çevreyi de koruyalım dedik. Çevrede yapılacak olan kötü yapılaşmayı da engelleyebilirsek engelleyebilelim ya da kötünün iyisi yapılsın istedik. Bunun yanında, Kaz Dağlarında bir takım girişimler vardı, restorasyonlarla ilgili. Ee

bakıyorsunuz bir köy satın alınmış. Dışardan gelmişler köyü restore etmişler. Ama içinde insan yok! Bu öyküden o kulağımıza küpeydi. Sosyal dokuyu da koruyalım dedik. Çünkü bütün her tarafı şey yapın, restore edin ama içinde insan yoksa orası yaşamak için çok anlamlı bir yer değil. Yine çok iyi restore ettin, insanını korudunuz, çevresini koruyamazsanız o da çok anlamlı bir şey değil. Dolayısıyla bu üç ilkeyi kendimize hedef edindik ve işe koyulduk. Tabi bizim şansımız Zeynep Hanım gibi daha birkaç arkadaşım. İş dünyasının içinden geliyorlardı ve pazarlamayı çok iyi biliyorlardı. Yani konularında uluslar arası düzeyde bilgi sahibiydiler. Özellikle Zeynep Hanım'ın bu konuda çok emeği geçti. Alaçatı'yı bir konumladık. Biz neyiz? Ne olmalıyız? Ondan sonra her bakımdan hem binaların korunması bakımından hemde içinde yaşayan insanlar ve çevre olarak. Bu konumlamayı kağıt üzerinde yaptıktan sonra uygulamaya geçtik. Ve dedik ki, mesela bir anket çalışması yaptık. Bizim bir taraftan, otel kafe ve alışveriş noktaları çoğalırken. Otellerin hepsinin küçük, butik, korumacı turizm tarzında olmasını istedik. Restoran kafelerin o şekilde olmasını istedik. Mesela o zamanlar meydanda plastik sandalyeli çeşitli firmaların şemsiyelerinin olduğu, yine çeşitli firmaların tabelalarının olduğu bir yerdi Alaçatı çok değil altı, yedi yıl önce. Bunlara bir savaş açtık. Bunları sivil insiyatif olarak zor oldu ama ortadan kaldırılmasını sağladık. Ve Alaçatı'yı büyürken bir şekilde işledik ve rayında gitmesini sağladık. Mesela dedik ki Alaçatı bir dinlence kasabasıdır, eğlence değil. Bunun altını çizdik. Hem düzgün şekilde büyümesi, hem zaten yapımıza öyle bir şey uygun. Bizim otellerimizde dedik ki, tas evlerimizde, uvku satıyoruz, dinlence satıyoruz. Dinlence satarak hemde pahalı bir dinlence satarak yaşayalım dedik. Bunu nerden, neden böyle bir şey düşündük? Cünkü yaptığımız anket bize o sonucu verdi.

Katılımcılar kim oldu bu ankete?

Katılımcılar otellere gelen müşterilerdi. Yani bir feed back aldık. Onun için bunların o gün için %60'ı sörf için geldiklerini, %20 falandı o galiba Alaçatı'nın korunmuşluğunu. Diğerleri de çeşitli sebeplerden merak vesaire...

Kaç oteldi bu çevredeki pansiyonlar de dahil miydi? Sayıları nevdi ki o zamanlar?

Alaçatı'nın içindekiler. Sadece Alaçatı'nın içindekiler. Vala o zamanlar 200-220 idi yatak sayımız. Taş Otelle başladık. Sekiz odayla başladık on altı yatakla başladık. Demek ki sonra on, on bir otel olmuşuz. İşte o çalışmaları yaptığımız zaman. Bugün de bine ulaştı. Evet 900 civarıdır. Turizm Derneği bu konuyu daha iyi bilir. Ee ondan sonra, müşteri profili vizyon sahibi kültürlü, şehirin stresinden bikmış, para sahibi, yirmi beş kırk yaş arasında, sporcu insanlardı. Şimdi bu defa anket çalışmaları tabi Turizm Derneği tarafından alınıyor. Bu defa olumlu bir gelişme %60'ı Alaçatı'nın korunuşluğuna inanan müşterilerimiz. Tabi onun şeyi giraz daha genişledi. Yaş grupları yükseldi. Ama Alaçatı'nın lokomotifi 25-40 yaş grubu, hepsi de sportmen insanlar. Bunlar ne napıyolar. Bazı otellerde yerli yabancı oranı yarı yarıya ama bazı otellerde yerli oranı daha fazla olabiliyor. Ondan sonra bunlar ne yapıyorlar, işte akşam gelip yada sabah kalkıp kahvaltısını otelde yapıyorlar. Öğlene doğru denize gidiyorlar. Sörfe gidiyorlar genellikle. Akşam geliyorlar restoranlarda yemek yiyiyorlar. Böylelikle otel ve restoranlar birbirini destekliyor. Bunun yanında çeşitlendirelim de sosyal dokuyu koruyalım diye çünkü Alaçatı eski bir tarım kasabası. Tarımı devreye soktuk. Ben lavantacıyım.

Yani o zaman derneğin amaçlarından sadece bir tanesi turizm idi. Yani sosyal hedefleri daha fazla idi. Ve yerel kalkınmayı hedefleyen bir dernek miydi aslında?

Evet çok daha kapsamlı idi. Aynen öyle.

Katılım ne oldu peki derneğe Alaçatılının kendisinden?

Valla Alaçatılı önce bir direniyordu. Yani değişimi baştan kabullenmek böyle köy yerinde. Öyle çok fazla kolay olmuyor. Ama Alaçatılının bir avantajı vardı. Alaçatı 1955'li yıllardan beri işte sahile yakın olması işte Şantiye Evleri ile, işte Ilıca'ya gidip gelen Levantenlerin Alaçatı işte tarım kasabası, Alaçatı'ya sebze meyve almak için gelir. O bir dışa açılımı sağladı. Alaçatı'daki o kapalı kültür kendini öyle bir dışarıya doğru açtı.

Ürünlerinin pazarını kurmuştu yani.

Ürünlerini pazarlayabiliyordu yani. Mesela seksenli yıllarda Alaçatı pazarı çok meşhur bir pazardı. Merkez Camii'nin ön tarafında bayağa her gün meyve sebze pazarı kurulurdu. Onların altında altı yedi tane kasap dükkanı vardı. Oraya insanlar et almaya gelirdi. Seksenli yıllarda öye bir ticari faliyet vardı.

Konaklamava vönelik?

Konaklamaya yönelik 87, 88 yılında zamanın belediye başkanı bir girişimde bulundu. On beş, on altı pansiyon açıldı Alaçatı'da. Ama tabi ki bunlar bugünkü anlamda bir turizm hareketi değildi. Müşteri bulamadkları için zaten ev pansiyonculuğu altında... Çeşme ama o zaman tutturdu onu onlar daha erken 81-82 gibi başlamıştı. Alaçatı demek ki geç kaldı o zaman.

Ne kadar sürdü bu hareket o zaman?

Bir yıl. Bir bir buçuk yıl. Belki iki sezon. Yani onaltı kadar pansiyon vardı, en sonunda bir iki tane kaldı. Bir tanesi sona kadar kaldı. Yani işte sahibi ölünceye kadar. O bizim turizm hareketi ilk başladığında da vardı o o zaman. Ve kimdi kime hizmet ediyordu, işte dışardan Alaçatı'ya gelen bir satıcı, belki bir seyyar satıcı belki, görevli gelmiş bir kişi gidip orda otelden çok ucuz paraya o pansiyonda kalıyordu. Yani şimdiki gibi bir hareket değildi o...

Yani Alaçatı'da o direniş, değişime direniş olayı gördükten sonra bir kabullenmişliğe dönüştü. Biz dernek üyelerine başta insanlar kötü gözle bakıyordu. Yani bunlar İstanbullularla beraber olmuşlar ne yapacaklar. Memleketi satıyorlar. Karışıyoruz adamın kapısına kırmızı vurmuş, diyoruz ki bunu kırmızı yapmazsan daha iyi olur. Şöyle bakıyosun dükkanı çok güzel de plastik sandalyeni ordan kaldırsan iyi olur. İnsana bir öneri getirdiğinde rahatsız edici oluyosunuz. Bunu çok fazla kabullenemiyor. Normal günlük bir hayatı var alışkanlıkları var. E onun dışına çıkmak istemiyor doğal olarak. Ondan sonra ama bunu fark ettiler, bunu tabi en çabuk fark eden esnaf oldu. İşte pastaneciler, börekçiler, çörekçiler. E tabi biz de bunlara çok yardımcı olduk. Mesela bizim Can Pastanesi var, elli yıllık, altmış yıllık tatlıcı. Limonatasını çok öne çıkardık. Ve şimdi Can Pastanesi'nin limonatası diye okuyan biryerden geliyor Alaçatı'da ne yapılır, Can Pastanesi'nden limonata içilir, İmren Pastanesi'nden sakızlı dondurma yenir, sakızlı kurabiye yenir, efendim Karafırın, Keskin Karafırın'dan ekmek alınır, diğer taraftan.

. . .

Yani çeşitli yerel esnafta bazı sizin önerileriniz ve tanıtımınızla epey güçlendi ve onları marka haline getirdiniz diyebiliriz? Peki esnafın katılımı dernek çalışmalarına gittikçe arttı mı? Yoksa siz onlara, yada hedeflediğiniz Alaçatı'ya hayırlı şeyler yapmaya çabalayan bir dernek olarak mı sürdü?

Simdi bazıları kim ki aktif görev aldı mesela, bizim Koruma Derneği olarak müdahele ettiğimiz, Ümit Ev Otel var. Ümit bu hareketten yani bu Alaçatı'da başlayan turizm hareketinden pay almak için kendine göre bir plan yapmış. Zeynep Hanım'la inşaat işleri yaparken. Bir zaman sonra geldi ben dedi evimi şeye dönüştürcem, pansiyon yapçam. Ne yapçan? Küçük bir evi var 150-200 metre kare. Valla beş oda olur dedi şurda ağacı keşçem, oraya bir ilave yapçam. Ondan sonra ee kaça vercen? Yirmi milyon versem geceliği kişi başı, beş oda iki yüz milyon ben para kazanırım. Dedik ki ona, tabi Zeynep Hanım başta olmak üzere, Ümit sen ağacı kesme, beş odalı pansiyon yapma, ilaye yapma. Peki o ilave yaparken ne yapçan? 'Hurmalık mevkiinde bir tarlam var onu satacağım.' Onu da satma. Çok mütevazi koşullarda örnek bir yer yapalım. İki odalık bir pansiyon yap. Eski evini bozmadan. İki odada bir tuvaletini ve mutfağını düzgün bir şekilde işte traverten yaptık. Güzel şeyler önerdik banyo ile ilgili işte duşakabin felan. Boyalarını değiştirdi. Ben bu fotoğrafı kaldırayım burdan, babaannem ile dedemin. Hayır kaldırma orda kalsın. Babaannen ile dedenin fotoğrafı orda kalsın. Annenin çeğizliği işte içinde bu filanca, o da orda kalsın. Oda böyle çok güzel bir dizayn edildi bembeyaz. Hafif böyle mavimsi renkler. Ümit iki odayı o zaman 120 milyona verdi tanesini. İkisi 240. Ümit'e bir de tesadüf ağır müşterilerden bir tanesi, işte Ali Bozer'in oğlu. İşte Coca Cola genel müdürünün, şey işte Migros'ların genel müdürü. O denk geldi. Hurşit Güneş denk geldi. Dört beş yıldır Ümit!... Ümit'te işler süper! Mesela Ümit'i aldık. Hanımını da aldık derneğe. Ondan sonra işte Turizm Derneği kuruldu. Baktık ki Koruma Derneği'nin içinde turizm çok fazla olmuyor. Turizm derneği kurulsun çünkü Koruma Derneği'nin turizmin dışında birtakım hedefleri var. Dedik biz Koruma Derneği arkadaşlarımız yeter ya biz burda tatil yapamayacak mıyız? Doğrunun hakkı var. Biz hep kötülüğü mü göreceğiz. Diye şey oldu ve frene bastılar. Dolayısıyla Koruma Derneği'de bu şekilde yerli halktan insanları da işin içine kattılar.

Ama artık biraz durdu galiba o dernek?

Tabi ama Turizm Derneği aldı aktiviteyi eline şimdi. Dumakta da biraz haklılık payı var. 2006 yılında Alaçatı kentsel koruma altına alındı. İşte şu plan yapıldı (duvarda koruma imar planını görtererek)

Yerel vönetimin katkısı ne oldu?

Yerel yönetimin katkısı hiç yok! Hiç hiç. Sıfır zaten öyle bir şeyi yok. Vizyonu yok.

Şimdi Belediyenin turizmi daha sahipendiğini görüyoruz. Şimdi birlikte çalışmalar dernekle ve belediye ile daha kolay yürütülebiliyor mu?

Hayır. Açılmadı, sıcaklaşmadı o ilişkiler. Çünkü belediye başkanları kendilerini kutsal varlıklar olarak görüyorlar. Sanki vahiyle dünyaya gelmiş... Meclis üyesi, dokuz tane meclis üyesi var toplam. Altısı... Yani etraf ta onları öyle yapıyor.

•••

Yani biz bunları yaşadık ve gördük ki katılımla, katılımcılıkla bir çok şey yapılır. Alçatı'nın bu hale gelmesinde biz buna korumacı turizm hareketi diyoruz. 1000 yatak yada 900 yatak, 1200 çalışan. 15 trilyon her yıl gelen bir para var. Kazanılan bir para var. Ve bu paranın %60'ı, Alaçatıdaki insanlara dolaylı olarak dağılıyor. Her çalışan otelin yanında küçük bir bakkal dükkanı açıldı. Çünkü o onu besliyor. İşte oteller çevreden sağlıyor sütü, peyniri, yoğurdu, zeytini, reçeli vesaire... Mesela evde çörek yapan kadınlarımız oldu. Yine evlerde meze yapan kadınlarımız oldu. Restoranlara kafelere veriliyordu. Böyle bir hareket oluşmaya başladı. Ama yetmez şimdi bakın, şimdi bakın bir arkadaşımız pastane açmış, İmren Pastanesi o ikinci bir şube açtı. Yirmi metre öteye. Şimdi biz orda gittik. Ben lavantacı abimiz, Selehattin Abi toplam üç kişi. Selehattin abi telefonu çaldı yüksek sesle orda konuşmaya başladı. Yani oraki şeye biraz ters. Ama onu uyarmak yerine düşündüm kendi kendime. Bu kültür alışverişinin devamı için o tür insanlar oraya gitmeli. Şimdi biraz Alaçatı'ya müşteri olanla, Alaçatı'da yaşayan arasında bir duvar var. bir izolasyon var. Yani dışardan gelenler burdaki kültürden birşey almaya hazırlar belki çoğu... Belki çok az bir kesimi moda diye geliyor Alaçatı'ya. İşte bazen gazetelerde, magazin programlarında da görebilirsiniz Alaçatı'yı. Ama öteki sportmen vizyon sahibi insanlar, zannediyorum ve biliyorum ki, Alaçatı'da yerel insanlarla temas etmek istiyorlar. Mesela bir televizyon programı için bir organizasyon yaptık. Aldık kadınlar mahallede davul, zurna köçek vesaire. İnsanlar çok mutlu oldular. Dışardan gelenle Alaçatılı buluştu orada. Ya bu daha da cesitlendirilebilir... Bunun icine yerel, kültürel bazı etkinlikler sokulabilir. Alaçatı'da 91 yılından beri yapılan, geleneksel hale dönüşmüş, Uluslararası Çocuk ve Gençlik Tiyatroları Festivali var. Son birkaç yıldır bu yapılmadı. Belediye bunu yapmadı. Şimdi bunu tekrar seçim kaygısıyla gündeme getirdi falan. Benim bir projem var. Bir özlemim. Yaşayarak, deneyerek öğrendiğimiz bir şey vardı. Benim kızım, şimdi on yedi yaşında, on yıl önce Yugoslavya'dan gelen üç tiyatro sanatçısıyla burada bir ay tiyatro çalıştı. Alaçatılı çocuklar... Ama burada. Burdan da turneye gitti. Benim kızım, şimdi lise üçüncü sınıfta, tiyatrocu mu olsam, mimar mı olayım arasında kaldı. Çünkü o zaman yaşadığı deneyim yer etti. Sırf o değildi tabi ... street grubu geldi Liverpool'dan. Üç İngiliz, üç Türk oyuncu burda doğaçlama bir oyun yaptılar. Ondan sonra yine İngiltere'den, Almanya'dan bir workshop yapmak üzere sanatçılar geldiler. Alaçatılı çocuklarla çalışmalar yaptılar. Mesela M. Klausse diye bir Alman öğretim üyesi geldi. Çocuklara evdeki tencere, kaşıklar, kepçeler, ne varsa onları aldırdı. Onlarla çalıştılar müzik yaptılar. Ve muhteşem bir konser vediler. Atölye çalışmaları, resimle ilgili çalışmalar, sokak resmi çalışmaları vesaire... Şimdi bütün bunlar belediyenin, yani yerel yönetimin yapabileceği şeyler. Bir yüzme havuzumuz vardı Alaçatı'da. 400 tane çocuğumuz orada kapalı yüzme havuzunda yüzme öğrendi. Ve benim oğlum, şimdi o yirmi dört yaşında, yarımada oyunları düzenlediler. Bu bölgede Çeşme yarımadası. Yaklaşık onbir, on iki belediye katılır. Dört branşta birincilik kazandı. Yine o okuldan yüzme aktivitesinden beş altı tane çocuğumuz spor hocası oldu. Ama orası 94 yılından itibaren aktivitesini bıraktı. E ne oldu belediye orasını bir beyaz eşyacıya kiraladı öyle...

Şimdi bakın yaşayan insanları o harekete ortak etmezseniz, pay sahibi yapmazsanız düşman olur. Kendisi yaşayamıyorsa yaşatmamaya da çalışır... Bakın burda bir grup roman var. Kardeşimiz var. Onların bir kısmı uyuşturucu ve hapçılığa yöneldiler...

Peki siz de emlakçılık ile uğraşan biri olduğunuzdan, genel olarak emlaklar nasıl değerlendiriliyor?

Şimdi onun bir çok sebebi var. En büyük sebebi şu, 1914'te iskan edilmiş bizimkiler, sonra 1924'te iskan olmuş. Çünkü mübadele ile gelenler beklenmiş falan filan. Şimdi benim dedem birtakım allar almış. Evler almış vesaire vesaire. Dedem seksen iki yılında vefat etti 93 yaşındayken. Sekiz tane kardeş. Düşmez sekiz kişiye. E ne olacak benim dedemin evi satılacak. Öyle bu el değiştirmelerin yüzde doksanı böyle ama evlerde. Satmaktan başka çare yok. İkincisi arazilerde seksen yılına kadar Alaçatı'da tütün, tarım yanı lokomotifti. Sonra kavun falan son zamanlar oldu. Ondan sonra seksen yılında hem hükümet ... bıraktı hemde zaten para etmemeye başladı. Tarım bitti... Halbuki 14 yılına kadar yapılan bir tarım var bağcılık, şarapçılık, zeytincilik, ipek böcekçiliği. Ondan sonra bizimkileri bu konuyu bilmemeleri, hem şarapçılığa çok sıcak bakmamaları. Hükümetin bu işe eğilmemesiyle

Alaçatı'da 70 yıllık bir yanlışın devam etmesine neden olmuş. Ee ne yapılır insanlar tekrar tarıma dönemez. O zaman araziler parsellenmeli satılmalı... Dolayısı ile seksen yılından iki bin bir yılına kadar o boşluk içersinde araziler parsellendi satıldı. bir şekilde arsa satmak önemli bir gelir kaynağı, bir iş haline dönüştü. 2001 yılına gelindiğinde insanlar, bazıları bir şey sahibi oldu, ama çalışan. Bazıları dükkanlarını kiraya vermeye başladı. Restoran yaptılar.

Bu Kemalpaşa Caddesi'ndeki işletmeler genelda kiralık olarak mı işletiliyor? Kendileri işletmeye başlayan oldu mu? Genel yöntem kiraya ermek mi?

Evet kiralık. Ama üç beş yıl sonra onu da karşılamayacak gibi. İşletmeyi düşünen az var. Sezonluk kirası götürüyor şimdi. Aylık iki milyar üç milyar kirası var. Boşalmaya başlayanlar var ama şimdi.

...

Bakın çok önemli tarım ürünlerimiz var. Sakız ağaçları, zeytin ağaçları, lavantayı soktuk işin içine. Çok önemli lavanta çok ta para kazandırabilir. Bir lavanta şu Alaçatı'nın bütün çevresini değiştirebilir.

Ben bunun ticaretini yapıyorum. Şöyle başladım, ben arazimi veriyorum, Selehattin abi ekiyor biçiyor. Belediyede temizlik işlerinden. Birazda bize veriyor. Bunlar da Hırvat işadamları (fotoğrafı göstererek). Bunlar üç milyon adet lavanta istedi bizden. Bizde üç bin tane yoktu. Yani dört buçuk trilyonluk bir pazardı. Bu benim (fotoğrafı göstererek) altı dönüm yaptığım örnek bir bahçe. Şimdi altı dönüm ovacıkta bir arkadaşımız yapıyor. Böyle bunu yaygınlaştırıyoruz. Altı dönüm yirmi milyar para kazancak bu sene.

...

İnsanları böyle yeni tarımlara yönlendirmeye çok çalıştık. Ama insanlarda bir tedirginlik var. Bizim insanımız elinde somut bir şey görmek ister. Pazarı ne diye soruyor kestirmeden. Ben bu lavantanın keşfini yaparken cebimden bir sürü para harcadım. Bir dernek projesiydi bu. Başarılı olabilirdi olmayabilirdi. Hiçbir öyle nereyesatarımın hesabını baştan yapmadım. Ama geçen gün Danimarka'dan istedier, Hollanda'dan istediler, Kanada'dan istediler gönderemedik. Şurada Mon Jardin var çiçekçi. Onun İzmir'den şeyleri...

Bu ürünlerde bir birlik kurmayı düşünüyormusunuz?

Ya birlikten, dernekten öte belediye. Ben onun için belediye başkanlığına adayım.

• •

Belediye ile bu derneklerin, hem Turizm Derneği, hem Koruma Derneği tamamen farklılaştı mı? Problem ordan mı kaynaklanıyor?

Ya belediyenin bir hedefi yok ki. Problem orda... Yani ben neyim diye onu tanımlar. Ona göre bir plan yap harcama bütçeni ona göre oluştur. Yolunu tayin et tayin ettiğin yolda ilerle yatırımını ona göre yap. Sen tarım kasabasımısın, turizm kasabasımısın, nesin sen? Bunu bir belirle. Bunun için de 5389 sayılı yeni belediyecilik yasasının 2005 yılında, 11. maddede hemşehrilik hukukunu dile getirmiş. Bölgedeki üniversiteler, sivil toplum örgütleri, yoksa kanaat önderleri... Her mahallede ahkam kesen insan var. Topla o ahkam kesen insanları bir yere... Ya Alaçatı'da bir Şahin Tulga yaşıyor HP'nin genel müdürü... Ya sen onu bir al. Adam yönetim bilimleri diye burada bir konferans yaptı. Belediyeden melediyeden hiç kimse katılmadı arkadaş. Yani bu kadarı olmaz. Alaçatı'nın derdi o. Alaçatı'nın derdi yönetim. Bende bu fikrimi şeyden alıyorum geçtiğimiz devrimci terbiyeden alıyorum. Yetmişli yıllarda bizler solcuyduk buralarda...

...

Şimdi suyumuz arıtılmadan denize atılıyor. Çark'ın ötesine. Sea Side'tan 900 metre öteye. Bu hat bak kanalizasyon (duvarda haritayı göstererek). Gazetelere konu olmuştu. Kesinlikle Sea Side, Güvercinlik, Ovacık oralarda denize giriyorsanız o koku duyulur... Şu sokakta bile temizliği sağlayamadı belediye Kemalpaşa'da. Sabah saat sekizde kalkın ya eski direkler var onların arasında, ya sokakta çöp torbaları konmuş.

•••

Alaçatı ekosistemi projemiz var Şahin Tulga ile beraber geliştirdiğimiz. Çevre konusunda halk yönetimden çok daha önde... Çeşme'de hayvanları Koruma Derneği var bir barınak yaptılar. Bizim ki

bir makinasını göndermedi arkadaş. Bu kadar kopuklar... Dolayısıyla şimdi bazen bizi televizyonlara çağırıyolar. Geçen burda geldiler ropörtaj yaptılar. Kalkıp bir şey söyleyemiyoruz. Alaçatı batarsa hepimiz batacaz. Biraz diyaloğa açık olun belediye başkanı, sayın kaymakam. Biraz... Birşey söylüyor burada insanlar. Ordan bir şeyler, kulak verin bize felan. Kime ne söylersin bu içimizde yara. Tabi insanların kucağına belediye başkanlığı zembille düştüğü zaman... Yerel Gündem 21 nedir? De bilmez. Böyle bir olay var. İçinde çeşitli komisyonları oluşturacaksın. Çünkü zorunlu değil. Zorunlu değilsen sorumluluk çerçevesinde yaparsın. Ben İzmir Büyükşehir Belediyesinde Yerel Gündem 21'de Alaçatı'yı anlatıyorum. Üniversiteler, meclis üyeleri, il genel meclisi üyeleri dinliyorlar. Tabi orda çok fazla etkili olmuyor. İnsanlar dinlemiyor bile, gündemlerini başka şey teşkil ediyor. Bir fikir birliğimiz yok neticede. Bazı insiyatifler var çok güçlü. Bazıları iyi anlamda, bazıları kötü anlamda. Mesela bu Venedik Evleri hikayesi. Cumhuriyet gazetesinden Oktay Ekinci'ye mail attım nasıl desteklersin diye. 15 dakikada cevap geldi 'Sömürü düzeninin devam ettiği maalesef falan filan...' ama tabi yılmamak eğilmemek lazım.

Alaçatı'nın tekrar tarıma dönük belki modern tarım ile arsalarını değerlendirme şansı var mı?

Alaçatı bir kere insanlar çoktandır tarım yapmadığından toprak çok iyi durumda ilaç yapılmamış gübre yok ne zamandır. Toprak tam organik tarım için elverişli. Zeytinimiz, bademimiz, incirimiz herşeyimiz %100 organik. Bu heyecanı taşımak, bu heyacanı bir üst düzeye ulaştırmak lazım insanlara.

Cevre konusunda bilinç ne düzevde?

Belediyenin bir Venedik projesi var. Hepimiz buna çok sahiptik. Ama yüzde yüz karşısındayız artık niye, Venedik projesinin çevreye tahribatını öngöremiyorduk. Çarka ne kadar zarar vereceğinin farkına varamamıştık. Daha da büyüyor. Mahkeme şimdi tekrar durdurdu. Yürütmeyi durdurdu. Ama arkadaş yürütmeyi durdurmayı durdurdular bunlar... Şimdi bunlar yapıldı ne olacak? Bir ambiyans... Hala kıyı kenar çizgisi tartışılıyor... Şimdi o proje 15-20 yıl önce heyecan vericiydi işte Fransa'da uygulanmış 1500 konut 2500 yat kapasiteli bir şey 68 yılında. Benzer bir coğafi yapı. Orada gelmişler konutları yapmışlar geçmişler gitmişler. Ama oradaki yani deredeki su sirkülasyonu sağlamak için yukarıdan yağmur suları ile desteklenmesi lazım. Derenin yukarısındaki barajdan. Nasıl olacak bu? Baraj dörtte birde sos veriyor. Belediye trilyonlar kazanıyor. Ama bir şey ifade etmez ki o doğa giderse...

Derneğin insanlara iş kazandımaya yönelik çalışmaları oldu mu? Küçük otallerin ihtiyaçları yavaş yavaş Alaçatı'ya entegre olabiliyor mu?

Ben otuz kadar ev restore etim. İşte Zeynep Hanımla yaptık bir kısmını. Yaklaşık 4-5 milyon dolar da para elimizden geçti. %99'unu yerel tercihi yaptık... O parayı paylaşmaya çalıştık. Dışardan daha ucuza mal edebilirdik. Ama böyle bir şeyi yapmadık yapmayız da.

Avrupa Birliği projeleriyle ilgili projelere hazırlanıyorum. Ortak bir projemiz hayata geçebilir. Alaçatı'da restorasyon çok önde. Marangoz, duvarcı ustası, demirci ustası yetiştirme. Daha birşey yok ama bizim öyle bir projemiz olacak.

Nasıl olacak bu kaynaklara ulaşma aracı kim oluyor ulaşmaya?

Üniversiteden iki profesör hocamız var. Bunların profesyonal şirketi var %10 pay alıyorlar çıkarırlarsa. Bu konuda biz varız gibi bir küçük mebla istiyorlar başta. Valla yaptıkları sekiz projeden yedisini çıkartmışlar. Biri Marmara Üniversitesi'nden, biri Dokuz Eylül'den... Almanya'dan çok hevesli küçük bir butik kasaba var o kardeş kent olabilir. İtalya'dan olabilir. Sekiz aylık bir proje. Bakın esnaf odasından rakamla 62'tane marangoz var Alaçatı'da. Alaçatı'nın nüfusunda 110 kişiye bir marangoz düşüyor. Çok büyük rakam. O kadar doktor ve öğretmen düşmüyor. Ve o insanlar büyük sıkıntı içersinde. Alaçatı turizmle, korunmuşlukla bir çıkış yakalamış, o kaynağı o tarafa kaydırabiliriz. Ne olabilir? Mesela bizim eski evlerimizde konsol vardı. Rumlardan kalma. Aynalar vardı, aynalı konsol, komidinler, dolaplar oymalı. Biz şimdi onları marangozlara yaptırıyoruz. Çok güzel böyle üstten taçlı falan felan... Onları eski zannediyorlar. Onları pazara çıkartıyoruz.

Yatırım bedelleri çok yüksek olduğundan mı girişimden kaçıyor halk?

Ticaret düzenlenmeli burda. Ticareti düzenleyin dedik. Şimdi başka yara da şu, şimdi basında furya başladı ya, Alaçatı dünya markası, Alaçatı şöyle, Alaçatı şu kadar güzel... O balonlar patlatılcak. Dışardan gelen insan Alaçatı'yı da çok gündemde kaldığından bir şey zanneder. Buradan bir dükan tutacak seneye. Kaç para kaç para. Elli milyar yüz milyar bir artık devirler başladı. İki üç yıl oldu.

Gelecek yüz milyar yatıracak, o kadar da masraf etçek. Ondan sonra Eylülde, belki de Ağustos'ta terk edecek gidecek. Yazık değil mi?

Bu durum biraz başlamış galiba? Yerli kira yemeye alıştı diye söyleniyor.

Yerli hayasızlaştı canım... Yerlide nizam yok, vicdan da yok! Yatır bana yüz milyar peşin vereyim... Böyle efsaneler tarihte çok gördük bitti. Yani o mülk sahiplerinin çocukları bir şeyler yapabilecek kendileri bir şey yapamaz.

Potansiyel eksiklik nerde sizce maddi kaynak eksiği mi, güvensizlik mi?

Vizyonda problem vizyonda. Tabi çok kolay değil. Çok aceleci olmamak lazım. Beş altı yıldan beri bu işin içersinde insanlar. Ve dükkan sahipleri ellili, altmışlı yıllardan. Bir tane kasap amca var. Bekir amca 18 metrekare dükkanına evveli sene iki milyar istiyordu. Benim bir arkadaşım var özgün birtakım şeyler yapacaktı. İşte lavanta, lavanta ürünleri vesaire. 'Vermem!' dedi 'iki milyardan aşağı vermem!' dedi. 'Hemde peşin isterim!' 'Elektrik, suyuna da karışmam.' Dedim 'Bekir amca iki milyarın ne demek olduğunu biliyon mu?' 'Biliyom.' Dedi. Benim eşim öğretmen o gün için sekiz yüz milyon maaş alıyodu. Senin aldığın yirmi dört milyara iki yıldan fazla çalışması lazım. 'Beni hiç enterese etmez.' Dedi. Yani arz talep meselesi. Yarın onları avukat parası olarak vereceksin belki. Yani çekecek gidecek. Yani sonuçta Bekir amca henüz avukat parası olarak vermedi ama onun çocukları verecekler bir gün. Yaşamaz, yaşayamaz böyle bu piyasa. Bir takım firmalar, bir takım insanlar üç milyar veriyor ya! Otuz altı milyar veriyorlar. Üç ay sezon burda. Alaçatı'da isimlerinin olması için yapıyorlar bunu.

Özellikle ticari girişimlerde ortak bir şeyleri geliştirememekte Alaçatılının eksiği ne?

Adını koyamıyor çünkü. Ortak olmak için bir şeyi paylaşmak lazım. Bunu engelleyen bir vizyon belirsizliği. Bu vizyona ortak edeceksin insanları ki ortak olsun. Önce insanın kafasında inanması lazım. Ben bu lavanta işi için, burada bir sürü seyyar satıcı vardı. Hepsini dolaştım satalım bak dedim. Geç te kalmıştık. Ağustos olmuştu. Yok. En son Selehattin abi işi gücü olmadığından kabul etti. O da kabul etedi ya. Hanımı demiş 'Ya git ya bu adam kafamızın etini yedi. Git bir dene ya bakalım nedir.' Demiş öyle. Ama bakın ban lavantada çok tecrübe sahibi oldum, sakızda çok tecrübe sahibi oldum. Biz sakızın çelikten üretimini bulduk, bulduk! Kesiyoruz 50-60 santimi iki tarafından. Ne kimyevi de birşey doğa söyledi bunu bize. Bir ağaç geiştirdik yüz taneden seksen sekizini tutturuyoruz. 400 yüz sakızı 10 dönüm bir yere verdik hibe ettik. 3000 tane yetiştirdik. Çeşme ile Alaçatı arasında sarnıç mevkiinde... Lavanta da 1000 dönüm lavantanın organizasyonunu ben yapabilirim. Gelecek sene 40.000 tane lavanta çeliği dağıtacam bedava. Ondan sonra iki yıl üç yıl sonra ben talip olcam pazarlamaya. Ama belediye olarak yapasam bunu 15 trilyon gibi bir bütçe. 80 tane insan gücü. 15-20 tane aracım olcak benim. Çok yüksekte uçan Alaçatı'nın medya gibi bir üçüncü dördüncü kuvveti olsun. Bunu o zaman yaptığında avucunun içinde. Biliyorum insanlar geçin sıkıntısı çekiyor. Bir de gururumuz var! İnsanlarımızın o yönü var... Saklar senden...

Turizmin gelişimi ile hiç değişmeyen, bundan faydalanamayan bir kesim var mı?

Hacımemiş Mahallesi. Orda bir ticari faliyet olmadığı, yayılmadığı için kira geliri ellde edemiyorlar bir. İşte balıkçılık, belki çocukları işçi olarak çalışıyor... Ama şimdi gidin Hacımemiş'e belki cebinde çay parası yoktur. Ama onu hiç belli etmez. Size Alaçatı'yı, İzmir'i, Türkiye'yi yönetecek fikirler üretir! He he... O işte boşluktan kaynaklanan birşey. Ama azcık bir gelir bulsa, bir düzen kursa, eski neşesini bulsa onu arar o...

Tarım birlikleri oluşmuş muydu geçmişte?

Birlik değilde mütabakat vardı. Bu geçtiğimiz zamanlarda kavun işi, kavun ihracatçıları burdan kavun toplamaya başladı. Bana kadar yani ben bu işi yapana kadar, birileri bir tır kavun yirmi ton kavun alır, birinin bahçesinde kaç ton var 10 ton hadi on ton ordan, 10 ton da başkasından, dolduralım iki kişiden... Ben bir ton kuralı getirdim. Yirmi kişiye bölünsün diye... Başta çok yadırgadılar ama sonra öyle alıştılar ki çünkü herkes pay alıyor. Eski sistemde bakıyorsunuz kimisinin kavunu kalmış günahı ne? bir tanıdığı yok bir şeyi yok diye. Ama bizim sistemde herkesin kavunu alınmaya başlandı. Dönüldü bu defa hiç kavun kalmadı tarlada küçükler değerlendirmeye başlandı. O pazar kendini yarattı. Bütün mesele idarede İnanç...

Çok güzel bir sohbet oldu. Çok teşekkürler.

Bir de kitap yazıyorum. Sakız ağacının dalından diye bir kitap. Hem bölgemiz ile ilgili. Hem çoğunluka göç ile ilgili. Alaçatı biraz da onun sorununu yaşıyor. Üçüncü nesiliz biz. Göçmen insan

hem arkasında herşeyini bırakmış, hemde karşılaşacaklarına kendini hazırlamış insandır. Dedem benim 150 dönüm tarla sahibi, üç tane ev sahibi olmuş tek başına. Birazı iskan ama çok azı. Beş dönüm, üç dönüm... Öbürlerinin hepsini kendi kazanmış. İkinci kuşak üstüne bir şey koymamış. Üçüncü kuşak nasıl olsa dededen var, hava da coğrafya da ona çok uygun, çalışmaya kimse sıcak değil. Ama şimdi bir çıkış yolu bulacaksın. Çok kolay değil ama çok şevk verici. Ben asıl çok teşekkür ederim.

•••

• Ömer Önal is the owner of the house who has rented out his house to Lavanta Restaurant. He has not directly involved to tourism. He used to be a tailor but now he is runing a book store called 'Dost Kitap Evi' in the town. He was a member of the Conservation Association of Alacatı.

•••

Alaçatı'daki turizm gelişimi sizin açınızdan nasıl başladı kısaca anlatırmısınız?

Şimdi İnanç, önce Alaçatı kim? Ne? Nereden gelmiş önce onu bir konuşalım istersen?

Alaçatı işte 1876 yılında belediye olan, çok eskiden beri yani, ondan sonra 87'den günümüze kadar çok önemli belediye başkanları gelmiş gitmiş Alaçatı'ya bir şeyler yapmış. İşte Hacımemiş Ağa denilen şahıs gelmiş, o zaman bir bataklık ve bir hastalık var Alaçatı'da. Geliyor Hacımemiş Ağa, vali görevlendiriyor, Alaçatı'nın bu bataklığını kurutuyor, bu kanal işte doluyor, kanalı açıyorlar. Hatta 1800'lü yıllarda bu Şehitlerin, pazarın sonuna kadar denizin geldiğinden bahsederler. Ve dünyanın çok önemli yük seferleri buradan yapılıyormuş. Buradan şarap, üzüm naklediliyor ve dünya pazarlarına gidiyor. O günkü durumu Alaçatı'nın çok parlak. Alaçatı'da işte 14 bin Rumun yaşadığından bahsederler. Neyse sonra 1914'lerde buraya göçmenler başlıyor gelmeye.

•••

Ben işte o güne kadar anımsadıklarımı anlatayım, bunlar tarihten öğrendiklerimiz. Benim yaşım 57 benim yaşantım tabi, Alçatı 1960'larda 1970'lere kadar Alçatı'nın tam üretken, Türkiye'ye tütün üreten, dünyaya nam salmış Çeşme anasonu, işte ekin, buğday arpa. Ama nedense işte bu Amerika'nın bir takım oyunlarından kotalar kondu. Tütün bu kadar ekebilirsin, anasonu almıyor, eliyor, birşeyler yapıyor falan felan. Bu sefer vatandaş kavuna döndü tabi... Ama tabi kavun aynı verimi vermiyor. Sonra bir takım göç başladı 1980-70 ten sonra 1987'ye kadar İzmir'e Alaçatı'dan göç başladı.

Seksenlerde turizm ne durumdaydı kasabada? Ve yeni turizm hareketi nasıl başladı?

1989'da Alaçatı'da bir iktidar değişimi oldu. O güne kadar hep Demokrat Parti'nin arada bölük pörçük, bir Abdurrahman abi geldi Halk Partisi'nden beş altı ay sonra ihtilal oldu felan... 1989'da Alaçatı'da sosyal demokratların, ben de tabi o zaman bu partinin belde başkanıyım. Burda Remzi Özen gibi bir bilgili adamın, başbakan özel kalem müdürlüğü yapmış, valilik yapmış, kaymakamlık yapmış, bu işleri çok iyi bilen, Alaçatı'nın 5 yıllık 10 yıllık mastır planlarını yaptırdı tabi adam. Adam önünü görerek işe atıldı. O zamana kadar turizmin T harfini göremezsiniz! İmar planlarını yaptırdı işte Ildır mücavir alandan tutun bu Çamlık Yol'unu, Abdurrahman abinin tabi öncelik tabi. 1977'de burdan Alaçatı'dan Ilıca'ya kadar olan bu Çamlık Yol'un kıyılarını imara açtı ve ilk defa Türkiye'de ilk defa, bir belediye kendi bütçesi ile yaptı bunu. Anlatabiliyor muyum? Abdurrahman Keskin... Kendisi, orasını ikinci konutlara açtı. O insanlar da gelip gittikçe buraya, yok domates almaya geldiler, yok kasapları güzel, Alaçatı'nın insanları da çok güleç böyle. Bu Şantiye'den, Çeşme'den, Ilıca'dan insanlar buraya geldi... İlk bu Petek Sitesi falan konutları, rahmetli İsmet Sarı zamanında başladı. Ama onların da bütün taksimatlarını, bütün tapularının verilmesi hep SHP zamanında. Yani Remzi Özen'in çok büyük katkısı var o şeyde de. Sonra tabi bir 610 konutluk koperatif var...

Bunların yanında biz Alaçatı'yı 91 yılında Alaçatı Gençlik ve Çocuk Tiyatroları Festivali ile tanıtmaya başladık. Bizim asıl çıkış noktamız o! İzmir'in Konak'ına, Buca'ya Karşıyaka'ya, ben başkan vekili olmama rağmen direklere çıkıp afişler astım.

Ve ikinci şey burada sörf olayıdır. Bu dışarıdan gelen işte Almanya'dan ordan burdan gelen sörfçü arkadaşlar bizim buradaki denizi keşfediyorlar. Dünyada sayılı yerlerden biri. Alçak su, rüzgarı çok, dalgasız ve eğitim yapılabiliyor. Burda dünya yarışları felan da oldu tabi. Bunu ilk tanıtan Tunç Cecan. Bu Haluk Cecan'ın yeğeni vardır o... İşte bu sörf olayından sonra Alaçatı'ya böyle birkaç İstanbullu gelip taş ev almaya başladılar. Bu taş evleri güzel restore edip böyle eski mimarisine

uyarak. Ama önceden Alaçatı Belediye Meclisinin aldığı bir karar var, bu karar önce Alaçatı'nın Kemalpaşa Caddesi, Belediye Sokağı'nda olan bütün binaları sit ilan ettik. 1991'de felan...

İşte bu Alaçatı'nın festivalle beraber bir tane anfi tiyatro kazanıldı, işte kültür merkezi. Derken yavaş yavaş işte bir Agrillia diye bir yer açıldı önce, bu sörf olayından sonra. Bu Agrillia, çok klasik müzik çalan, işte böyle seçkin insanların tango yaptığı, Figen Hanım'ın açtığı bir yer oldu. Ama burayı asıl Agrillia konumuna getiren Melih Tekşen diye İstanbul'lu bir genç kardeşimiz. Bu yavaş yavaş hafta sonu derken, Alaçatı'nın aldığı mimari kararlardan, imar kararlarından, işte başkanımız habire bağırıyor ben börekçiyi sokmicam, pideciyi sokmicam, ben dönerci sokmicam dedi, şu Alaçatı'nın sokaklarında güzel kafeteryalar açıldı tabi.

Burda Ömer abinin de katkıları var ama. Haksızlık etmeyeyim kendime he he he... Burda, Aziz Nesin'in en son imza ettiği yer burası, bütün Türkiye duydu. Ayşe Kulin, İpek Çalışlar bütün ünlü yazarları buraya hep çağırdım. Yani reklamla oluyor bu işler. Bu gün de aynen öyle...

Bu dönemde Alaçatılı ne rol aldı?

Burada Alaçatılı evet çok yer sattı. Alaçatılı mağdur oldu mu? Bir kısmı oldu tabi. Bunlar da kim tabi 1914'ten veya Kurtuluş Savaşı'ndan sonra gelen, Balkanlardan gelen göçmenlerden dolayı işte mübadeleden sonra karşılıklı mallar verilmiş. Bu mallar tabi ne oldu dayısı, amcası, kadeşi hep müşterek. Tek tapu değil tabi... Bunlar direk satışa gittiler tabi. Bunların yanında işte Remzi Özen'in 610 konutluk bir koperatif kurması bu insanların ordan ev sahibi olmalarını sağladı.

Satmayanlar nasıl başardı?

Burada tabi kalan yerini satmayan, tek tapulu benim gibi, İşte böyle lüks kafelere kiralama şansı oldu, işte Lavanta'nın olduğu yer benim mesela. İşte tabi ben ne yaptım benim üstünü yaptı arkadaşlar. Tabi şeyi de düşünmek lazım. Burada evler müthiş bir para yapıyor yani. İzmir'de seksen milyara bir tane daire alabiliyorsun. Ama Alaçatı'da yani benim diyen halktan biri ev sahibi olamaz. Yani Alaçatı'nın sit sınırlarının dışında bir ev alayım desen en ucuz ev 170-180 milyar... Şimdi burda tabi yerli halk mağdur. Hatta çok mağdur. Ama Alaçatı'nın içinde dükkan sahibi olanların, işte hocam bunlar, müthiş derecede kiralar yükseldi. Burda belli bir insanlara rant var. Ama tamam ben kiraya verdim ama beş sene sonra ben kiracıyı çıkarayım mı? Çıkaramıyacağıma göre, e benim bu işi devam ettirmem lazım. Pabuçlar bizi sıkmaya başladı. Yani yine tabana yansıyor olay.

Siz orayı ne zaman almıştınız yani nasıl tapu tek sizin üzerinize olmuştu?

Ben 1982 yılında almıştım orasını. Terzilikle iğnenin ucunla kazanarak. Kiraya vermemse, işte 4 yıl doldu bu sene. Alaçatı parlamaya başlamıştı işte yeni. Ama ben hep diyordum gülüyorlardı bana bir gün gelecek bu yol böyle Kemeraltı gibi olacak...

Ne kadar kirada kalcak siz burayı kendiniz işletmeyi düşündünüz mü hiç?

Kızım düşünüyor. Ama daha henüz hazır değil. Daha ben o işi yapamam.

Onların farkı ne idi en başınadan size göre?

E bu işler güçle çevreyle oluyor. Tutan Melda Hanım, Can Kıraç'ın akrabası laf aramızda ne kadar ünlü bilirsin. Herşeyi var adam birini söküyor birini yapıyor, birini söküyor birini yapıyor.

Siz açmaya kalksanız benzer bir hale gelmesi mümkün müydü?

Olmazdı. Ama bu böyle...

Belediyenin politikaları ne oldu yerli halkı ticari hayata yönlendirme anlamında? Siz belediyede de uzun dönem çalıştınız...

Burda tamam bu dükkanlar ne olcak belediye yapıyor Alaçatılıya vercem öbürüne vermicem gibi bir politikası zaten olmaz. Herkes gircek. Burda ihaleler olduğu zaman burda herkes dükkana talip olacak. Gayret ediyor Alaçatılıya doğru kesinlikle bu kadar olur bir belediye başkanı! Yani açık söylüyorum.

İş olanakları doğdu mu? Sizin böyle turizm işletmesinde çalışan akrabanız var mı?

Şimdi Alaçatı kararını turizmden yana verdi. Bu kötü de değil. Yani Alaçatılı halk mutsuz değil. Şimdi kızı erkeği şusu busu herkes çalışıyor. İşçi arıyolar işçi bulamıyolar Alaçatı'da şu an. Ama tezgahtar olarak bilmem ne. Mühim değil o da yoktu. Kızlarımız ailelerimiz hep evde oturuyordu.

Şimdi Alaçatılı biraz tembel. Oturur. Oturmuştur hep babadan kalmıştır, hep anneler düşünmüştür, babalar düşünmüştür. Aman bir oda yapayım, aman bir ev alayım, aman bir araba alayım. Hep satan ya araba aldı ya ev aldı bilmem ne aldı düğün yaptı... Şimdi burdakilerin asıl satış nedenleri, şimdi ben bu Lavanta'ya verdim ama gece iki ye kadar cıstak cıstak müzik, orda üstte oturdum önce. Sabah dükkana gelcem uyuyamadım. Dedim arkadaş ya beraber yaşıcaz ya birbirimizi götürcez. Ya kapat ya başka türlü kullancam ben burayı. Ben çekildim kızım da yardım etti biraz da birikimim vardı taşındım. Ben mal satmayı sevmem benden mal alınmaz yani.

...

Şimdi dışardan gelen İstanbullu-Alaçatılı muhabbeti başladı. Alaçatının en sevdiği olaydır ha! Bak hala Alaçatı'da Boşnaklar ile Arnavutlar arasında ikilik var. Çingenelere de hiç kimse burda insan diye bakmadı. Ama bana göre dünanın en iyi insanları. Hayata yaşamak için gelmiş adamlar. Şimdi git beni hala burda kabul etmezler. Ben yerlisiyim buranın. 1914'ten önce gelmiş dedelerim, Selçuklulardan sonra gelmiş ta atalarım. Babam şurda Germiyan köyü var oralı bana hala köylü derler. Beni Alaçatılı diye sindiremezler. Ama bunu dışardan gelen göçmenler yapıyor. Bizde yok öyle birşey herkes gelcek diyom abi var mı öyle birşey. Varmı senin benim yerim ya! Bilhassa Boşnaklarda bu. Almıyor içine başka milleti adamlar. Ne kız verirler ne bilmem ne yaparlar. Nerdeyse yahudi gibi adamlar almıyor. Neyse yani...

Hala İstanbullu yatırımcılar kadar tanıtım olanaklarına ulaşamadı mı Alaçatılı veya iş yapabilme bilgisi bakımından benzeşmeye başlamadı mı?

Aslında işletmecilerden çok İstanbul'lu yok ya. Oturan çok var da işletmecilerin çoğu İzmir'den. Ee adam gelmiş ünlü mayo markası açmış. O markalar geliyor artık. Şimdi bak mesela buraya Sultanahmet Köftecisi geldi. Alaçatıya gelen insanlar o ortanın altı sınıfı kabul etmedi. Yani Sultanahmet Köftecisi'nden yemedi. Adam sene sonu kapattı. Ne o ya ne diyorlar waffle. Kaçtı adam. Yirmi beş milyar kira verdi bıraktı. Ilıca'daymış eskiden, orda şahane iş yapmış. Alaçatı'yı duyuyor ya ama uymadı buraya. Bak şimdi buraya bar açıldı seneye yok! Benim tam karşıma Rouge bar açıldı. Açıyor son ses delirtiyor beni. Üç defa jandarmaya, iki defa belediyeye derken sıkıştı. Dernekler var burda tabi, hem Alaçatı Koruma Derneği, hem Turizm Derneği, şikayet mikayet o da gitti. Barınamıyor... Burda Agrillia stil, işte tango yapçan, jazz yapçak işte klasik müzik, o tip...

Alaçatı'nın tanıtım çalışmaları çok başarılı oldu gibi gözüküyor. Buna katkı veren kurumlar neler? Siz de Alaçatı Koruma Derneği üyesi oldunuz ve Alaçatılı olarak çok az kişiden biriydiniz dernekte?

Şimdi bir defa ben o dernekten ayrldım ama Alçatı Koruma Derneği var hala. Onun şu anda hiçbir işlevi yok ama. Şimdi Turizm Derneği kuruldu. Bu Taş Otel Zeynep var. Ama o biraz tabi işin ekonomi yönünde. Alaçatı'da şu Muhittin Dalgıç dört senede İstanbul'a gidiyor orda basın toplantısı yapıyor. Ve attığı adımlar da bakıyorum genç birde işletmeci ya bu işi iyi biliyor adam. Bir de politikanın içinden geliyor il yönetim kurulu üyeliği de yaptı. Yani Baykal'ı İzmir'de gezdiren adam...

•••

Şimdi herkesin katkısı oldu İnanç. Zeynep Öziş'in de oldu, Leyla Figen'in de oldu, ondan sonra Melih Tekşen'in de katkısı oldu, derneğin de. Burda bir birlik beraberlik oldu. Herkes birbirine özverili herkes birbirini severekten... İşte Zeynep bir derginin fotoğrafçısını getirdi Alaçatı'da yaşamak diye çok güzel bir kitap çıkartı mesela. Elli milyona sattırıyor onu. Şu anda kitabın baskısı kalmamış. Derneğin çıkardığı bir kitap...

Dernekle ilişkiniz ne durumda, çalışmalarınız devam ediyor mu?

Ben derneğin en son genel kuruluna gittim. Bahçede yapıldı şurda. Ben biraz sivriyim tabi haksızlığa tahammül edemem. Orda aralarında şey yapmışlar, yönetimi hazırlamışlar felan. Ben dedim, ben isterdim ki burda siyah bir tahta olsun, herkes ismini yazsın. Yani çalışmak isteyenler de adını yazdırabilsin. Ama dedim siz kapalı kapılar ardında yapmışsınız listeyi. Ben bu yüzden çalışmak istemiyorum dedim istifa ettim. Arkamdan bir beş altı kişi de istifa etti hemen. Ömer yoksa bizde yokuz diye. Ve o gün bu gündür dernekten hayır gelmedi.

Yönetimde kimler bulundu genelde işletme sahipleri mi malsahipleri mi?

Malsahipleri olarak Alaçatılı üç kişi vardık dernekte. Diğerleri Taş Otel Zeynep, Ahmet Palamutçu İzmir'den burda evi var işte, sonra asıl Leyla Hanım'ın eşi Şefki Figen Turyağ'ın eski genel müdürü

müthiş bir insandı, şimdi başkanı Mehmet ... Kent Hastaneleri'nde beyin cerrahı çok süper bir doktor burda gene evi var onun burda birşey falan işletmiyor, Sailors Hotel Nilüfer felan önde gelenlerdi dernekte...

...

Siz bu çalışmalara katılan olarak sadece kendinizle birlikte Alaçatı'dan üç kişiyi saydınız. Sizin farkınız sizce neydi ve bu çalışmalara katıldınız?

Şimdi bu soruyu nasıl cevaplayayım bilemiyorum. Şimdi ben bir defa hümanist biriyim atılganlğı da çok severim. Şöyle bir kendimi sana tarif edeyim, benim aşağıda terzi dükkanım vardı. 1977 yılında biz burda 46 yıllık Demokrat Partisinin iktidarını çökerttik. Benim bütün ailem sağ kesimdendi. Ama ben asker ocağında 1974'te geldiğim zaman, bir Tekirdağlı üst teğmen, bu memleketi kurtaran Atatürk'tür, Ecevit'tir, İsmet Paşadır diye bana bir morfin verdi. Ben geldim burda ilk işim CHP'ye kayıt oldum. Ben terzilik yaparken burda sağlık ocağına trafik kazaları gelirdi. Ben dükkandan Amerikan bezi verirdim sarardık yaralılara... Tuttum imamlık yaptım. Bütün Alaçatı'da ne kadar gariban varsa, cenazelerini ben yıkardım. Para mara yok. Çünkü imamı çağırdığım zaman; ben belediyenin çöpçüsü değilim! Derdi. Ben belediyenin cenazesini yıkamam diyenlere tepkiydi benimkisi...

Sonra dedim ben siyaset te yaparım çok iyi örgütlerim... Şimdi bir turizm sezonu açacağız açtık sonra oturuyoruz Agrillia'da. İşte ben onların arasına giriyorum onlardan bir şey öğrenebilirmiyim diye. İşte ne yapar bu insanlar, ne anlatırlar, ne öğrenirler... Bende bunlardan birşey öğreneyim. Yavaş yavaş ben de okumaya başladım hem parti başkanıyım ya o zaman... Metin Akalın vardı, İbrahim Topal CHP'den AKP'ye geçen. Biz oraya gideriz çay kahve içeriz. Cebimizden paraları veriyoruz uğraşıyoruz ki burası kışın da kapatmasın... Sonra taşlar yerlerine oturmaya başladı. Bu derneğin ilk adımında benim de nefesim var. Dedim bir dernek kuralım... Sonra ben çakilince zaten şey de cöktü...

Zeynep Hanım ben dedi gitti Turizm Derneği'ni kurdu illa başkan olsun diye. Onlar kaliteyi düşürmemeye çalışıyor. Şimdi Alaçatı'ya sade vatandaş olarak geldin. Kahveye hele kafeye oturup para vermek istemiyorsun. Bir bankta oturup dinlencen kitabını okuyacaksın yada cebinden çıkarıp getirdiğin birşeyini yiyeceksin. Yok öyle bir bank! İstenmiyor yani ben onu söylemek istemedim ama öyle. Şimdi bayağa faal çalışıyolar ama. Çok ta faydalı şeyler yapıyolar. Bütün otel sahipleri toplanıp basına demeç veriyorlar. Basını çağırıyolar, basınla ilişkileri sıcak tutuyorlar. Ya Zeynep Hanım'ın çok katkısı oldu çok...

Siz ticaretin içinden gelen biri olarak Alaçatı'da yerli işletmeler artıyor mu?

Alaçatı insanı yavaş yavaş çevre edinmeye başladı. Daha bu güne kadar bir şey yok. Daha beş tane parmağı sayacak kadar yer yok. Bir tane şurda Nil diye bir yer var bar olarak işliyor. Alaçatı'ya kardan çok zararı var açıkçası. Daha birkaç tane var gezerken tanışırsın...

Siz aynı zamanda bir kitapçı ve esnaf olarak böyle bir birliktelik halinde misiniz? Turizmcilerin yaptığı gibi?

Yok esnafların öyle bir birlikteliği yok. Şimdi Alaçatı nüfusu belli. Eğer ki işlerin çok sıkışık değilse eğer böyle oturuyorsan bütün gün dedikodu üretirsin. Hiç birşey düşünmezsin başka...

Benim aklımda işim. Ben dünyanın en güzel işini seçmişim terzilikten sonra. Terziydim eskiden ben. 89'da bu işe değiştim. Dedikoduyla medikoduyla uğraşçak vaktim yok...

Ortak girişimler oluşabiliyor mu kardeşler arasında?

Yok. Bak bir tek başkanın kardeşleri var. Her zaman komşuluk yaptım babalarınla. Ben bu kadar disiplinli bir aile bilmem. Sekiz tane çocuğu var. Sekiz tane çocuk saat yedide babasının yanında! Hesaplar verilir, kasaya toplanır, dağılır herkes evine...

•••

Genel eğilim sizin gibi kiraya vermek gibi gözüküyor sizin mülkünüzün olduğu Kemalpaşa Caddesi düşünülündüğünde. Bu caddede restoran ve otellerin birden açılması sanırım sizi şanslı kılmış. Kentin diğer kesimleri nasıl faydalandı?

Evet bu Kemalpaşa Caddesinde çoğu yeri hala kendisinde tutuyor kiraya veriyor sahipleri. O Ev ve Taş Otel satıldı orda bildiğim. Onlar da ilk açılanlar. Şimdi benim Mesut arkadaşım var. Bu ay verdi

kiraya. Ne yapsan abi 35 milyar lira para kazanabilir misin? 35 milyar yıllık. Ne yaparsın söyle... Ama diğer sokaklarda evler çok satıldı. İki kardeş üç kardeş anlaşamadılar. Satışını yapıp başka ev aldılar gittiler. Yanlış yapmadılar bence. Bunlar Rum evi altı dam üstü oda. Çok eskidiler. Kendi güçlerinle yapamazlardı çünkü. Bir evi satıyor üç ev alıyordu adam.

•••

Belediye şu an hiç imar açmıyor. Şu an kapalı. Ama Remzi Özen çok açtı. Hatta benim de ellerim kırılsın bende şu Çamlık Yol'un altını, orası ziraat alanıydı,orda benimde imzam var meclis üyesiyken. Oradaki tarlalar hemen gitti kapışıldı sonra.

Çok teşekkür ederiz.

•••

Ali Şişman. He is engaged in real-estate business, building construction and in local politics.

Şimdi biz 70'li yıllardan itibaren siyasetle ve diğer konularla ilgilendik. Buranın gelişimi zaten 70 ten sonra başladı. Yani ticaret toplumu olma yolundaki arayışı, tarım toplumundan ticaret toplumuna dönüşümü 70'lerden sonra başladı...

Şimdi yerel halkın buradaki şeyi geriye gitti. Çünkü elindeki fiziki varlıklarını yitirdi yerel halk. Şimdi yerel halkın yer alabileceği tek şey kaldı hizmet sektörü. Yani çalışan olarak. Orada şirket kurma işçi şalıştırma refleksine sahip değil. Girişimcilik ruhu zaten hiç yok.

Eğitim zaten Alaçatı'da ortaokul 1971 de açıldı. Ondan sonra daha geçen sene yeni lise açıldı. Liseye halk Çeşme'ye gidiyordu. Ondan öncesi de Urla'ya gidiyordu. Yani bundan sonraki nesil arayışını ne üzerine oturtur o...

Bu emlak satışları nasıl oldu?

1970 ile 2000 arasında üç dalga halinde para girdi buraya. Bir kamulaştırma. Buca Ovası dediğimiz göletin olduğu yer. Orada arazileri devlet kamulaştırdı özel idare kanalıyla. Milletin cebine bir para girişi oldu. İkincisi otobanın kamulaştrmasıyla oldu. Üçüncüsü de yelpazedeki en geniş paya sahip buradaki yerlerin imara açılmasıyla oldu. Bu da dönem dönem kademeli olarak oldu. Bir Çamlık Yol'un sağı önce imara açıldı. Oraları 1976'dan sonra oldu. İlk imar o zaman geldi. O kademeli olarak bir derinliğe sahipti. İlk bir yüz metre derinlik oldu ondan sonra diğer kısımları da kapsadı. Ne oldu sonunda bu gün de sosyal konutların olduğu alan da dahil olmak üzere 15 yıl içersinde kademeli olarak imara açıldı ve satıldı. Çok çabuk satıldı. O zaman Türkiye'nin enflasyonik bir dönemi vardı. Para girdisi çok oldu ama onu değerlendirmeye hazır birikimde bir toplum burda yoktu. Çünkü tarım toplumu, az paralarla kendi kendine yetinen bir toplumdu. Kendi yiyeceğini ineğiyle, keçisiyle, buğdayıyla vs. sağlıyordu. Enflasyon olmayan dönemde ordan artan parayı arsa alıyordu bişey yapıyordu. Ya çocuğuna ev yapmaya arsa alayım, yada 3 dönüm 5 dönüm daha tarla alayım gibi... Bu süreç 1979'dan sonra Türkiye o enflasyonist döneme girdi. O dönemden sonra Alaçatılının şansı yükseldi. Nasıl yükseldi? Mal satışından korkunç bir gelir sağlandı. Fakat sağlanan o para yatırıma dönüşemedi. Yatırıma dönüşmediği için bankalarda kurulan tuzaklarda eritti parasını herkes.

Satışlar ihtiyaçtan değilmiydi?

Değildi bazısı satmak için sattı. Yani direk parayı alayım. Çünkü o kadar sıkı bir dönem yaşadı ki. Elli yaş üstü insan o adar çok parasızlık çekti ki! Satayım bir kemiklerim dinlensin diye yani. O kadar yoruldu ki. Satayım bankaya para yatırayım o parayla faizle geçineyim gibi bir tuzağa düştü. Ama müteşebbis mantığıyla yani ben bu parayla artı değer sağlarım, üretime dönük bir iş yaparım, ondan sonra... Buranın turizm özelliği var. Buranın tarıma veya hayvancılığa dayalı faliyetini sürdürmesi çok güç. Ancak ticaret veya turizm yapabilir. Çünkü hayvancılığı sürdürecek bir bitki örtüsü yok burda. Burdaki ovalarda toprağın derinliği 50 santim bazı ovalarda 2 metreyi bulur. Yani tarıma elverişli bir alan değil burası toparlarsak. Ancak çok özellikli tarım ürünleri var. Kavun gibi, anason gibi, enginar gibi, bilmem ne gibi bazı sebze veya meyva türleri... Onları yaparak insanlar bir gelir sağlıyor ama ellerindeki toprak artık azaldı buradaki toplumun. Toprak diye bir şey kalmadı toplumda tarımsal faliyet yapçak büyüklükte artık. Çünkü öyle bir şey oldu ki, bir dönüşüm oldu ki; tarım yapmak istediğin toprağın metrekaresi 50 milyon oldu, 100 milyon oldu yerine göre, 30 oldu, 10 oldu oldu oğlu oldu yanı... Uzağa gittikçe azalıyor. Yakınlaştıkça veya imardaki konumundan ötürü

araziler değer buluyor. Şimdi Alaçatı o şoku yaşadı. O şoktan çıktığı zaman çok geçti. Çünkü burada onu politize edecek, onu motive edecek, onun gelecek ile ilgili taleplerine cevap verecek siyasi kadro da yoktu. Çook uzun bir boşluk dönemi yaşadı. Ne siyasi bir kadro vardı, ne de iş mantığını harekete geçirecek yani arkadaşlar gelin, kolektif düşüncenin sonucu bir takım şeyler hayata geçirebilirmiyiz gibi bir arayışı da olmadı. Çünkü insanların birbirine güveni yoktu. Birbirine güvenmeyen bir toplum yapısı oluştu. Bak Bademler mesela bunu tam tersini yaptı. 70'li yıllardan itibaren kolektif düşünceyi yaşama geçirdi. Aynı toprak özelliklerine sahip çok dar bir alanda buranın gelirinin 10 katına eşit bir gelir sağladı. Veyahut 20 katına... Neden? Birbirlerine inandılar, güvendiler. Ortak toplumsal özellikleri aynıydı, genetik özellikleri aynıydı, amaçları, ülküleri aynıdı.

Burda neden zordu? Küçük işletmelerde bile ortaklıkların zor yürüdüğünü görüyoruz?

Burda neden? Burada şimdi olay ne, bilime, bilimselliğe prim yok. Herkes sokak, yani ingilizce street smart dedikleri bir olay vardır. Herşeyi bilirim yaparım ama hiçbir şeyi bilemeyen yapamayacak nitelikte insan topluluğu var burda. Dikkat ederseniz hepimizi koyarsanız şeye ya sattığı malın parasıyla yaşamını idame ettiriyor. Ya potansiyel bir beklentisi var, kaynanası ölcek ona biraz toprak kalcak, para kalcak. Veyahut ta kayınpeder ölcek ona biraz toprak kalcak onu satcak yine biraz paraya sahip olcak. Üretme refleksi olmayan bir toplum. Pek az insan var müteşebbis pek az. O da bireysel. Kolektif değil. Mesela Alaçatı'da bir şirket yoktur. Bu da neyi gösteriyor? Demek ki ticaret toplumu olma arayışları yok. Yani o belirtiler yok. O zaman ne yapacağız? Hangi kategoriye koycaz burasını? Tüketen kategorisine koycaz. Üreten değil tüketen kategorisine koycaz. Bugün yerleşik ailelerin çocukları o zenginliği, varlığı bugünlere saklanılsaydı, tutulsaydı sonucunda büyük işletmeler açabilirlerdi. Şimdi gidiyorlar bekçilik gibi, hizmet sektöründe garsonluk gibi, otellerde şu veya bu şekilde bir yer alma gibi bir çaba içersindeler. Yani aman bir yere gireyim, mesleğinde yükselmeyi amaçlamıyor, sadece ve sadece emekliliği nasıl sağlarım aç kalmam. Onun şeyi var. Şimdi biraz anormal değil mi? İnsanın bu kadar mal varlığı varken bunu amaç edinmesi. Şimdi burda öyle bir akvaryum var ki burada bir saatte bir günde bir çalışmayla burayı saptayamazsın. Aziz Nesin demişti ya %65'imiz aptal. Ondan sonra çıktı bir tanesi %95'imiz aptal. Şimdi biz burada 70'li yıllarda burda siyaset yaparken bize komünist diyorlardı, Allahsız diyorlardı. Yaptığımız siyaset anlayışımız, siyasi faliyetimiz de şuydu; aman uyanalım, çalışalım, üretken olalım, kolektif düşünceye sahip olalım, daha güzel verimli işler yapalım yaşam standartımızı yükseltelim. O zaman bize yöneltilen komünist bunlar allahsız bunlar. Şimdi bizim söylediklerimiz ortaya çıktı. Hatta biraz ötesinde doğrular ortaya çıktı. Ama çok geç oldu. Ben mesela o günlerde bu tehlikeyi gördüğüm için dışarı kaçtım. Amerika'ya gittim. Kendi şahsi çabamla. Hala da gidip geliyorum 25 yıldır. Oğlum üniversiteyi bitirdi bu sene Japonya'ya gidecek, diğer oğlum Universite of Texas'ta şimdi Boğaziçinde iki hafta bir çalışma içersinde. Ama bir ayağım da burada. Burada insanın ataerkil bir şey var yani. Bırakamıyorum neden bırakamıyorum? İki zıt çelişkiyi burada yaşadığımdan. Çok fakirliği gördüm, çok ta zenginliği gördüm kendi ölcülerimde. Simdi insanın bu soklardan cıktıktan sonra söyle bir sonuca vardığını görüyorum. Ait olduğum topluma ne yapabilirim. Kendi ölçülerimde kendi bilincimde. Veyahut ta bu tür organizasyonların içinde yer alan insanlara nasıl yardımcı olabilirim. O şeyim var benim. Bölge milliyetçisi mi dersin. Ait olduğu şeye sıkı sıkı sarılmış yerelci mi dersin. Ne dersen de. Hizmet etmek amacım. Mesela bir işaretini verdik onun toplumcu olmanın ne olduğunu, 5000 metre bir park yaptık. İçine voleybol, basketbol sahası, şurda sakızların orda. yani bir işaret verdim onlara yani insan isterse ait olduğu yerlere, kültüre, topluma, insana hizmet eder. Onun işaretini verdim. İnsanlar tabi geldi şey yaptı ama o işareti alamadı. Ondan sonra neden yaptım bunu teker teker anlattıktan sonra dank etti kafasına. Ya ben bunu bir özveri ile yapıyorum. Çünkü bu toplumdan çıktım, yapma gereksinimi hissettim.

Yeri belediye mi tahsis etti park için?

Yer için belediyeye müracat ettim. Seve seve dedi bundan önceki başkan. Güzel dedi ve teşvik etti. Bir örnek verdim yani bu tür anlayış başka yerlerde başka alanlarda gösterilirse bir kişi, birkaç kişi veya toplum neler yapabileceğini insanın idak edebilmesi. Yani bir toplum isterse çok şey yapabilir...

Şimdi tarım bitti böyle uzun bir boşluk dönemi yaşandı ve arkasından günümüzdeki turizm dönemi yaşanmaya başladı. Bu dönemde gerekli birlikler oluşuyor mu?

Yok neden yok söyleyeyim. Şimdi Alaçatı'da orta ölçeli, küçük ölçekli diyebileceğimiz pansiyon niteliğinde yerler açıldı. Butik otel dediler onun adına. Mantık olarak doğru. Buradaki kasaba yaşantının tarifine uymuyor büyük oteller. Ama yapanların hepsi İstanbul'dan, İzmir'den veya başka yerden gelen müteşebbisler oldu. Onlar burdaki zenginliği, potansiyel işi gördü bizimki seyretti. Bizden yapan iki kişi biliyorum. Valla hala o potansiyel yok olamaz. Neden olamaz? Bugün beş odalı

bir pansiyon veya butik otelin maliyeti 5-6 yüz milyar lira. Yani yaşanabilir, kullanılabilir, yani o tür bir butik otel 5-6 yüz milyar lira. Şimdi bu sermaye birikimi burda yok. Olan da cesaret edemiyor. Neden? Girişimci olmak için kafandaki bilgi atağa geçirir. Boş oldu mu olmaz. Bir de çevresi olmadığından bana kimse gelmez. Teslimiyetçilik. Halbuki dışarıdan gelen insan bu tür insanı arıyor. Alaçatılı mısınız? Diyor. Gerçek ev pansiyonculuğu bir yaşam biçimi ayrıca ticari faliyetin dışında. Ben burda yaşayacağım o insana hizmet ederken kendi yaşam biçimimi de sürdüreceğim... Gediği zaman adam a bunların kendine ait bir kültürel zenginliği şakaları nedir bunların? Yemek kültürleri nedir? Davranış kültürleri nedir? Bunları insan hep araştırır. Ben nereye gitsem buna bakarım... Şimdi buraya gelen adam da bunu görememenin, yani gene İstanbullunun paraya dayalı ilişkisini görüp soğuyor yani. Su parayla, omlet ekstra parayla bilmem ne parayla... Bunları bedava verebilecek hoşgörüsü var bu toplumun halbuki... Buraya bakıyorsun bazı restoranlarda spagettinin tabağı 40 lira olamaz, olmamalı! Ben buna karşıyım. Tuval denilen yerde 200 milyon adambaşı yemeklerin verilmesine karşıyım. O bir soygun o! Yani kaliteli adam gelsin diye o rakamları ısrar etme fikri yanlış! Kalite anlayışı o değil!

• • •

Burda hangi kurum sürdürüyor bu ticari hayat ve turizm politikalarını?

Şimdi burda çok ilginç bir durum var. İnsanı üzen. Toplumun bir dinamiği var burda. Bu dinamiği kontrol etmek yönlendirmek bir adamın işi değil! Zaten gülerler adama ben bunun en iyisini bilirim, en iyisini yaparım dersen. Belediye başkanı üstlenmiş anladın mı? Ya bir insan hem siyasetçi, hem müteşebbis, hem buradaki durumu bilen kollayan, analizini yapacak nitelikte insan olamaz mümkün değil. Herşey olamazsınız! Ya doktorsunuz, ya mühedissiniz, ya mimarsınız, ya bişeysiniz yani... Bunun dört beşinin karışımı olmaz, olmaması gerekir. Şimdi insanlar önderimiz, tek adam şeklinde düşünüyor. Bu da işin acı tarafı solcuyum diyen bir insanın anlayışı bu oldu... Bütün arayışların cevabı bir kişide olamaz, mümkün değil ya bir kişide toplanmaz bu özellikler. O özellikte bir insan çağımızda yok zaten. İnsan bir şey olur, bir baskası başka bir şey. Bunların toplamı toplumu ifade eder yani...

Şimdi her şeyden memnun gözükürler. Çünkü iklim veriyor evde hanımı pişiriyor karnı doyuyor, babadan da kalmış gerisinden banane düşüncesinin sonucu bu. Gelecekte beni bekleyen tehlikeler neler? Yarın çoluğum çocuğum burda ev sahibi olamayacak, çünkü Alaçatı içersinde bir ev 300-500 milyar oldu. Bunun sorgulamasını yapmıyor hala şokta! Kafa şimdiye kadar rahattı. Ama kafa bundan sonra rahat olmayacak, olamayacak bundan sonra. Şimdi Petek'lerde kooperatif evleri yapıldı. Bir takım şanslı insanlar onu ödeyebilecek kapasitedeydi birer ev sahibi oldular. Ama şu an o tür kooperatif dahi olmuş olsa onu ödeyecek para yok adamlarda. Yani bugün yirmi milyar lira verceksin eve başlayacaksın dediğin an Alaçatı'da yirmi kişiyi geçmez bu. Ama 300-400 kişinin burda konut ihtiyacı olduğunu ben gayet iyi biliyorum. Yirmi yaş üstü bunun evlenmesi lazım, ev yapması lazım, ev kurması lazım. Ev sahibi olması, barınmasını en azından sağlayacak bir yere sahip olması lazım. Artı buradaki coğrafyada ne yapabilirim arayışı içinde beş kişi bulursan gelin sizi tebrik etçem! Bunu uygun bir uslupla dile getirsin anlından öpücem ben onu! Yok! Böyle bir sahillerde olan o monotonluk, o uyuşukluk hali...

Yani gençleri ev sahibi edebilecek Alaçatı'da bir model yok diyorsunuz...

Yok maalesef. Alaçatı'da satılan evlerin sahipleri kızına veya damadına bir ev aldı, artan parayla bir kendine biraz da para tuttu o parayla yaşamını idame ettiriyor. Ama toplumun genelinde bu şans yok ki! Herkesin taş evi yok ki! Veya olan ev oralarda 500 milyarsa gerilerde 100 milyar. Ona da talep azaldı neden? İnsanlar burda sakinliği arıyordu. Bir köy, kasaba havası içinde yaşayayım mantığıyla geldi sonra burası ticari şeye dönüştü. Orada bar burada şey. Bundan kaçan insan aynı şeye girdi. Artık o rakamları teklif etmiyorlar. Zaten arayış yok. Talep bitti yanı. O bir rüzgardı geçti.

Turizmin ticari hayata getirdiği dönüşüm düşünülünce bu talebin bitmesi insanları girişimciliğe, birlikte çalışmaya itebilir mi?

Ya turizm burada bir şey sağladı insanlara; genç üniversite yada lise dengi okullarda okuyan insanlar hizmet sektöründe yerini aldı. Garson, bulaşıkçı, hizmetçi, efendim bilinci yeteneği oranında bir pay alıyor işte. Hizmet sektöründe yani Alaçatılı şu an. Turizm iş kolunda ana şeyi teşkil eden yani yatırımcı profili yok! Bana gösterin bir Alaçatılı. Zaten iç turizme yönelik burası dış turizme de değil! Burası tamamiyle iç turizme yönelik. Yani en fazla bir haftalık tatili amaçlayan insanların geldiği yer burası. İç turizm bile denilmez ona yani. Ve uzun süreli değil. Eylül ayından sonra bu işletmelerin hepsi minimal şeye iniyor. Yani 1 oda 2 oda satıyor. Onu da ben kendim idare ederim diyor. Yani

Haziran, Temmuz, ağustosa endeksli buranın şeyi... Yani hem orda hizmet edene, hem yatırım yapana fazlasıyla para getirmiyor. 50 milyar, 12'ye böldüğünüz zaman 5 milyar. İki kişi çalıştırdınız onlara da en az bir milyar lira verdiniz. Bir milyardan aşağı çalıştıramazsın onun sigortası var, ihtiyaçları var. Tabi onu çağdaş bir insan şeyinde görmeniz ona göre para vermeniz lazım. İnsanın 200-300-400 milyarlık yatırımın dönüşümü yılda 50 milyar oluyorsa, bana göre o iş rantıbıl değil. Düşünün buda bir Irak krizi oldu yerle bir etti. Yarın başka bişey olur...

Burada yerel otorite olarak ya da politika üreten olarak sadece belediye karşımıza çıkıyor. Diğer kurumsal yapılar tabi belde olduğu için yok. Peki sivil örgütlenmeler şu an ne durumda?

Ne vergi dairesi var, ne tapu dairesi var ne başka bi şeyi. Devletle hiçbir organik bağı yok. Sivil anayış, dernekçilik anlayışı hiç yok! Hiç yok! Devletle organik bağı sağlayan bir tek belediye var.

Belediye ve halk ortak amaçlarda buluşabiliyor mu? Yerel insanın talepleri neler belediyeden?

İşin kötüsü de insanların bir beklenti olarak yaşamıma yön verebileceğim, bana ne verebilirsin belediye olarak, ne yapabilirsin sorusunu sormuyor kendine halk. Şimdi belediyenin yaptığı bir şeyi söyleyeyim ben sana en son olarak. Belediyeden aşağı iniyorsun şimdi dükkanlar yapıldı. O dükkanların bugün kiralama şeyi 18 milyar. İhale ile vercek. Minimum 18 milyar. 18 milyarlık bir dükkanda kim hangi yatırımı yapıp nasıl bir iş yapacak ki sonuç olarak o 18 milyarı ödeyecek ve kendini idame ettirebilecek? Hangi kafa. İncik boncuk dükkanları kadar küçücük. Şimdi buranın insanı öyle şeyi yapamaz. Ne olacak o belediyenin bilmem kaç milyon dolarlık yatırımı kime tahsis edilecek? Dışarıdan gelen bir adama... Şimdi bir de dükkan enflasyonu oluşacak orada. Yarın birkaç kişi iflas edecek, spekülatif bir süreç başlayacak orda. O da başladığı zaman yara alır sektör. Şimdi gelen korkar, valla ben buraya 40 milyar harcadım 50 milyardan aşağı vermem anlayışı olacak. Oraları öyle körelcek. Yani orada alternatif şeyler yapayım şansı yaşam bulamayacak...

Öbür yandan Port Alaçatı'nın bu halkla hiçbir alakası yok! Başlangıcından beri... Sonuç olarak ordan gelecek bir para girdisini burada yatırıma dönüştürme gibi bir çaba şu an yok. Buradan kasaya para girecek te bana dağılacak! Kimi kandırıyosun sen?

Sana şunu söyleyeyim yalnız, burada çok çirkin ve etik olmayan bir şey var, bir grup, etnik grubun hakimiyeti altında siyasi parti, Cumhuriyet Halk Partisi. Bir Boşnak devri yani Yugoslavya'dan gelen bir şey var burda. Arnavut var, Selanik'ten gelenler var, Kalava'dan gelen var, Gümilcine'den gelenler var. Ve Anadolu'nun içinden gelenler var. Anadolu'nun içinden gelenler son on yıldır yoğunlukta. Onlar da burada hizmet sektöründe yer almak istemeyenlerin boşluğunu dolduranlar. Hizmetçi, bahçıyan vs.

Bu gruplar arasında çekişmeler derin mi o kadar?

Tabi bu hep vardı. Şimdi daha da arttı. Şimdi neden derinleşiyor; çünkü bir etnik grup bu pastadan hep pay alıyor. İstihdam edilen insan sayısına bakarsan belediyede o etnik grubu görürüsünüz. Belediyenin tanıdığı insanlar, kiraladığı dükkanlar vayahutta yaşam alanı ticari yaşam alanı olarak tabir etçeğimiz yerler ayrımcılık yapılarak, kayırmacılık yapılarak, o anlayış içersinde onlara tahsis ediliyor. Dolayısıyla diğer insanlar küskün, kenardan bakıyor. Şimdi durum böyle olunca aradaki uçurum derinleşiyor. Şimdi buradaki artı değeri ben buradaki halkla paylaşırım diyen bir sosyal demokrat anlayış, sosyalist bir insan olması lazım. Ve o kafa da üretken bir kafadır ve maalesef o kafa burda yok... Burada sermayenin uşağı, şımarık müteşebbisin dileklerini yerine getiren bir adam... Ben tabi buradaki tüm süreci bilerek konuşuyorum. Eşeğin sırtından inip 100 milyarlık arabaya binen insanın serüvenidir bu...

•••

Okuma odası 1973 yılında 960 kitaba sahipti. Sosyal demokrat belediye başkanına bizim bir okuma odasına ihtiyacımız var dediğim zaman belediyenin altında var dedi gidebilirsiniz. Gittiğim zaman oradaki nemden sağlıksız ortamdan 15 dakikada sıkıldım. Zaten oraya da bu kadar bir kilit koydular üzerine. Geleceksen buraya gel diyor yani. Böyle bir anlayış...

Çok teşekkür ederiz.

Yani sıkıntı çok. Orasından burasından girdik düzenli birşeyi size veremedik.